

Ш 3 (2-1914)

К 32

НАРОДНІ МЕСЛОДИ.

З ГОЛОСУ

Лесі Українки

записав

і

упорядив

Климент Квітка.

КНІВ.

1917.

ЛІТОГРАФІЯ ЯВЕНЦІНОВСЬКОГО

КРАТКИЙ РАСЧЕТ НАЛИ

+

№ УЗ/З-Ук/КЗЗ. Д 1552695

Автор Квицька К.

Название Гарогри мелоді:

З вересня Л. Українки - 41-2

Место 2004 1977

Кол-во 2290

№ - С 26.х. - 442460

№ - И 2005

№ - К 12.7 - 007'90'

№ - С

Том БМЛ.

Кол-во

Итого 5.90

Итого Указан

Б 14744

НАРОДНІ МЕЛОДІЇ.

3 голосу

Лесі Українки

записав

і

упорядив

Климент Квітка.

Ч. I: V

КНІВ.

1917.

1552695
2
2/12

Державна
Бібліотека України
Ім. Кіпрі

Ці пісні переймала Леся Українка найбільше від люду свого рідного і по-ханого волинського краю в дитячі літа і в ранній молодості. Де-які з них Леся знала від своєї матері. Олена Пчілка з любов'ю переносила в родинне життя кращі мелодії, які находила в народі.

Частина мелодій була списана мною з голосу Лесі 1899 і 1900 року в Тадячому і в Києві, а частина - 1907 і 1908 року в Балахлаві і Ялті. Де-які тексти записала Леся і її брат Михайло Косач коло 1890 року безпосередно від волинських селянок і селян, але більшу часть Леся держала в пам'яті ввесь свій вік і продуктувала мені в кінці мая і погатку червня 1913 року в Кутгаїсі.

Зовсім малюю, либонь, п'ятилітньою дитиною запам'ятала Леся де-які весняні танкові пісні, тут уміщені, і то був несвідомий погатовок її чужности. За складанням свого збірника застала її остання смертельна стадія її хвороби. Вона диктувала ці тексти ще кілька днів після того,

як покинула від знесилання свою
останню повість „Екбаль-ганем“. Ото-ж
її життєва праця, почавшись з
народної пісні і відбігши потім ду-
же далеко, скінчилася народною піс-
нею.

К. Квітка.

Веснянки, весняні гри і танки.

З Миропілля, Звягельського повіту.

1.

Andantino.

А вже весна, а вже красна, із стріх вода ка-п-ле,
мо-ло-до-му ко-за-чень-ку манд-рі-во-чка пах-не.

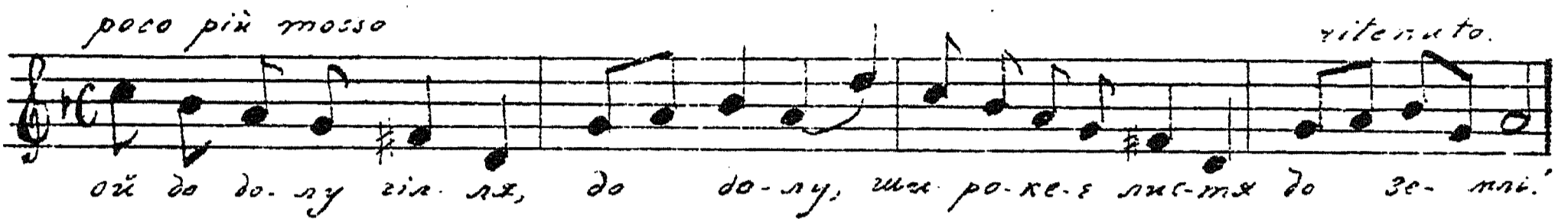
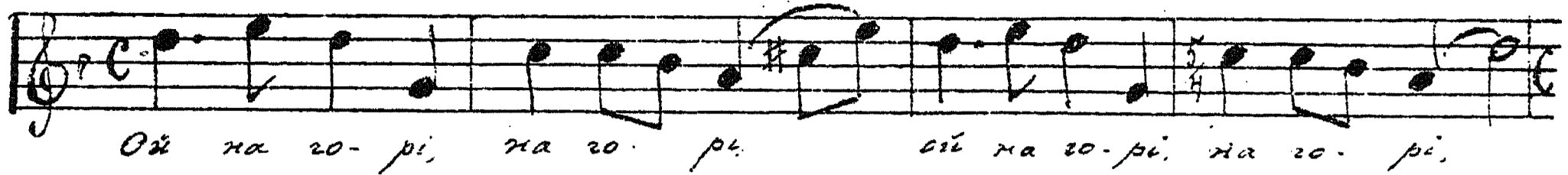
А вже весна, а вже красна,
із стріх вода капле,
молодому козаченьку
мандрівочка пахне.

Як поїхав козаченько
через чисте поле,
за ним його дівчинонька:
- „Вернися, соколе!“

- „ Не вернуса, забаруса,
гордуеш ти много,
буде як тее гордування
все перед тобою! ”

Інші мелодії з подібним текстом див. Марко Вовчок. 200
укр. пісень. У нотти завів Едуард Мертке. Видання Фіттер
Бідермана. Лейпциг і Віттертур, 1868 року. № 2. - А. Губ-
бєць. 216 народних укр. напівовбь. Москва. 1872 р., №
№ 2, 8: 31 (ті самі мелодії гармонізовані в збірн-
ку Губця „100 укр. нар. пісень” під № № 2, 35 і 62). - Труды
этнографическо-статистической экспедиции въ западно-
русскій край, снаряженной Имп. Русскими Географиче-
скимъ Обществомъ. Юго-западныя отдѣлы. Матеріалы,
собранныя Н. Губинскимъ. III. III, Петербургъ, 1872. Стр.
111 (та сама мелодія з фортеп'янным акомпані-
ментом в збірнці М. Лисенка „Молодощі. Збірник
танків та веснянок”, Київ, 1875, стор 48, а в хорова-
лу розкладі в „2-ту книжку веснянок, його ж, вида-
косту у Києві 1896 р.). - Збірка нар. пісень в хорова-
лу розкладі, пристосованих для учнів молодшого і під-
старшого віку у школах народніх. Упорядив М. Лисенко.
К., 1908 р. Стр. 9. - Збірник укр. пісень з нотами. Б
видання Е. Лисенка в Одесі, 1911 р. № 93. Паралель-
ний текст без нот: М. Максимович. Дни и мѣ-
сяци укр. селянина, Москва, 1852, ст. 2. Порівняй:
в Головацькій. Народня Пѣни Галицькой и Угорской Ру-
си. Москва, 1878, т. III, отд 1, стор. 316, № 40.

2. *Andante.*

Ой на горі, на горі :|
Ой до долу гілля, до долу,
широкее листя до землі!

Там галочьки збирались..|
Ой до долу....

Десь узався яструбець, :|
Ой до долу....

Всіх галочок розігнав, :|
Ой до долу....

Найгорнішу собі взяв, :|
Ой до долу....

Ой на морі, на морі, :|
та на синьому озері,
та на синьому озері!

Там дівочки купались. :|
Ой до доли гілля, до доли,
широкее листя до землі!

Десь узявся молодець. :|
Ой до доли....

Всіх дівочок розігнав. :|
Ой до доли...

А найкращу собі взяв. :|
Ой до доли...

3.

Moderato.

А в то-му са-ду ис-то ме-ля-но усеї хре-ща-тим

бар-ві-кот-кот ірід-но пас-тя-но.

А в тому саду
чисто метяно
щеї хрещатим барвіночком
дрібно плетяно.

А в тому саду
ніхто не бував,
лиш молодий Андрієтко
коня попасав.

Коня попасав,
дрібний лист писав
все до теї Наталочки,
що вірно кохав.

„Ой ти, Наталю,
горда та пишка,
я до тебе листи писав,
а ти не прийшла!“

— А ти, Андрійку,
невеликий пан,
сідлай коня вороного
таїї приїздай сам!“

Дуже близький текст: Збірник найкращих укр. пісень з нотами. Зібрав К. Папішук. Ноты записав М. Остапович. К., 1913р., т. III, № 7. Мелодія там, без сумніву, не записана разом з текстом, а взята з другої пісні і приставлена до цієї не до ладу.

4. Adagio

Му-ман та-нок во-ди-ла

ту-ман та-нок во-ди-ла

зді-ти-ти-ти

Ту-ман та-нок во-ди-ла,
що виведе, то й стане,
на дівонок погляне,
чи всі дівки в танку є.
Усі дівки в танку є,
тільки нема їдної -
Настусі молоді
її мати гесала,
а гешуги навсала:
„ Не стій, донько, з нелюб'ям,
не дай ручки стискаати,
перстенюка здиїмати,
а як стаєш з миленьким,
давай руку стискаати,
перстенюка здиїмати.

Слово „ту-ман“ в цьому варіанті стоїть наліво

Давнього слова „тумя“, котра значить: людина мішаної породи, - один з родителів турчин або татарин, а другий українець (див. Словарь укр. мови Б. Крижанка). В двох інших варіантах - А. Метлинського (Нар. норвежескія пьєси, К., 1854, стор. 299) і Д. Яворницького (Малоросс. нар. пьєси, Катеринославь, 1906, № 42) - „тумя“ стоїть в центрі змісту пісні. В усіх трьох варіантах дається зробити така реконструкція первісного тексту:

Тумя танок водила,
що введе, то й стане,
на дівокок поляне,
чи всі дівки в таночку.

- Всі дівочки в таночку,
лиш роженьки немає.

Мати роженьку чесала,
а чесути навсала:

„Доню моя, роженько,
як ти підеш у танок,
не становись край туми,
тумя зведе з розума,
на ніженьку наступить,
за ругеньку издавить,
золот перстень іздойме“.

Варіанти мелодії: з подібним текстом у Лисенка,

Молодоці, ст. 28 (= „2-й вінок веснянок“, ст. 8), з иншим текстом - Малоросс. и Бѣлорусскія пѣсни, збранима П. Сокальскимъ, С. Петербурга, 1903 г. Ч. II. - Паралельні тексти без нот, окрім вищезгаданих, ще у Тубинського, III, ст. 36, Головацького, т. III м. 1, ст. 92, і Милорадовича, Нар. обряди и пѣсни Лубенскаго уѣзда (Зборникъ Харківскаго Историко-Филологічного Товариства, т. V), ст. 49, 50.

5.
Allegretto.

Ой не рос-ти, кро-пе, ой не рос-ти, кро-пе,
ви-со-ко тай у го-ро-ді, ви-со-ко тай у го-ро-ді.

Ой не россти, кропе,
високо тай у городі,

ой не россти, кропе,
коло моїх та ворітєчок.

Ой не ходи, хлопче,
коло моїх та віконєчок.

Як матінка засне,
я до тебе та сама вийду.

Я до тебе вийду
 під зелену вишню,
 я в тебе спитаю,
 що в тебе на мислі.

Близька мелодія (текст з однаковим початком, але иншого змісту) у Губинського, III, стор. 141 (= Лисенко, Молодоці, стор. 44, 7-й лінок веснянок ст. 12-22 і шкільна збірка, ст. 11). Варіант мелодії теж у Губця, 216 нар укр. нап., №125. Текст пор. М. Добнар-Запольській. Поеми пиличків. Університетська Ізвістія, К., 1896, №323, У. Бессараба. Матеріали для етнографіи Садлецької губернії. Сборникъ отдѣленія русскаго языка и словесности Имп. Академіи Наукъ. т. 75, ст. 105. - Від Лесі Українки записані перші дві строфи уличного типу тексту, останні ж котирі записані 1917 року від Олени Пчілки.

6. Adagio.

А ми про-со сі-я-ли, сі-я-ли! Зе-ле-на-я ру-та,
 жов-тий цвіт, жов-тий цвіт!

А ми просо сіяли, сіяли!
 Зелена я рута, жовтий цвіт, жов-
 тий цвіт!

Другий вірш - „Зелена рута, жовтий цвіт” - повторюється в кожній строфі. Від Лесі дальших слів не записано, через те подано тут повний текст з рідкого видання А. Метлинського. Нар. юмористич. пісні,“ К. 1854 (стор. 296, приспівка там „Зелена моя рутонька, жовтий цвіт!”):

Ой ми поле оремо, оремо,
ой ми жито сіємо, сіємо!

- А ми коні пустимо, пустимо!

- А ми коні займемо, займемо!

- А ми коні викупим, викупим.

- Ой що ж ви нам даєте, даєте?

- Ой ми дамо сто рублів, сто рублів

- Ми сто рублів не візьмем, не візьмем.

- А (ми) дамо тисячу, тисячу -

- Ми тисячі не візьмем, не візьмем

- А ми дамо дівочку, дівочку.

- За дівочку ні слова, ні слова,

за коняченьки дай з двора, дай з двора!

(Обрус)

Варіанти мелодії: Коцінінський, №7, Рубець, 216 нар. укр. кап., №15, Іван Колесса, Пісні з села Ходзьви Ступийського повіту (II том Етнографічного Збірника Наукового Товариства імені Шевченка у Львові) ст. 28, №7, П. Сохальський, Мал. и бел. пісні, №6, - мелодії гайок, скоплені на фонограф Йосифом Роздобувчим, стисав і зрєдагував Філарет Колесса. Матеріали до української етнології. Видає етнографічна комісія Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, т. XII, №№ 85 і 86. Паралельні тексти показані Володимиром Тнатюком - „Гайки” - в тій самій томі „матеріалів”

ст. 17-19, і, крім того, Максимович, Ями и мислячи, стр. 16, Гуд. III, XII, М. Дикарід
 Нар. календарь Валуйського повіту в Воронежській (Мат. до укр. етнології, II) ст. 175.
 Студія про це пісню: Потебня, Обваленія малор. и сроднях мар. пісень. I. Варш.
 ва, 1883, ст. 39-45.

7.
 Andantino.

Ой ну-мо, ну-мо в зе-ле-но-го Шума!

Allegretto

Ой Шум хо-дить по діб-ро-ві, а Шуми-ха ри-бу ло-вить.

а-с-с-е-ї-е-ї-а-п-ї-о
 що вло-ви-ли, то про-пи-ла, сук-ні до-нь-ці не ку-пи-ла.

ї-е-т-р-ї-е а-с-с-е-ї-е-
 по-стий до-го, до су-бо-ти, стра-бно сук-ню шей го-бо-ти.

ї-а-п-ї-о ї-е-т-р-ї-е асвєїєтєтєтє
 тер-во-ку-ю плах-ту, зе-ле-ну за-пас-ку,

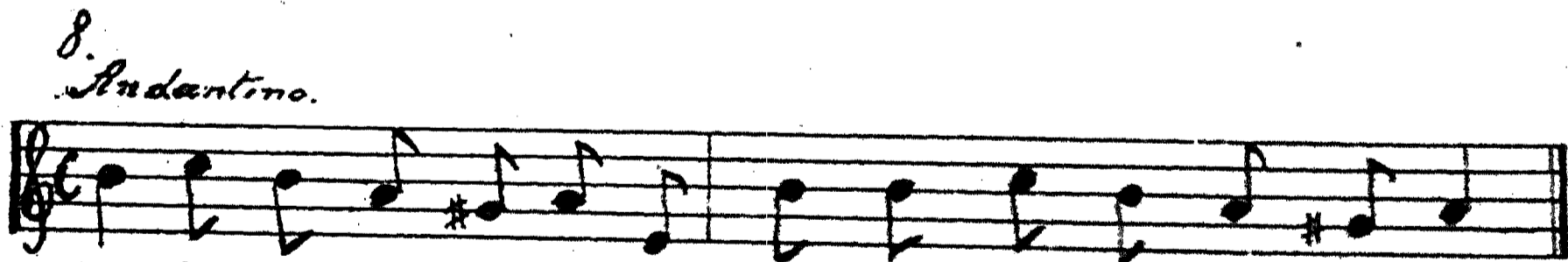
vivace

лю-би ме-не, хо-за-сью-ку, ко-ли тво-ї лас-ка!

Ой нумо, нумо в зеленого Шума!
 Ой Шум ходит по діброві,

а Шутиха рибку ловит,
 що вловила, то пропала,
 сухні доньці не купила.
 - Постій, дочко, до сироти.
 справлю плахту щеї годоты
 Тервану плахту, зелену запаску...
 Люби мене, козатньо сироту,
 коли твою ласка!

Варіанти мелодії і тексту: Тубинський III, стор. 50 (-Рубець, 216 н.ч.п. №28; в «Молодоцях Русинки та сама мелодія, що у Рубця, доповнена заставком). Пор. А. Конощенко Укр. пісні з нотами. II частина. Одеса, 1902, №20 і Рубець, 100 ч.п.п., №94. - Парал. тексти без нот Максимович, Дня и місяця, ст. 17, К. Шейковскій. Дитяче подорожжє, К., 1860, т. I, ст. 21 №9, Грінченко, Етнографіческіє матеріали, т. III, Чернівці, 1899, №197, Яворницький, №56, И. Бессараба, Матеріали для етнографіи Херсонской губ. Сборники этногр. русск. яз. и слов. Импер. Академіи Наук, т. XCIV, №4 - текст №18.

Ти ди-во, ти не ди-во, пішли дів-ки на вой-ну.

Ти диво, ти не диво,
 пішли дівки на войну.

Инша мелодія у П. Сокальського, Малора и Българ. пѣсни, V4, III
 Парал: тексти: Шейковський, Битъ подоланъ, I, ст. 28: 29 (не-
 редруковано у Гур., II, л 25). Головацький, II, ст. 681, N 8.

9. (фрагменти)

I.

Andante.

Ой по-ї-ду я тай до Лю-ба-ра, я, я, я мо-ло-дцо:
 ти-хий не-ре-бо-рець, сім бо-яр

II.

Un poco più mosso.

Про-шу, гос-те-нь-ку, із-ми-луй-ся, не-мі-вай-ся, не-з-го-во-ри-ть
 ме-не-хмі-ль під-буб, я, я, я мо-ло-дцо:
 ти-хий не-ре-бо-рець, сім бо-яр

Ой поїду я
 тай до Любара,

Я, я, я молодць,
тихий передорець,
сім боляр.

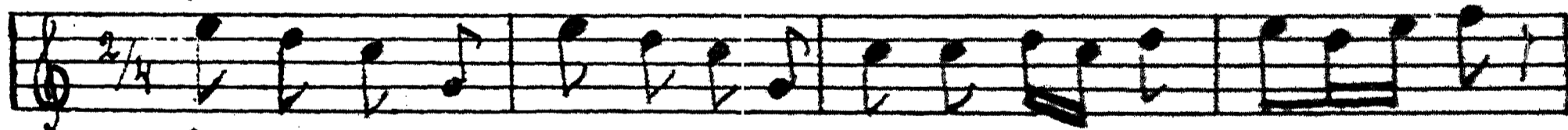
Прошу, тєстємьку,
ізмилуйся,
не гнїбайся,
не х говорив,
мене хміль підбнї

Я, я, я молодць,
тихий передорець,
сім боляр.

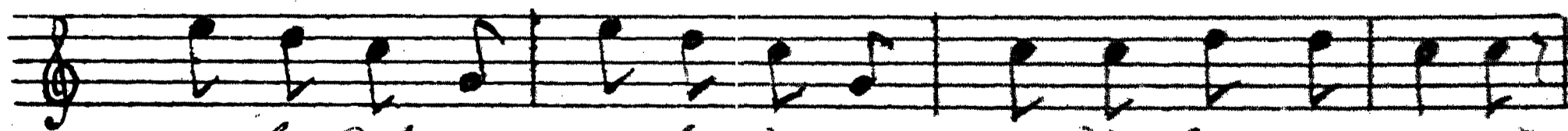
Унци мелодії - Сокальський, Мал. н бвл. т. 13. - Розьольський -
Фр. Колесса. Мелодії гайвок, №172. Парал тексту без нот.
Жаботок, Гайвки, ст. 74-76. До паралелів, показаних Жабото
ком, в одат: Гуд. III, №26, Ірнченко, III, №208.

10

Allegro ballando

А їдїт, ко-зи, а їдїт, ко-зи, по-ви-дай-те бо ме.

по-ви-дай-те, по-ви-дай-те, як ді-вот-ки ска-жуть.

А йдіт, кози, а йдіт, кози,
повидайте боже,
повидайте, повидайте,
як дівочки скачуть.

Даловших слів від Лесі не записано. Її сестра Ольга Кривонюк прислала такий текст з с. Колодяжного, Ковельського повіту:

А йдіть, кози, а йдіть, кози,
повидайте боже,
повидайте, повидайте,
як старі баби скачуть.

- Отак, отак, отак, отак,
отак нехороше,
отак, отак, отак, отак,
отак непригоже.

А йдіть, кози, а йдіть, кози,
повидайте боже,
повидайте, повидайте,
як дівочки скачуть.

- Отак, отак, отак, отак,
отак хорошейко,
отак, отак, отак, отак,
отак пригожейко.

Одмінки мелодії: Роздольський - Ф. Колесса. Мелодії
гайбок, ММ 59-61. - Пор. Чуд. III, ст. 32 (= Вісенко, Моло-
дожі, ст. 40; II Вінок веснянок, ст. 16-19). Тексти:
Гнатюк, Гайвки, ст. 29-31.

З під Любара, Зв'язельського повіту.

11.

Andante.

Пе-ре-йди, мі-ся-цю, пе-ре-йди, мі-ся-цю,
тай на на-шу у-ли-цю, тай на на-шу у-ли-цю,
тай на на-шу у-ли-цю!

Перейди, місяцю, перейди, місяцю,
тай на нашу улицу,
тай на нашу улицу,
тай на нашу улицу!

На нашій улиці, на нашій улиці
та все хлопці молодці, (тр
и

а нема кращого, а нема кращого
над Петруніє нашого. (Турки).

Сім пар чобіт стоптав, сім пар чобіт стоптав,
 до дівчини ходивши,
 до дівчини ходивши,
 подарунки носивши.

Паралельні текети без нот: Чуб. I, ст. 104, № 19. - У. Бес-
 сараба. Матеріали для етнографіи Херсонської губ., Петро-
 град, 1916, - № 287.

Моїм завданням при обробленні свого збірника було
 показати з можливою повнотою самі музичні
 паралелі до зміщених тут пісень. Безнотних ви-
 дань пісень досі було надто багато, щоб можна
 було ждати в кожній новій публікації зведення
 всіх попередю друкованих без нот варіантів. Такого
 завдання досі ніхто ще не сповнив (найближче до
 нього дійшов В. Гнатюк у „Гайках“, де теж улекшало
 ся обмеженістю матеріалу), і в обставинах нашого
 часу менше, ніж коли, можна таке завдання ста-
 новити, але через те не трапить рації зазначення
 тих безнотних паралелів, які здибалася в доступ-
 них мені виданнях. К. Кв.

З Чехії, Дубенського повіту.

12.

Andantino.

Ой ти ди-во, ти не ди-во, пішли дів-ки на вой-ни,
 мо-ло-ди-ці за-ми-ли, а па-рѣ-ки і со-бі.

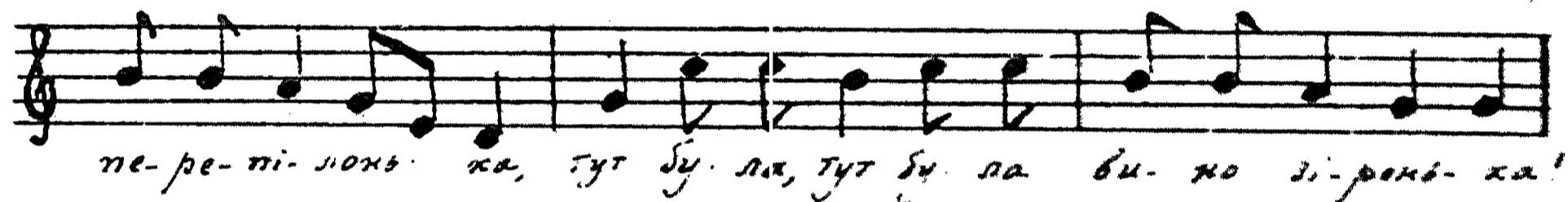
19.

Ой чи диво, чи не диво,
 пішли дівки на войну,
 молодці за ними,
 а дівчата і собі.

Тор. № 8 свого збірника

13.

Allegro.

А в нашої перепілохьки
 та голівка болить,
 та голівка болить,
 тут була, тут ^{була} перепілохька,
 тут була, тут була винокіронька!

За другим разом співається: „та плечики бо-
 лять“, за третім: „ручечята болять“; за чет-
 вертим: „ножечята болять“.

Інші мелодії - 745. III, ст. 67, варіант в „Молодоцях Руськи

стор. 14, - Рудець, 216 нар. укр. нап. №№ 19, = його ж 100 у. н. п. № 72,
 і 26. - О. Кольвга. Рокисіє Обгва етнографісзну. Т. І. Краков,
 1882, ст. 65 і 172. - Гр. Ходоровскій. 14 малор. пьесел, ар-
 ранжированих для фортепіано. К. 1893р. № 2. - Коно-
 щенко, П., № 19. - Роздольскій-Людкевич. Галицько-руські
 народні мелодії. Етнографічний збірник Наукового туби-
 риства ім. Шевченка у Львові, т. XXІ, № 212. - Роздольскій-Ф.
 Колеса. Мел. гайвок. № 8, 9, 115, 116, 154. - Тексти: В. Гма-
 тюк. Гайвки, ст. 131-133. Крім паралелів, показаних Гма-
 тюком, зазначмо: Максимович, Дни и мьсли, ст. 13.

14.

Allegretto.

I турт:

Гор-хуш-ко, душ-ко, вета-вай ра-чень-ко, вми-вай ли-чень-ко,

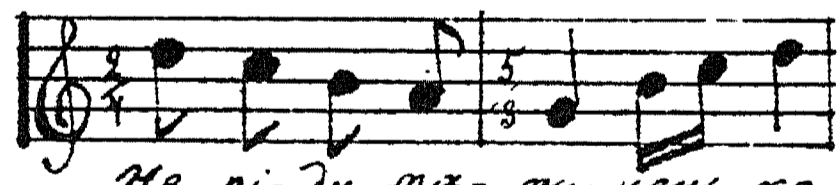
хтять те-бе лю-де взя-ти, а я ра-да від-да-ти.

За ко-го, ма-ту-чень-ко, за ко-го, лю-бу-чень-ко?

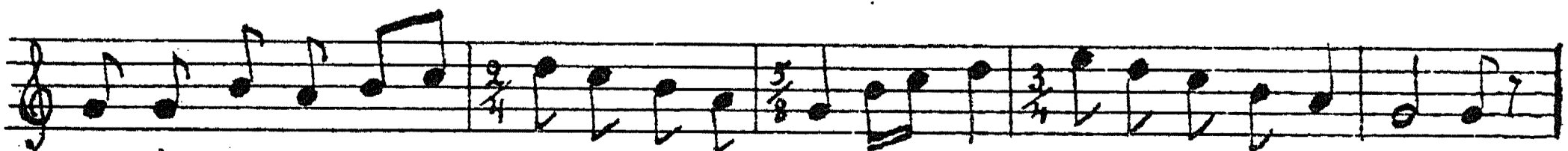
За се-рв-ки-на, за но-го си-на.

Не пі-ду, ма-ту-чень-ко,

не пі-ду, лю-бу-чень-ко! Тра піз-но лег-ти, а ра-но вста-ти, на по-ле і-ти,

о-бі-дзь кес-ти, не пі-ду ма-ту-чень-ко, не пі-ду, лю-бу-чень-ко!

I Турт.

Горнушко, душко,
вставай раненько,
вмивай личенько,
хтять тебе люде врати
а я рада віддати

II Турт.

- За кого, матушенько,
за кого, любушенько!

I.

- За слянича,
за його сина.

II.

Не піду, матушенько
не піду, любушенько!
Тра пізно лягти,
а рано встати
на поле їти,
обідать нести,
не піду, матушенько,
не піду, любушенько!

I

Горнушко, душко,
вставай раненько,
вмивай личенько,-

хтять тебе люде взяти,
а я рада віддати.

II. - За кого, мамуненько,
за кого, любуненько?

I. - За поповина,
за його сина.

II. - Не піду, мамуненько,
не піду, любуненько!
Тра пізно лягти,
а рано встати,
до школи іти,
книжки читати,
не піду, мамуненько,
не піду, любуненько!

I. Чорнушко, Душко, і т. д.

II. За кого, і т. д.

I. За циганина,
за його сина.

- Не піду, мамуненько,
не піду, лобуненько!
Тра пізно лягти,
а рано встати,
до шатра іти,
лантухи шити,
не піду, мамуненько,
не піду, лобуненько!

I. Чортучко, дучко, і т. д.

II. За кого мамуненько,
за кого лобуненько?

I. За міщанина,
за його сина

II. Ой піду, мамуненько,
ой піду, лобуненько!
Тра рано лягти,
а пізно встати,
на місто піти
потанцювати,
ой піду, мамуненько,
ой піду, лобуненько!

Близькі мелодії - Роздольський - Ф. Колесса. Мел. гайдак, ММ
 165-166. Умша - Конощенко. У. пісні, III сонтя, К., вид. „Вік”
 1906р., №83. Текст - Гнатюк, Гайдуки, ст. 62-72.

15.

Allegro.

Ца-рив. но ми тво. і гості,
 ла-до мо-є, ми тво. і гості!

I Турт.

Царівно! Ми твої гості!
 Ладо моє! Ми твої гості!

II Турт.

Бозре! За чим ви гості?
 Ладо моє! За чим ви гості?

I

I

Царівно! За дівчиною
 Ладо моє! За дівчиною.

II

Бозре! За котрою?
 Ладо моє! За котрою?

I. Царівно! За найстаршого.
Радо мое! За найстаршого.

II. Бовре! Ми не даємо!
Радо мое! Ми не даємо.

I. Царівно! Ми не беремо!
Радо мое! Ми не беремо!

Потім співають так само про середню д. вітну
(5 ступора: „Царівно! За середнього! Радо мое! За
середнього!“) і про найменшу. Доходить до краю так:

I. Царівно! За найменшого!
Радо мое! За найменшого!

II. Бовре! Ми оддаємо!
Радо мое! Ми оддаємо.

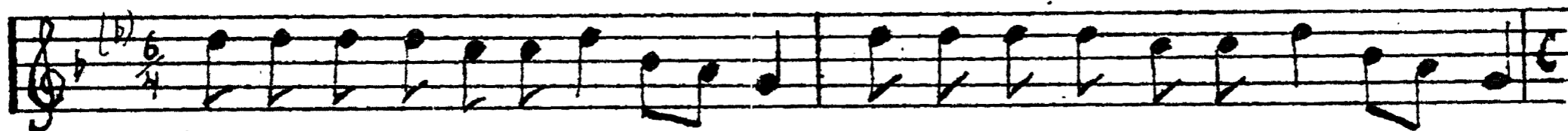
I. Царівно! Ми заберемо!
Радо мое! Ми заберемо!

Іншу мелодію свого жанра, з Вороніжської губернії, записав
П. Сокальський і умістив у своєму трактаті „Русская народная
музыка, великорусская и малорусская, въ ея строении мелодии.“

ческою і ритмічною", Харків, 1883р., ст. 162. - Текст пор. Губ. Ш. № 21. - У Лисенка в вищезгаданій шкільній збірці - та сама мелодія, що тут. Лисенко записав від Лесі кілька мелодій танцювних і купальних, багато давніше, ніж я. "Царівка" знаєма у Лисенка хібно як миротівська пісня; ця помилка пояснюється тим, що він записав інші мелодії від Лесі. з Миротівля, і тим, що тою часом записування і часом опублікування шкільної збірки минуло коло десятка літ. У Лисенка завжди були між паперами записи різних людей, і текст "Царівки", поданий йому Лесею, міг замінитися текстом, поданим кимсь иншим; цим маємо пояснюватися одміни теми текстом Лисенка і уміщеням тут. Достотність цього останнього підтвердила і мати Лесі У. - Олена Гілля, котра вивчила цю пісню в їй. - Подані тут уваги в загалі відносяться до танків ММ 2-6 і купальних пісень ММ 6:7 в шкільній збірці Лисенка.

16.

Allegro moderato.

Десь тут бу-ла по-до-ля-ноч-ка, десь тут бу-ла мо-ло-дець-ка-я

тут во-на впа-ла, до зе-млі при-па-ла.

Десь тут була подоланочка,
 десь тут була молоденька,
 тут вона впаля,
 до землі припала.

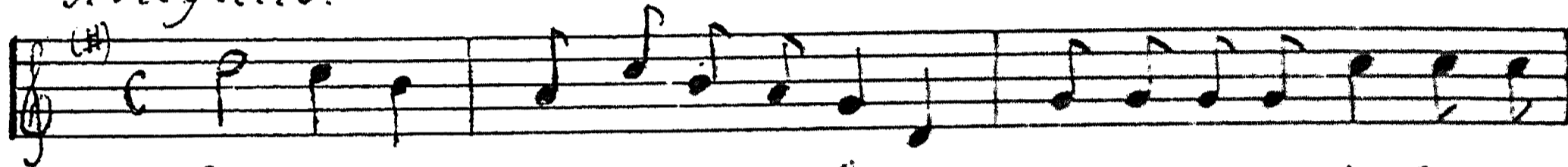
- Устакь, устакь, подоланочко,
 умий лютко так, як шкляночку.

біжи до Дунаю,
взьми ту, що з краю!

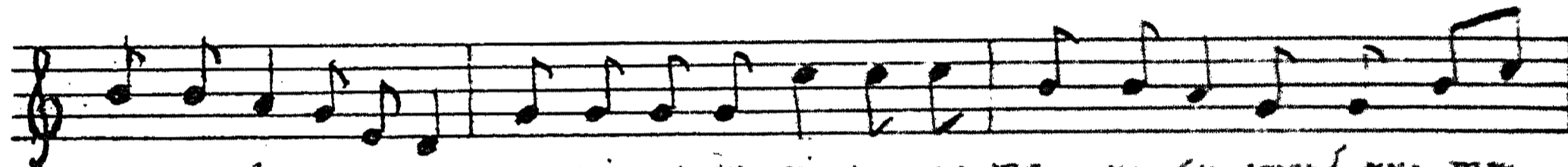
Див. примітку до попередньої пісні. - У Лисенка видно зазна-
чено, що Текст-Дуцького лобіти (дійсно-Дубенського)

17.

Allegretto.

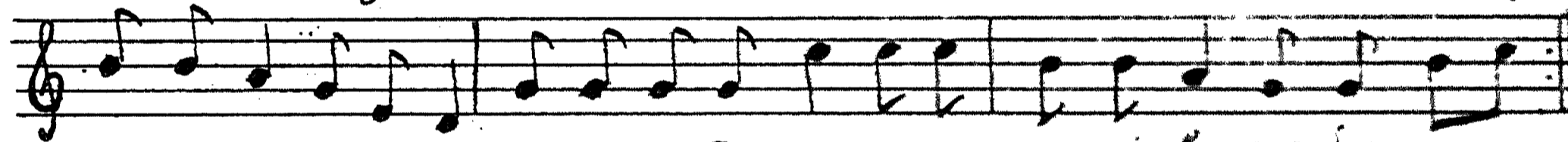
За-єнь-ку, та за ро-го-вонь-ку, а ні-ку-ди за-єнь-ку

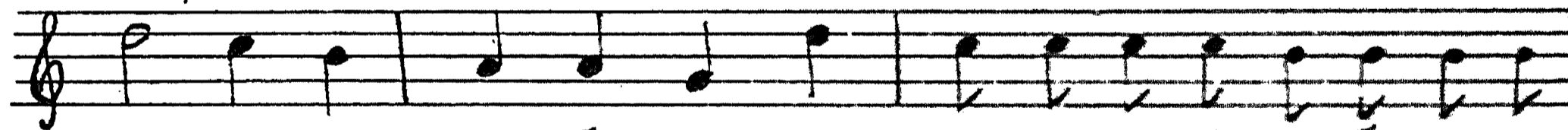
та ні ви-ско-ти-ти, а ні-ку-ди сі-ро-ту та ні ви-стриб-ну-ти,

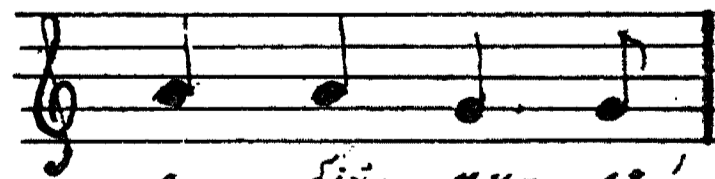
за-єнь-ку, сім-ця ко-лін-ця, а ні-ку-ди за-єнь-ку
за-єнь-ку, п'ят-ки м'ят-ки, а ні-ку-ди за-єнь-ку

та ні ви-ско-ти-ти, а ні-ку-ди сі-ро-ту та ні ви-стриб-ну-ти,
та ні ви-ско-ти-ти, а ні-ку-ди сі-ро-ту та ні ви-стриб-ну-ти.

за-єнь-ку, о-бер-ни-ся. а-х то-ді лю-ба мн-я,

о-бі-ми-ся!

Заєньку, та за головоньку!
А нікуди заєньку та ні вискожити,
а нікуди сирому та ні вистрибнути!
Заєньку, сінця колінця,
а нікуди заєньку та ні вискожити,
а нікуди сирому та ні вистрибнути!
Заєньку, п'ятки м'ятки,
а нікуди заєньку та ні вискожити,
а нікуди сирому та ні вистрибнути!
Заєньку, обернися,
яка тобі люба мила, обіймися!

Варіанти мелодії: Роздольський-Ф. Колеса мелодії гай-
бок, ММ 111-113. Роздольський-Мудкевич, ММ 213; 214. Колодченко,
III, № 89. Інші мелодії: Лисенко, Мелодії, ст. 38. - Роздольський-
Ф. Колеса, М 114. Текст: Гнатюк, Гайки, ст. 122-125; крім пока-
заних Гнатюком - Максимович, Дни и місяці, ст. 14. - Днв. Лисенко,
шкільна збірка. В той записі, згідним з співом Лесі в 1907 році і
збіренія з Оленою Пилкою 1917 року, остання фраза „Заєньку...
обіймися“ не повторюється трічі, як у записі Лисенка, і не
більше координується з описом гри, уміщеним у Лисенка. „Сін-
ця колінця“ - віс (так само у Шейковського, Бать Недолянь, I, № 7, ст.
19, і у Гнатюка, ст. 124; у Лисенка „сінця по колінця“ - без
сумніву довічна поправка).

18.

Andantino.

Бід- на мо- я го- ло- во- нь- ко,
не- щас- ли- ва мо- я до- лень- ко!

Бідна моя головонько,
нещаслива моя доленько!

Що я, бідна, наробила,
Кострудонька полюбила.

Приїдь, приїдь, Кострудоньку,
стану, стану до шлюбоньку,

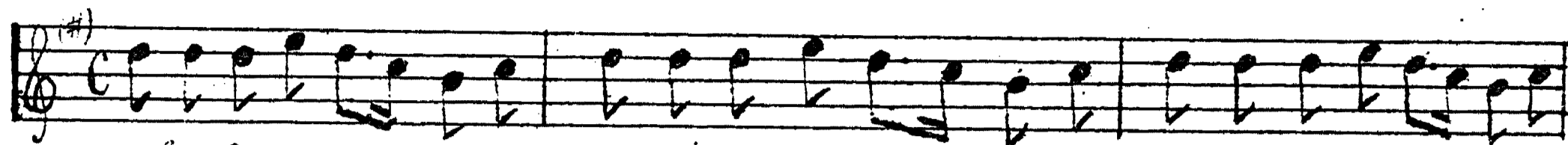
у неділю пораненьку
на ляхному рушниченьку

Приїдь, приїдь, Кострудоньку,
на свому кониченьку.

Близка мелодія: Роздольський-Ф. Колесса, Мел. гайбох, №49; змінки і від.
№4, Іван Колесса, стор 23, Роздольський-Людкевич, №170. Тексти: Бнатюк,
ст. 42-49. Запис тексту в шкільній збірці Лисенка, ст 4, невідомий ("не
злюбкла" і "ляхному" за тил свідчить: Ов Плілака.

19.

Vivace.

А вче-ді-лю ра-мень-ко при-ї-де мій ба-тень-ко, при-ве-се мні ді-вонь-ку

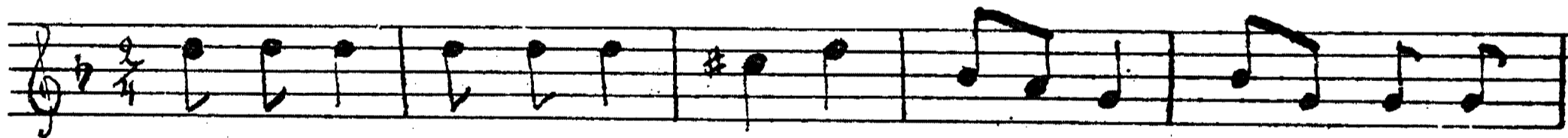
- в рут-вє-но-ту ві-конь-ку, мен-гу-ю кра-щу-ю, ось во-на є!

А в неділю рaмeнькo
приїде мій батенькo,
привезе мні дівонькy
в рутвєаномy віконькy,
меншyю, кращyю,
ось вона є!

20.

Діти кладуть дошку одним кінцем на колодку, другим на зетню, по терзі збігають або слизгаються по ній та співвають:

Allégo non troppo.

А за рах не-ба-рак ців-ки су-те, шу-комь-ка

ри-бонь-ка до го-ри ска-же то вго-ру, то вдо-ли-ну.

А йа рак-недорах
 цівки суге,
 щучонька-рибонька
 до гори скаче,
 то в гору, то в долину.

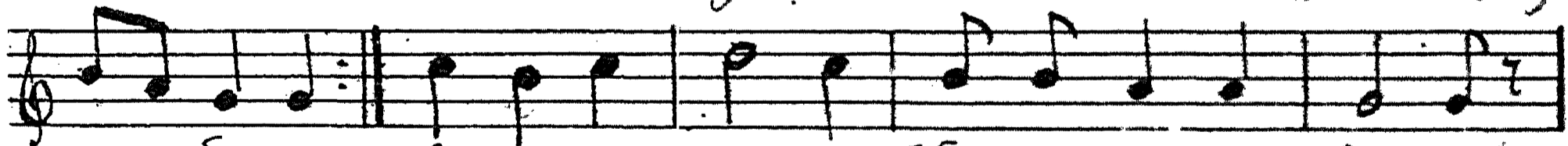
Цівка-веретенце для зсучування двох ниток до купи: сукати тахил веретенат зветься „цівки сукати“. Так зсучує сва вуса до купи (прилітка Лесі Українки). Див. словарь Грінгенка слово „цівка“, 3-є значіння. Паралеліні тексти, без мелодій Метлихський, стор. 312 (купалова). - Терещенко. Битыя рускаго народа, I, ст. 83 (передруковано у Губ. III, купалова пісня №5). Грінгенко. Етногр. матеріалы, т. III, №№ 123: 181 (вєскляні), №238 (купалова). Тнатлок: Гайчки, стор. 227, №170. - П. Ткачизь. Матеріалы по нар. словесности Полтавс. губ., Полтава, 1915, изд. Полт. Ученой Архивной Комиссии, №458. - Уліщений тут вріант з Гейки був у перше опублікований в видак. ні „Дитячі гри, пісні й казки Збірка Р. Косот. Ёлос зеписав К. Лівітка“, К., 1903 року, №6, а з того видання передрукований Лисенком в шкільній збірці.

21.

Allegro ballando.

1. Жем-чи-ток брен-чи-ток ви-лі-тає, 3. Ко-би то
 2. ви-со-ко ні-женьку пі-дід-має 4. ні-женьку

на-би-то, 5. везе-лім лу-чу, 6. де-ри па-ру дру-гу!
 про-би-то,

Жемчюк-бречюк вилітає,
 високо ніженьку підіймає,
 коби то набило,
 ніженьку пробито

32.

в зеленім луці,
бери пару друці!

22.

Andante.

А в кра-во-го тан-ця не ви-ве-ду кон-ця,
не ви-ве-ду кон-ця, не ви-ве-ду кон-ця.

Дуже близькі мелодії: О. Колбегз. *Wotyn*. W Krakowie, nakładem Akademii umiejętności, 1907, № 599. Роздольський - Ф. Колесса. Мелодії таїбок, № 7. Книжні мелодії: Рубць, 216 нар. нар. кап., № 22. - Чуб. III, ст. 33 (та сама мелодія, що у Чуб. Детальніше записана, в „Молодоцях“ Лисенка, I, № 7). - Ілюстри „Кривого танця“ без нот: Стецькі, *Wotyn* під względem statystycznym, historycznym i archeologicznym. J. I. Lwów, 1864, st. 266. - У Гнатюка в „Таїбоках“, ст. 115-116, мадам з текстів не на ту тему, що у Стецького, тільки перша строфа співна.

33.

Другий хор:

Хоч ми бачили,
хоч ми виділи,
то ми тобі не скажем.

I. Гей, жопо, до дому!

II. Бісе-туже, не піду!

I. Діти плачуть, їсти хочуть,
то йди дай, то йди дай.

II. Там на полиці дві палляничці,
коли хтять, хай їдять.

I. Вже ж вони тебе поїли.

II. Якого ж біса хотіли?

Інші мелодії: О. Колверу. Фокусіз, I, ст. 168. Уточн. Шотуї, №366.
Роздольський-Ф. Колеса. Мел. тайвок, №№22, 23, 78, 79, 87, 88, 171. Роздоль-
ський-Людкевич. №№179; 180. Тексти: Тнаток. Тайвки, ст. 81-87.

З Колодяжного, Ковельського повіту:

24.

Presto.

Крем-по-во-ко-ле-са, крем-по-во-во-ко-ле-са

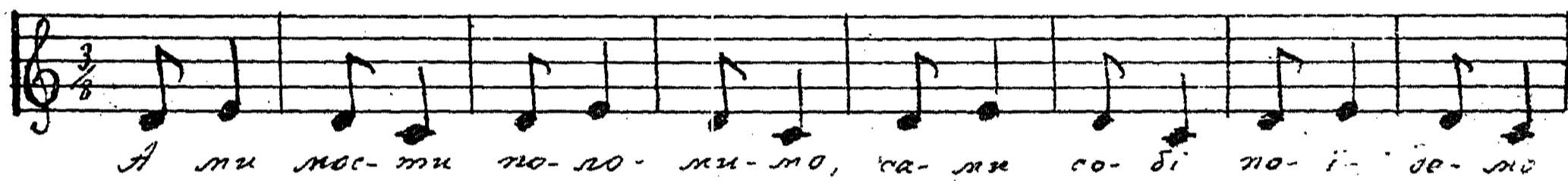
Пускайте нас, пускайте нас
за гір^{*)} погуляти.

Той гурт, що за руки побрався, одспівує:

Не пустимо, не пустимо,
бо близько Дунай,
а ми мости поломимо
за райський Дунай.

Неспляний гурт співає:

А ми мости поломимо,
сами собі поїдемо
за райський Дунай.^{**)}

Тай силоміць прориваються крізь степляний гурт.

*) Може воно „з-за гір“, але вчувається „за гір“. Р. У.

***) Часом замість цих слів співають знов „сами поїдемо“.

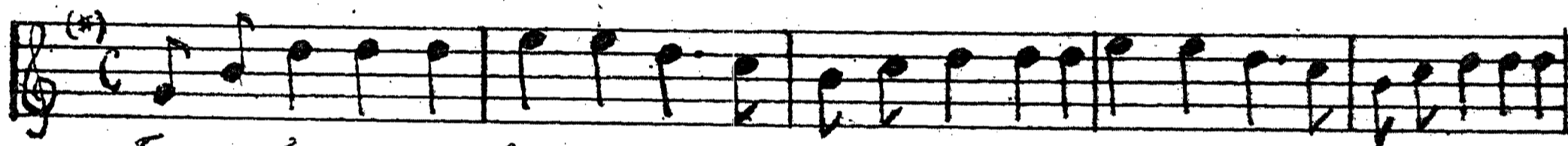
Р. У.

В Колодязькоту це дитяча гра-Діти в тім селі, як і дорослі, намагалися співати якомога гучнішими голосами. Леся Українка передавала своїм співом цю особливість тільки в тих піснях, для яких вважала цю манеру характерною. Так в даній пісні. - Студія про цю весняну гру-у Потебні, Відомості малор. і середних нар. півсємь, ст. 127-151. Паралельні тексти і вказівки на паралелі в інших видах: у Гнатюка, Гайвхи, ст. 19-23. До показаних там паралелів додаю: Л. Житецький. Очерк звукової історії малор. нармвня, К., 1876, ст. 312. Колбегу Якісє, I, №86, ст. 181, №84, ст. 186. Милорадович, ст. 52. - мелодії, записані Роздольським Ф. Колесом і уміщені в "Гайвхах" під №№ 120, 121, 124, 126, 127, 128, 129 кот. ного додатку, не цукі колодязькєвськїй, котру можна розглядати як ритмічну еволюцію якоїсь основки, спільної для колодязькєвськєго і для галицьких варіантів. - мелодії в "216 нар. укр. кап." Рудця і в III т. "Трудів" Гуд. (ст. 42, до близького словаи танка "Король" - передрукована в "Молодоцях" Лисєнка) не мають нічого спільного з Колодязькєвськєю.

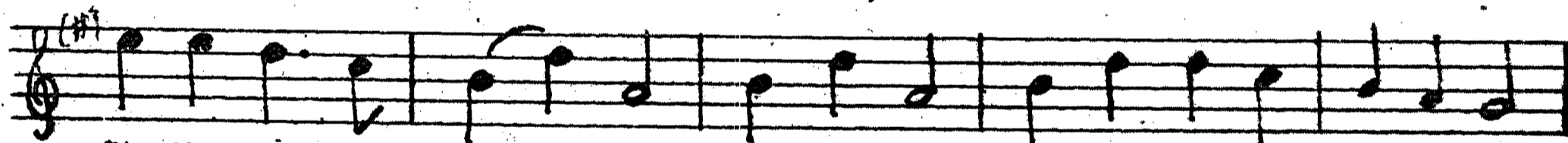
З Ужичького повіту

26.

Allegretto

Го-ро-де-єт-ку, в сад-ку над-ку, та ти був же ти в на-шєм сад-ку, та ти ба-ти-ти,

як мак сі-ють, ой так сі-ють так і мор-ков-ку й пас-тер-мак.

Горобезку, в садку надку,
та ти був же ти в нашім садку,
та ти багив ти, як мак сіють?

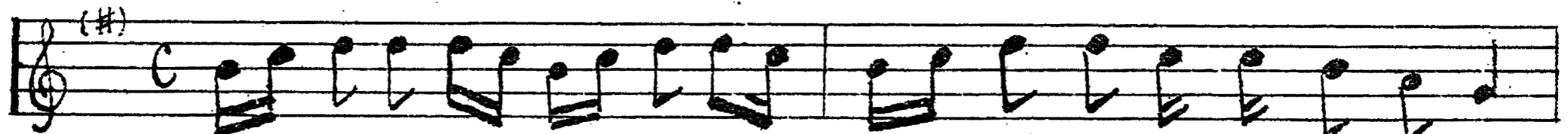
- Ой так, сіють мак
і морковку й пастернак.

Близькі мелодії: Туд. III, ст. 57 (= Молодоці, I, №3). - Дубець. 216 нар.
 укр. нар., №25. Воздольський - Ф. Колеса. Мел. 2 айбох №№63; 64. - Воздоль-
 ський - Лядкевич, №197. Текст - Гнатюк, Гайвки, ст. 26-28. - Туд.
 III, ст. 61 №9. - Шейковський. Бать Подольць, I, №8, ст. 21.

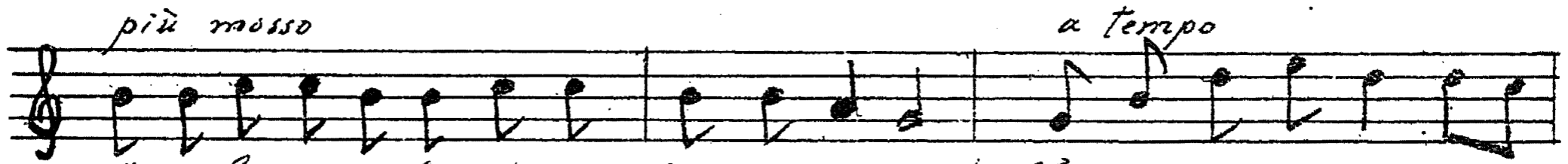
На Купала.

С. Ярок Звягельського пов.

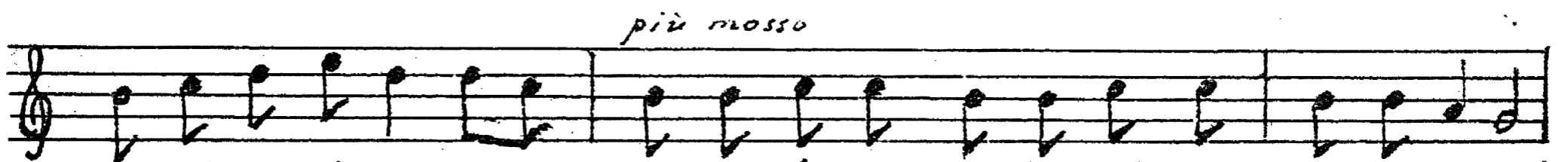
27. Andantino

Ой ніхто ж там не бував, де ся звір розвивав,

ой яворе, явороньку зелененький! Ой татенька зійшло

три місяці земних, ой яворе, явороньку зелененький!

Ой ніхто ж там не бував, де ся звір розвивав.

Ой яворе, явороньку зелененький!*)

Ой татенька зійшло три місяці земних,

три місяці земних, три парубки красивих.

Ой один парубок-то тож наш Іванко,

а другий парубок-то тож наш Михайло

*) Приставка після кожного вірша

а третій парубок - то то ж наш Семенко.
 Ой таменьки зійшло три зироньки яєних,
 три зироньки яєних, три дівоньки краєних.
 Ой одна дівонька - то наша Марюся,
 а друга дівонька - то наша Настуся,
 а треття дівонька - то наша Тамуся.

Перша половина мелодії - то застів, не повторюється;
 пісня від 2-ї строфи до кінця співається на другу половину
 мелодії. - Слова прислала для цього збірника сестра Р. У. Олв-
 га, бо від Н. вони не були знисами. - Близька мелодія у
 Роздольського-Моджевича № 192; суміжні мелодії: від. № 194
 і 195 і у Роздольському Ф. Колесні, мел. заївок, № 3, 20; 21. Текс-
 ти: *Materialy etnograficzne z okolic Piskowa w powiecie
 Lipowieskim zebране przez pana Z. D. (Сорія Моділевич). Звід
 wiadomości do antropologii krajowej wydawanу statanіem Комі-
 сји антропологічної Академії umiejętności w Krakowie. T. VIII, 1884,
 № 96. - Милорадович, ст. 94, № 3. - Гнатюк, Гайбки, ст. 178-183. - За-
 памті Десі ця пісня держалася як веснянка; уміщується поміж
 купалові після вказівки В. Милки. В *Mat. Etn. z okolic Piskowa*
 це-купалова пісня.*

З Миропілля Зв'язельського пов.

28.

Adagio.

Сто- їм ли- бо- да ви- ще го- ро- да.
 ні ка- ли- конь- ко стій, не роз- ви дай- ся!

Повний текст Р. У. опублікувала в своїй статті „Купала на Волліні“ („Життя і Слово“ за 1894 рік, кн. II; III, вид. у Львові). Ця публікація стала мені відома вже після смерті Р. У.; диктуючи мені тексти, вона про ті свої давні записи не згадала. З приміток редакції „Життя і Слово“ знати, що Р. У. прислала тоді до редакції також і свої записи мелодій купалобих пісень, і редакція мала замір їх надрукувати, але того не зробила. Чи ті записи де заховалися, невідомо.

З Колодязного, Ковельського повіту.

29

Allegretto.

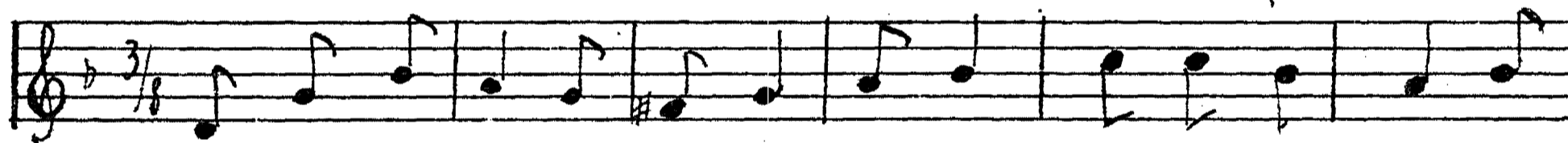

Ой на Ку-па-ла, Ку-па-лог-ка не ви-спа-ла-ся

На-та-лог-ка

Варіант з Миропілля:

Ой на Ку-па-ла, Ку-па-лог-ка не ви-спа-ла-ся.

На-та-лог-ка

Ой на Купала-Купалогка
не виспалася Наталогка.

Погнала бички дріталоги,
на кілки ніжки збивалоги.

Ой дай же Боже дощі в ноги

(варіанти: 1. Приточи, Боже, більше ноги, 2. Ой дай же Боже довші ноги)

на Наталкині горні гогі.

Варіанти мелодії: Збір з відомости до антропології краюшеї, т. VIII, № 89, стр. 150. - Кольберг. Волюн, № 132. Схета ма у у Коношечка I, № № 66, 70, 89, III, № 77 (останні іві-тмилови), I, № 98 (Меланка) Більш віддалена, але зріднена мелодія: В. Щепотевъ. Нар. прѣсн. запис. в Полтавской губ. Изд. Полт. Губ. Архивной комисіи. П., 1915р., № 51. Парал. текст: Кс. А. Вуксчунікі Записки етнографічне з Голесіа Волюнського Збір з відомости, т. III, стр. 36, № 6.

30.

Allegretto.

meno mosso.

По-мо-щю кла-доч-ку вер-бо-ву, вер-бо-ву, вер-бо-ву, вер-бо-ву.

The musical notation is written on a single staff in treble clef with a 2/4 time signature. It consists of a sequence of eighth and sixteenth notes, with some rests. The tempo marking 'meno mosso' is placed above the staff.

Помощу кладочку
вербову, вербову.

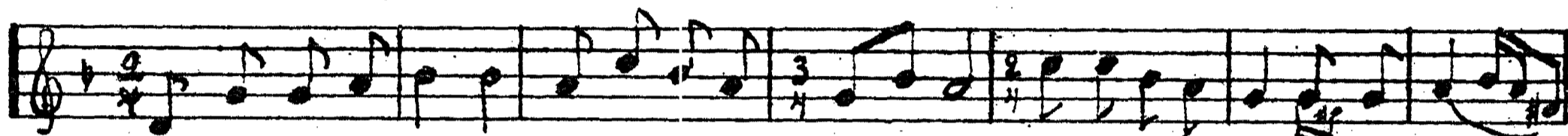
Ой час вам, дівчатка,
до дому, до дому.

Ой а ти, Марійко,
зостанься, зостанься,
та з своїм Андрійком
звінтайся, звінтайся.

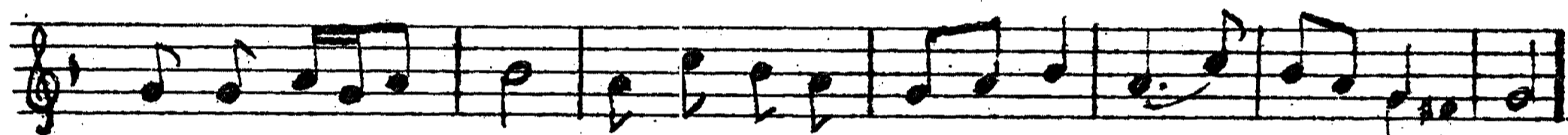
Парал. тексти зазначені в згаданій статті Л. Ч. „Купала на Волині (Життя і Слово 1894)“; до них треба додати: Звіт шкільної до ант. кт. III, №103, ст. 153. - Бессараба. Мат. для вчителів. Студ. пуб. ст. 108. В шкільній збірці Лисенка, ст. 16, №6, ця сама пісня, записана від Лесі ж, але не достотно (зменшена вартість $\frac{3}{4}$ в 4 такті по запису Лисенка і збільшена вартість першого \bar{a} в 6 такті; достотність того запису потвердила і Олена Лівська). - Парал. текст ще в „Тайвках“ Життя і Слово ст. 148, №55.

31.

Allargretto

По-сі-х з ро-ку, по-ста-влю-ю ро-ку, сі-ро-но-ю до-щик і-де

сто-ро-ко-ю, над мо-є-ю ро-ко-ю пов-но-ю.

Повний текст - в шкільній збірці Лисенка. Запис мелодії там трохи відмінний від того. - Варіант мелодії, записаний тем Лисенком, - в Звіт шкільної до ант. кт. III, ст. 152, №97. - Парал. тексти зазначені в „Життя і Слово“ за 1894 рік; крім того: Тринченко Жит. мат. III, №247. Милорадович, ст. 88.

32.

Moderato.

Вже Пет-рі-вог-ка мк-на-є-це

хлоп-цям гу-ля-ти в-та-є-це.

43.

Вже Петрівочка микеця,
хлопцям гуляння вертаєця.

Ідіте, хлопці, погуляйте,
дівчат на вісню підтовляйте!

Повніший текст з с. Докити Ков. пов. в „Житті і Слові“ за 1894р., с. 282.

33.

Andantino.

Ой в ліс- ку, ліс- ку на дуб- ку
ви- сі- ла ко- ли- сні- ка на шкур-

Ой в ліску, ліску на дубку
висіла колысочка на шкурку.

В тій колысочці Петрунчо,
а коло його татко його.

- Шибай мене, таточко, високо,
нехай я з Гагу далеко.

Там десь моя дівочка гуляє,
шита рукавцем махає.

Далекий варіант мелодії: Укр. пісні, видані коштом О. Балліної. Санктпетерб. 1863 року, №49. Близький. Зб. Шлях. III, №100 стр. 153. Пісенні показанні в „Житті і слові“ за 1894 рік. В записові, з надрукованим Весело в „Ж. і слові“ є відмінні проти зміщеного тут, і місцем запису зазначене „Пропілля“. - Очевидно, Веселю надихувала не тільки Колодязненський варіант, який зустрічала пісня 1894 року. В цій варіанті оригінальне „шидкий“ намість сродняршого „гой-дайте“ миротільського варіанта. - Пор. Шейнх. Българусскіх нар. пѣсни. СПб. 1874. №340.

34.

Allegro non troppo

molto isolato.

Ой хто в тому лісі стукає гукає? ка-є, ка-є,
ка-ли-но ма-ри-но, сту-ка-є гу-ка-є ка-є
або: я-го-до чер-во-на во-ка

Ой хто в тому лісі стукає гукає?
Каллино-малино, ягода червона! (приспівка
до кожної строфи)

Молодий Андрійко дерево рубає
Молода Ярина трісочки збірає,
трісочки збірає - він її питає:
Чи любиш ти мене, ти підеш за мене?
- Хочь я тебе люблю, за тебе не піду.
Я твоїй матюкці нічим не догоджу
Ой що я попию - вона переміє.

Ой що я поставлю, - вона переставить.
Посилає мене в неділю робити,
в неділю робити, йти на море прати,
йти на море прати, на дубі вішати.
А я не жидівка - в неділю робити,
а я не татарка, щоб на морі прати,
а я не білиця - на суби злізати.

Нагадує (див. примітку до весняної „Пускайте нас“) що в „Колодязі“
люди взагалі намагаються співати якомога гучніше (нижче), і це манера
лисе вдала в тих місцях, де вважала її характеризуючою, так і
цій купалобій. - Близька мелодія: „Кожухенко, III, № 79. - З приводу брід-
них обмін теми уміщеним тут текстом і опублікованим у „Ж. і Слобі“
нагадує, що, збуває, в тім селі і рівночасно, а тим більше з
бігом часу обертаються різні варіанти. - На цю саму мелодію лісе
співала та ж пісня, уміщену в „Ж. і Слобі“ т. IV на стор. 287.

35. Allegretto.

По-стій-те, глопці, ту-тейка, при-несе сугка мо-ло-ка.

Постійте, хлопці, тутейка,
принесе сугка молока.

Пор. Збіг віад. до ант. країнової, III, ст. 151, № 95. - Тютюк. Гайки, № 50.

x x
x

Ой на городі крокіс, крокіс, -
чом ти, Іванку, більший не ріс?

- Ой буде ж мене такейкого,

любить Марися й малейкого. 46.

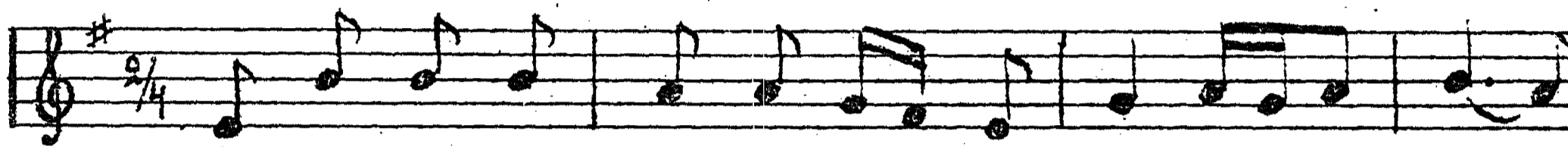
Вар. Мислила - Ж. і С. ст. 455.

Пісні жнивварські.

З с. Колодяжного, Ковельського пов.

36.

Moderato.

Ой лі- та- є со- ко- лонь- ко по по- лю

та збі- ра- є че- ля- донь- ку до до- му.

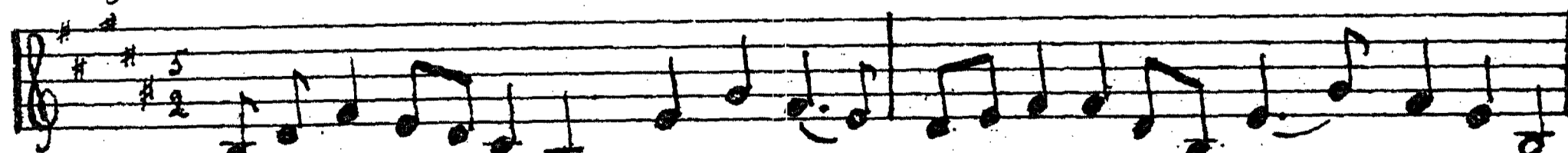
Ой літає соколонько по полю
та збирає телядоньку до дому

Гди, гди, телядонько, до дому,
вигуляла все літєтко по полю..

Вигуляла все літєтко щей жнива,
заболіла голівонька щей спина.

Вар. текста - Туд. III, жн. №2. - Сбюроникъ пам'ятниковъ нар. твор-
чества въ сѣверо-западномъ краѣ, новъ редакціей П. Гильтебрандта
Вып. I. Вильна, 1867, (24), - з Берестейського повіту. У Гильтебрандта
повні, прекрасні тексти жнивварських пісень.

37. *Largo*

Ко- тить- ся ві- ко- ток по по- лю, час ват, жєн- ги- ки до до- му.

Котиться віночок по полю,
час вам, жемчужки, до дому.

Вар. мелодії: Натягн на р. п'ясець записаний в с. Корниці, Подільській
щб. Н. Янцуків (Труды этногр. отдела имп. акад. наук и имп. архива
знамя, антропологии и этнографии при Московском университете, кн. I,
Москва, 1886), № 4: 35. Весільні. - О. Ковбег. Молуні. № 142, 138. - Товний
текст: Гілтєбрайт, ССУ, з Кобринського пов. - Гуд. III, тн. № 9 (з Ковельськ.
пов.), № 11; з Білоського пов. Гродн. щб.)

або:

Ой нам гос- подар ви- но- град на- сі-яв жи-тє- ка тай сам рад.

Ой нам господар - виноград
насіяв житєжка тай сам рад.

Ой він по полю гуляє,
свої жемчужки скликає.

- Удіте, жемчужки, до дому,
вже ж нагулялись по полю.

Вже ж ви ходили - гуляли,
густе житєчко зжинали,
густе житєчко зжинали
часті копоїтки ставляли.

Текст (Детрора) - пер Гуд. III, тн. № 9 (з Ковельськ. пов.)

Ой весело господарю, весело.
що ми віночок несемо,
ой а ще буде веселій.
як положити на столі.

Маяло життєчко маяло,
поки на полі стояло,
тепер не буде маяти.
як буде на столі лежати.

Вар. тексту з іншою мелодією Ковбичу, Мобуї, № 37.

38.

Moderato.

Ой паночку нашу до домоньку тас,
а вже сонце над горами,
пускайте нас із дугами до-му.

Ой паночку нашу,
до домоньку тас.
А вже сонце над горами,
пускайте нас із дугами
до дому!

Ой паночку наш,
 до дотомьку тас,
 а вже мати заточила,
 вечерати наварила,
 виглядає нас!

39.
 Lento.

Ой са-спі-вай мо, не-хай (до-ма
 по-ту-ють, ой не-хай же нам ве-че-роч-ку
 по-ту-ють.

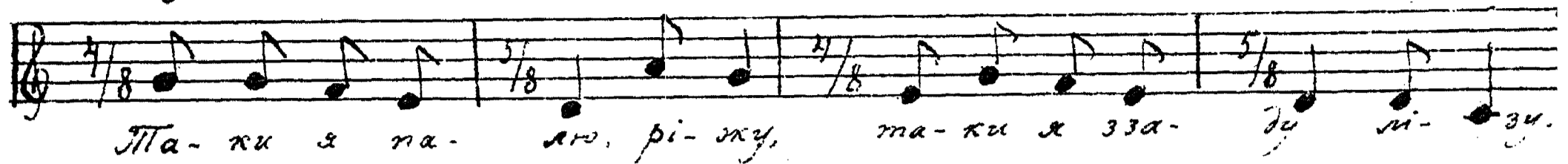
Ой заспіваймо, нехай вдома потують,
 ой нехай же нам вечерочку потують.

Утомила нас та широка нива,
 що тепер нам і вечера немила.

Ой не так нива, як високі гори,
 ой не так гори, як широкі загоми.

Не так загоми, як талейжжє жито,
 а вжеж нам стинь як кийом передбито

Allegro

Таки я палю, ріжу,
таки я ззаду лізу,
таки я крутанюся,
позаду зостаюся

Підозни мене, Тризю,
дам тобі паляницю.
—Щоб тобі, Антонихо,
зажикай загіч тихо.

Я жемчик недолугий,
треба до мене другий.
Я жемчик недорослий,
треба до мене шостий.

Ви жемці молодії,
в вас серця золотії....

В Галичині це весільна мелодія, див. збірник Івана Колесси, стор. 188, Роздольського-Люджевича, № 27, такти 6-7. Пор. теж з весільною мелодією у Кошберга, Ковуні, № 92, і з мел. гаївки № 11 у Роздольського-Ф. Колесси.

41

Allegretto.

Ой ку-рить-ся до- рі- жей- ка, ку- рить-ся ку- рить- ся,

чо- го-сь на-ша гос- по-ди- на жу- рить-ся жу- рить- ся.

Ой куриться доріжжайка,

куриться, куриться,

чогось наша господиня

журиться, журиться.

що треба їй конітейки

продати, продати,

та жєнчикат музичейки

найкятти, найкятти

Заріж, заріж, господине,

индика, индика,

щоб нам була із Варшави

музика, музика.

Лох з Варшави-не з Варшави

з Кракова, з Кракова,

щоб нам була музичейка

готова, готова!

Колядки.

3 Зв'язка.

42.

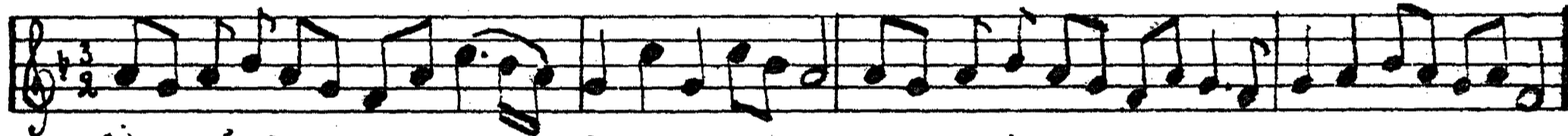
Andante.

Слова „Ой рано, рано кури запіли“ єтьмавільно зв'язок з колядками рідного злісту; колядки з таким застоском розглянути (з літературної сторони) в „Областиміях малор. и родних нар. мовень“ Ротевні, II, ст. 343: 441. - Варіанти мелодії: Сокальський. Малор. и Буковинські, II. - В. Шулеви. Буковинщина, т. IV (матеріали до української етнології, Вид. Наукового інституту ім. Шевченка у Львові, т. II), ст. 23-25, № 1-3: 5. - Подібні мелодіїною схемою колядки: Ковбач. Роклиця, I, № 4: 6. - Північ кибанських и терських козаков, збірник А. Байдя, вид. Кієвського статистического комітету, № 276. - Роздольський-Людкевич, № 65: 166.

43.

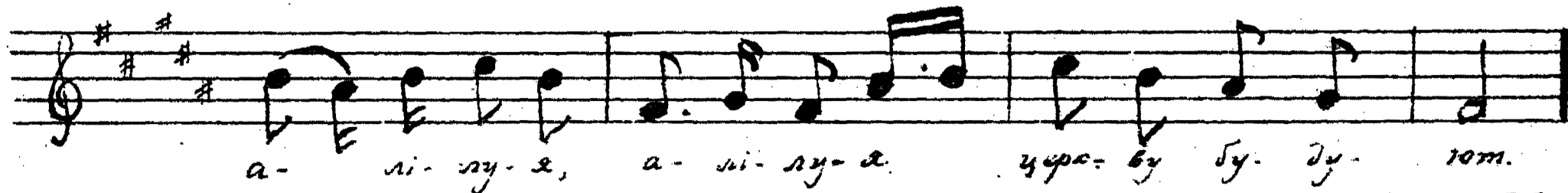
Andantino.

Близькі мелодії і повні тексти: П. Стеценко. Лука. Збірник пісень для сім'ї школи, К. 1907. № 20 (з невідомих матеріалів С. Кошиця). - Уголь. Колядки і щедрівки, I, № 6. - Збірник пісень народних з нотами зібрав К. Поліщук, ноти записав М. Остапович Фед. А. Кошиця. К. 1913, т. II, № 19. - Мелодія - З. Ш. колядка № 51, щедрівка № 12. - Ірина Півня. Українські колядки. К. 1903 (відбиття з „Київської Старички“ ст. 40 № 1, ст. 41 № 3).

44.

Adagio

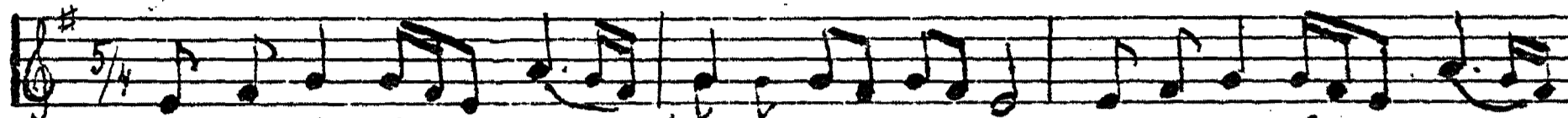
53.

Текст пор. Метлинський, ст. 332; багато варіантів у Голубацької: Олена
Літка, Укр. колядки, ст. 26: 40

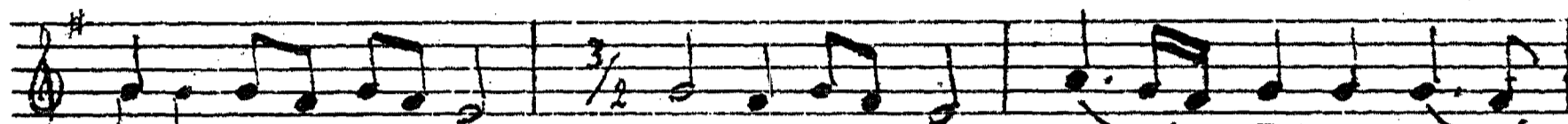
З сіл Ратного і Рокітницьі Ковельського пов.

45.

Adagio.

бу-ла вдов-ой-ка в ко-нець се-ла, а ма-лажво-ка
їд-на до-ней-ка їй ма-ру-сей-ко, дру-га до-ней-ка

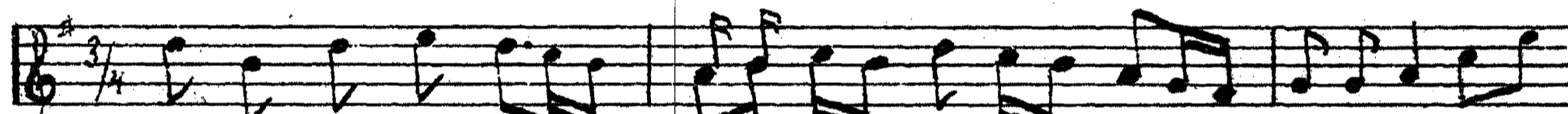
три до-ней-ки. Рай Ро-же-ство! Рай Ро-же-ство!
їй Тан-чу-сей-ка. Рай Ро-же-ство! Рай Ро-же-ство!

Повний текст, записаний Оленою Лішкою, - в додатку до журналу "Десі
Українки" Купала на Великі (Життя і Слово 3, 1874 рік, стор. 280). - О. Л.
ознайомившись з цим записом в 1917 році, засвідчила, що ця колядка ст. ав-
лася власне на цей колос. - Колядка на мелодію: Дівчина-воляка. Лис.
16. Франко. Студії над укр. нар. піснями. Збірник Наукового Товариства ім.
Шевченка

З Колодяжкого, Ковельського пов.

46.

Moderato.

Ой бро-зі бро-зі ка не-ре-зі-зі, свѣ-тий ве-тор!
Грет-на-з пан-на не-ре-біз дер-жа-ла, свѣ-тий ве-тор!

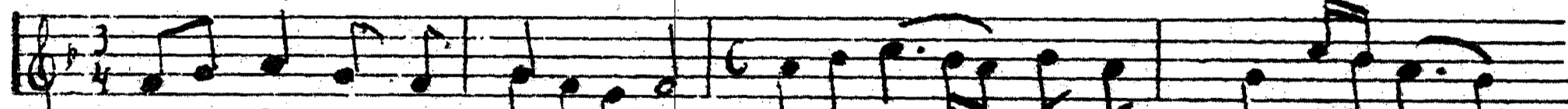

на не-ре-біз
не-ре-біз дер-жа-ла.

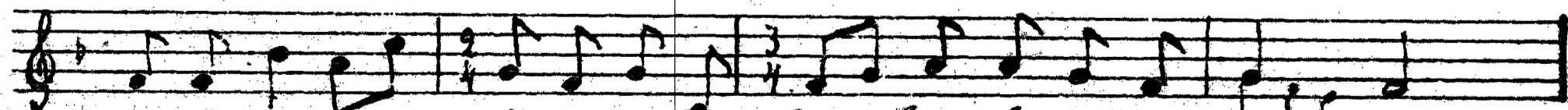
Вар мелодії: Ковбач Шобурь № 148. - Текст: Метлинський, ст. 333. Чуб. III,
колядки № 43: 45 - Дів. Потебня, Зб'єдження II, ст. 449

47.

Andantino.

Но-ва ра-да ста-ла, як на не-бі зва-ла

над вер-те-пам збіз-да се-на їч-вєс-віт а-сі-ла.

Тексти з іншими мелодіями: Богоявлення. Руски Благочиння і т. д. В сьтій гро-
творній Лаврі Потаєвої, Шичанієт Іноків Імчу С. Василія Великого (два видам.)

ня, 1805; 1825р, в обох див. №22). - Тр. Талаган. Малор. вертепъ. Кіевская (Гарича, 1882, I. - Демучевский. Зб. нар. укр. піс. для нар. хорів. К., 1906, №5. - Конощенко, I, №96. - Лисенко, Зб. для учнів, 23. - Писнопотеніа Богоявленника Холмського церковного раптова въ четырехголосной гармонизаціи Е. Витоминскаго. Изд. Народно-просвѣтительнаго о-ва Холмской Руси (друковано у Родова, Leirzig, 1910р.) - К. Стеценко. Колѣдки і щедрівки, II, №1; IV, №10. Печать: Безсоновъ. Калитки переходіе, II, 20-23. - Дикарѣв. Нар. календар Валуйскаго пов. у Воронежскихъ Мат. до укр. етнологіи, т. II, ст. 152. Елена Птілка. Укр. колѣдки, 105, №4. Шейнъ. Бѣлорусскіа пѣски. СПб., 1874, №105, ст. 60.

Щедрівка.

З Миротілля.

48.

Andantino.

Щед-рий ве-тір, доб-рий ве-тір доб-рим лю-дем на весь ве-тір.
а я зна-ю, що пан до-ма, си-дить се-бі кі-нець сто-ла.

Щедрий ветір, добрий ветір,
добрим людям на весь ветір!
А я знаю, що пан дома,
сидить собі кінець стола.

Сидить собі в кінець стола,
а на ньому шуба люба,
а на ньому шуба люба,
а в тій шубі калиточка,
а в тій шубі калиточка,
в тій калитці сім гервінців,
в тій калитці сім гервінців,
усім дітям по гервінцю.

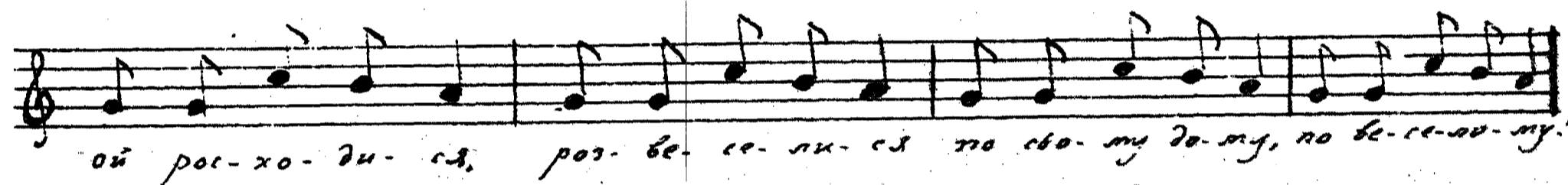
Мелодія з однаквого ритмічного скелету. - Ковбег. Рокисіє I, №37, ст. 126.
 Студія над цим узірком. - Томедна Обясненія, II ст 145; Дамі - Даран. Текс-
 ти: Żegota Pauli. Pieśni ludu ruskiego w Galicyi. J. I. Zwósz, 1839, ст. 18,
 №14. - Nowosielski. Lud ukraiński. Wilno, 1857. J. I, ст. 97. Маркевич. Уни-
 таи и пр. малоросіянъ, ст. 65. - Тильтебрэдт, СЛXIV; Берестейського
 пов.) - Люд. III, колядка №154, щедрівка №21. - Дикарїв. Нар. календар Валуй-
 ського пов., ст. 155. - Строчки I; II уміщеного тутъ тексту подила естра
 Л. З. Овба.

Різдвяна гра.

З звялла.

49.

Allegro.

То-го-го, коза,

го-го, сіра-я,

го-го, біла-я,

ой росходися,

розвеселися,

по своему дому,

по веселому!

Де коза ходить,

там жито родить,

де не буває,

там вилягає.

Де коза ногою,
там жито копою,
де кози рогом,
там жито стогом.

А в Михайлівці
всі хлопці стрільці,
встрелили козу
в правеє ушко,
в правеє ушко,
в саме сердечко.

Пущь! Коза впала,
нежива стала,
а міхонша
бере дудочку,
надита козі
тай у жилочку.

Надулась жила,
коза ожила,
тай пішла коза
та стрибалоги,
та гасалоги,
своїх дітгогх
та шучалоги.

Слова, що в віршах 1-3, 8-9, 12-13, 16-17, 22-23, 28-29, співаються, як стоїть у 1-му такті, а останні - як у 4-му.

Варіант мелодії і тексту: Сборникъ малор. и блгор. нар. пѣс. Мѣст
 левской губ. Томельск у. Зап. Иммандой Радченко. С. Петербурга, 1911. - № 83
 и инші мелодії у Рудця: 100 ч. н. п. № 75, і 216 ч. у. н. № 42. - Див Потебня
 Вѣянетія, II, ст. 173-180. - Яцуржинскій. Роддественская импертадія.
 Кіевская Старина. 1898, I. - Шухевич. Туччольщина, IV ст. 230. - Яцубит,
 № 483. - Бессарадія. Мат. для этн. Херсонской г., № 505-508.

На Колодку.

Andante

Ой у-па-ла ко-ло-дѣй-ка з не-ба, ой го-го-бо-нам тай до па-ні тре-ба?

Ой на-ша па-ні, як чер-во-на ро-жа.

Ой упала колодойка з неба,-
 ой того ж бо нам тай до пани треба?
 Ой треба ж нам тай до пани веза,
 ой наша пани, як червоная роза.

Ой упала колодойка з неба,-
 ой того ж бо нам тай до пани треба?
 Ой треба ж нам тай до пани димля,
 ой наша пани, як червоная вишня.

З Колодочкою, Ковалевская пѣс.

Гор. Милорадович, ст. 95, № 4.

51.

Allegro

Ой а ко-ло-д, на ко-ло-дѣй-ко, ой а шож ти нам тай на-ро-би-ла?

58.

Ой и колодко, и и колодойко
ой а щож ти нам та наробила!

Ой а щож ти нам та наробила,
що серед будня свято зробила!

В Галлиці на подібну мелодію співають колядок. Див. збірники
Ів. Колесси, №, ст. 3, №, ст. 7, і Роздольського-Шоджевського, №
145-147

Весільні.

З Миропілля.

52.

Lento

Летят га-лоч-ки у три ра-доч-ки, зо-зу-ля по-пе-
ре-ду. летят га-лоч-ки у три ра-доч-ки,
зо-зу-ля по-пе-ре-ду.

Летят галочки у три радочки,^{x)}
зозуля попередчу

Усі галочки по дубах елки,
зозуля на калині.

^{x)} Рядочки.

Усі галочки защебетали,
зозуля закувала.

Ой того жуєш, того жалуєш,
сивая зозиленько?

Ой ти жаль тобі тей калини,
що стоїт при долині?

- Ой не жаль мені тей калини,
що стоїт при долині,
тільки жаль мені та кубанька,
раннього вставанька.

* * *

Їдут дружечки у три радочки,
Ярина попереду

Усі дружечки по лавах сіли,
Ярина на посаді.

Усі дружечки заспівали,
Ярина заплакала.

Ой того плачеш, того жуєш,
молода Ярино?

Ой ти жаль тобі татонька свого,
чи подвір'ячка його?

- Ой не жаль мені татонька свого,
ні подвір'ячка його,

Тільки жаль мені русої краси,
Дівочкої краси.

Варіанти мелодії з Лисенка в IV томі Трудів етногр. стат. експедиції під ред. Гудимського, №№ 5, 60, 64, 76 і інші. - Конощенко, I, № 24, II, № 96. - Фіа Колесса. Наша дума. Вид. т-ва "Просвіта" у Львові, 1902р., ст. 42. - Лисенко. У обрядові пісні улож. для мішаного хору. I. Весільні пісні. К. 1903, № 22. - Остапович, IV, №№ 6, 7, 10, 12. - В. Верхови-нець (Костів). Укр. весілля. У етнографічний Збірник, видає У. Науковець товариство в Києві. т. I. К. 1914р. №№ 21, 29, ст. 29; 2олі. - Ів. Демченко. У. весілля. Одеса, 1905, № 60. Звіднені мелодії: Кольберг. Рокисіє, I, №№ 115, 149, 213, Четніські, I, №№ 131, 174, 273, Шотур, №№ 3, 107, 108. - Толоха укр. класик, видання Михайла Максимовича. Москва, 1834, № 5. - Плетні: Лозинські. Рускоє весіле в Гетемусзі. Гетемусзі, 1835г., т. 37. - Тол. II ст. 104, № 19, III, т. 2, ст. 282, № 3. - Труды общества изслѣдователей Волыни. М. I. Дмитренко, 1902, ст. 133, № 45. Настан з Олестка. Siemni polskie i ruskie ludu galicyjskiego. Lwów, 1833, ст. 33, № 106.

53. Заручальна.

Andante

Ой на мо-рі га на ка-ме-ні ой на мо-рі га на ка-ме-ні
Шал си-ді-ли, сти-ха го-во-ри-ли, там си-ді-ли, сти-ха го-во-ри-ли:

там си-ді-ло їа два ш-лу-би
ой ху-ди ми тай по-ли-не-мо?

Ця мелодія служить і до дальших моментів весільного ритуалу, пристосована до різних слів, напр.

їа вме-ді-лень-ку ра-но, їа вме-ді-лень-ку ра-но

си-не по-ре ко-ри-ше гра-ло

Варіанти мелодії: Лисенко в IV томі Трудів Гудимського, № 89. Кольберг. Рокисіє I № 209 (віддалений - Шотур, №№ 103, 129). - Лисенко. У. обрядові пісні. I, № 10. - Демченко, №№ 1, 59, 75. - Конощенко, III, № 96. - Роздольський - Анджевич, № 57-58.

Остановит, II, № 7, 3 і 8. - Верховицець, I, № 19, 75, 83, ст. 29; далі. - Мекети.
 Dozinski, st. 115. - Zygota Pauli, I, ст. 108, № 11. - Гол. II, ст. 659, № 92, III т. 2 ст. 223,
 № 24, ст. 284, № 6, ст. 316, № 11, ст. 336, № 8, ст. 367, № 56. - Дуб. Потемна. Общесне-
 жис, I, ст. 191 і далі. - Wacław z Oleska. Pieśni polskie i ruskie ludu galicyjskiego. Lwów.
 1833, т. 9, № 24, ст. 31, № 101.

54.

Andante maestoso

Сла-вен у Бо-га Ма-ри-сін по-сад
 сла-вен у Бо-га Ма-ри-сін по-сад

Славен у Бога Марисін посад.
 По всіх віконцях янголи стоять
 а на дверечках сам Господь стоїт,
 сам Господь стоїт, доленьку ділит
 Батьмьку дає-щей оставляє,
 матінці дає-щей оставляє,
 Ярині дає-всю наділяє.

Потемна. Общеснежис, I, ст. 100. - Гол. II, ст. 651, № 66.

55.

Ле-тїв гор-но-став те-рез став, лу-тїв пір'ят-ко на весь став,
 збі-рай-те, зру-жет-ки, пір'ят-ко, звій-те Ма-ри-сі зїл-лят-ко.

Бар. мелодії: Конощенко, II, № 94. - Пор. Янчук. Българські півни Мин-
 ской цб. Мр. Етногр. отд. Имп. Общ. етнограф. наукъ в. Зманія, анту зполонім
 и этнографіи при Московской Университетъ. Кн. II. № 3. - Пор. Гем з Кошиварскої ми-
 н. і м. пр. презентованого збірника № 37, № 4: 6. Янчук і ч.

Andante.

сі-ге-на-я ка-ли-комь-ко сі-ге-на-я, а вже на-ша Ма-ри-ся

звін-та-на-я, гер-во-ми-ї го-бі-томь-ки на но-зі, що ку-пи-ть Я-ван-ко

вдо-ро-зі.

Мелодія споріднена з попередньою. Близькі мелодії: Мисленко в ІІ часті Губ., №№ 6, 17, 95, 96, 114, 115, 126, 132, 134, 136, 137. Янчук. Българ. пльски, мел. №№ 1, 4, 6, 16, Колвезу, Мзіуні, №№ 109, 112, 119. - Роздольський-Людневич, №№ 86-91. Остапович, ІІ, № 11. Верховинська №№ 3, 4, 7, 8, 16, 13, 120, ст. 2, 25; Дани. Тексти: Лозинські, ст. 67. Бол. Шт. 2 ст. 282 № 16. - Теодорович. Волкы въ описаніяхъ городовъ, мѣстечекъ и селъ въ церковно-историческомъ, географ., этногр., археол. и др. отношеніяхъ. т. I. Подгйб, 1903, ст. 365. Мруды Сб. Изсл. Волкы, т. II, № 533, ст. 178.

57. Заспів до різних весільних пісень.

Allegretto

Ща зру-томь-ки дві кві-томь-ки, пер-ша-я квіт-ка тож Я-ван-ко, дру-га-я

квіт-ка тож Ма-ри-ся

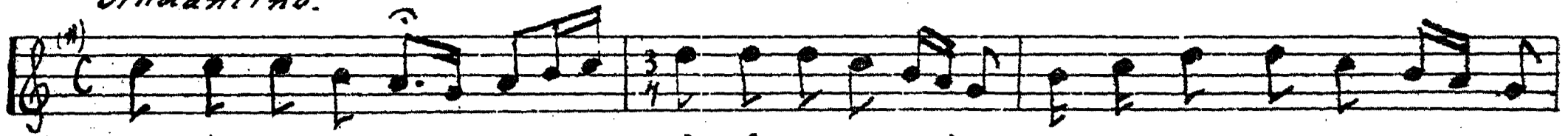
58.

Andante

схо-бай мене ма-а-а-ту-сю, схо-бай мене, ма-ту-сю, у виш-не-вім са- . дог-ку!

Варі споріднені мелодії: Тумло. Десяток у. п. з Подолля (Київ, 1906, вид. Розіковського), № 3 (жми-варська), Конощенко, ІІ, № 92 (весільна), Тв. Колесса, ст. 167 (весільна). Колвезу, Мзіуні, №№ 32, 125 (теж). Роздольський-Людневич, №№ 2-11 (жми-варські), №№ 13-46 (весільні). - Верхо-винець. № 28, ст. 32, № 39, ст. 4 і 73. - Роздольський-Р. Колесса, мелодії гайок, № 13. Пор. Karol Lipiński. Muzyka do pieśni polskiej i ruskiej ludu galicyjskiego, zebrał i wydał Karol Lipiński z Olarka. Lwów, 1833. № 1 (ритм. схема).

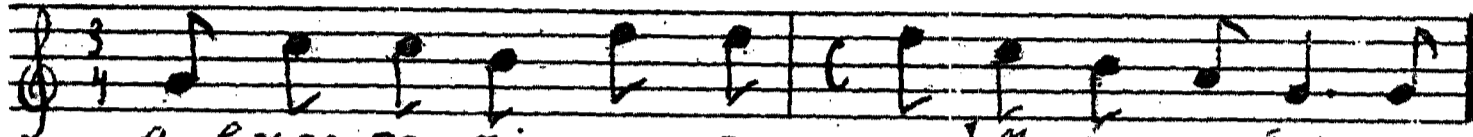
Andantino.

Ой сва-тухнам сва-ту, ой сва-тухнам, сва-ту, та пус-тух нас у ха-ту,

а ми го-бі не до ку-ти-мо тів-ко ша-ти пе-ре-су жи-мо!

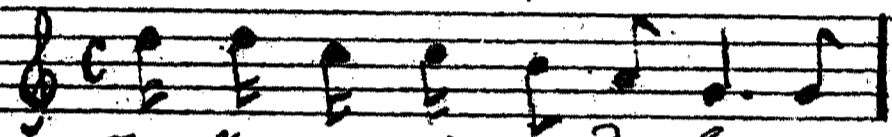

А в нас та-кі ша-ти, щоб Ма-ри-сю б'яв-ти.

60.

Не ха-сту-пай, лит-во, бу-де зна-ми дит-ва, бу-дем би-ти, во-ю-ва-ти,

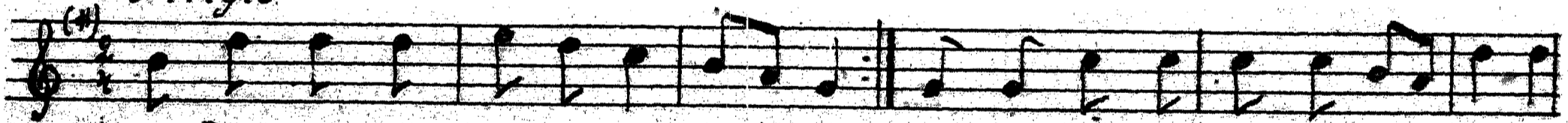

та Ма-ри-сі не да-ва-ти

Варіанти і споріднені мелодії: Лисенко з IV т. Іуд. ММ 1-4, 7, 13, 93, 102, 205, 106, 110-113, 116-119, 125, 127, 128, 129, 131, 138. Колберг. Волун, ММ 2, 23, 31, 43, 58, 74, 100, 111, 113, 114. В цих мелодіях (за винятком ММ 114 у Колберга) ритмічна зважача уміщені тут вольтових мелодій ММ 59: во: пірріхічні стопи, розширені в Імбллі, а через те, що після цього розширення часовий обсяг хлону найбільшав, ста-ла строгота втиснути в хлону діавискладові бірми; для цього зміни в де-яких варіантах (Лис. 2-4; тш.) розбиті на трибрахії. - ММ 2, 23, 31, 43 у Кол-берга - в мінорі. - Рудко, 215 мар. у члп. № 6, - Бідай, М 230, 456: 47, - Комошанко, II, М 95: 97. - А. К. Свядобний твєри, запис. вє Подольскої ш. Київська Старина, 1897 III. - Остаповит. II, М 13. Верховиненко, ММ 1, 37, 136 (ст. 1, 24; далі), 9, 12, 13, 17 (ст. 27; далі). Текет: Стекі. Волун, ст. 80, М 2.

61.

Allegro

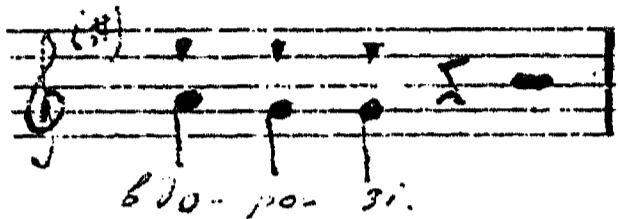
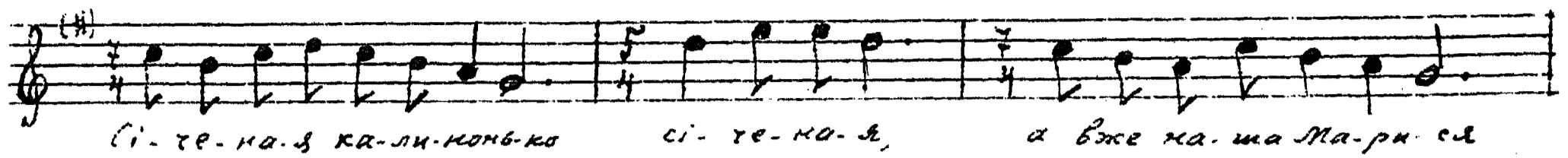
Ой до-киж ми та сто-ї-ти-мем, зер-во-ни-ми та го-біт-ка-ми,
си-ру зе-млю та топ-та-ти-мем

за-ло-ти-ми та під-ків-ка-ми?

56.

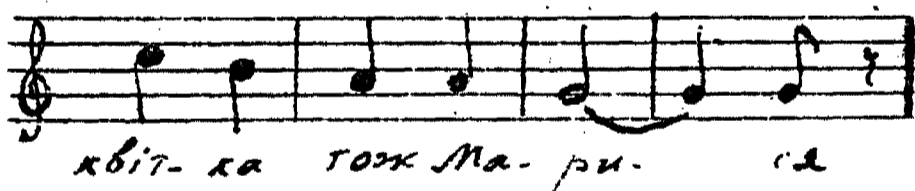
Andantino.

Мелодія споріднена з попередньою. Близькі мелодії: Мисенко в II тмі Туш., №№ 6, 17, 95, 96, 114, 115, 126, 132, 134, 136, 137. Змук. Більор. півки, мел. №№ 1, 4, 6, 16, Колвезу, №191, №№ 109, 112, 119. - Роздольський-Людневич, №№ 86-91. Остапович, II, III. Верховичев, №№ 3, 4, 7, 8, 16, 13, 130, ст. 2, 25; Дали. Тексти: Лозинські, ст. 67. Бол. III, ст. 282 №16. - Шведоревич. Волки в описалихъ городѣхъ, мѣстечкѣхъ и селѣхъ въ церковно-историческомъ, географ., этногр., археол. и др. отношеніяхъ. М. І. Погойв, 1903, ст. 365. - Труды Сб. Учен. Волки, т. XII, № 133, ст. 178.

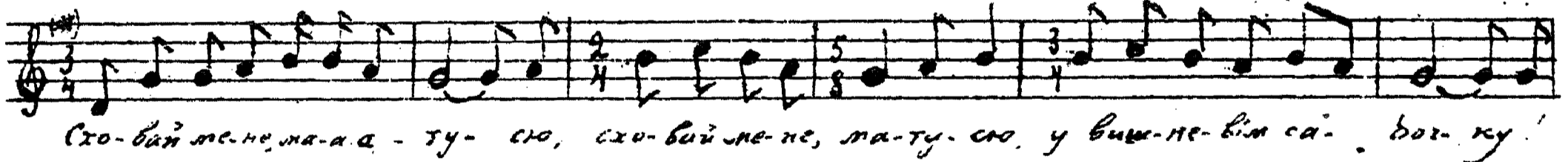
57. Заспів до різних весільних пісень.

Allegretto

58.

Andante

Варі і споріднені мелодії: Тушло. Десяток у. п. з Подолля (Київ, 1906, вид. Іззиковського), №3 (жми-варська), Конощенко, III, №92 (весільна), Ів. Колесса, ст. 167 (весільна). Колвезу, №191, №№ 32, 123 (теж). Роздольський-Людневич, №№ 2-11 (жмиварські), №№ 13-46 (весільні). - Верхо-влячів, ст. 28, ст. 32, № 33 ст. 4: 33. - Роздольський-Р. Колесса, мелодії гаївок, №13. Пор. Катя Lipiniki. Музыка до пісні польської тисканя вида галицького, зebraчухи і пудачухи przez Настана z Олевка. Львів, 1833. №1 (ритм. схема).

63.

Andantino.

Ой сва-тужнаш сва-ту, ой сви-тужнаш, сва-ту, та пус-тих нас у ха-ту,

а ми го-ді не до жу-ти-мо тіоб-ко ша-ти пе-ре-су жи-мо!

А внас та-кі ша-ти, згод Ма-ри-сю бзг-ти.

60.

Не ха-сту-пай, лит-во, бу-де зна-мибх-ва, бу-дем би-ти, во-ю-ва-ти,

та Ма-ри-сі не да-ва-ти

Варіанти і споріднені мелодії: Лисенко з IV т. Зуд'я №№ 1-4, 7, 15, 23, 102, 105, 106, 110-113, 116-119, 125, 127, 128, 129, 131, 138. Колвета. Волун, №№ 2, 23, 31, 43, 58, 74, 100, 117, 113, 114. Цих мелодій (за винятком № 114 у Колвета) ритмічна еволюція умічених тут вольфських мелодій №№ 59: 60: пірріхічні стони розширені в змбллі, а через те, що після цього розширення часовий обсяг колока найбільшав, ста-ла строгота втиснути в колок більшескладові вірші; для цього змбллі в не-яких варіантах (Лис. 2-4; тш.) розбиті на трибрахії. - №№ 2, 23, 31, 43 у Кол-вета - в мінорі. - Руденко, 215 нар. у ч.м., № 56. - Білий, № 230, 156: 471 - Котомиско, IV, № 135: 117. - А. К. Свадебний півни, запис. вє Подольской н.д. Київській Старика, 1897. III. - Остановит. II, № 13. Верховиченя, №№ 1, 37, 136 (ст. 1, 24; далі), 9, 12, 13, 17 (ст. 27; далі). Текет: Стески. Волун, ст. 80, № 2.

61.

Allegro.

Ой до-киж ми та сто-ї-ти-мем, зер-во-ни-ми та го-біт. ка-ми,

си-ру зе-млю та топ-та-ти-мем

зо-ло-ти-ли та під-ків-ка-ми?

Allegro vigoroso.

Ой у саду голубець гуде ой у саду голубець гуде
и в світліньку голосок іде

Ой у саду голубець гуде,^{*)}
 и в світліньку голосок іде
 Там Петрунью виражається,^{*)}
 у матінки та питається:

- Порадь мене, моя матінко,
 порадь мене, моя рідная,
 кого брати тай у боєре.

- Збери, синку, усю родину!
 і близькую і далекую.

і близькую, і далекую,^{*)}
 і вбогую і багатую.

Багатую - подарочки нести,^{*)}
 убогую - порадочок вести.

Багатую - щоб напиться,^{*)}
 убогую - пожуритися.

Вар. мел. Коношечко, III, № 91, Остапович, IV № 3. - Тор. Антик Б'єлор.-п.,
 мел. № 2, Кошар. Волун, № 98. Також: Метлинський, ст. 216, 217, Втукачівські
 (Лв. Млад., II), стр. 83, № 5.

^{*)} виражається.

Allegro non troppo, tranquillo.

Та ра-но ра-чень-ко, та ра-но ра-чень-ко ви-ра-жай ме-не, чень-ко,
хо-ро-шень-ко, та ра-но ра-чень-ко, та ра-но ра-чень-ко до ті-єї те-щі
гор-до-ї, та ра-но ра-чень-ко, та ра-но ра-чень-ко, не пий, си-ну, першої чарки
від те-щі, та ра-но ра-чень-ко, та ра-но ра-чень-ко, злий ко-ни-ко-ві на гри-ву
та ра-но ра-чень-ко, та ра-но ра-чень-ко

Та рано-раченько, та рано-раченько
виражай мене, ченько, хорошенько,
та рано-раченько, та рано-раченько,
до тієї тещі гордої,
та рано-раченько, та рано-раченько.
- Не пий, сину, першої чарки від тещі,
та рано-раченько, та рано-раченько,
злий коникові на гриву,
та рано-раченько, та рано-раченько!

Парал. тексти без нот: Г. Платовъ. Этнографическіе очерки Богучар-
скаго уезда. Пятнадцатая книжка Воронежской губ. на 1865 и 1866 годъ.
Вор., 1867, стр. 202. - Стекли. Волы, I, ст. 79. - Гр. Купчанко. Пльони Буковин-
скаго народа. Записки Южн. Запідного відділа Укр. Русскаго Географиче-
скаго общества. III. II. К. 1875, № 205. - Труды В. в. изд. Воинки, I, ст. 137, № 51. - Збор-
ничский, № 555.

Andante maestoso

Гу-спа гу-дуть, го-сті і-дуть, ви-би-рай-ся, ви-би-рай-ся,
мо-ло-да Ма-рїї-ко, тай до шлю-бу!

Гуспа гудуть, гости ідуть,
вибирайся!

Вибирайся, молода Марійко,
тай до шлюбу!

Вар. мел.: Демченко, № III, Лисенки. Вес. ніска, № 5, ст. 9. - Остановки, II, № 15.

Andantino

Зе-рез сі-мет-ки вви-не-вий сад пі-шла ма-ри-ся вви-но-град,
хто те-не зна-йде в тім ви-но-граді, з тим са-ду на по-са-ді.

Вар. мел.: Лисенко в II т. 74б., №№ 79, 80, 86. Розд.-Меджевиц, №№ 131; 132. - Остановки, II, № 5. Верховинські, №№ 23; 73. Тексти: Тол., III, т. 2, ст. 269, № 9. - 2. Rokossovská. *Wesele i pieśni zewsi Jutkow szczytnej w powiecie Związkowym na Wołyniu.* Zb. *Wiad. do anty. kr.* XII, № 5, str. 152.

66.

Allegro. *più mosso*

Сва-тет-ки, сва-тет-ки, на-ші во-люб-ог-ки, та за-пій-те нам пі-сень-ку,
a tempo
та при-ве-з-ну-ю, та при-не-ся-ну-ю хот ід-ну!
più mosso
Сва-тет-ки, сва-тет-ки, на-ші во-люб-ог-ки, ти по по-лю-бу-ди-ли,
a tempo
всі пі-сі за-гу-би-ли, не знай-дем.

67.

Moderato con licenza

на доб-ра- ніт, сті-ни, ла- ви, на доб-ра- ніт, сті-ни, ла- ви,

ві-ко- нег-ка ма- лав- ва- ні!

Більше слів Лесь не проказувала. - В виданні: *Wojsicki. Pieśni ludu Białostoc-
wotów Mazurów: Księ z nad. Węgi, Warszawa, 1836, II, st. 154.* (такий текст подано
в українській транскрипції з виправкою очевидних помилок):

На добраніт, стіни, лави
і столи малювані.
Хто ж вас помивати буде,
як Танулі не буде?
Помив вас матинойка
білими ручемками,
дробними слізочками.

Вар. мелодії - Kolberg. Wołyn. №99. Споріднені російські мелодії: Kolberg. Роксін;
I, №№ 195, 251, Cholmskie, I, №№ 349, 359, 368, 373, Wołyn, №95. Текст уц. *Doziński, s. 112*

Moderato Allegretto

Ой ле-та-є гор: на га-ля-ка по по- лу, а гер-ка-є кри-лет-ка-ти

по йо- му, а гер-ка-є кри-лет-ка-ти по йо- му. Ой по-лик, по-лик,

тій со-ко-ловку, від ме-не, мо-же ти знай-деши гор-ні-ту гал-ку за ме-не,

мо-же ти знай-деши гор-ні-ту гал-ку за ме-не.

Ой летяє горкає галка по полю,
а теркає крильцями по йому. †

- Ой полинь, полинь, мій сохолоцьку, од мене,
можє ти знайдєш горкішу галку за мене.

- А вже ж бо з котирі садк облітав,
а горкішої за тебе галки не видав.

А в п'ятому хлопецьку погував,
ой там я тебе горку галочьку сподобав.

Ой ходила дівка Танюся по двору,
а теркала сукенкою по йому.

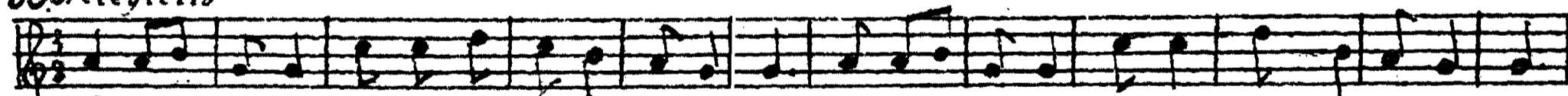
- Ой поїдь, поїдь, мій миленький, од мене,
можє ти знайдєш крашу дівочьку за мене.

- А вже ж бо з котирі міста обїхав,
а крашої од тебе дівки не видав.

А в п'ятому у Миронілі погував,
ой там я тебе крашу дівочьку сподобав.

Вар. мел. П. Колесса. На ма Дуна, стр. 10. - Дитинко, №253. Колбаг. Хотуні, №130. - Новод.
на ритмічна схема: Колбаг. Шевцьке, I, №269. Вар. текст: О. Ніліка. Т. Колбаки, ст. 15.

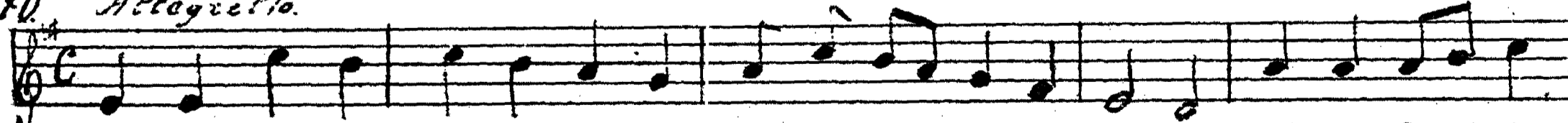
69. Allegretto

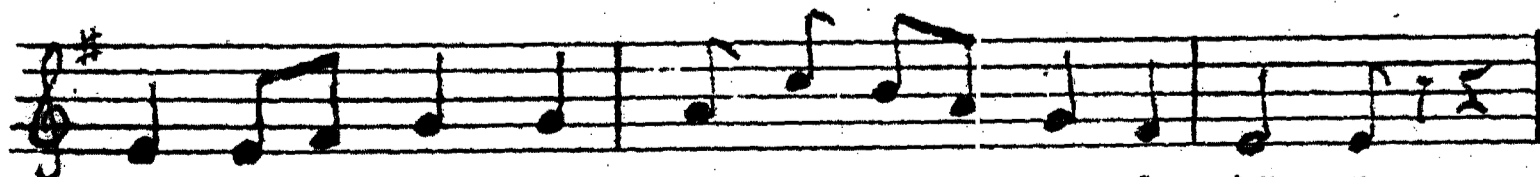
Ой ле- та-є гор-ка-є гал-ка по по-лю а тер-ка-є кри-ль-ца-ми по по-лю.

Мел. пор. Роздольський Лоджєвкз №61, 114-123. Колбаг, Хотуні, №125 (весілка), 146 (цедрілка).

70. Allegretto.

Хміль лу- га- ми, хміль лу- га- ми, а пше- ни- ця х- ра- ми хміль лу- га- ми,

хміль лу- га- ми, а пше- ни- ця х- ра- ми.

Хміль лугами, хміль лугами,
а пшениця зради.

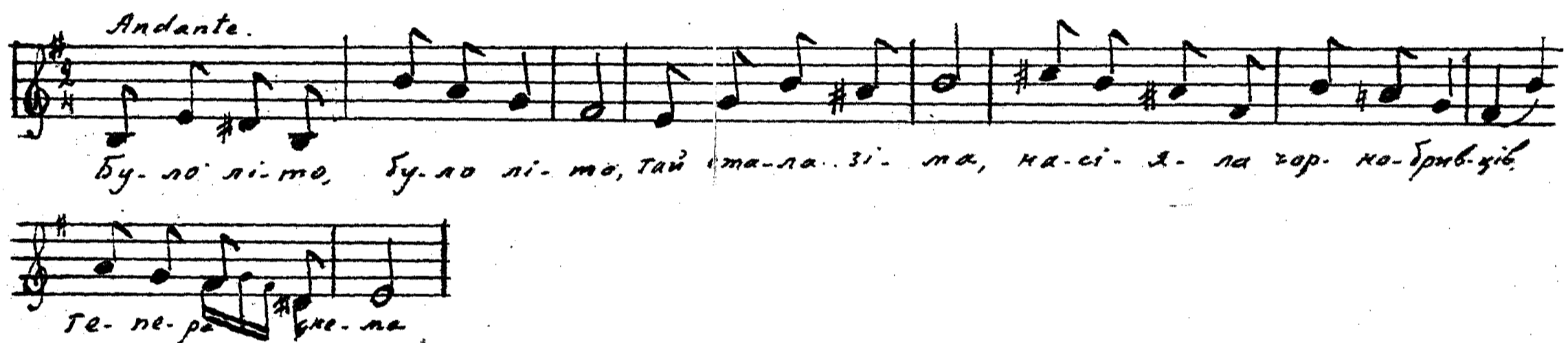
Ходи, ходи, пол'ода Ганнуся,
повечерайто з нами.

Хміль не в'ється, хміль не в'ється,
а пшениця не жметься,
а вже ж мені, мої подруженьки,
дівування минеться.

Міма піл. у Верховинця, № 88Б; блізка у Демченка, № 114. Парол. текст:
Госки. Волун. I, ст. 88.

71.

Andante.

Бу-ло лі-то, Бу-ло лі-то, тай ста-ла зі-та, на-сі-я-ла гор-но-брі-в-ці-в.
те-пе-ра не-ма.

Було літо, було літо, тай стала зима....

Насіяла горнобрівців-тепера нема.

А вже ж мої горнобрівці процвітають,
а вже ж мою русу косу расплітають.

Чи я ж тобі, моя дочко, не казала,

чи твоєму та серденьку не прияла:

ой не ходи та до броду рано по воду,

та не слухай голубоньків, де два загудуть,

та не слухай голубоньків, де два загудуть,
та не бери подарунків, що дарма дають.

Тебе як тиї подарунки з розуму зведуть,
од матінки до свекрухи приведуть.

Варіанти мелодії: Роздольський-Людкевич, ММ 63, 83, 84, 90, Кононушко, III, № 93, Верховинець, ММ 24, 72, 86, ст. 31; далі. Звідмені мелодії теж у Рубча, 216 нар. у. н., № 57, Лисенка в ІІ т. 7 уд. ММ 77, 78, 28 і інші, у йогож, Весільні пісні, № 25, и Бігдая, I, № 22, у Колбєрга, Мосун, ММ 110; 161. У Кононушка, II, № 95-ритмічний розвиток з її у основи-на 2 т. н. Парал. текст: Пам'ятна я книжка Воронежской губ. на 1892 г., вып. 2, стор. 291.

З Ярона, Звягельського повіту.

72.

Andante.

Не стій, вербо, над водою,
рано, рано!

Не стій, вербо, над водою,
та ранесенько!

Розвий, вербо, сімсот квіток,
рано, рано!

Розвий, вербо, сімсот квіток,
та ранесенько!

Що всім хлопцям по квітоньці.

рано, рано!

Що всім хлопцям по квітоньці,

та ранесенько!

Тільки Трицеві нема квітки,

рано, рано!

Тільки Трицеві нема квітки,

та ранесенько!

Єсть йому квітка - Тамнуса дівка,

рано, рано!

Єсть йому квітка - Тамнуса дівка,

та ранесенько!

Леса відносилась цю пісню до веснянок; проте всі відомі варіанти її віднесені до весільних. Див. Потабня, *Зблизненіс, I*, ст. 157-159. - Маркевич. *Обичаи и пр. малоросійські, ст. 116*. Rokossonska *2 Zb. niad. do antropol. krajoinej, III*, № 36, str. 157. - мелодія зблизнена до № 4 свого збірника. Пор. Шурубєць, *216 н. ч. н., № 59* (= *нога 7, 100 ч. н. п., № 26*).

3 Колодяжного, Ковельського пів.

73.

Заругальна.

Adagio.

Ой на доб-ра ніч, дів-чи-но, на доб-ра-ніч.
ой по-дай ме-ні бі-лу ру-гей-ку на ніч

Ой на добраніч, дівчино, на добраніч,
ой подай мені білу ружейку на ніч.

- Ой не зля тебе білу ружейку мила,
оно для того, що вірнейко любила.

Парал. текст: Труды О-ва Моск. Волости, I, стр. 122, НКВ-7.

Гі.
Moderato

Ой си-ва-я зо-зу-лень-ка все-кі са-ди об-лі-та-ла, все-кі са-ди об-лі-та-ла,
вжад-но-му не ку-ва-ла. При-ле-ті-ла у виш-нев са-дох, там сі-ла за-ку-ва-
ла, при-ле-ті-ла у виш-нев са-дох, там сі-ла, за-ку-ва-ла. О-й
са-де ж тій, са-де, тит я то-бі не взо-ди-ла, ой са-де ж тій,
са-де, тит я то-бі не взо-ди-ла? Тит я ра-но не ку-ва-ла,
ти ро-си-ці не стру-ша-ла, тит я ра-но не вва-ва-ла, тит ро-си-ці не стру-ша-ла?

Ой, сивая зозуленька всімькі сади облітала,
всімькі сади облітала, в жадному не кубала.
Прилетіла й у вишнев садох, - там сіла, закувала.
- Ой саде ж тій, саде, тит я тоді не вводила?
Тит я рано не кубала, тит росиці не струшала?

Молоденька Мартося всеміжкі двори обходила,
 всеміжкі двори обходила, в жадному не плакала.
 Як прийшла під батьків двір-там стала, заплакала.
 -Ой дворе ж мій, дворе, чим в тобі не вродила?
 Ти ж я рано не вставала, чи я тебе не замітала?

Варіанти мелодії: Ковбег. Волун, МН 36, 47, 48, 124, 127, менеті Кохінки, 30.

75. *Allergi moderato*

Ой на по-рі гл-бо- кім рос-те те-рен ви-со-кий,
 шов-ком ши-тій, пе-ре-ши-тій, зо-ло-том пе-ре-ви-тій.
 Друга половина співається і так: *1. ma volta.* *2. da volta.*
 шов-ком ши-тій, пе-ре-ши-тій, зо-ло-том пе-ре-ви-тій ви-тій

Пор. Ковбег. Волун, МН 12, 26, 27, 75, 91 (ритмічна схема).

76. *Moderato.*

У-пав зре-бі-нець під-сті-лець, та по-дай, бра-ті-ку, зре-бін-ця
 рос-те-са-ти ру-су ко-су до бін-ця

Пор. з МН 55:56 свого збірника; Лисенко в Дт. Чуд. МН 6, 22, 27, 38-40. інші, Бігдой МН 18, 237. Мікорти весільні мелодії з 74-ого ж ритмічного будового - Ковбег, Волун, МН 7, 13. танет: Добнар-Запольський. Півень Пилипчук, 17

77.

Moderato

Ой там са-ні-сон, за пе-ре-лі-сон ска-зе ко-ни-чок взо-ло-тій шуб-ці

78.

Andante.

Ой ти-хо, ти-хо Ду-най во-дой-ку не-се,
ой ти-хо, ти-хо Ду-най во-дой-ку не-се.

Ой тихо, тихо Дунай водою несе,
а ще тихіше Тамбуся косу чеше.

Ой чеше, чеше, на тихий Дунай несе.

- Ой плыви, косо, під свекрушин дім просто
тай слухай, косо, що свекруха говорить.

Свекруха ходить, всі стихенька говорить:

- Тепер на мене добра годиночка,

прийде до мене тужка дитиночка.

Варіанти мелодії: Роздольський-Людкевич, № 2, Верховинець, № 66, ст.
5; 35. Тексти - Демченко, № 129.

79.

Andante, energico.

Ой ле-ті-ли гу-сої-ки че-рез сад, іа кли-кали Ма-ри-ся на по-сад

Пор. з № 55 свого збірника; Kolberg, Волуні, №№ 64, 71, 105, 101, 106, Рокисіє, №№ 109,
157, 181, 192, Роздольський-Людкевич, №№ 68-79. Тексти: Войсикі, II, ст. 150, Топ. III, т. 2, стор.
212, 335; 355. Wasław z Oleska, 30, № 97.

Moderato.

Ле-тять га-лої-ки у три ра-дої-ки, 30-34-ля по-не-ре-ду,
ле-тять га-лої-ки у три ра-дої-ки, 30-34-ля по-не-ре-ду.

75.

Ритмічна схема співна з №52 свого збірника і показати там варіан-
тати; пор. Вичук, Вес. пісні з с. Корніци, №2, Ковбегу, Сокире, I, №№194, 211,
Стефаніє, №№293, 323, 351, 376, Нотуні №№1, 12, 112, 122, Іван Колесса, сс. 158 і 194,
Роздольський-Маджевич, №№92-113.

З Люботля, Володимирського повіту.

81.

Сві- ти, мі- ся- цю, не ве- ко- ри- ся, ой їдь, мій ми- лий, той не спізнє- ся.

Світи, місяцю, не вєгорися,
ой їдь, мій милий, тай не спізнєся.

Вже твоя вечера пилон припала,
вже твоя мила смутнєнька стала.

По плєху кіска роспустилася,
по лєху слїзка покотилася.

На Хрестини.

З Миропілля, Звягельського пов.

82, *Andante.*

Ой де ж бо ти, Мати Божка, ой де ж ти бувала?

Бу- ва- ни- хи по- ро- ді- лі ді- тят- ко ку- па- ла.

Ой де ж бо ти, Мати Божка, ой де ж ти бувала?

- В Іванихи породілі дитятко купала.

Ой де ж бо ти, Мати Божка, ой де ж ти бувала?

- В Іванихи породілі дитя купала.

83.

Andantino

Ку-ма ку-ма ку-ма ку-ма, ку-ма ку-ма гас-ту-є, а кум кумі
та-ляр би-тий го-ту-є, кум-цю мо-я, люб-цю мо-я, хто ї тебе
вху-ми взяв, як би не я? Був би та-кий, ме-ду ку-пив, вік би ме-не
м-ло-ду-ю вху-ми за-про-сив.

Кума кума, кума кума, кума кума гастує,
а кум кумі таляр битий готує.

-Кумцю моя, любцю моя,

хто ї тебе в хуми взяв, як би не я?!

-Був би такий - меду купив,

вік би мене поладую в хуми запросив.!

Лор. Шейк. Белор. псалм, МЛБ:10 (текст).

84. *Andante*

Виш-ні ге-реш-ні роз-ви-ва-ють-ся, си-не о-зе-ро роз-ли-ба-єть-ся,
си-не о-зе-ро роз-ви-ва-єть-ся

Вишні-герешні розвиваються,
синє озеро розливається.

Через тин вишня похилилася,
кума з кумою посварилася.

-Тобі яблуко, мені грушечка,
не сварілося, кумо душечко!

Тобі яблуко, мені зернятко,
не сварілося, кумо-сердечко!

Текст пор. Шейнкь. Българ. п. №№ 5; 23. - Інші християнські пісні у Теодоро-
ровича, Волянсь, I, 389.

Пісні історичні, козацькі, рекруцькі.

3 Люболюбля

Про Негаю.

85 Allegro.

Ой то ж не змієв, не хме-ли-на, що на тит-ки в'єть-ся,

Зближені мелодії: Karol Dziński: Muzyka do pieśni polskich i ruskich
ludu galicyjskiego, zebraanych i wydanych przez nastawę z Oleska. Lwów, 1833
№ 159 (перодрукована у Коцинінського під № 90). - Коцинінський, № 61 (про
Саву Галого), Рубець, 100 ч. н. п., № 89 (про Саву Галого), № 27 (про Негаю). Інші
мелодії пісні про Негаю: Мисенко, III, № 2, IV, № 1; Сокальський. Малор. и Българ.
пѣсни, № 25; Роздольський. Маджевиц, №№ 612; 971. Тексти: Ахтокович; Дря-
гоманов. Историческія пѣсни малорусскаго народа. К. 1874, т. II, № 12.
В. Доманицький. Пѣсни о Негаю. - Київська Старина, 1905, I, 66-88. - 2. Дам-
лі, I, ст. 141-148. - Сторикитъ матеріаловъ для описанія пѣснотворенъ и пѣ-
менъ Кавказа, Вып. 4, № 8, ст. 80. - Марко Грушевський. Тетманське гніздо.
Урочища і перекази с. Суботова. Зап. наук. тв. ім. Шевченка, 1909, I, ст. 11.

86. Largo.

Про Морозенка.

Ой мо-ро-зе, Моро-зен-ку, та ти слов-ний ко-за-че,

за то-бо-го, сла-вим Моро-зен-ку, всі У-кра-ї-на пла-че. 18.

Варіанти мелодії: Рубець, Зібн. у. н. № 62 (= його ж 100 у. н. н. № 8), ММ 63; 64, № Колеса, с. 136 (до інших слів), Фіс. Колеса. Наша думка, II, № 2. - Є. Лимева. Опісля записи фонографом укр. нар. пісень. Труды Московской музыкально-этнографической комиссии, составленной при этногр. отделе Импер. общества любителей естествознания, Антропологии и Этнографии, т. I, Москва, 1906, № 4. - Роздольський-Младшевич, ММ 775-778 (про морозенка), 429-434, 437, 1003-1007 (до інших слів). - О. Ніжанковський. Укр.-р. співання, № 68, 1907. Лименко, II дес. хор. пісень, № 2, II дес., № 1; Збірка для учнів, ст. 41. - Записи Ф. Колеса і Ніжанковського різняться теми собою, хожа зроблені за співу тої самої особи. - Тетя жині мелодії: Кохінинський, № 91. - М. Сперанський. Южно-русские песни и современные из носители. По поводу Бандуриста М. Пархоменка. Сборник Новороссийского Ист.-Филолог. общества, т. I, ст. 179 (новоутворена, див. ст. 137-139 розвідки Сперанського). Тексти: Лукашевич, I, ст. 28. Костомаровъ. Нар. піснн, зібрання в зап. часті Волинської губ. (Малор. літературний збірник Мордубуєва, Саратовь 1859), № 8, ст. 193, Трінченко, Этн. мат., III, № 1418, Довнар. Запольський. Піснн пинчуків, № 440, Зворницький, № 724 (у Трінченка і Зворницького показані паравелі; з інших вюдань). - Марко Трушевський. Тетяпанське міздо. Зап. Наук. тов. ім. Шевч. 1909, кн. I, ст. 8. - Бкідич, № 768.

87.

Граче.

Ой на морі на синьому два лебеді біються...
 Вже ж на тебе, гарний хлопе, кайдами куються

Ой на морі, на синьому два лебеді біються...

Вже ж на тебе, гарний хлопе, кайдами куються.

Ой куйтесь, не куйтесь, - мої не будете,

прийде така час-година, - сами опадете.

Сидить хлопець у меволі, сорожку латає,

ніхто як його не спитає; бо роду не має.

- Прибудь, прибудь, радиленько, буде мені свято,

бо то ж мене, родиленько, безневинно взято

Безневинно, моя мати, безневинно, ти
дали мені сіру свитку, релігійну

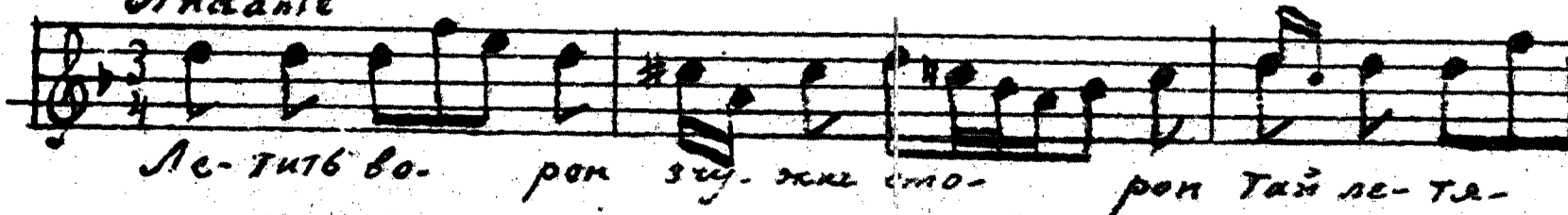
Єсть то уривок пісні, якої варіанти (без нот,
зі М. Драгоманова. Політичні пісні укр. народу
№ VIII, ст. 75-9). За Драгомановим найдавніші від-
носяться до Олешківських запорожців. зати-
го зруйнування Січі, 1709-1732 р.), потім це ста-
ло пісню; після 1775 року це стала пісня про січови-
даного, що потрапив до козацьких; нарешті
(Політичні пісні, I, ст. 119-121). То розгляди варіант
у Драгоманова, тема пісні виходить так:

Уродився козацько, уродився - вдався,
а у степу при дорозі в неволю попа
Як узняли в неволю, - забили в
як забили у кайдани, - ведуть не
Як привели перед нами, кайдани
Ударилась бражі нами об поли р
- Десь у тебе, козацьку, отець-
и що тобі молодому хвортуні.
- Ой хог жива, хог не жива, - у Бога
ой тил мені молодому хвортуні

У Коношені, II, № 75, є варіант з нотами, але мелодія
ного з цією, а ні з дальшою (№ 88) - Парал. текст іще у

88.

Andante

Летить ворон з тужких сторон тай летяги краге.
Сидить хлопець у неволі тай жалібно плаче.

Сидить хлопець у неволі, соротку латає,
крізь ризотку поглядає, - десь родину має.

- Ой мато я родиноньку далеко од мене, -
ой чую я через море, - дрікається мене.

Ой ти, моя родинонько, не дрікайся мене,
продай воли, продай коні, тай викупи же мене!

Ой жаль мені, тій сиротоньку, худоби збувати,
як заробив, як заслужив, так тусиш збувати.

Ой на воді два лебеді, вони вбавляються.
Десь на мене молодого кайдани куряться.

Ой куйтесь, не куйтесь, а вас не боюсь,
прийде така час-година, сами розкуратесь.

Стоїть лїр над водою, на воду схилився...

Ой вже ж бо в полуданький од роду одбився.

Ой одбився, моя мати, ой одбився, татку,
дали мені сіру свитку н сурмашедму шапку.

Дали ж мені сіру свитку - то тусиш носити...

Дали шапку сурмашедму, - сірко тні тусиш жати!

Лінь стоїть у генеричній звязку з попередньою, через те у лінійках
всім розділі.

Moderato

Бу-ла Поль-ща, бу-ла Поль-ща, а те-пер Ро-сі-я,
не за-сту-пить син за баць-ка, а баць-ко за си-на.

Була Польща, була Польща, а тепер Росія,
не заступивъ син за батька, а батько за сина.
Пішовъ батько із сохою, а син із косою,
пішла мати на лан жати в неділю з дошкою.
- Ой гріх, мати, ой гріх, мати, у неділю жати!
- Не гріх, доню, не гріх, доню, не я встановила.
Не гріх, доню, не гріх, доню, не я встановила,
то панщина-даремщина все те каробила.
Ой ходить піп по церковці, кличкетку титав,
- Ой що ж бо то за страх Божий, що людей немає?
- Ой як же нам, май батюшко, до церкви ходити,
ой з неділі до неділі гонять полотити.

x x
x

Ой летіла зозуленька, летячи кубала,
як панщина-даремщина з села утікала.
Утікала панщинионьха, аж гори тряселися,
а за нею вражі ляшки: „Панщино, вернися!“
- Не вернися, не вернися, бо нема до того,
було мене манувати, як здоров'я свого.

Нагнали панцимойки на клебовім мості:

- Ой вернися, панцимойко, просить пан у гості!

- Не вернуса, не вернуса, бо нема до того,
тепер мене позивайте до миру Божого.

Був пан вельможний, був пан вельможний, хті в
хлопа надити,

тепер іде, гроші несе, щей просить родити.

Цю мелодію твердише, ніж лєса, знав її брат Михайло Косак; від нього я її записав. - У Колодєрга, Хотуць, під № 387 варіант цієї мелодії до інших слів, а під № 455 - варіант тексту до іншої мелодії; інша мелодія та у Демчуцького, Нар. у. пісні в Київщині, К., 1905, № 28. - В поданім тут варіанті народ злучив дві різні пісні - про гідар панцинки і про її знесення. Що ті дві часті зложени не одночасно, - знати по тому, що варіант першої частини майже в збірнику Лукашевича, виданім 1836 року, коли друга частина ще не могла існувати. (Студії про ці пісні: м. Драгоманов. Нові українські пісні про громадські справи, Женева, 1881, р. I, ст. 25; 26, II, ст. 54. - Його ж: Укр. пісні про волю селян, Київська старина, 1887, III; IV, підпис: М. Кузьмичевський, укр. переклад в виданні Розвідки м. Драгоманова про укр. нар. словесність і письменство, т. II, Льв., 1900, ст. 62-63. - Його ж: Політико-соціальні думки в нових піснях у народа (Розвідки, т. III, Льв., 1906, ст. 72; 84-89). - Костомаров. Последніе годы Рязи Постолиной, ст. 868-869. - Парал. тексти: Дешко. Нар. пісні, пословици и поговорки Угорской Русы, III (Записки Имп. Русск. Географ. Общ. по отдѣлу этнографіи, т. I, С. Петерб., 1867). - Головачевский, III, т. 1, ст. 205-212, № 75-77. - Зап. Юго-Зап. отд. Имп. Русск. Геогр. Общ. т. I, К., 1874, отд. 2, ст. 53-62. До-Воллantz. Уро-русск. нар. и. Зап. И. Р. Геогр. О-ва по отд. этнографіи, т. XIII, ст. 159. - Роронски. Річні види гуского зе нсі дачевансезухну - Лв. Wlad. do авторів. кт. VIII, № 74. - Ракович. Пісні кр. с. Молодоща Бродн. губ. Кобринск. у. Живац (старина, 1890, II, ст. 144, № 22. - Бндіх. Из народної лавстї про панцинку. Етногр. Зв. Науч. тов. ім. Шевченка, I, ст. 24. - Др Райтунд Кайндль. Фольклорні матеріали. Від. ст. 142. - Добнар. Заповсвхий. Пісні пинзюхове, № 560, Тріхтенко, III, №№ 1468, 1477, 1478.

Andante

Ой у по-лю во-гню го-рит, ой у по-лю во-гню го-рит
ко-ло во-гню ко-зак си-дить

Ой у по-лю во-гню го-рит,
ко-ло во-гню ко-зак си-дить,
ша-белькою во-гню кре-ще,
тер-ниною рос-пал-ля,
тер-ниною рос-пал-ля,
ра-ми свої за-си-пає.

- Ра-ми твї стрелянкі,
ой які як ви бо-лякі!

Над нами ко-шик за-журився,
по ко-ліна в зе-млю в-би-вся.

- Не стій, ко-ню, ма-до-жною,
бі-жи, ко-ню, до-рогою,
бі-жи, ко-ню, до-рогою,
би-ти-я шля-хом-до-ли-ною.

Але при-бі-жи-ли під ба-тькі-в д-ві-р,
то ста-ло, ко-ню, як та-кі в у-ві-р.
Ба-тько ви-йде-ро-з-і-д-ла-є,
ма-ти ви-йде-ро-з-и-та-є:

- Ой ко-ню мій бі-ло-гри-вий,
а де ж, ко-ню, т-вій па-х ми-лий? 84.

Посіяли, поорали, - нікому збірати,
як познали наших хлопців в місто присягати.

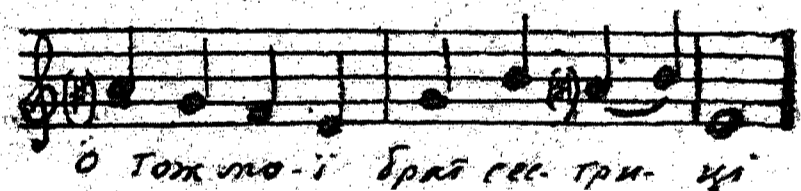
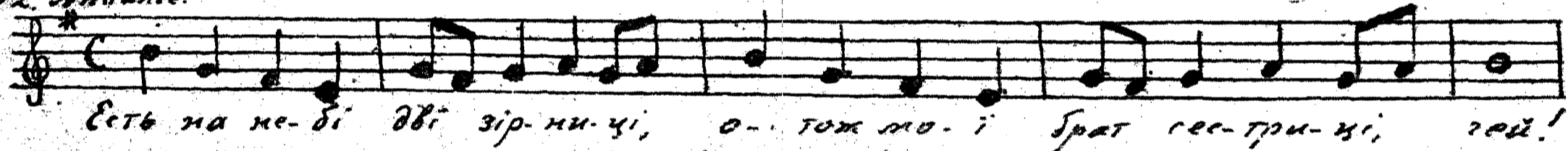
В Житомирі, славному місті, побиті колодки,
а вже з наших славних хлопців здійняли сорочки.

Материнські поздіймали, московські побрали,
гірко стали-заплакали, родиму загадали.

Чи ми в Бога заслужили, чи в свої громади,
що нас хлопців полудейких забито в кайдани?

Перший вірш цієї пісні служить вступом до різних пісень:
історичних (див. М. Драгоманов. Політичні пісні укра-
їнського народу, т. I. Венеція, 1883, на стор. 31. Віднесена дрім
до 1709-1730рр., на ст. 77, передрукована з книги П. Головінського
„Лободські козацькі полки, (Мб., 1864, ст. 162 віднесена до років наміри
1716-1735р.) і чумацьких (і від. т. II, ст. 83). Пор. Житецький, ст. 305.

92. *Andante.*

Есть на небі дві зіркиці,
ото ж мої брат-сестриці, гей!

ото ж мої брат-сестриці.

Есть у полі дві гармати,

ото ж мої отець-мати, гей!

ото ж мої отець-мати.

Moderato

Ти, ма-ти мо-я, гей! не жа-луй ме-не, як возь-мутъ ме-не
у ре-кру-той-ки, як возь-мутъ ме-не, гей! у ре-кру-той-ки.

Ти, мати моя, гей!
не жалуй мене,
як возьмутъ мене, гей!
у рекрутойки.

Як возьмутъ мене, гей!
у рекрутойки,
острижуть, обрижуть, гей!
русі кудройки.

Увага. Фонетичних особливостей (як от групи „ойк“ і „ейк“ замість „оньк“ і „еньк“ в Колодязнім, тверде „р“ і т. и.) Леся на завжди додержувала, передаючи пісні. Збірник видається з огляду на музику і поезію вартість уміщених у ньому пісень і матеріалом для фоновологічних студій. Бути не може. На такому принципі, буває, укладаються і дійсно-наукові видання (див. передмову В. Тматюка до XVIII тому Етнографічного Збірника Наук. Товариства імені Шевченка у Львові, стор. VIII). Про те, як би хто хотів зужиткувати збірник, як матеріал до фонетики, можу дати тільки таку вказівку: коли трапляється фонема, яка різниться від загально-літературної, то можна бути певним, що вона перенесена з автентичного людського виконання, але як стоїть загально-літературна форма, то це не свідчить, що в автентичнім виконанні не було фонетичної місцевої одмінки.

Баллади.

3 Миротілля, Звягельського пов.

94. Moderato

Ой за-і-кав ко-зах таї з У-краї-нонь-ки, од-мо-вив дів-чи-ну
таї од ро-ди-нонь-ки, од-мо-вив дів-чи-ну таї од ро-ди-нонь-ки

Ой заїхав козак та з Українотьки,
одмовив дівчину таї од родитотьки:|

- Ой поїдь, дівчино, ой поїдь із нами,
ліпше ж тобі буде, як у твєї мамі:|

У мамі ходила в подраній свитині,
в нас будеш ходити в черній кармазині:|

Ой дурна дівчина, дурна послухала,
сіла з козагенком, сіла, поїхала:|

Ой завіз дівчину під густий лісочок,
- Ой скидай, дівчино, з головки віночок:|

Ой плаче дівчина, плаче-умліває,
з головки віночок, з головки скидає:|

Ой завіз дівчину на жовті пісочки,
- Ой скидай, дівхо, з головки биндожки:|

Ой плаче дівчина, плаче-умліває,
з головки биндожки, з головки скидає:| 88.

Ой узав дівчину під білимі боки,
той кинув дівчину у Дунай глибокий.
Ой плаче дівчина, плаче-ушліває,
за берез ручками, за берез хватає.
Ой то козаченько шабельку виїмає,
той по лікоть ручки дівчині втирає.
Як завагив братик з високого муру,
спустився до сестри на шовковім шнурі.
Ой десь ти, сестро, роскоші не тала,
що ти найбагатші на підмогу стала!
- Ой тала ж бо я роскоші доволі,
тільки як я не знала, що то в світі горе!

Дуже близький, але повільний і консеквентний польський варіант у *Flagera, Fresni tidu, Kraków, 1742, N. 102, стор. 212*. Не годів там багалька і не подізна до цієї розмір. 34. - Цезарь Нейман в *Звіт відомостей до етнографії краюшеї, т. VIII, на стор. 174* дав коротеньку розвідку про цю балладу, де через польські і чеські варіанти приєднує її до зв'язку з бретонського легендою о Синій бороді. - Обширний перелік варіантів укр., білоруських і польських у *Довнар-Данпольського, Північнинський, під N. 555, Звідток III, N. 22*. - Мелодії, подібних до подані тут, мені ніде в друку не трапилося; в моїх рукописних матеріалах є дуже близький варіант її з *Радомиського пов. Київської уд.* Той варіант має сталу збільшену секунду $\bar{e}-\bar{d}is$ (обох $\bar{e}, \bar{f}is$) і ще більш, ніж цей, розходиться з характером польської народної мелодії що в зв'язку з невідомою літературною близькістю до польських баллад становить інтересу заважку.

Ой оженився тай одружився,
тай уз'яв жінку не до любови.

Не до любови, не до розмови,
не до горних брив, не до вірних слів.

Ой купив корабель та за триста рубель,
та за триста рубель щей з полтнотого,
та за триста рубель щей з полтнотого,
посадив милу щей з дитнотого.

-Тей пливи, мила, тай негідниця,
ти в мене була неробітниця!

Тей хвиля іде, - корабель пливе,
а мила сидить, як свіга горить.

А мила сидить, як свіга горить,
а дитнотка - як та зірочка.

-Ой вернись, мила, голубко сива,
ти як мені, мила, вже й до любови,

і до любови, і до розмови,
і до горних брив, і до вірних слів.

- Не вернись, милий, голубе сивий,
ой був ти мене тай нагайкого,

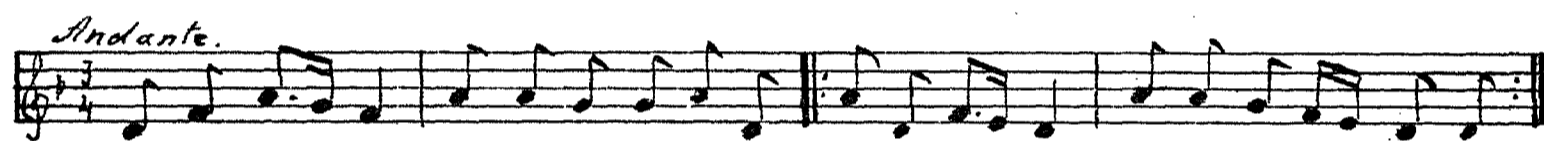
ой був ти мене тай нагайкою,
ой щоб я була тай хазайкою.

Ой був ти мене тай дубинною,
ой щоб я була господинною.

Ой було тіло як папір, біле,
а тепер воно тай почорніло.

Мелодії з близькою ритмічною будовою: Лисенко, I, №2, Щепотівськ. Нар. пісн. запис. в Полт. губ., №19. - Кілька варіантів тексту у Грінченка, III, під №638; там показані паралелі з інших видань; з упущених заувагу: Rokossowska. Wesele i riedni ludu ruskiego ze ws. Juchowiczszczyzny w romiesie Lwialelskim na Wotyniu. Zb. Wied. III, str. 200. - Пізніше опублікований вар.: Яворницький, №335: 336.

95.

Ма-ти си- на гвалт ожешила, не-вістощьки тай не зло-би-ла.

Мати сина на гвалт оженила,
невістощьки тай не злобила. |

- Пиди, сину, на яртарок пшкки,
купи, сину, дротяниі віжкки, |

купи, сину, дротяниі віжкки,
зв'язки милій і руки, і ніжкки. |

Купи, сину, нагайху - дротянку,
та бий щінку з бегора до ранку. |

Опівночі котора дзвеніла,
а вдосвіта вже мила зомліла. |

96.

Пішов милий дати менці знати,
лежить мати посеред кімнати.:

- Мати, мати, порадице в хаті,
порадила, як милу скарати.:

порадила, як милу скарати,
тепер порадь, як її сховати.:

- Зірви, синчу, в которі підлогу,
сховай, сховай любую розмову.:

- Я не буду підлоги зривати,
я не буду милої ховати.:

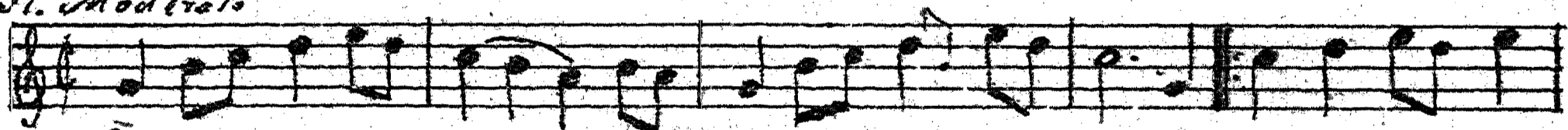
Я не буду милої ховати,
тільки піду дам до пама знати.:

Паме, паме, зробилась причина:
вмерла жінка, зосталась дитина.:

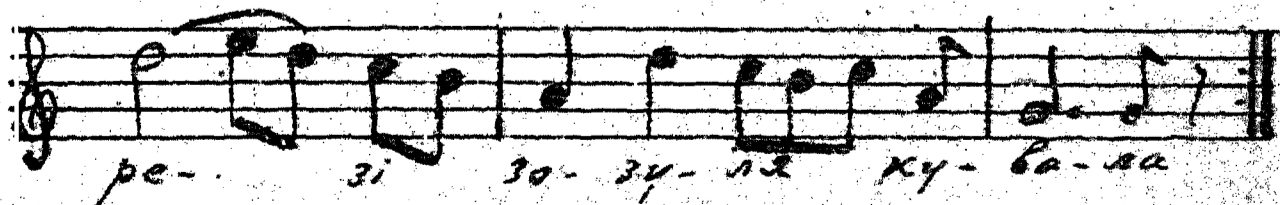
Скажи, паме, ругеньки зв'язати,
забив жінку - тобто одвін.:

Цілі мелодії: збірник Балліної, № 20. - Колберг. Рісні люди з
Родола Росуїського. 26. Млад., III, № 12. - Лисенко, III, № 4. - Ван
Колесса, ст. 302, № 11. - Щепотьев, № 34. - Тараз. тексти без нот: Гуд.
I, № 325, ст. 727-734, № 315, ст. 425. - Гільтебрандт, LXXXI, Кобрин-
ського пуб. - Колберг. Шейтськіє, II, № 8. - Яворницький, № 427-
429. - Бессараба. Мат. для зти. Черг. 1. № 347; 397. - Гнідиг, № 562,
567; 581.

Al. Moderato

Оа у по-ло, по- ло бе-ре-за ста-з-ла, а на тій бе-

ре- зі зо-зу-ля ку-ба-ла

Ой у полю, полю береза стояла,
їа на тій березі зозуля кубала:|

Ой тож не зозуля, - то рідна мати,
виряжася сима тай у салдати:|

Ой поїхав син тай у дорогу,
зоставив невістку з матір'ю в дому:|

їа мати невістки тай не злюбила,
посилає її тай од себе пріє:|

посилає її тай од себе пріє,
в поле брати льону у теткую ніє:|
- Ой іди, невістко, в поле брать льону,
не видереш льону - не іди до дому:|

Не видереш льону, не іди до дому,
гей, а стамь у полі тай тополою:|

Ой пішла невістка в поле брать льону,
не вибрала льону, не йшла до дому:|

ой стала у полі тай тополою,
гей, а тонкою тай високою:|

Ой приїхав син тай із дороги,
уклонився кельці низенько в ноги:|

- Ой здорова, мене, здорова була,
скажи ж мені, мене, де моя мила:|

- Пішла твоя мила в поле брать льону
як добере льону, - прийде до дому:|

- Ох і деж я, мене, де ж я не бував,
то такого дива ніде не видав: | 93

не бачив тополі, як на наших полі,
такої тонкої та високої.:

- Ой візьми ти, синку, гостру сокиру
рубати тополлю, що на чистім полі.:

Тей як рубнув раз, - вона стикнулася,
тей, як рубнув вдруге, - похилилася.:

Як рубнув у третє, - заговорила:
- Не рубай, миленький, я твоя мила.:

Се як нам твоя мати так каробила,
маленьких діточок поспиротила.:

Інші мелодії: Єдлишка. Собрание малорос. нар. нгс. Полтава,
1861, I, №22 - Kolberg, Рокме, II, №№45-47, Chetnskie, II, №6. Лисенко, VI,
№14, Біздай, №№80; 246, Ів. Колесса, ст. 299, Котоценко, III, №81.
Парал. тексти без нот (крім зазначених Ів. Колессою): Стецькі, Молуї,
I, ст. 125, Костомаров, №№33: 41, 747, I, №308, ст. 704-711. Житенський, Очерк
збуквої исторії малор. нар., ст. 303 (вар з Холмицьки). Метлинський,
ст. 286, Толя, III, т. I ст. 170 №45, Добнар. Запольський, №470, Яворницький,
№№455; 456.

30.

Allegretto.

у ма-ру-сі ха-та на по-мо-сті, у ма-ру-сі ха-та на по-мо-сті,
приї-ха-ли три ко-за-ки в-гос-ті, при-ї-ха-ли три ко-за-ки в-гос-ті.

У Марусі хата на помості,
приїхали три козаки в гості.:

Один каже: я Марусю люблю,
другий каже: я за себе візьму.:

Третій каже: що хочеш, достану,
а з тобою до гиллобоньку стану.:

- Ой хто мені трій-зілля достане, |
то той мені дружимомо стане. |

Пішов козак трій-зілля копати, |
стала йому возуля хувати. |

- Кидай, козак, трій-зілля копати, |
та йди свої Марусі вінгати. |

Їде козак з-за мора із зіллям, |
а Маруся із церкви з весіллям. |

В правій руці Маруся танцює, |
в лівій руці мабельку готує. |

Як у полі маківка брехала, |
так Марусі голівка злетіла. |

Споріджені мелодії: Ковберг, Якісїє, II, №115, Мовун, №542, Щепотков, №26; зовсім інша - Іван Колесса, с. 295 (Філі Колесса, Мама Дуча, II, №3). - Див. Ів. Франко. Студії над укр. нар. піснями. Зап. Наук. тов. ім. Шевченка, 1908р., кн. III, ст. 18; далі. Паралельні тексти показані у Трин-тенка, III, №480; упуцнені там паралелі: Гільтебрандт, LXXХ (Кобратів. пуб.). - Омельченко. Малор. пісн. собр. въ окрестностях Пабловска Во-родежской губ., в. II, №XXIV. - Порозки в Гв. Мад., VIII, №43, Ковберг, Якісїє, II, №116, Счетські, II, №5. Пізніше опубліковані: Шухевич. Тучульщина. III, с. 206, №18, Івринський, №252, Гмідиг, №№505, 904, 1002.

99.

Andante.

Ой зі-та зі-те, ти хо-лод-ка-я, про-шу я те-бе, не змо-розь те-не.

Ой зима, зима та холодна,
прошу я тебе, не зморозь мене!

А жона мужа тай зарізала,
в зеленом саду тай повісила.

95.

В зеленім саду твій повіска,
а сама ходит, рученьки змивати:

-Ой горе, горе з таким мужиком жити,
а ще горішче, як тучка забити.

Тарас. текст без нот: Буб. I, №374, ст. 802. (См. ар. Запорожский.
Пісеньки пимчуковъ. №395 (путь удивилъ многу милая сестренка з надіє.
них висловах) - Гімн. №794, 855.

100.

Andantino.

Ой кінь і-рже, во-ди не те, кінь до-ри- жене жу-чу-є,
ой бог зна-є, бог ві-да-є, де мій милий ма-є.

Ой кінь ірже, води не те, кінь до-ри-женюку жує...
Ой бог знає, бог відає, де мій милий має.
Ой кочує мій миленький а в лузі при волоні;
та прив'язав коникенька при гербовій камені.
Та прив'язав коникенька при гербовій камені;
а сам пішов до дівчини на тучові перини.
А лежати у перинах твій став сниться надворити:
„Ти будеш ти, дівчоночко, твій за тучові тучкити?“
- „Ой не буду, козатеньку; ой їй богу, не зиду.
ти вийдеш за ворота, а за тебе забуду.“
Ой вийшов козатенько за нові ворота,
забулася дівчоночка, що в рутках за робота
Ой вийшов козатенько та за жовтими пісками,
обілляли дівчоночку та дрібненькі слізки.

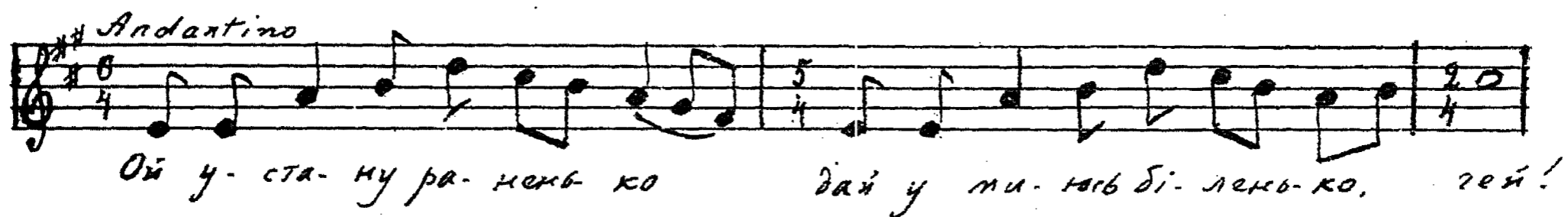
Ой виїхав козаченько та за кружкі гори,
зазвонили по дівчині та в усі вселі дзвони.

Ця пісня і наступна заведені до розділу баллад після вказівки Л.З.-
Споріднені мелодії: Лисенко, II, №32, Котвезг, Гофун, №241. - Сохмаловський.
Малор. и диглор. п. №10 (до інших слів). - Тучило. Десяток ч. п. з Поділля, №4.
Лор. Малашків. 59 ч. п. к., 1900, №1. - Парал. тексти без нот: Костомаров,
№133, ст. 304. Котвезг, Рукисіє, II, №№39-40. - Рокоссовська - 26. Вікн. VII, 51-184,
№37. - 2. Д. ів. і. VIII, №108, ст. 156. Голованський, III, т. 1, ст. 136. Шухевич. Тучуль-
щина, III, ст. 185, №1. - До погаткових строф - Метл., ст. 91, Губ. I, ст. 20, л. 53. - До
далших - Метл. с. 110. - Два парал. тексти і кілька мелодій - Гб. Колеса, с. 259.

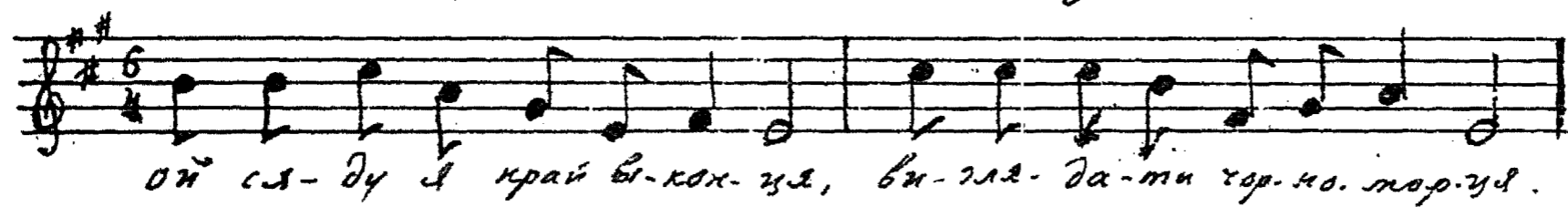
На цю ж тему пісня в рукописній збірці з половини XVIII віку, що
зачебується в Ім. Кибл. бібліотеці в Петрограді і описаний академиком В. Пе-
ретулом, Историко-литературныя исследования и материалы, I, №48 (без нот).
- Парал. текст ще у Настава з Ореска, 275, №90.

101.

Andantino

Ой у-ста-ну ра-чень-ко дай у-ми-нь бі-лень-ко, гей!

ой ся-ду я край ві-кон-ця, ви-гля-да-ти гор-но-тор-ця.

Ой устану раченько
дай уминь біленько, гей!

Ой сяду я край віконця
виглядати горноторця.

Горноторець іде, іде,
аж сestero коней веде, гей!

На восьмому вороному
у жупані голубому.

Я ж думала, що до дому,
а він іде аж до гая, гей!

А він іде аж до гая,
аж до тихого Дуная.

Став він коней манувати,
стала вода придувати, гей!
стала вода придувати,
чорноторець-потопати.

Чорноторець потопав
та й на милую зупав, гей!
-Ратуй, ратуй, пох мила,
коли вірне любила!

-Ой рада б я ратувати,
та й не вмію пливати, гей!
Коли б ховен та весельце,
ратувала б тебе, серце!

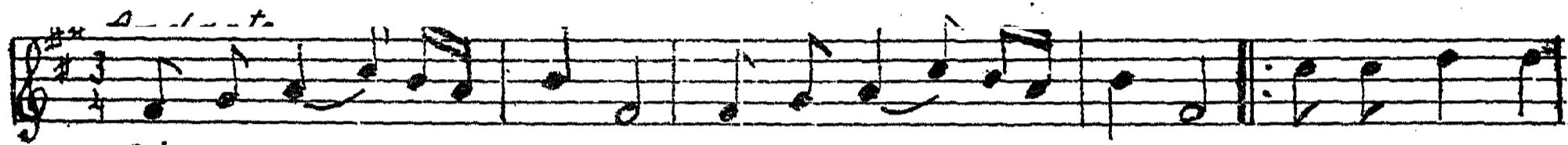
Ой піду я поміж люди,
чи не жаль кому буде, гей!
Захит люди зібралися,
чорноторець утопився.

-Пливи, пливи за водою,
зосталася з вдовою, гей!
пливи, пливи берегами,
зосталася з борогами.

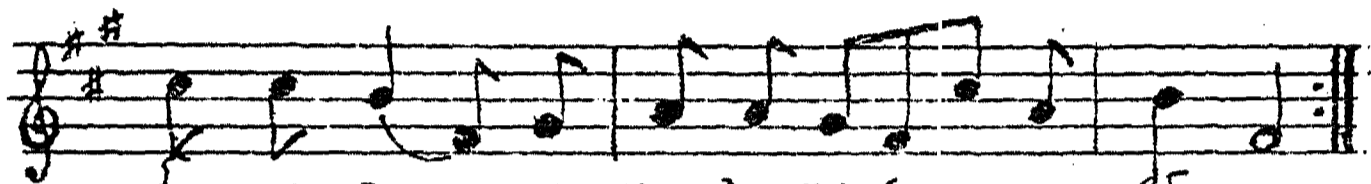
Варіанти мел.: Біздай, № 50, Колощанко, II, № 52, Стелюшко, Луна, № 28, Остапович, II, № 2. - Парал. тексти без нот: Омельченко, Мор. п. в. окр. г. Львівська, XVIII, Хвбичувський в Сд. Харк. Мст. Фил. Обш. VI, 155, Бварницький, № 484, 485. - Бессараба, Херс., № 314. - Гнідиз, № 949.

3 Положого, Звягельського пов.

102.

Ой у по-лі жи-то ко-ни-та-ми зби-то, під бі-ло-ю

бе-ре-зо ю ко-за-цька вби-то.

Ой у полі жито копитами збито...

Під білого березою козацька вбито.

Ой убито, вбито, затягнемо в жито,
червоного китайкою лугенькою макрито.

Ой як вийшла мила, голубонька сива,
як підняла китайську-тай заголосила.

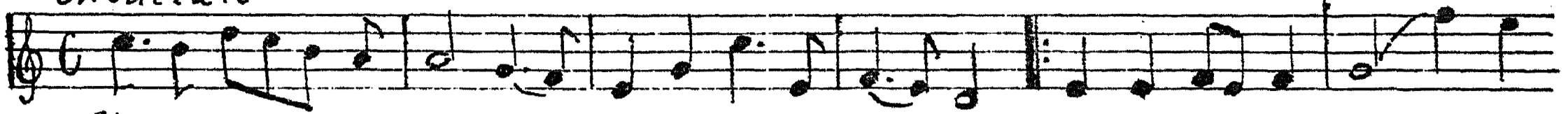
Ой вийшла друга, тай вже не така,
як підняла китайську-тай поцілувала.

Ой як вийшла третя з під білої хати,

було ж тобі, вражий сину, нас трох не ко-
хати!

Споріднені мелодії: Ковбег, Скотськіє, II, № 11 (друга з поданих під тим № мелодій), Хотун, № 551, Колощанко, I, № 42. Інші мелодії: Ковбег, Хотун, № 489, Біздай, № 242, в. Колесса, ст. 277. - Парал. тексти без нот: Губ. I, ст. 375, № 430. - Гілбтедрандт, СЛХХVII (Берестейського пов.) Метл., 102, Тол. III, 1 ст. III № 34, Омельченко, в. II, ст. 11; 12. М. Сакович. Жити хрестівніг. Молодова Тродн. цт. Кабримск. у. (Жива Старина, 1890, II, ст. 143, № 17. Хвбичувський, № 373, - Бессараба, Херс., № 341.

Moderato

Чи чули ви, мо-де, та-ко-ї но-ви-ни, за-бу-то Пет-ру-ся

в Жу-рав-ській до-ли-ні.

Чи чули ви, моде, такої новини,
забито Петруся в Журавській долині:|
Тані мама мала, Петруся кохала,
по чотирі рази слуги послала:|
По чотирі рази слуги послала,
а за п'ятим разом сама поїхала:|
-Покидай, Петрусю, горох молотити,
всьдайд до карити, буде разом жити:|
-Тані моя, мамі, не в такім я разі,
памі у в атласі, а я хлоп в сермязі:|
-Не журись, Петрусю, не журись, серденько,
зложу я свій атлас на тебе хутенько:|
-Тані як моя, мамі, боюся напасти,
щоби вельможньому в руки не попасти:|
-Не бійся, Петрусю, ти зо мною жити,
поїхав вельможмай до суду судити:|
-Слуги як мої, слуги, слуги дорогі;
будьте ж мені, слуги, на цей раз вірні:|
Слуги ж собі саме тое дораджали,
що найвірнішого до мама послали:|

Ой догнав він пана на кленовім мості:
 - Вернися, вельможний, має пані гості. |
 - Слуго ж моя, слуго, що тобі такого?
 Всяк же моя пані роду не такого! |
 - Ой пане мій, пане, коли ми не вірши,
 луге з свого лука мое серце встрілиш. |
 Ох, сиділа пані в новому окні (sic),
 ой пізнала пана на ворожій коні. |
 - Петрусю, серденько, утікай хутенько!
 Петрусь до порога, - утікати немога. |
 Узали Петруся, під білі боки,
 вкинули Петруся у Дунай глибокий. |
 Молодая пані при тому стояла,
 кожному рибалці по таляру дала. |
 - Мате вам, рибалки, по півзолотого,
 витягнуть Петруся хоча й неживого! |
 Сховали Петруся в Журавській границі,
 плакали дівгата, а цей молодичі. |

Та сама мелодія до інших слів - бігдай, №39. Подібні мелодії, теж до
 інших слів, у Балліної, №41, Роздольський-Лидкевич, №959, Остапович, I,
 №3. Парал. іхсян з іншими мелодіями: Kolberg, Wotyn, №536, Рокисіє,
 II, №56. Імсенло, I, №38, Ів. Колесса, ст. 290. Без мот: Гільтсбрідт,
 сxxix (Берестейського пов.), Губ. I, №128, ст. 1017, №№204-206, ст. 1068-1072, Толуб.
 I, 62-64. Kolberg, Рокисіє, II, №57, Ске.т.скіє, II, №1. Житчуцький, ст. 316: 320.
 Кобичуцький в Ім. Св. Карла. Уст. Чич. Общ., ст. 107-109. Rokussowska, ст. 171,
 №11. Мухевич, Гучульцума, III, ст. 187, №3. - Толуб. III, т. 1, ст. 14. Бессараба,
 Стда., ст. 113, і Херс. №№407; 408. - Днв. іще вказанню паралелі у Ів. Колесс.
 ст. - №. 2 02., 514, №32.

З Скулина, Ковельського пов.

104.

The image shows a musical score for a song. It consists of two staves of music. The first staff is marked 'Adagio' and has a tempo of 5/4. The lyrics under the first staff are: 'Ма-ти си-на о-же-жк-ла, не-віс-тонь-ка'. The second staff has the lyrics: 'не зло-би-ла'. The music is written in a single melodic line on a treble clef staff.

Мати сина оженила,
невістотьюки не злобила. :|
Посилає сина у дорогу,
а невістотьюку в поле брати льону. :|
Як приїхав син з дороги,
поклонився немцю в ноги. :|
Посадила мати сина кінець стола,
а невістотьюку у порога. :|
Дала сину меду-вина пити,
а невістотьюці четирици пити. :|
"Не пий, мила, цілої тархи,
виньмо, мила, по половинці. :|
то ти упреш увечері,
а я упру завтра вранці. :|
Ой я упру завтра вранці,-
поховалють в одній ямці." :|
Вмерла мила увечері,
милий умер у неділю вранці. :|
Милий умер у неділю вранці,-
не сховали в одній ямці. :|
Поховали сина на цвинтарі,
а невістку за цвинтарем. :|

Що по сивові отець-мати плаче,
 по невістивці турний ворон кряче.:|
 Над сивом зріс зворонько,
 над невістивою гервона калма.:|
 Тилля з тиллям сплітається,
 лист із листом стрігається.:|
 Лист із листом стрігається,
 матері серце скіпається.:|
 - Ой що ж бо я народила,
 діток своїх отруїла!.:|

Інші мелодії: Колберг, Фокусів, II, ММ 48; 49, Лисенко, III дес. хор., МЯ.
 Парал. тексти без нот: Звідч Вісломосці, III, ст. 168, там показані і па-
 ралелі з інших видань; крім тих - Гільдебрандт, LXV (Білоостоцького
 пов.), Куптанко, Мѣсти Буховинскаю народа, ММ 82; 300, Тол., II, ст.
 711; 712, ММ 13; 14. Дѣвнар-Запольскій. Мѣсти пинчуковъ, М 537. - М. Ди-
 каревъ Воронежскій этнограф. сборникъ. Вор., 1891, ст. 305. Тні дит, ММ
 496, 496(1); 355.

Огляд паралелів у інших народів - в студії Жданова, Мѣсти о
 князѣ Михайлѣ. Живая старина, 1890, I, ст. 19-27.

З Перекович, Ковельськ. Нов.

1/5 Andante.

бу-ла вдо-ва, бу-ла вдо-ва на По-до-лі, та-й не ма-ла ща-ст-я до-лі.

Була вдова, була вдова на Подолі,
 та й не мала щастя-долі.

Тільки мала, тільки мала три снопки,
 три снопки і три дочки.
 Сини зросли, / - в розбій пішли,
 а три дочки - на лісотки.

Тей, старшучо: / звірі ззіли,
середульша утонула.

Середульша / утонула,
а найменша заблудила.

Заблудила / до діброви,
а в діброві вогонь горить,
а в діброві: / вогонь горить,
біля вогню розбой сидить.

— Добри-вєгїр, / добрі люде! "

(Оттут мені конець буде!)

Старший каже: / "зирчаймо!"

Середульший: / "не займаймо!"

Менший вивів: / на дорогу,
питається єї роду.

— Ой я роду: / не простого,

ой я роду оттакого:

Була вдова: / на Подолі / і так далі відно-
гачку до слів "біля вогню розбой сидить")

— Голом, голом, / сестро наша,

бо то ж була мати наша!

Ходім, сестро, / на три шляшки.

будем бити пани-ляшки,

будем бити: / розбивати,

будем гроші здобувати!"

— Стійте, брацця, / становіться,

бо тужа кров - не водиця,

бо тужа кров: / не водиця,

розливати не годиться!

Тоді, брацця, / памувати,

та ходімо горувати.

та ходімо / горувати,
хліба й солі заробляти,
хліба й солі / заробляти,
стару матір годувати!"
Старші пішли / памувати,
а найменший - горувати,
а найменший / - горувати,
хліба й солі заробляти,
хліба й солі / заробляти,
стару матір годувати.

Ця мелодія: Олексій Тулак-Артемівський. Нар. укр. пісні з голосом. К., 1868; 1883р., №26. Ковбег. Рокміє, II, №№32-33. Лисенко в Мат. Етн. зокліві Ріського, 2в. Кіад., т. III, №127, і в II Вип. його одноголосних пісень, №5. Парал. тексти без нот: Гуд. I, №479, с. 910-914, Толб. II, ст. 45, №11 (колядка), ст. 599, №35, ст. 700, №2. Зборників. жий, №№477; 478. Бессараба, Херс., №№411; 412. Гидих, №626.

З Колодяжкого, Ковельського пов.

106.

На По-до-лю бі-лий ка-мінь, по-до-ляк-ка си-дит на ніж.

Дальших слів пісні не записано, і по збірниках укр. пісень я не знайшов ні пісні з подібними початковими словами, ні варіанта мелодії. Я її забів у розділ баллад через те, що в збірнику польських пісень Глогера "Рієльні люди" (Краков, 1892) зустрів балладу, що починається так само: На Подолі білу камінь, подоланка сиділа на ніж. Тема: дівчина отруїла свого брата з каменю зкежила. Баллада на цю тему широко розпросторена і серед українського народу; більшість варіантів у нас починається словами "Ой Сербіне, Сербіночку, сватай мене, дівчиночку". В моїх неопублікованих матеріалах є мелодія до цієї укр. баллади, з Гадзюцького повіту, якої ритмічна схема однакова з схемою колодяжківської "На Подолі білий камінь". Мелодія польського варіанта у Глогера і українських.

у Лисенка, II, № 27; Сетановича, I, № 1 не мають нічого спільного з колодаженською. - Парал. тексти без нот: Бессараба, Херс., ММ 268; 269. 107.

Allegro

Ко-ло мли-на ка-ли-на, там у-до-ва хо-ди-ла, гей, гей, о-хо-хо!

там у до-ва хо-ди-ла

Коло млина калина,
там удова ходила,
гей, гей, о-хо-хо!
Там удова ходила.

Далі слів від Лесі не записано, але пригадуючи чути від неї уривки і зіставляючи їх з відомими мені по друкованих дже-релах текстами я приходжу до висновку, що це - пісня про шлюб матері з сином і сестри з братом. Варіанти з нота-ми: Колетг, Рокисіє, II, ММ 35-37 Волуні, № 537. Збіг відо-мо-сті до ант. кт., VIII, ^{=Ф. Колесса Ритміка укр. нар. пісень. Льв., 1907р., ст. 124=} Мат. етногр. з околиць Рісикона, № 128; Роздольський-Людкевич, ММ 337-338, Личук. Българ. півки, № 104 (мел. № 19). - Пор. Кошовченко, I, № 61. Варіанти, опубліковані без музики, показані в студії М. Драгоманова "Славянські перерідки Едіпової істо-рії", надрукованій спочатку в Сопії по болгарськи, а потім по украї-нськи в IV томі "Розвідок М. Драгоманова про укр. нар. словесність і письменство", Львів, 1907р. Варіанти цієї пісні цитуються в тій розвідці на стор: 24-31, 47-48; 103-109. Виявленням сенсу цієї пісні Драгоманов віддає в своїй розвідці значне і навіть завершуюче місце. Пізніше тої студії опубліковані варіанти: Яворницький, ММ 481-483, Тімак, ММ 637, 823, 961. Див. іще Добнар-Запольський, Повст. пильков, № 380, де показані і інші варіанти, 106.

Горонски. Рієсні зє нєсі залєпанєсєзєзєзєзє. Із. Віад., III, лл 10: 21. То виснов
как драгоманова генеалогія української пісні така: Історія
Едіпа.- Тіпотетичні візантійські церковні перерібки цієї істо-
рії.- Болгарська історія про свв. Павла Кесарійського.- Француз-
ський устний роман про Григорія Великого.- Історія свв.
Григорія в Геста Ротманогит.- Білоруські, українські і руські
редакції перекладу цієї історії з Геста Ротманогит.- Тіпоте-
тична руська пісня про шлюб матері з сином і сестри з братом.
Українська пісня. Драгоманів допускає і скоротену генеалогію,
від тіпотетичної церковно-візантійської перерібки історії Еді-
па через сербську пісню про Находа Сімеуна і, знов так,
тіпотетичну руську пісню. Тіпотезу про існування русь-
кої пісні, яка була оригіналом для української драго-
манів утворює тим, що в відомих українських ва-
ріантах є сліди впливу руської мови. Справді, ці сліди
є либонь у кождім варіанті, хот в одній, хот в другій фра-
зі, але з різних варіантів можна зробити таку рекон-
струкцію первісного тексту, при якій русизмів не
буде. В поданій нижче реконструкції нема нічого дода-
ного від мене як зміненого, тільки достоту заховані еле-
менти з різних варіантів.

Шам, де Дунай ілибохий,
стоїть терем високий,
а із того терема
вийшла вдова молодя
Вийшла вдова молодя,
два симотки зродила.
Як два сима вродила,
китайкого сповила.
Китайкого сповила,

В корабель положила,
в тихий Дунай пустила
і Дунай просла:
Ой ти, тихий Дунай,
моїх діток поприймай.
Ой ти, мовний корабель,
колиши моїх дітей.
Ви, крутіі береги,
не будьте ім вороги.
А ти, жовтий пісок,
годуї моїх діток.
А ти, густий огерет,
вари дітям ветерет.
А ви, луги, не гудіть,
моїх діток не будіть.
У двадцятому году
вийшла вдова по воду.
Стала воду набірать,
став корабель припливать,
а на тому кораблі
два дончики полоді.
Один мистоньки чита,^{*)}
другий вдівоньки пита:
"Здорова була, вдова,
чи підеши ти за донця?"
Ой я дончика люблю,
а я за донця піду,
за старшого сата піду,
за другого донку шлю

*) В інших вар. книжечку: — це деталі найбільше свідчать за зв'язком пісні з показаними драгомановим Балканськими і Західно-європейськими творами, де фігурують донцунти.

Ахий тепер світ настав,
що брат сестри не пізнав!
Ой і що то в світі є,
що син матусю бере!
Іди, сестро, в монастир,
щоби тебе Бог простив,
піди, мати, утопнев,
а я піду в темний ліс,
а я піду в темний ліс,
мою маму а він із'їсть!

Згадка про терет, яка у Драгоманова стоїть в числі доказів
руського виходу пісні, не може свідчити за тил виходом, бо
слово і розуміння „терет“ українським народом не забуте. В
варіанті весняного танка „Кривий матусю“ у Руб., т. III, № 1, Б,
„Дівки, молодці терет будували“. В колядці з Сквирського пов. у Ко-
нощенка, I, № 99, — „А в тім саду три терети“. В весільній пісні у Руб-
ца (100 к. ч. н.) „За горою кремляною там бодре терет вили у
три стіни кам'яні, четвёртає золотая“. В побутовій родин-
ній пісні у Метлицького, ст. 252, „Миленький, милесенький
мій, збудуй мені дев'ять домів, а десятий терет високий;
Ще зявище, що в кождім варіанті є ті або інші різко чужі, ви-
разно руські елементи мови, не є певідхильним доводом за тил,
що автором пісні був не українець, і що місцем утворен-
ня її була не Україна. Задаймо собі віршів Сковороди.
І зіставляють те, що руського варіанта не знайдено, з фак-
том дуже широкого розповсюдження її на Україні, особливо
з фактом великої її популярності в Галичині, сліве закри-
тій досі від впливу дійсно-руської пісні, можна не зложу-
ватися з Драгомановим у тім, що руський первовзір її му-

сів бути. Про те, чим маємо з'ясувати, що власне у цій балладі є нахил до русизмів?

Доси, здається, не було спроб притягти музичну сторону укр. нар. пісень до досліджу їх генези і міграції. Мені здається, що в данім разі мелодія може дати підставу для певніших здогадів, ніж сама літературна сторона. Всі відомі мелодії (21) цієї баллади про кровосумішну мають характер спільний межі собою і разом з тим чужий для дійсно-руської старинної епічної пісні, - а саме характер бравурно-салдацький. Не треба зніжувати впливу дійсно-руської народної пісні на українську з впливом салдацької пісні, бо салдацьку пісню не можна вважати за розділ, складову частину, спеціально руської народної творчості. В утворенню салдацького жанра в Росії українці без сумніву брали значну участь. Ще до заведення українців у склад російської армії почалося їх сполучання з руськими власне в воєнній житті (спільні походи в Крим, проти Дорошенка і т.д.). В пізніші часи, як у російську армію був уведений західно-європейський марш, а далі почалися складатися маршові пісні, український елемент армії певно виявився більш підготованим до утворення відповідного репертуару, бо укр. народна пісня далеко давніше, ніж руська, підлягла впливу західно-європейських „квадратних“ ритмів. Тож свого часу салдацька пісня становить для укр. нар. музики в значній мірі не руський вплив, а власну, хога й негативну, еволюцію. Виходячи з салдацького характеру всіх відомих мелодій цієї баллади, можна виставити два здогади що до літературної її історії: 1) пісня була зложена людиною, яка належала до салдацького осередку або була під впливом його, мішаною

юбовою; фінал, згідно з характером мелодії, первісно мав бути більш енергійний, як у тих варіантах, де „молодець“, „донець“, „Запорожець“, глузуге з матері, проклинає її, навіть убиває сестру; в далішій історії пісні вона, розпросторожила поміж жіноцтвом, могла навіть огниватися що до лова, в центрі її літературної вартості стовав не фінал, який робився блідим, невиразним, а момент розлуки матері з дітьми; звертання матері до природи дає основу для розмаїтих більш або менш вдатних варіацій (напр. у Гнідича; №961: „І ти, чуста осока, дай дітям молока“ і т.п.) і стає тим місцем пісні, на якому найбільше ішла її індивідуалізація, розрідка і збагачення. - 2) Пісня зразу була зложена чистою укр. мовою, в гарній літературній формі, приблизно як у поданій вище реконструкції, але через те, що до неї було додано зразу салдацької мелодії, вона власне через мелодію при своїм риповстводженню викликала у кожного асоціацію з салдацьким стилем в його цілості, отже і в літературній стороні; через цю асоціацію кождий, хто переймав її, як ведеться в народі, переробляв її по своєму, вноси в неї ті або інші русізмів бо не міг собі уявити без них салдацької пісні, і таким чином індивідуалізація і життєвий процес пісні виразився в її псуванні. Інтересно дослідити, як новітня маршова мелодія цієї баллади поділяла на иншу балладу про шлюб брата з сестрою, яка в старших варіантах починається словами „Мандрувало пахолз од Києва до Львова“ (Тол., II, ст. 577). У мене в старшій, дійсно-балладна, поважна мелодія її з Бардичівського повіту, але та мелодія, очевидно, витискама цю брабуркою, а під впливом нової мелодії потаткова поважна строфа відпала (Людх. №№ 334-336) або змінилася на брабурку (і вид. №349) або на зовсім чужородну для цієї баллади (Лис., II, №18). Для досліду генези пісні її необхідно порівняти до №276, ст. 410; №4, ст. 485, №2 Oleska.

Andante.

Ой по-ї-хав І-ва-ню-ша на по-лю-ван-не,

таї зо-ста-вив Танну-сей-ку на го-рю-ван-не.

Ой поїхав Іванюша¹⁾ на полювання,

таї зоставив Таннусейку на горювання.

Ой присмився Іванюші таї сон дивнейхий,

що вилетів спід рутейки сокіл змейхий.

Спід лівої спід білої раба^{xx)} зозуля,-

ой десь поє Таннусейка нездоровая!

Приїзжає Іванюша поїд ворота:

-Вийди, вийди, Таннусейко, сама молода!

Ой не вийшла Таннусейка, тільки вийшла свість,

та винесла Іванюші невеселу вість:

-Таннусейка опівночі сина привела,

а вдосвіта Таннусейка Богу дух дала.

Ой увійшов Іванюша в нову світлицю,-

лежить його Таннусейка на всю скамницю.

Див. М. Драгомановъ. Отголосокъ рыцарской поэзіи въ русскихъ нар. пѣсняхъ. Пѣсни о Королевичѣ. Записки Юго-Западнаго отдѣла Имп. Русскаго Географ. общества, т. II, к., 1874; украинскій переклад свого реферата - в виданні „Розвідки М. Драгоманова про укр. нар. словесність і письменство“, т. I, Львів, 1899, ст. 66-87.

Пізніша студія, теж з оглядом західно-європейських і славянських паралелів, - Ікдановъ. Пѣсни о князѣ Михайлѣ. Живая Старина, 1890р. в. I-II. Паралелі: з подібного мелодією - Коноценко, І,

¹⁾ В інших варіантах - „королевич“; у Василя з Олеска (399, 492: 494) „Івасенько“. ^{xx)} раба.

№19; з іншими мелодіями - Кольберг, Рохіє, II, ММ41; 42, Мотун, М
 543, Уван Колесса, ст. 298; без нот - Костомаров (в зб. Мордовця)
 №20, ст. 212. - Зворницький, ММ778; 779. - Бессараба, Херс., М410.

109.

Andantino.

Ой ти-ї то во-ли по го-рі хо-ди-ли? О-це ж то го
 ко-за-тем-ка, що ми втрох лю-били.

Ой це ж то поле, широкі заголки?

Оце ж того козатенька, що горні брови:|

Ой тиї ж то воли по горі ходили?

Оце ж того козатенька, що ми втрох любили:|

Одна любила, - хороше водила,

а друга прикохала, - білу постіль слала:|

Друга прикохала, - білу постіль слала,

а третя торнява тарі наливала:|

Летіла зозуля через сад куюти,

надибала козатенька з вогорниць ідучи:|

- Ой іди, козате, вернися до дому,

ой сядь собі в кінці стола, не кажиєв нікому:|

Як прийшов до дому, не сказав нікому,

тай сів собі кочезь стола, підперся рукою:|

Його ж мати ходить, білі ручки ломить,

- Ой то ж моя дитинька словця не промовить:|

Як прийшов товариш просити орати,

- Ой не можу, товаришу, головки підняти:|

Як прийшов товариш просити косити,
 - Не здухаю, товаришу, головки зносити. |
 Не тре, товаришу, і сіна копці,
 наробили мені лиха пізні вечорниці. |
 Не тре мені сіна, не треба ні трошки,
 тільки треба саджемь землі і чотирі дошки!:

В варіанті з Гарукова, Луцького повіту, 8-й вірш так:

Третя полюбля, тай тари варила.

Вірші 9-16 і 21-24 нема. Закінчення таке:

Ой як прийшла мати тай стала питати:

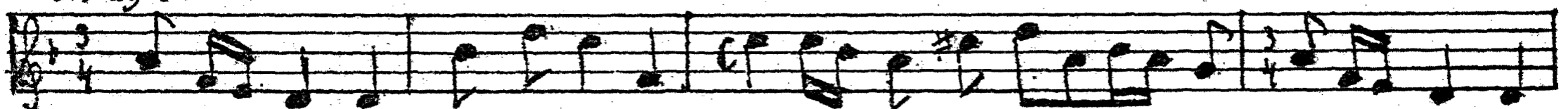
- Ти не треба, ситку, воріжки шукати?

- Ой не треба, мати, воріжки шукати,
 тільки треба, мати, труну будувати.

Парафрази: з Імзвкого мелодією - Л. Малашикмих. 50 стр. пісень. К., 1900,
 № 25. З митими мелодіями - Ковбег. Скотські, II, № 10. Бігдай, № 180,
 Лисенко, III, № 18, хор. XII, № 3. - Комащенко I № 48, II № 37. Без нот: Губ. Ф.
 № 5 ст. 936. - Сакович Тіми гр. с. Молдова Кобринська. Жива старина, 1890,
 II, ст. 144. - Зварницький, № 283. - Тідиш, № 13. Строби 2-4 у Теодоровича, V,
 ст. 387 - Весілля пісня (з Ковельського пів.)

715.

Adagio.

Ой у- го- ра із ве- го- ра, ще ку- ри не пі- ли, і- шов Я- ким

до вдо- вой- ки, мо- де не ви- ді- ли.

Ой угора із вєгора, ще кури не піли,
 ішов Яким до вдовойки, моде не виділи.

Прийшов Яким до вдовоїки: - Помагай-бі, серце!

Вона йому одказує: - Забий жінку перше!

- Не можу я, бідна вдова, милої забити,
моя мила молодейка будь голосити.

- Закрий комін, закрій двері, аби загоріла,
набий її в головоїку, - скажуть, що вдурила.

Прийшов Яким до домоїку тай став жінку бити,
його жінка молодейка стала голосити.

- Не скажеш, Якимоїку, мене молоді,
то пожалуй, Якимоїку, дитини милої!

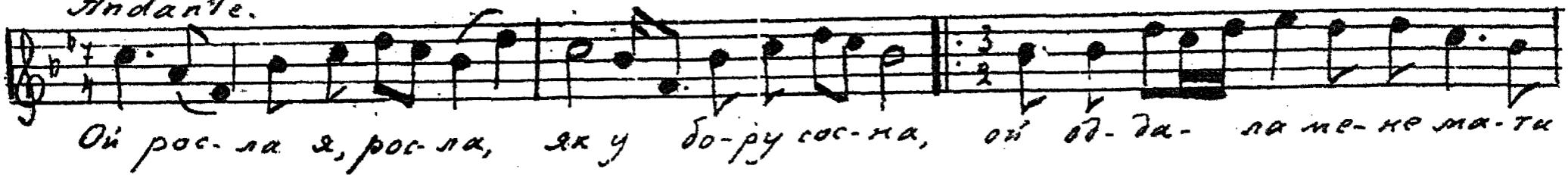
Сусідоїки, голубоїки, дайте менці знати,
нехай іде, своєю догку на смерть наражати.

- Ой що ж бо ти, моя матю, що ти забинила,
що ти свою білу постіль так кривлєно змила?

- Як не знаю, моя матю, на що тмя родила,
так не знаю, моя матю, що я забинила.

Друга строфа, забута Лесєю, доповнена мною з варіанта, записаного в Острозі в 50-х роках XIX віку Опанасом Марковичем. Див. М. Драгоманів. Ратальна вдова. Головно-психологіческа тема вь укр. нар. піснє. Київская старина, 1888, III (підпис: К. П.). Укр. переклад в „Розвідках М. Драгоманова про укр. нар. словесність“, т. II, 1868, 1900. Паралелі: з иншою мелодією - Кононуєнко, I, № 32; без нот - Трингемко, III, № 651; у Трингемко показані і паралелі з инших видань; крім тих - Колберг, Фокусіє, II, № 313. З. Д. Mat. etnogr. z okolic Priskowa, Zb. wiad., VIII, 123. - Шукевич. Туцувльщина, III, ст. 237, № 47. - Аворкицький, № 287. - Бессарабія. Mat. dla etnogr. Херсонской г. № 361. - Гнівчє, № 673. - Головацький, Шт. 1, ст. 20, № 8. Wasilich Oleska, 486, № 6.

Andante.

Ой рос-ла я, рос-ла, як у бо-ру сос-на, ой од-да-ла ме-не ма-ти

Тай за не- до-рост-ка.

Ой росла я, росла, як у бору сосна,
 ой обдала мене мати тай за недоростка:|
 А я ж того недоростка зроду не любила,
 по чотирі неділеньки з ним не говорила:|
 На п'яту неділеньку стала говорити,
 стала свого недоростка вірненько любити:|
 -Ой запрагай, недоростку, коня вороного,
 поїдемо у гостиню до батенька мого:|
 Ой їхали поле, їхали дугез,
 на третью полі стали спочивати:|
 На третью полі стали спочивати,
 ой стала і недоростка назад завертати:|
 -Ой вернися, недоростку, вернися до дому,
 як не вернешся до дому, - прив'яжу у бору:|
 Прив'язала недоростка при високій сосні,
 сама сіла поїхала до татойка в гості:|
 Гостила неділю, гостила другу,
 на третью неділеньку їхала до дому:|
 На третю неділю їхала до дому,
 -Ой десь же тій недоросток прив'язаний в бору:|
 Ой чи ти спиш, недоростку, чи спиш, чи дрімаєш,
 чи ти мене молодую з гостей дожидаєш?:|
 -Ой не сплю я, моя тила, не сплю, не дрімаю,
 тільки тебе молодую з гостей дожидаю:|

Ой дай мені, моя мила, води напиться!
 - Не дам, не дам, недоростку, будеш хвалитися. :|
 - Ой не буду, моя мила, їй Богу, не буду,
 доки заїду до дому, то й про все забуду. :|
 Ой приїхав недоросток, на поріг звалився,
 - Ой так же я в свого тещя горілки напився. :|
 - Ой чого ж ти, мій снюжку, на лижку білейкий?
 Ой десь же ти в свого тещя та й дуже п'янейкий. :|
 - Ой не був я в свого тещя, не був і не буду,
 ой як теї гостинючки повія не забуду. :|

Ця пісня мелодія: Ходоровський, №12. Демчуцький, №№ 98; 99.

Парал. тексти без нот: Гуд. V, №255, ст. 659, Аврашицький, №№ 329-333. Омельченко М.р. п., собр. в охр. г. Павловека, XV; - Новичуцький в Сб. Харкв. Укр. Фил. Общ., VI, ст. 153. - Гімидит, №618.

112.

Andantino.

Ой у Луцку, славімі місті, капелія грає,
 полодає Бондарівна цілу ніч гуляє.

Ой у Луцку, славімі місті, капелія грає,
 полодає Бондарівна цілу ніч гуляє. :|

Ой казали-говорили старенькі люди:

- Ой не гуляй, Бондарівно, лихо тобі буде. :|

- Хот я хожу, хот гуляю до своєї охоти,
 таки ж бо я не втеряю дівочької чюоти. :|

Був в ту пору пан Камбовський в Луцку на охоті,
 довідався о Бондарівні і о її чюоті. :|

Тей, як крикнув пан Камбовський: „Давайте сидіть,
там гуляє Бондарівна, кипить моє серце.“

Ой то звелів пан Камбовський музиці заграти,
а сам узяв Бондарівну та й став обіймати.

Молодая Бондарівна жартів не приймала.

Як одвела білу ручку, - та й у песок дала.

Ой казали-говорили старенькі люде:

тікай, тікай, Бондарівно, біда тобі буде!

Утікала Бондарівна потехи крамати,

а за нею три зковніри з голими шаблями.

Ой догнали Бондарівну на новому пості,

Ой вернися, Бондарівно, просить пан у гості.

-Ти волієш, Бондарівно, меду-вина пити,

чи волієш, Бондарівно, в сирій землі гнити?

Волію ж я, пан Камбовський, в сирій землі пріти,
ніж з тобою, вражий ляше, меду-вина пити!

У нашої Бондарівни в фартушку перешка,

куди несли Бондарівну - кривавав стешка.

У нашої Бондарівни шовковав стріжка,

куди несли Бондарівну - кривавав ріжка.

Паралельні тексти показані в розвідках Цезаря Неймана, Малор. Баллада
о Бондарівні и пані Камбовській (Кієвская Старина, 1902 р., III, 347-390,
там уміщена і одна мелодія, з Каміньського пов., зять и мша, між тут,
і В. Доманицького (іbid. 1905 р., III, 480-494). Інші мелодії: Корберг,
Рокисіє, II, №4 (іbid. №510 - парал. текст без нот), Ів. Колесса, с. 218. Газ-
дольський - Любкевич, ММ 676, 682, 683. Фіа. Колесса. Наша Дума, I, с. 25. Коно-
щенко, I, №33. Лисенко в VIII т. Зв. Віад. с. 163, VI дес. хор. №2, III одноголосн. №5, Вірна
для усіх, с. 49. З текстів без нот найближчий: Стецькі. Волію, I, III (починається гити с оди-
ти словами, що тут. У Rokossovsk'oi Б. и чатушы hi la la! - Жюльє II, 601, II, т. I, 30-34. - Явор-
ницький, №744. Частан х Олєтка, 493, №13, 494, №14.

Lento, con licenza

Ой там за га-єм, га-єм зе-ле-нець-ким, ой там хо-ди-ла
ми-ла-я зми-ленць-ким.

Ой там за гаєм, гаєм зеленецьким,
 ой там ходила милая з миленьким. |

Ой там ходила, стиха говорила:
 - Ой ти, мій милий, ти мій вірний друже, |
 ой ти, мій милий, ти мій вірний друже,
 ой болить мені голова дуже. |

Болить голова, подобно як в утробі,
 гей, зроби ж мені, милий, з бутимоньки трутну. |

- Ой де ж тобі, моя мила, бутинки узяти,
 будеш же ти, моя мила, в сошовій лежати. |

- Ой продай, милий, корову рабуго,
 ой набери мені соротку тонкую, |
 ой дай пошити хороше соротку
 і поховай мене, милий, в вишневім садочку, |
 і насти мені високу могилу,
 і посади в головоньках тервону калтну. |

Ой як ти будеш з другого шлюб брати,
 ой то прийдеши на могилу калтну ламати. |

Ой у неділю, щей сонце не сходить,
 а вже мій другу милу за руганьку водить. |

Сніткнулася мила на туго могилу,
 тай собі забила своєю ніжкою білу. |

- Ой ти, мій милий, що ж то за могила,
 ой що я на неї своєю ніжкою збила? |

- Ой моя мила, то ж тая могила,
що тут лежить похована моя перша мила. |
- Ой тра ж було сучі соротки не дати,
ой тра ж було єї в в саду не ховати! |
- Було єї дати яку деревину,
було-єї ^ж вивезти у луз по калину! |
- Ой ще ж ти, мила, того не діждала,
ой щоб пов перша мила у лузі лежала! |
- Ой в неділю рано, цей сонце не сходить,
а вже милий на могилу до милої ходить. |
- Ой устань, мила, порадице моя,
ой пропадає худобина твоя! |
- Ой нехай вона тобі пропадає,
єсть інча мила, - нехай доглядає. |
- Ой устань, мила, принесу ті меду!
- Ой одгелися, голівки не зведу! |
- Ой устань, мила, принесу горілки!
- Ой сховай собі для другої жінки! |
- Ой устань мила, порадице моя!
Гей, плаче, плаче, дитинька твоя! |
- Ой нехай плаче, може перестане,
ой вже ж его татуся до него не встане! |
- Ой продай, милий, сукню і катанку,
ой найми, найми до дитини мамку. |
- Ой дай тій мамці корову рабую,
ой нехай глядить дитину малую. |
- Ой дай корову цей рабе телятко,
ой нехай глядить мое сиротятко! |

Прикладзати мелоді до розширених віршів:

а всім інші дру-гу ти-зу

Паралелі з іншою мелодією - Лисенко, II, №. без нот: Метлицький, ст. 266-272, Чуб., I, № 238, ст. 631, № 248, ст. 643, № 359, ст. 782. - Л. Д. Матер. стп. з околиць Іллістова, № 198. Сакович. Писняки крестоносці с. Молодова Градн. чуб. Кобринск. у., Живая Старина, 1890, II, ст. 143. Kolberg, Schestskie, II, № 57. - Дикарев. Воронежскій етнограф. збірник, Вор. 1891, ст. 306. - Ті- дик, ММ 702, 755. - М. Косич. Литвінськ-българусскі Герничовской губерні. Р. Мегердурт, 1909, ст. 79 (відбитка з „Живой Старини“ за 1901р.).

174.

Allegretto

Oy u po-лі, по-лі кор-шот-ка сто-я-ла, ох вей, ма-му-мю, зуг

зуг, ну ну ну кор-шот-ка сто-я-ла та-рі бом бом, та-рі бом

бом кор-шот-ка сто-я-ла.

Ой у полі, полі коршотка стояла,
 ох вей, матуню, зуг, зуг, ну, ну, ну,
 Коршотка стояла.
 Та-рі-бом-бом, та-рі-бом-бом,
 Коршотка стояла.

(Приспівка, від слів „ох вей“, додається далі до кожного вірша, і вкінці намість слів „коршотка стояла“ повторюється друга половина кожного дотичного вірша).

А у тій коршотці Хайка шинкувала.
 Хайка шинкувала таї грошей не брала.
 А у тій коршотці салядати стояли,
 молодцю Хайку собі наповляли.

- Ой поїдь-мо, Хато, ой поїдь-мо з нами,
 ліпше тобі з нами, як в коршотці з жидами. 191.

- Приїзжай-но, салдат, в суботу на шабас,
в суботу на шабас, - усі жиди в школі,
а я полодая зостаюся вдома.

Як приїхав салдат на трох на підводах,
на одну підводу скрині та перини,
на другу підводу сребро та золото,
на третю підводу сама Хайка всіла.
Ой повезли Хайку горами, зрами,
таї привезли Хайку над Дунай глибокий.
- Хот, Хайко, топися, хот назад вернися!
Назад не вернися, тамуні боюся.
Нехай мої хоси тихий Дунай носить,
нехай мої руки та поїдять щукки!

Паралельні тексти з іншими мелодіями: Колверд, Рокисіє, II,
№№ 22, 23. - Демучький, №№ 113-114. - Роздольський-Моджевич, №476
Без нот: Толовачький, III, т. 1, с. 172, №46; II, ст. 205. - Тримченко,
№526. - Бессараба, Херс., №181.

Пісні ліричні і побутові.

3 Миронілля Звягельського пов.

117.

Andantino, con moto

Го- мак зі- ля- ля, ро- мак зі- ля- ля аж на ме- жу по- хи- ля- єть- ся,

Ой щ- ю ж я ге- рез лю- де, що літ ти- літ од- ко- ка- єть- ся.

Роман-зілля, роман-зілля
аж на тежу похиляється.
Ой чую ж я через люде,
що тій милій поклоняється.

Ой що ж мені по роману,
на роману згідок нема.
Ой що ж мені по поклону,
коли його самого нема!

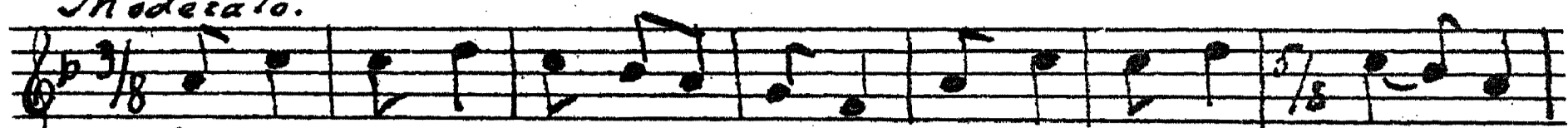
.....
Чи я ж тобі не казала,
як стояла під повіткою:
- Не їдь, не їдь у Крим по сіло,
бо застанеш під наміткою.

Чи я ж тобі не казала,
як стояла під полицею:
- Не їдь, не їдь у Крим по сіль,
бо застанеш молодичею.

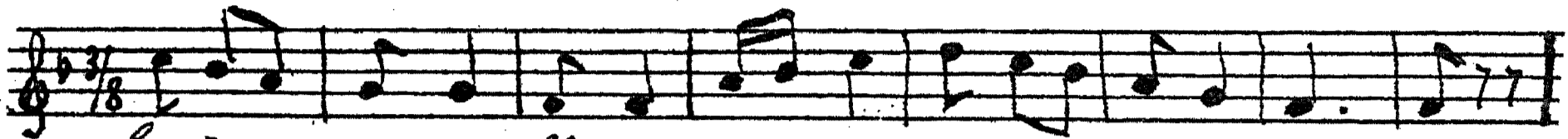
- Люби в тебе дівчиною,
любитиму й молодичею,
іще буду сім літ ждати,
поки станеш удовичею.

Варіанти мелодії: Лисенко, II, № 39, I, 25, III, № 16; Остапович,
II, № 14. Парал. тексти без нот: Гільдебрандт, LXXXIII (Хобрин-
ського пів. Тродн. г.), Чуд., I, ст. 4, № 6, ст. 86, № 181, ст. 202, № 409. Ро-
kossowska, ст. 281, № 167.

116.

Moderato.

Під гай, ма-ти, під гай, ма-ти, під гай зе-ле-нь-кий,

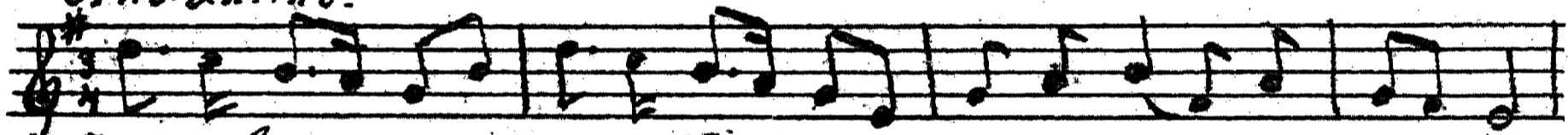
ви їз-жа-є з У-кра-ї-ни ко-зак мо-ло-день-кий.

Під гай, мати, під гай, мати, під гай зелененький
виїзжає з України козак молоденький.

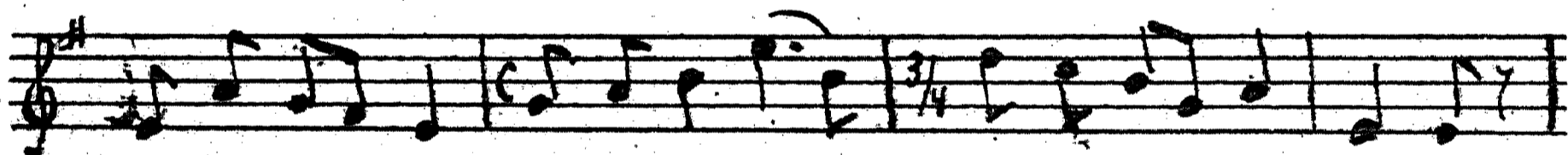
Як виїзжав, шапочку зняв, низенько вклонився:
-Прощай, прощай, громадонько, може з ким сварився.
Прощай, прощай, громадонько, ти, дівчино-утко,
ої Бог знає, Бог відає, чи вернуса хутко!

Вар. мелодії: Роздольський-Людкевич, №657. Пор. тем Конощенко, I, №77.
Парал. тексти з іншими мелодіями: Колбегу, Докисіє, II, №158.- Лисенко, I,
№15 (= №8 в II десятку хоробих). Ів. Колесса, ст. 286, №33 в.- Конощенко, III, №
39, 40. Без кот.- Метюхський, ст. 23.- Гуд. I, 110, №239.- Гнідич, №642.

iii.

Andantino.

Ти я впи-ла; ти я вбр-ла, ти та-ка-я до-ля,

по-лю-би-ла ко-за-цька по мі-со-ни-ти.

Ти я впила, ти я вбрела, ти така я доле,
полюбила козацька по місяцю стоя.

Як приїхав тій миленький в неділю раненько,
зліз з коника, привітався: „Вень добрий, серденько!

Ти здорова, моя мила, чи не тужкиш того?

Чи не тагш, моя мила, над мене инчого?”

„Перед Богом присягаю, инчого не таго,

тільки тебе, моє серце, над життя кохано!”

Пор. Роздольський-Людкевич, №657.

Tempo piano

Пра-ду, со-хо-гу, спа-тоцьки хо-гу, ой скло-ню в го-ло-воць-ку
на бі-лу-ю по-сті-лоць-ку, мо-же я і за-сну.

Праду,^{*)} сокогу,
спатомьки хогу.
Ой склоню я голівоньку
на білу ю постілоньку,
може я і засну.

Аж свекруха йде,
як змія гуде:
„сонлива, дрітлива,
до роботи лінива
невістка моя!

Праду-сокогу, і т. д.

Аж свекорко йде,
як вітер гуде:
„сонлива, дрітлива,
до роботи лінива
невістка моя!

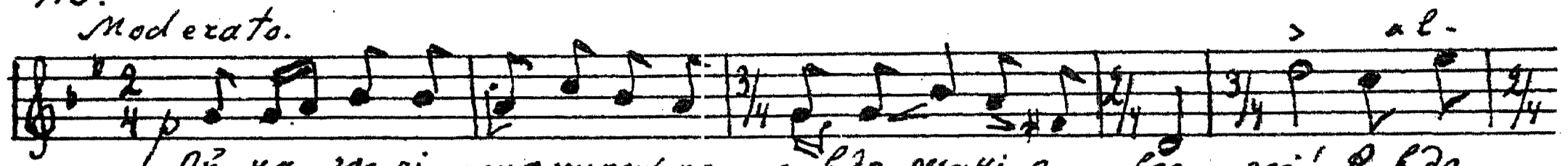
Праду, сокогу, і т. д.

Аж милий іде,
як голуб гуде:
„Ой спи, мила, хороша,
пішла ватіж талодая,
не висталася!“

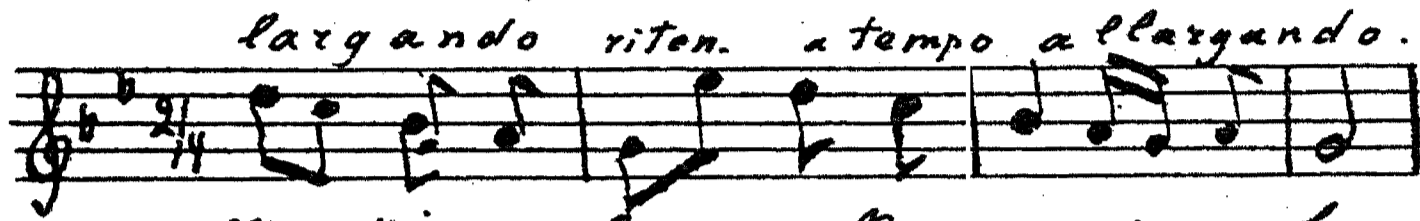
Парал. тексти: з іншого мелодією - Ів. Колесса, ст. 204; без нот - Голов. II, 589, № 23, III, отд. 1, 337, № 69. Хворницький, № 374. М. Косиць. Литвинки-дн. Лоруськ Теркивської з. Спестері, 1902, ст. 79.

119.

Moderato.

Ой на го-рі пшекичєв-ка, а в до-ли-ні о-вес, гей! А в до-

ли-ні о-вес, а в до-ли-ні о-вес.

Ой на горі пшекичєв-ка,
а в долині овес.

Гей! А в долині овес,
а в долині овес.

Не по правді, тій миленькій,
ти зо мною живеш.

Гей! Ти зо мною живеш,
ти зо мною живеш.

Що до теї нетіпанки
та що вєгора їдеш.
Гей!....

А до мене полодої
тай у двір не зайдеш.
Гей!....

Ой посади, моя мила,
у воротах вербу.
Гей!....

Як буду йти од тіпанки,
то й до тебе зайду.

Гей!...

Ой вистели, моя мила,
тай китайкою двір.

Гей!....

Ой щоб же мій кінь ворожий
не помарав підків.

Гей!....

-Бодай жети, мій миленький,
тай того не діждав,

Гей!....

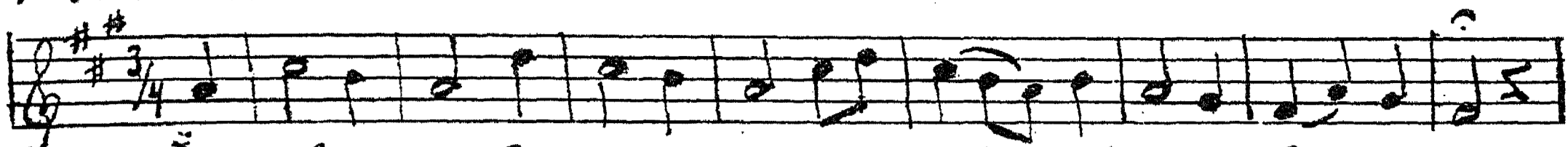
Ой щоб же твій кінь ворожий
тай китайку топтав.

Гей!....

Ця мелодія була надрукована в видан-
ні „К. Квітка. Зб. укр. п. з нотами. Гармо-
нізація Б. Ішовського“, К., 1902р; там через
помилку складки „а в до-ли“ поставлені
не під гьми нотами, під якіми треба. Ця помі-
ка тут поправляєтьсв.

поріджені мелодії: Колберг. Гол., II, № 124. Людкевич, № 593: 616-621.
Радзєнко, № 124. Інші мел. - Кокощанко, I, № 9, II, № 72-74. Дис. хор. III № 6. Парал. тексти без нот.
Метл. 67, 68. Губ. I, ст. 178, 396, 411. Добнар-Зан. № 477. Сб. Харк. Мст. Фил. Общ. X, 116, XI, 116. Хворницький.
№ 216, Бессараба, Хорс. № 270, 271. Тмідик № 576. Wasławski Oleska, 359, № 198.

127. Moderato.

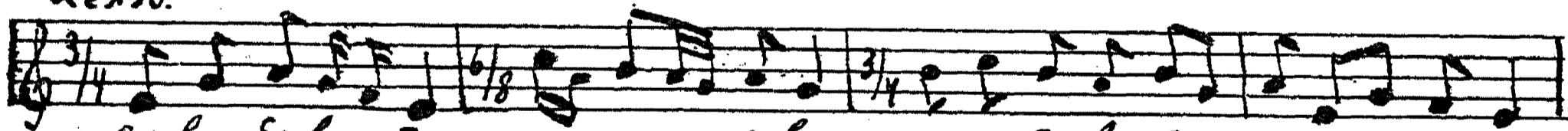
Ї- хав ко- зак да ро- го- ю, зу- стрів дів- ку у- бо- гу- ю.

Їхав козак дорогого, зустрів дівку убогу.
 Загадав їй сім загадок: - "Одгадаєш, моя будеш.
 Ой що росте без коріння, ой що біжить без повода,
 ой хто плаче, - сліз не має, ой що грає - голос має,
 ой що горить без жарини, ой хто живе без дружини,
 ой що цвіте без цвітожку? - Одгадай-но, дівчиночко!"
 - Камінь росте без коріння, вода біжить без повода,
 сокіл плаче, - сліз немає, скрипка грає, - голос має,
 сонце горить без жарини, козак живе без дружини.

Парал. зжести: з мелодіями, подібними ритмічною схемою - Колвезд, Сокисте, II, №102. Лисенко, I, №17, VIII хор. №3, 3д. Для учнів, ст. 35. Конощенко, II, №32. Зинною мелодією - Конощенко, I, №26. Українські і руські варіанти пісні і перегляд азіатських і європейських казок про мудру дівчину у Драгоманова, Полицькі пісні укр. нар., т. II, Деліче, 1885, ст. 136-138. Голуб. III, отд. 1, ст. 180, №55.

121.

Lento.

Ой вер-бо, вер-бо, ку- те- р- ва; хто ж то-бі, вер-бо, ку- те- рі з вив?

Ой вербо, вербо кучерава,

хто ж тобі, вербо, кучері звив?

Хто ж тобі, вербо, кучері звив,

хто ж тобі, вербо, корінь підмиє?

Звив кучері буйний вітер,

підмила корінь бистра вода....

А я молода, як ягода,
та не йшла затіж штири года.
А пішла затіж аж п'ятого
за п'яниченьку проклятого,
що пропив коня вороного,
їде до стазьки по другого.
А я молода проти нього
несу червінця золотого.

Несу червінця золотого
вкупить коня вороного.
Ой не раз не два вкупляла,
вікном-дверима утікала.

В зеленім саду погувала,
усіх пташечок вислухала.
А соловейко як „тдох“, так „тдох“, -
котяться слези, як той горох.

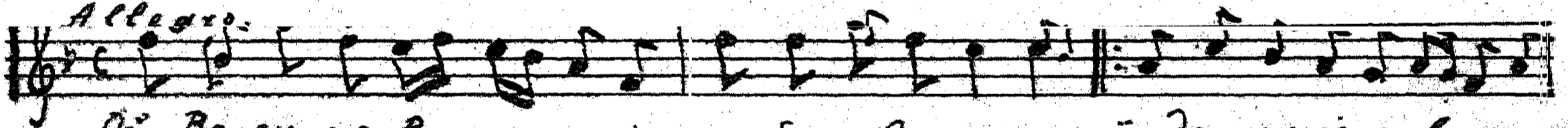
А зозуленька - „кुकку! куку!“

- Ой за що ж таку терплю муку!

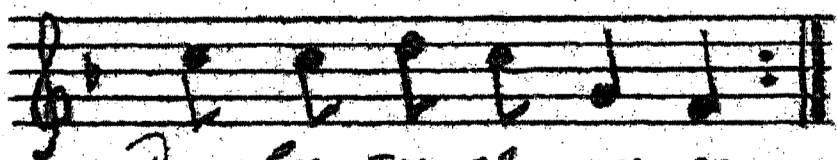
Паралелі: з близькими мелодіями - Ол. Тулак-Артемовський, №27, Хв. дорови, №3, Остапови, II, №13; з иншого мел. - Конощенко, II; без нот - Довнар-Запольський, Півни пичукові, №402, Бессараба, Херс., №364. Тніди, №515.

122. 3 3взглз.

Allegro.

Ой Ва-си-лю, Ва-си-ли-ко, по-ба-в ди-ти-ко, і-деж по-летю-випаки.

Ди-ви-ти-ся ми-ля.

Далі слів Леся не пам'ятала. По збірниках ця строфа подійняється в піснях різного змісту. Споліж них. з мелодіями, иншими, ніж тут - Колберг, Рахисіє, II, №69, 16. Колесса, ст. 277, Квітка, №8. Без нот. Довнар-Запольський, П. пич. №500 (інтересний текст). Губ. І ст. 14. Тнатюк, Коломийки, №581.

3 Миропілля, Звягельського повіту.
123.

Adagio.

Ой міся- цю, міся- чень- ку, не сві- ти ні- ко- му,

тіль- кож то- му ми- лень- ко- му, як і- де до до- му.

1. Ой місяцю-місяченьку, не світи нікому,
тільки ж тому миленькому, як іде до дому.
3. Ой місяцю-місяченьку, світи, не ховайся,
ой як вийдеш, милий, на ніч, хутко повертайся.
5. А як вийдеш, милий, на ніч, заграй у сопілку,
а я вийду, послухаю, чи ти тут, сопілку.
7. А як вийдеш, милий, на ніч, заграй хоч в листочок,
а я вийду, послухаю, чи твій голосочок.

x x
x

9. Ой місяцю-місяченьку і ти, зоре ясна,
ой світить там на подвір'ю, де дівчина красна.
11. Ой я знаю, ой я знаю, того мила красна:
перед нею і за нею впала зоря ясна.
13. Ой упала зоря ясна тай розсипалася,
мила зорю позбирала тай завітталася.

Варіант цієї мелодії (слова після I строфи інші), записаний А. Марковичем, був надрукований в „Записках о Южной Руси“ Куліша, т. II, 217, і передрукований у Камецецького, Іпр. пісні з го- лосами, СПб., 1861 р., 25; див. теж Єдлічка, II, № 25. Зближені тексти до ин- ших мелодій: Коцінінський, № 55, 56. — Перша строфа зустрічається

як заспів до пісень різного змісту, напр. Колвета, Шобунь, М.М. 168; 169, Лисенко, II, №38 (мелодії інші) і зовсім самотійно-Толовацький, II, 330 і ин.; Тнатюк, Коломийки (Етнографічний збірник Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, т.т. XVII-XIX), М.М. 2668-2669. Строби перша і друга - Чубинський, I, ст. 53, №117; третя - Тол. II, 765, М.М. 22; 24; Тнатюк, Коломийки, М.М. 2480 і 4628; четверта - Тол. II, 745, №52, 765, М.М. 22 і 24, Шухевич, Туцубищанка, III, ст. 112, №6, Тнатюк, Кол., №4628 (пор. тек №1215); третя і четверта - Тол., II, 331, №463; п'ята - і вид., 341, №516; пор. 328, №625; 410, №476; Чуб., I, 53, №117; Де-Воллань, Угро-русскія народнія пѣсни, 56; Тнатюк, Кол., М.М. 2662; 2663; шоста і свома - Чуб., I, 1194, №16; Колвета, Рокисіє, III, М.М. 562 і 563; Тнатюк, Кол., М.М. 2648 і 4653; сама свома - Тол., III, 2, ст. 471, №200, 76. Колеса, 51, №21.

124.

Adagio.

Ой дав-но я дав-но в ба-тень-ка бу-ла,
вже та-я сте-жеч-ка тер-ном за-рос-ла.

Ой давно я, давно в батенька була,
вже та я стежечка терном заросла.
Ой заросла терном цей шипшиною,
де я походила цей дівчиною.
Ой як я захоту, - терен висічу,
тервону шипшину в пучки пов'язу
тервону шипшину в пучки пов'язу,
до свого батенька крильми полечу

Ой сяду я, впаду в батеньковім саду
на тій черешині, на самім верху.

Ой сяду я, впаду, буду кувати,
ой чи не погує рідная мати.

Ой не вчула мати, та вчув батенько.

- Уставайте, діти, слухайте мене.

Уставайте, діти, слухайте мене.

що ж то за пташина у саду кує?

- Ой то ж не пташина, то наша сестра.

тут вона вродилась, тут вона зросла.

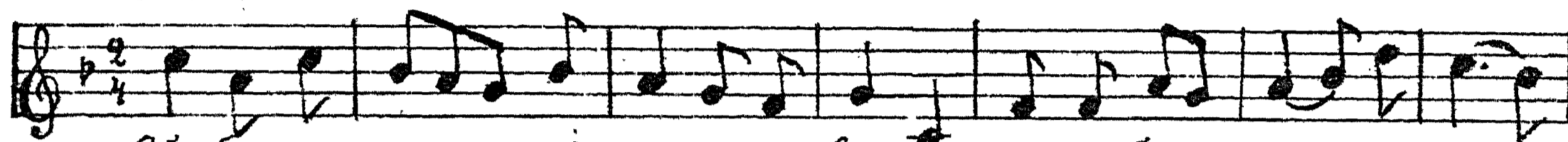
Тут вона вродилась, тут вона зросла,

в туку сторононьку тай заміж пішла.

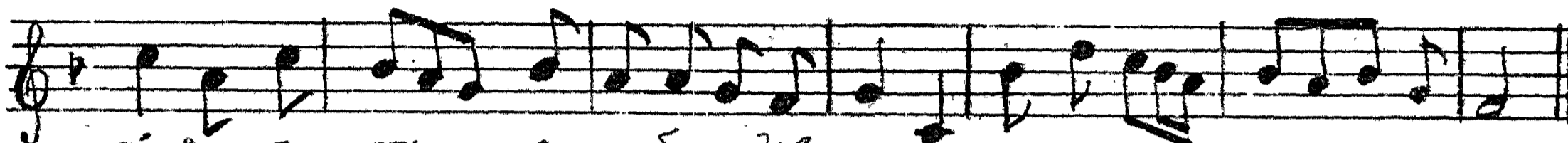
Далекі варіанти мелодії: Конощенко, II, МН 46; 47. Інші мелодії до паралельних текстів: Колвекс. Рокисіє, II, № 89, Вошун, № 427. Бігдай, № 208; 209. А. Листопадков. Пльснн донскихъ малороссовъ. Извѣстія Импер. Общества Любителѣй Естествознанія, Антропологии и Этнографіи, состоящаго при Импер. Московскомъ Университетѣ. Труды Этнограф. отдѣла, т. XVI. Москва, 1911, - № 2, текст на стор. 357. - Паралельні тексти без нот: Васіаю з Олестка, ст. 447, № 335. Kulikowski. Opis powiatu Wasilkowskiego. Warszawa, 1853, ст. 196. Метлицький, 255. Татчук. Ужикок рідного поля. Москва, 1857, - 201. Пероговскій. Волицькія пльснн, 63. Тільтебранде, Сл XXXII (з Берестейського пов.). Гуд, I, № 638, ст. 322, ^{присобливо варі} № 337/ст. 748, № 338, ст. 751-756. И. Омельтенко. Малор. пльснн, собраннн въ окрестностяхъ гор. Павловска по Острогояскому и Павловскому уѣздамъ. Воронежъ, 1888, I, ст. 10, № 3. Сборникъ матеріаловъ для описанія мѣстностей и племенъ Кавказа. В. II. Тифлисъ, 1884, № 28, ст. 89. Рокословска, 172, № 12. Яворницький, МН 337-389. Гніди, МН 530; 854.

125.

Moderato.

Ой бо-лить ми- ні та го-ло-вонь-ка, та ли-бонь же я вмеру,

ей, зо-ста-еть- ся лю-ба-я дів-чи-на, сам не зна-ю, ко-му.

Ой болить міні та головонька
та либонь же я вмеру...

Ей, зостається любая дівчина,
сам не знаю, кому.

Ей, як же тому та товаришу,
суди, Боже, йому!

Ей, як же тому та негідному (вар. нелюбіві),
не дай, Боже, йому!

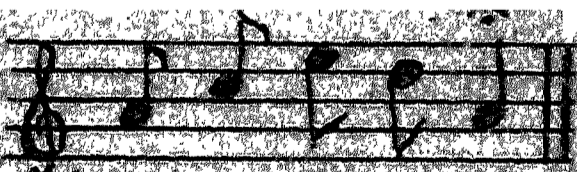
З Жабриці Звзгельського пов.

126.

Andante

Ой сос на, сос на сон-на ви-рос-ла, Гей! Не пі-ду за-між,

бо ще не зросла.

Ой сосна, сосна тонка виросла, гей!
Не піду заміж, бо ще не зросла.

Врубаво сосну з правого боку, гей!
не підуч заміж я цього року.

Зрубали сосну, - похилилася, гей!
як пішла заміж, - зажурилася.

Мелодії з подібного ритмічного будового і повніші тексти: Ковбег, Мо-
сун, ММ 386: 401. Парал. тексти без нот: Тільтебрандт, XVIII, ст. 17 (з Кобрин-
ського пов.), Рокосзовська, ст. 177.

З Біліня, Ковельського повіту.

127.

Largo.

Tempo rubato.

Ка-ли-но ма-ли-но чо-го в лузі сто-їш,
чи ві-тру бо-їш-ся, чи но-чі жа-лі-єш,
а tempo. чи ві-тру бо-їш-ся, чи но-чі жа-лі-єш?

Калино-малино, чого в лузі стоїш?
Чи вітру боїшся, чи ночі жалієш?
Вітру не боюся, ночі не жалію,
де ж я посаджена, там я зеленію.
Молода дівчино, чого смутна ходиш?
Чи головка більна, чи світа не вальна?

Головка не болька, я світоньку вольна...
 По тім затужила, що вірно любила. :|
 Потім затужила, що вірно любила,
 за тим заплакала, що вірно кохала. :|
 Молода дівчина три ноги не спала,
 по білім папері листоньки писала. :|
 Написала листи на білім папері,
 пошлю до козака в четвер по вечері. :|
 Козак листи взявши тай перегитавши,
 жалібно заплакав, дівчину загадавши. :|

Початкові строфи, в варіаціях, можна багати в різних збірниках, як вступ до різних тем; з менш відомих джерел зазначу: Извѣстія отъ-ленія русскаго языка и словесности Имп. Академіи Наукъ, т. III, кн. 1, 1917, ст. 372. - Зближені тексти: Головацький, III, 1, ст. 91, №6; ст. 92, №8; ^{=Губ., I, ст. 343=} Рокоссовська, №26, ст. 183, т. II. Матер. етнogr. з околиць Ілліскова, №184. Труды Одц. шкoл. Волини, т. I, №21 (всестяжка). Мелодій, подібних до уміщеної тут, я в друку не набагив.

128 Andante.

Сві-ти, мі-ся-цю, з ве-че-ра ці-лу ні-к-ку,
 пе-ре-плі-в Ду-най і ще й бис-то-у рі-ч-ку.

Світи, місяцю, з вечера цілу ніжку,
 переплів Дунай і ще й бистроу річку. :|
 Переплів Дунай і годіток не допомог,
 знати козака, що до дівчини ходив. :|

Куроньки піють, а я в дівчини сиджу,
а прийду до дому, - сам себе ненавиджу. |
Як прийду до дому, отець-матюнка лає,
ой отець лає, а щей матюнка гірше. |
Ой отець лає, а щей матюнка гірше:
- Синку, не ходи на вєгорниці більше. |
Не ходи, синку, на ті вєгорниці,
бо Бог скарає за гужі молодиці. |
- Ой за що мене, матінко, Біг має карати?
Я всядаю на коня, а вона просить до хати. |
Ой годі, мати, тай на мене лаяти,
я беру воли тай йду в поле орати. |
Доорався козак до зеленого луга,
кидає воли й посеред поля плуга. |
Кидает воли й посеред поля плуга,
взяла козака й а за серденько туга. |
Дівчино мила, що ти мні каробила,
плужок не оре, роботонька немила. |
- Нічого, козаче, я тобі не робила,
де ж ти походив, слідоньки позначила. |
Ой отож тобі, козаче, коханне,
не бере ж тебе в тистім полі орамне. |
Ой отож тобі, козаче, за зальботоньки,
ні вхоті спанья, а ні вдемь роботоньки. |

Слова я переписав з рукопису Михайла Косаха (Лєся паматала тільки уривки), і за сумнівне „вєгорниці“ (пор. „з вєгєра“ в 1-й вірші), а також за двоякість „матюнка“ і „матінка“ не відповідаю. - Текст пер. Трінтенко, III, МН 460: 515. У Тубинського, Іт, є, крім показаних Трінтенком, пара

лелі під № 86 (ст. 36) і 686 (ст. 351). До перших двох строю-дуб., V, № 19, ст. 1195; Тнатюк, Коломийки, № 6042; до третьої - і від. № 6151; Де-Воллахъ, Угро-р. нар. пѣсни, ст. 60. Пор. Птр. О-ва Укр. Волинки, № 103, т. V.

199 Adagio.

З під тем-но-го гай- ка ви-лі-та- ла гал-ка,
 з під тем-но- го лу-гу ви- лі-та- ла дру-га.

З під темного гайка вилітала галка,
 з під темного луку вилітала друга.

Біда тії галці без лісу темного,
 як мні молодейкій без родоюху свого.
 Ой маю ж я роду - два братіки зроду,
 далеко від мене, цуралотся мене.

Браття мої, браття, браття - ситилля,
 придубте до мене рокового свята!

- Сестро наша, сестро, балека дорога,
 далека дорога, наша сестра вбога.

- Хот буду я, браття, день-ніч заробляти,
 таки буду браття за гості приймати.

Поставляю горілки в зеленій пляшці,
 то з медом, то з перцем, - прощу щирит серцем

x x
 x

3 Скулина Ковельського пов.

131.

Moderato.

Бу-вай-те здо- ро-ві, шля-хи таї до- ро- ги,
ой де по-хо- ди- ли мо- ї бі- лі но- ги.

The image shows a musical score for a song. It consists of two staves of music in G major (one sharp) and 2/4 time. The tempo is marked 'Moderato'. The lyrics are written below the notes. The first line of music corresponds to the first line of lyrics, and the second line of music corresponds to the second line of lyrics. The lyrics are in Ukrainian and describe a woman's journey and her feelings.

Бувайте здорові, шляхи та дороги,
ой де походили мої білі ноги...
Ой де я ходила, ходити не буду,
кого я любила, любити не буду...
А вже ж не ходити ранком по-під замком,
а вже ж не стояти з козаком коханком...
А вже ж не ходити, куди я ходила,
а вже ж не любити, кого я любила.
А вже ж не ходити в ліски по горішки,
а вже ж минулася дівоцькіє смішки.
Бувайте здорові, тутейші люди!
Прошу споминати, як мене не буде.
Споміняйте ж мене добрими словами,
не було ж дівчини, як я, межі вами.
Споміняйте ж мене добрими словами...
Де ж той хлопець дівся з горними бровами?
Чи его убито, чи в полон зайнято,
що его не видно ні в будень, ні в свято?

Чи він у шинкарки горілки напився,
чи вовки заїли, чи в Дунай втопився?
Си б^{*)} его убито, то б луки зов'яли,
си б він на базарі, то б музики грали.
Си б він на базарі, то б музики грали,
си б він у шинкарки, то б брязтали шклянки.
Си б вовки заїли, то б луки шуміли,
а си б утопився, то б Дунай розлився...
Поїхав, поїхав, ніде не видати....

На жовтій пісочку два слідочки знати.
Ой один слідочок - коня вороного,
а другий слідочок - миленького того.
Піду я в лісохок, зірву я листочок,
та піду накрию милого слідочок,
щоб по тому сліду люде не ходили,
щоб того милого інші не любили.
щоб по тім слідочку пташки не літали,
щоб того милого інші не кохали.

А з толодекька садочком пройдуся,
садочком пройдуся, з слідочком зійдуся.
Садочком пройдуся, з слідочком зійдуся,
на слідочок гляну, - слізми обіллюся.

Ой ти ж, мій милий, ти ж, мій горкобрівий,
який твій слідочок тепер мені милий!
Поїхав, поїхав понад берегами,
а я зосталася поміж ворогами.
Поїхав, поїхав... Бодай на зламання!

^{*)} Коли б.

Щоб голову зломив за мого коханця!
 Налетіли гуси з далекого краю...
 - Пождіте, гусоньки, я вас запитаю!
 Пождіте, гусоньки, я вас запитаю,
 чи не з того краю, де милого маю.
 Ой чи він залився, а ти закохався,
 що листу не пише й сам не покланявся?
 - Ой він не залився і не закохався,
 з великого жалю в тужий край забрався.

Пор. мелодії під №№ 38 і 118 цього збірника. - У Кольберга, Мофун. № 426.
 парал. текст з іншою мелодією (ритмічна схема однакова); під № 520
 ті слова, що тут у віршах 3-6, вставлені в ковітню пісню, - очевидно,
 часу повстання 1863 року, з туршовою мелодією, в „Рокисіє“, його ж,
 т. II, ст. 212, № 394, паралель до віршів 15-22 з іншою мелодією, а під
 № 110 варіант мелодії до іншої словесної теми (баллада про
 дівчину, забезпечу і спалену туркоземцями; ця баллада з мелоді-
 ями, подібними до поданої тут, розпросторена, як свідчать Кольберг,
 на Подолі, і, як мені відомо, на Волині) Пор. з ритмічною схемою у
 Бігдая, № 208. Паралельні тексти без нот: Метлинський, 73 (до віршів
 31-34); Гілоубранді, XVI (до в. в. 19-20 і 25-26), XVI (до в. в. 27-36; 47-54), у
 Гілоубранді обидві пісні з Кодринської пов. Гродненської губ.; Зароваць-
 кий, II, ст. 328, № 453 (до в. в. 3-4) і ст. 328, № 450 (до в. в. 25-26); Гудинський, I,
 ст. 212, № 424 (до в. в. 27-36). Сахович. Пісні проїзних с. Моподова Грод-
 ненської губ. Кодринск. у. Живає Старина, 1890, II, ст. 194, № 20 (до в. в.
 1-4). Добнар-Запольський. Пісні пинзубові, № 381. Гілатюк. Коломий-
 ки, № 7425 (до в. в. 25-26). Бессараба. Мат. для этногр. Херсонської губ., ст.
 247 (до в. в. 20-26) Едлічки, II, № 2, строфи 6 і 7 пор. в. в. 3-10 нашого тексту;
 мелодія у Едлічки інша. - Паралель до в. в. 19-26 ще в Мр. Общ. Укр. Вол.,
 №№ 101; 102, т. I. - Тринітца, II, № 149.

Largo.

Ой зі-їди, зі-їди, зі-ронь-ко ве-чир-ня-я,

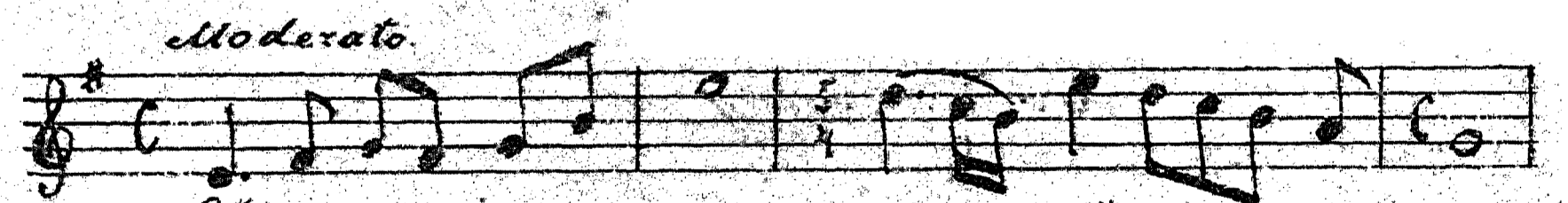
ой ви-їди, ви-їди, дів-чи-нонь-ко вір-на-я

Ой зіїди, зіїди, зіронько вечірня,
 ой виїди, виїди, дівчинонько вірна!
 - Не подоба зірці до місяця сходити,
 не подоба дівці до козака виходити!
 Зіронька зіїшла - все поле освітила,
 дівчина виїшла - козака звеселила.

Парал. тексти: з іншими мелодіями - Андрій Маркович в „Зан. о Южній Русі“
 Куліша, II, ст. 224; Коцінієвкий, №11; Лисенко, II, №37; Бігдай, №№255; 272;
 Хведорович, №11; Конощенко, III, №23; без нот. Л. Райсі, I, 46, №5; Метл. 80-82;
 Губ. I, ст. 76; ст. 231, №466, ст. 253, №499; Рокосзовська, 169; В. Данилов. Північ.
 Андреевски Новгородского у. Сборникъ Истор.-Филол. О-ва при Императорскомъ
 з. Безбородко въ Москвитин, т. I, к., 1904, ст. 7-8; Гнідиг, №№941; 1005; Губ. I, ст. 311,
 №673, ст. 696, №300, к.

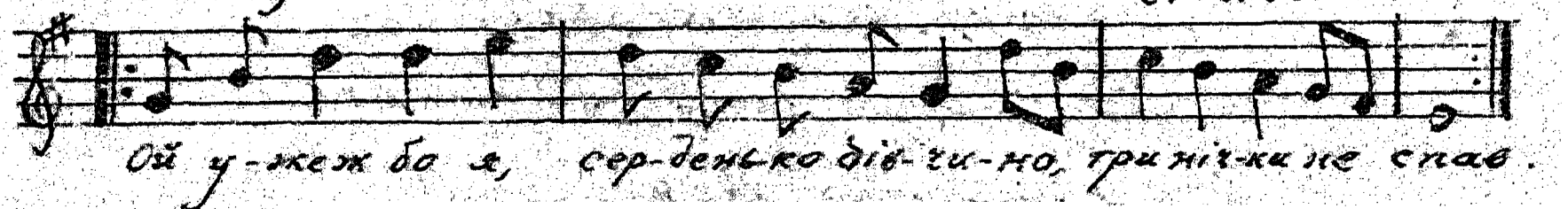
З Колодяжного, Ковельського пов.

Moderato.

Ой гу-ля, гу-ля, гу-сої-ки на став.

allegretto. *ritardando.*

Ой у-жеж бо я, серденько дівчино, триніжки не спав.

Ой гила, гила,
гусойки, на став!
Ой уже ж бо я,
серденько-дівчино, } 2.
три нічки не спав!

-Я ж не топила
і не варила,
а вже ж тому } 2.
гретя неділя,
як говорила!

Ой не спав, не спав,
не буду спати,
прошу ж тебе, } 2.
серденько-дівчино,
повечерати!

Я й не чесалася
і не вмивалася...
-Ой ти ж мені, } 2.
серденько-дівчино,
й так сподобалася!

Варіанти мелодії у Роздальського-Людкевича, № 896: 899. Парал. текст
з іншою мелодією - Лисенко, II хор., № 6; без нот - Rakosowska, № 13, ст. 189,
Милорадович. Нар. обр. и песни Лубенск. у., ст. 98, № 19.

134.

Andantino.

-Ой як було хорошейко,
як рід з родом н'є:
ви-н'є тарху, ви-н'є другу,
тай по сестру шле.

Сеструнейко, голубойко,
тепер же нас дві...
Як підеш ти в сад, цуляти,
скажися мені.

142.

Як будеш ти квітки рвати,
 ізрви й мені,
 як будеш ти вінки плести,
 ісплети й мені.

Як будеш їх на Дунай нести,
 понеси й мого,
 пусти його зеленого
 на самеє дно.

А всі вінки постливали,
 тільки мій на дні,
 а всі хлопці з війни прийшли,
 лиш мій на війні.

Парал. тексти: з іншою мелодією - Коввед, Шеттськіє, II, № 80; без
 нот - Гуд., I, № 375, ст. 805. Руський варіант: Сторжикъ рускихъ нар. пѣ-
 сень, составленный М. Балакиревичемъ, № 32 (мелодія там не має нічого
 спільного з цією: Кольдєрговною).

435.

Lento.

Ти-хо, ти-хо Ду-най во-ду не-се,
 а ще тих-ше дів-ка ко-су че-ше,

ти-хо, ти-хо Ду-най во-ду не-се
 а ще тих-ше дів-ка ко-су че-ше.

Тихо, тихо Дунай воду несе, |
а ще тихше дівка косу чеше. |
Чеше, чеше тай на Дунай несе. |
- Уплинь, косо, уплинь за водою. |

Уплинь, косо, уплинь за водою. |
а я зараз услід за тобою. |

Припливемо к зеленому луку, |
скажу тобі всю свою притугу. |

Над Дунаєм явір зеленейкий, |
під явором коник ворокейкий. |

Під явором коник ворокейкий |
на конику козак молодейкий. |

Ой він сидить, у скрипочку грає, |
струна струні стиха промовляє. |
Нема краю тилому Дунаю, |
нема втину вдовиному сину. |

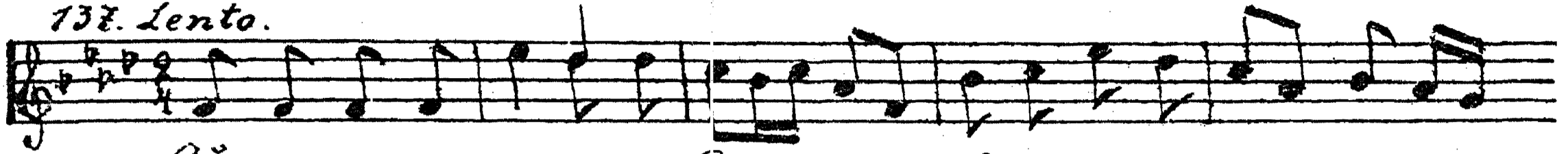
Парал. тексти: з іншими мелодіями - Тулак-Артемівський, №8;
Kolberg, Motyń, №344; Лисенко, III, №26; 16. Колеса, ст. 293; без нот -
Тіагобрандт, СLXXXI (з Берестейського пов.); Метл., 14; Тол. III, т. 6, ст. 178,
№52; Дьвнар-Запольський, пісні пильникові, №№401, 453; Бессарабі,
Мат. для зпору. Херс. губ., №№230, 231; Тіидит, №834; Губ., І, ст. 337, 342, 411.

136.

Adagio.

137. Lento.

Ой у по-м кур-но та дим-но, ой у по-м кур-но та.

дим-но, за ту-ма-ном сві-ту не вид-но. Ой там Роман во-ли

Ой у полі курнога димно, |
за туманом світу не видно.

Ой там Роман: воли пасе, |
а дівчина воду несе.

Став він її зупиняти, |
з відер воду виливати.

-Ой Романе, Романочку, |
пускай мене до доточки

В мене мати нерідная, |
головонька моя бідная.

Буде бити цей сварити, |
нема кому боронити.

-Ой не буде мати бити, |
коби знала говорити.

Налетіли зуси з броду, |
сколотили в рітці воду.

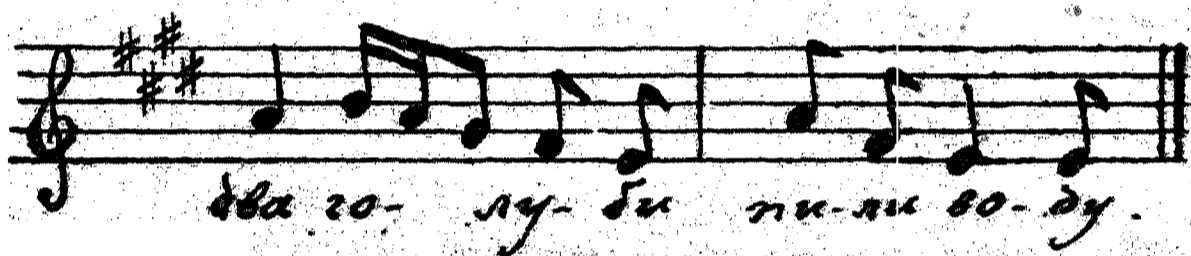
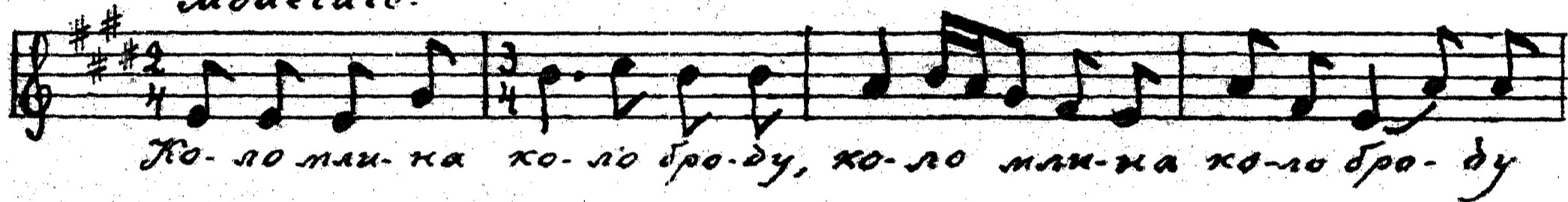
Ой там же я забарилась, |
поки вода встаковилась.

Там я стала, постояла, |
поки вода кришталем стала

Парал. тексти: з иншими мелодіями - Гулак-Артемовський, №9;
 Колвга, Фокусіє, II, №103; Уб. Колеса, ст. 121; Коцюбенко, I, №86; Тум-
 ло, №5; без нот - показані у Уб. Колеса; крім тих - Маслаш з Овска,
 ст. 422, №294; Лукашевич. Малор. и тервокорускія нар. думки и пьски,
 Петербург, 1836, ст. 73, №10; Голубь, III, г. 1, ст. 180, №54; Рудкевич. Туман-
 кія нар. пьски. К., 1874, XXXIX; Говнар-Запольський. Пьски пинчуковъ,
 №514; Хворницький, №101; Бессараба, Млг. для этногр. Херсонск. губ.,
 №236; Гнідич, №1688: 760; Мр. О-ва Узел. Волики, I, №104.

138.

Moderato.

Коло млина, коло броду |
 два голуби пили воду
 Вони пили, дуркотили, |
 напившись, полетіли.
 Крильцями стрепехули, |
 про коханця спотянули.
 -Торе тому, хто кахає, |
 з стрепен ніжок не виймає.
 Як приїхав під віконце, - |
 Добри-вечір! - Прощай, серце.
 Торе ж тому, хто любиться, |
 як донь, так ніг все журилося.
 -Ой високо сонце сходить, - |
 чогось мила смутна ходить.

Знати її по личеньку, |
 що не спала всю ніченьку.
 Знати її по білому, |
 що журиться по милому

Парал. тексти: з іншою мелодією - Лисенко, *ІІ* хор., № 8; Хведорівич, № 34; без нот - Гуд, *I*, ст. 130, № 277; ст. 58, № 129; Добнар-Запольський, *Мішки пинзуркові*, № 499.

139. *Tempo giusto.*

Ой го-ре, го-ре, а ще гірше буде, ой су-дять ме- не мо-ло-ду-ю лю-де

Ой не-хай су-дять, не-хай ще й го-во-ра-ть, мо-є-ї на-ту-ри не пе-ре-ста-но-влять,
 бо моя ка-ту-ра, як у го-го ту-ра, бо моє сер-день-ко завжди ве-се-лень-ке.

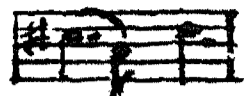
Ой горе, горе, а ще гірше буде,
 ой судять мене молодую люде.

- Ой нехай судять, нехай ще й говорять,
 моєї натури не перестановлять.

Бо моя натура, як у того тура,^{*)}
 бо моє серденько завжди веселеньке.

*) Вар. „від самого тура“.

Вар. мелодії у Конощенко, *I*, № 18. Парал. тексти: з іншою мелодією *ibid.*, *II*, № 33; без нот - Поповські. *Pieśni ludu t. we wszi Zalewianszczyźnie*. *Zł. Wiad.*, *VIII*, № 71.

Allegretto.

Вже ве-тер, ве-тер, вже ве-то-ри-є, мо-є сер-денько все-весе-лі-є.

Вже ветір, ветір,
вже веторіє,
моє серденько } 2.
все веселіє.

Сохце низейко,
ветір близейко,
тойму милоту } 2.
стежка виднейка.

Стежка виднейка,
іти зблизейка,
пуцу в садочок, - } 2.
не втує кенька.

Як упускала,
ручку стискала,
як випускала, } 2.
з жалю вливала.

-Іди, мій милий,
іди, мій орле...
Нащо зійшлись ти? } 2.
На люте горе!

Нащо ж я тебе
вірне кохаю?
Ми ж розійдемося, } 2.
як стежки в гаю.

.....
.....
.....
.....

-Є в мене жінка
щей діток двоє,
тільки не горнеться } 2.
серденько моє!

Лірал. тексти з іншими мелодіями у Балліної, №40, Роздолського-Модкевича, №545, і Конощенка, I, №56. Конощенко текст дуже близький до нашого, тільки вірш шостискладовий. Вірша, якої ми бракує (своя, забута Весною), у Конощенка зложена так:

Ой серце-козаче,
хрещатий барвінку,
признайся по правді,
а чи маєш шкінку.

Парал. тексти без нот: Чубинський, I, ст. 45, №103; Милорадович.
Нар. обр. и тьски Луденск. у., ст. 116, №16.

141.

Alllegro moderato.

Втора була суботойка, а ниньти неділя,
том у тебе, мій милейкий, сорочка не біла?

- Ой як вона буде біла, - вже третя неділя.
Мати стара нездухава, сестра не схотіла.

- Передреду бистру річку, стану на пісочку.
ой виперу, витахаю милому сорочку.

- Тоді тобі, моя мила, сорочечки прати,
бери серпа, іди в поле пшеницейки жати.

- Не жала з в свого батька, і в тебе не буду,
збудуй мені коршотойку, шинкувати буду.

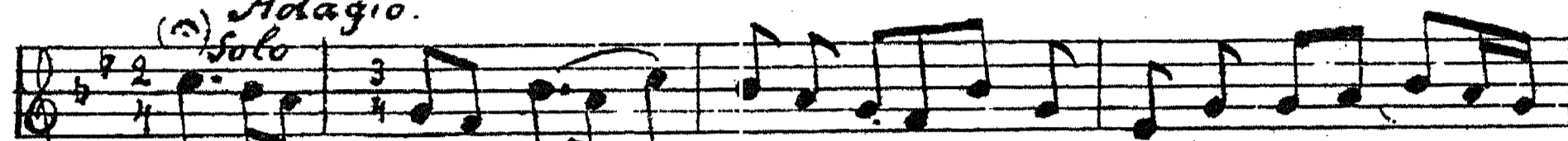
- Бодай бо ти, моя мила, того не діждала,
ой щод тая господиня в шинку шинкувала.

149.

Подібна ритмічна схема у Колодєрга, *Молуні*, № 287 (там же під № 387
 варіант до 1 і 3 строф з мелодією, подібною до № 89 нашого збірника)
 і у Лисенка, *III*, № 37; здалека нагадує і № 38 у Демущького.

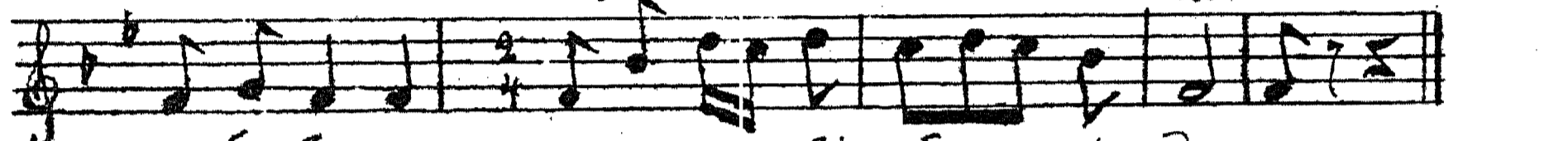
149. (співають, звичайно, парубки, виїзжаючи на ніч пасти коні).

Adagio.
Solo

Горні го-гі, по-ра спа-ти, зав-тра ра-но

Хор.

тре-ба вста-ти ко-ни-ко-ві об-рік да-ти

Горні гогі, пора спати,
 за втра рано треба встати,
 коникові обрік дати.

Коникові обрік дати,;
 до дівчини поїхати.

Як приїхав під ворота,;
 вийшла дівча краща злата.

Як приїхав під віконце,;
 вийшла дівча-от як сонце.

Взяла коня за гмиздетку;
 а козака за ручетку.

Веде коня у стаєнку,;
 а козака у світлолку.

Дала коня вівса-сіна,;
 козакові меду-вища.

Галка сіла кінцець стола,;
 до козака-аж ні слова.

Тою мила послутніла,
 чи жаль коню вівса-сіна,
 чи козаку меду-вища?

- Не жаль коню вівса-сіна,
 ні козаку меду-вища,

тільки жаль мні молодості;
 що не живе по щирості.

Споріднена мел. Колодєрг. *Молуні*, № 287. *Українське
 текстів з інших мел. і від. № 1151; 252; без нот
 Л. Колесса, ст. 285, № 31, I і II; Бессраба, Хрест., № 118
 і 319; Метл., 74-76; Тал., III, т. 1, ст. 49; Гуд., I, ст. 47, 545.*

143.

Moderato

Ой гол, ко-ню во-ди не п'єш, десв до-ріж-ку чу-єш,
 ой гол, си-ну Ва-си-ли-но, вдо-ма не ко-чу-єш!

Ой гол, коню, води не п'єш? Десв доріжку чуєш?

Ой гол, сиңу Василю, вдома не кочуєш?

-Ой як мені, моя мати, вдома кочувати?

Темна нічка, невидна, ніким розмовляти.

-Ой маєш ти, мій синокю, коня вороного,

веди его до стаянки, говори до его.

-Ой що ж мені, моя мати, з конем за розмова,
 я до его цілу ніжку, він мені ні слова.

Я дам коню в'язку сіна, він на сіні ляже,

ой він мені молодому правдоньки не скаже.

x x
 x

Ой на ставу, на ставотку качетка кочує...

Не будемо, серце, в парі, душа моя чує.

Не будемо, серце, в парі через воріженьки,

через тії воріженьки, що живуть близьенько.

Близька мелодія у Конощенка, I, №40. Паралелі з іншими мелодіями: Колберг, Мотун, №481, Конощенко, III, №15; без нот. Гілт-Брандт, DXXVII (з Кобринськ. п. Бродненськ. г.); Колберг, Мотун, №490; Якоссонська, 170, №9, 196, №34 (до 6-ї строфи); З.Д. Мат. етногр. з околиць Пліскова, №156; Шульєвич, Тучульщина, III, ст. 158, №10; Губ., I, ст. 1193, №14.

151.

Allegretto.

Дів-чи-ной-ка по гри-би хо-ди-ла в зе-ле-но-му

га-ю за-блуд-и-ла, в зе- ле- но-му га-ю за-блуд-и-ла.

Дівчинойка по гриби ходила,
в зеленоту гаю заблудила.:

Заблудила під дуб зеленейкий,
аж там стоїть козак молодейкий.:

- Ой козаче, козаче-гультяю,
виведь мене на доріжкку з гаю,
бо далєбі дороги не знаю.

- Ой як би ти дороги не знала,
то б ти мене гультьєм не звала,
а обняла б тай поцілувала.

- Ліпше буду цілу ніг блудити,
а не дам ся з розуму зводити.:

x x
x

Ой у полі козак траву косить,
а дівчина дитинку виносить.:

- Ой на тобі, козаче, дитинку,
як не візьмеш, на тежї покжкку.:

-Дам я тобі половину овець,
лиш не кажи, що я йому отець.:

Дам я тобі корову й телятко,
годуй, годуй малое дитятко.:

-Не хочу я твого статку брати,
так и буду на тебе казати.:

Ой у лісі козах листи пише,
міженькою дитину колише.:

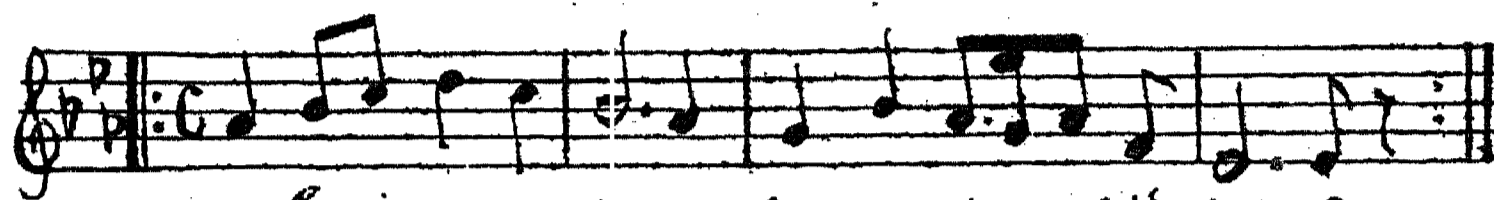
Люляй, люляй, мій маий синотку,
взяла мати остатню с'орочку.:

Люляй, люляй, ти, маленкий вразка,
за тобою вся худоба ляже!:

Варіанти мелодії у Лисенка, II, № 31, і у Сокальського, Малор. и Бѣлор. пѣсни, № 9. Зближені ритмічного будового мелодії: 1) записана Янгучком в с. Корніці Константинівського повіту (пізніше) Холмської і видана в додатку до руського зжурнала „Гадуга“, 1885 року, різно: L'air en sol. Chœur de pièces pour le piano et pour le chant. Moscou chez L. Metzler, 1885, і 2) у Роздольського-Людкевича під № 535. Паралелі з иншими мелодіями у Ів. Колесси, ст. 137, Кольберга, Рокисіє, II, № 238 і Роздольського-Людкевича, №№ 529-531. Паралельні тексти без нот показані у Ів. Колесси; припотою: Лукашевич, ст. 80, № 21; Гільтебрандт, СХХХ, ст. 131 (з Берестейського пов., передрукований не достоту у Чуб., I, № 673, ст. 346); LXXVI (з Кобринського пов.); Чуб. I, № 339, ст. 169; Тол., II, ст. 77, № 11 (і в ід. ст. 329 № 569 - 8-й куплет нашого тексту ократе, як холомийка); Добнар-Запольський. Пѣсни пинчуків № 338; Бессараба, мат. для этногр. Херсонск. і., №№ 263; 264; Тіхиди, №№ 510, 790; 799.

145. *Moderata.*

Ой ка-за-ли лю-де, що свек-ру-ха доб-ра,

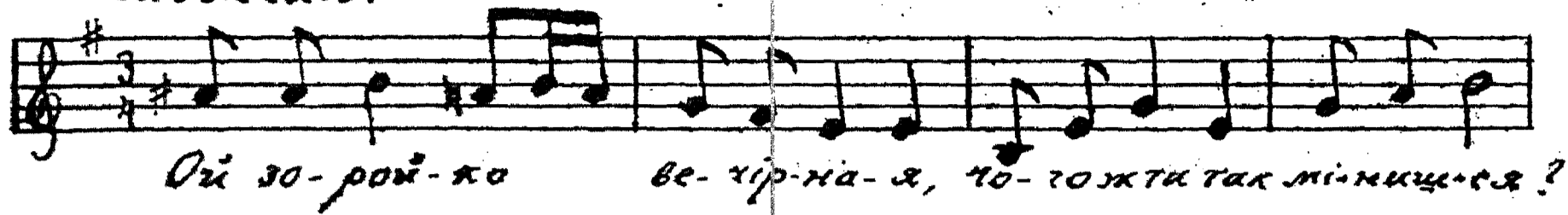
що во-на та-ка-я, як ма-ти рід-на-я.

Ой казали люде, що свекруха добра,
що вона така, як мати рідная. |
Вона як рано встане, а мене не будить,
підє до сусїди, щєй мене осудить. |
Спить моя невістка, спить моя молода,
спить моя молода до сонечка схода. |
Як сонечко сходить, на тежку зїходить,
то моя невістки з котори виходить. |
А я молодая те все розїзнала,
пїшла у садочок, сїла, заплакала. |
Зачув тїй милейкий од коника їдучи:
- "Ти зозулька жує з дїброви летючи?" |
- Не зозулька жує з дїброви летючи,
то тилая плаче, милейкого їдучи. |

Вар. мелодїї у Янчука, Напїви нар. пїсєкї, зїписє в с. Корницїх Стїплеухї
губ. Труднї этнограф. отдїла Импер. общества любительєв есєетєвзнавїнїя, антрополо-
гїи и этнографїи при Моск. универс., кн. III, М., 1886, мелодїя № 24 (слова польскї,
зміст пїснї нїчого спїльного з нашою не має).

146.

Moderato.

Ой зорой-ко ве-чір-на-я, чо-го ж ти так мі-миш-ся?

Ой ку-да ж ти, мій милень-кий, та так вель-ти спі-шиш-ся?

Ой зоройко вечерная,
того ж ти так мишишься?

Виїзжаю, моя мила,
в далеку дорогу.

Ой куда ж ти, мій миленький,
та так вельти спишишься?

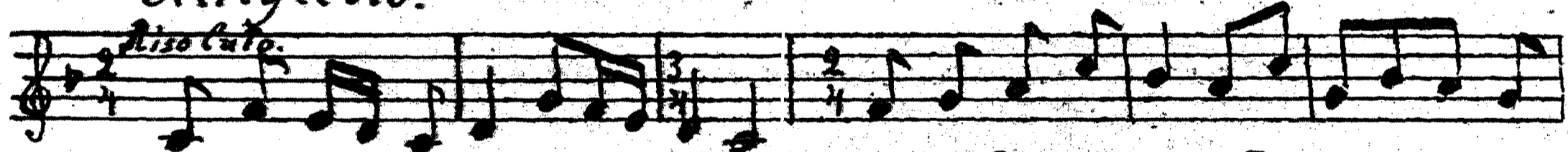
-Переночуй, мій миленький,
сюю нітку й а вдату.

- Ой рад би я, моя мила,
не їднуно ночувать,
так боюся, моя мила,
щоб походу не втерять.

Повніший текст, з чужою мелодією, у Колбєрга, Рохисіє, II, № 109.

147

Allegretto.

Ой пі-ду я по над лу-гом, ой пі-ду я по над лу-гом.

там мій ми-лий о-ре плу-гом, там мій ми-лий о-ре плу-гом.

Ой піду я понад лугом;
там мій милий оре плугом.

Гужа мила поганяє, |
мені серце утліває. |
Похесу я йому їсти, |
чи не скаже мені сісти. |
Похесу я йому пити, |
чи не стане говорити. |
Він найбєд цей капився: |
тай по ріллі покотився. |
-Того лежиш, гом не орати, |
гом до мене не говориш? |
-Ой я лежу тай думаю, |
що рудучо шкінку маю. |
-Який тобі дідько ви неч, |
що ти гарний, торнобрий, |
а я руда вродилася, |
торнявому судилася. |
Сватав мене вдєнь, не вчоті, |
не вилізли тобі очі, |
сватав мене в білу дмижу, |
ізобразивши всю родину. |
Всій родині сподобалася, |
тобі, дурню, я попалася. |

Варіанти мелодії: Роздольський-Людкевич, №382; Кохоженко, I,
№11; III, №49; Лисенко, III, №38. Парал. тексти: з іншою мелодією -
Бігдай, №464; без нот: Мезл., 57; Чуд., I, ст. 199, №402; ст. 604, №205;
в фельетоні газети „Заря“ (русська, виходила в Києві), 1885р., №5-пері-
друкований в „Розвідках Драгоманова про укр. нар. словесність“,
II, ст. 184; Рохомонська, 198; Л.Д., Мат. стп. з колоїс Ніскона, №297. М. Сако-
вич. Півни кр. с. Молодова Кобр. у. Жива старина, 1890, II, ст. 141, №9;
Добнар-Запольський. Півни пичукові, №487; Зворинський, №11.

344; 345; Бессараба, Мат. для згроз. Сьдлеукой худ., стор. 105. Уого ж
 Мат. для згн. Херс. худ., ММ 382; 383; Ікідиг, М 667. - Близький текст
 з иншого мелодією: А. Роговскі. Беларускі. песеннік. Вілнь, 1911, М 7.

148.

Andante.

Ой у по-лі дві та-по-лі, на них ві-тер не по-хи-ту-є,
 й а в ко-за-ка дві дів-чи-ни, од-на дру-гу пе-ре-ни-ту-є

Ой у полі дві тополі,
 на них вітер не похитує,
 й а в козака дві дівчини, } 2.
 одна другу перепитує:

-Товаришко, голубочко,
 ти була ти така улиці?
 Ти батила, ти виділа
 козаченька жениха того? } 2.

-Ой батила, ой виділа,
 та цей трошки тай постояла,
 а він зітхав, мене картав:
 "Чом так довго не виходила?" } 2.

Вар мелодії у Конощенка, I, М 54. Парал. тексти: з иншого мел. у
 Балліжкої, М 30, без нот - худ., I, ст. 78, М 165, Милорадович, ст. 117, М 19; Нович-
 кий в Св. Харьк. Ист.-Фил. О-ва, т. II, ст. 145 (з Маріупольського повіту).

149. *Moderato.*

Гор-но-мо-рець, мо-я ма-ти, гор-но-мо-рець,
 ви-вів ме-не, мамцю, на мо-ро-зець
 Ой став ві-тер буй-не-сенький по-ві-ва-ти
 ой став ме-не гор-но-мо-рець на-мо-вля-ти.

Горноморець, моя мати, горноморець,
 вивів мене до суч на морозець.
 Ой став вітер буйнесенький повівати,
 ой став мене горноморець намовляти.
 -Ходи, ходи, дівчинонько, ходи з нами,
 дамо тобі сермяжину із стрічками,
 дамо тобі щей віногоч із квітками,
 дамо тобі черевички з підківками.
 Дурна була, моя мамцю, послухала,
 сіла з горноморцем, поїхала.
 Я ж думала, моя мамцю, памувати,
 а тепера довелось горувати.

Повніший текст і подібка мелодія в *Mat. etn. z okolic Pliskowa*
 Паралелі без нот: *Metl.*, 237, *Гуд.*, I, ст. 70, № 151, ст. 339, № 664.

150.

Adagio.

За го-ро-ю кре-мя-но-ю, за го-ро-ю
кре-мя-но-ю рос-те жи-то зло-бо-до-ю.

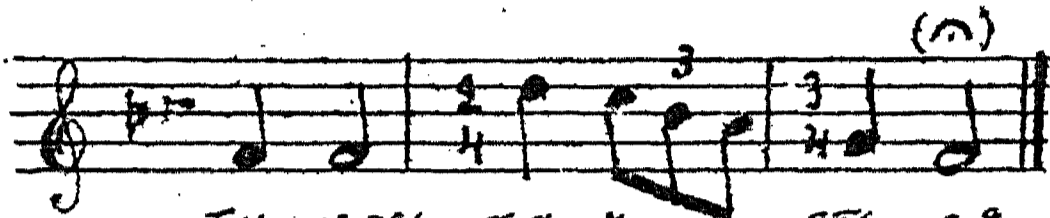
За горою крeмяною:
ростe житo з лободою.
Там Мар'яна житo жала,
в правій руці серп держала.
В правій руці серп держала,
а лівою жменю брала.
Там Іванко коном грає,
на Мар'яну поглядає.
-Бодай тебе сам Бог скарав,
як ти мені вікця зламав.
-Не як тобі вікця збавив,
а збавила темна нітка,
а збавила темна нітка,
солодка з горілотка.
Солодка з горілотка,-
вже ж Мар'яна не дівогка.
Вже ж Мар'яні не гуляти,
треба дитя колихати.

Далекій бар мелодії у Баллижкої, №35; парал. текст з іншого мел.
у Конощенка, II, №70.

Andante.

Та ту-так я-ром, ту-так я-ром, ту-так ка-га-єть-ся,

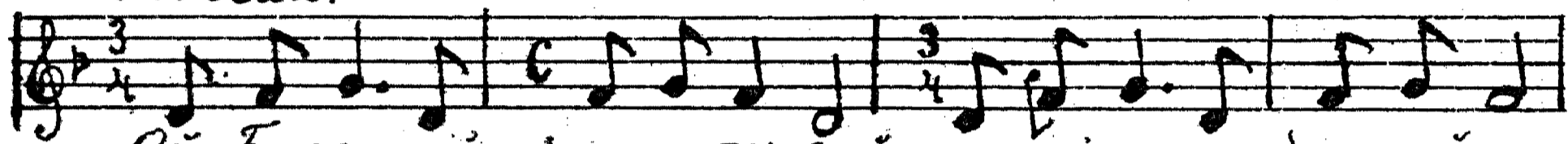
ту-так ка-га-єть-ся.

Та тумак яром, тумак яром, | : тумак кагається, |
 ой тую ж бо я через люде, - | : вражий сик сміється. |
 -Та чому, дівко, жита не жала? | : -В жедузі лежала. |
 -Та чому, дівко, скопи талії? | : -Бо тісно в'язала. |
 -Та чому, дівко, копи низькі? | : -Бо в долині хлала. |
 -Та чому, дівко, хата не біла? | : -Видко, дубовая. |
 -Та чому дівка заміж не вийшла? | : -Видко, убогая. |
 Ой хого ж бо я убогая, | : возьмуть мене люде, |
 а вже ж тобі, вражий козате, | : пароньки не буде. |
 Там за селом, там за селом | : цигане стозли, |
 поміж тими та циганами | : циганка воріжка, |
 а до тей та циганочки | : битая доріжка. |
 Ой до тей циганочки | : дівчина ходила, |
 вона ж тую циганочку | : віркейко просила. |
 -Ой циганочко-воріжейко, | : вчини того волю, |
 істаруй того козатейка, | : хай гине за мною. |
 Істаруй йому руки й ноги | : цей харчі очі, |
 щоб не ходив до иншої | : темкейкої ноги. |
 Ой циганочка-воріжейка | : волейку вволила, |
 та урізала русої коси, | : казака підкурила. |

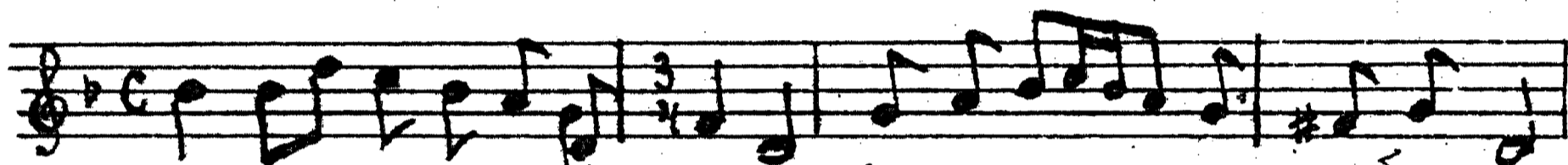
Варіант мелодії: Колвег, *Notuzi*, №257. Інша мелодія в варіантах: А. Маркович в *Зап. о Южної Русі Хуліша*, №24; Губець, *С. у. п.*, Спб., 1870, *Вкл. 2*, №1, і, 100 н. у. п., №21; Лисенко, *II*, №19; *VIII* хор., №7; Соколовський, *Русская нар. музыка*, ст 163. Парал. тексти без нот: Митл., 87, 88; Гільтебрандт, *XXV* (Кобричска п.), *CLXXXIII* (Берестейського п.). *З. Д. Mat. etn. z ok. Płiszcza*, №168; Яворницький, №273; *Губ.*, *I*, 418, №806.

152.

Moderato.

Ой Боже мій ми-лос-ти-вий, я-кий же я дур-ний став,

сво-я жі-нка, як ка-ли-на, й агу-жу-ю лю-бить став.

Ой Боже мій милостивий,
який же я дурний став,
своя жінка, як калина,
й агужуую любить став.

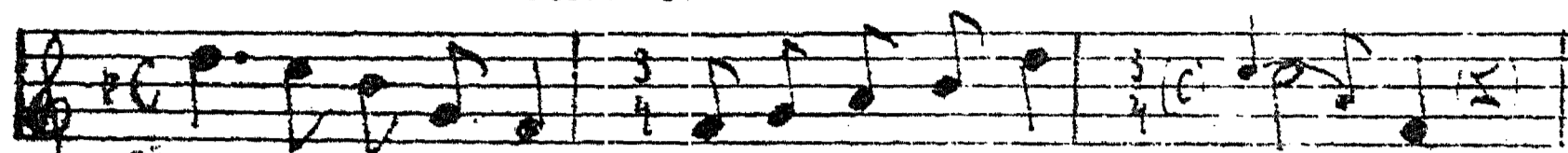
Ой піду я в темний ліс,
нехай мене звір іззість!
В темнім лісі звірі грають,
вони мене не займають.

Ой піду я понад море,
нехай мене риба ззість!
Щука-риба в морі грає,
вона мене не займає.

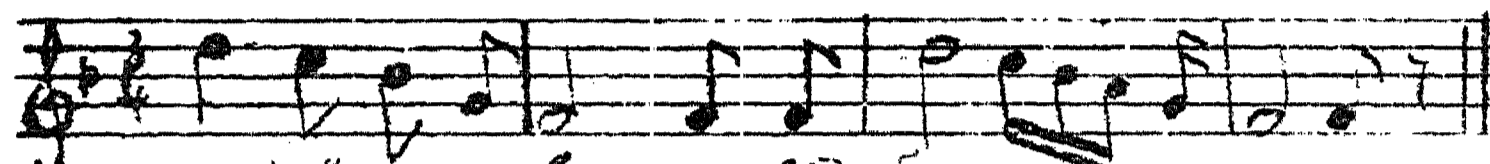
Вар. мелодії і текста (II строфи) - Колвег, *Светские*, II, №18;
парал. текст. без нот - *Губ.*, *I*, №700, ст. 357.

153.

Andante recitativo

Їа встань, невістко, та бо-дай ти не вса-ла.

по дїй ко-ро ви, що від бать-ка на-гна-ла.

Їа встань, невістко,
та бодай ти не встала!
Подій корові,
що від батька нагнала!

- Нех ті постоять,
що від батька нагнала,
я ті подою,
що у свекра застала.

- Ой цить, невістко,
та не ростускай зуди,
візьму коцубу,
повибераю й зуди!

- Іди ти, невістко,
сьогодня приведяна,
що вже третій день,
як хата не метяна?

А я молода
та стала хату мести,
свекруха каже
обідать в поле нести

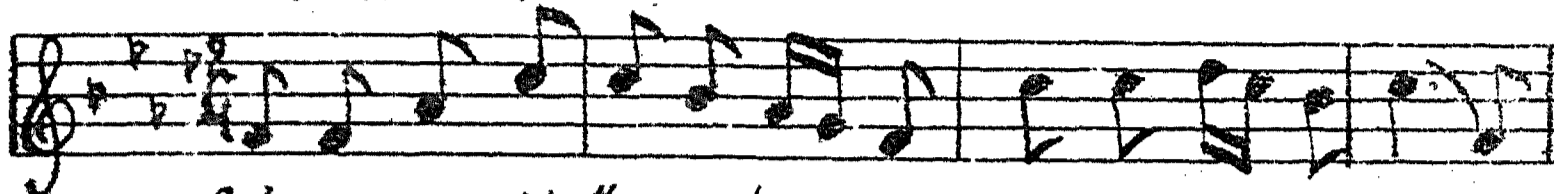
Тто я питаю:
„А де ж той плужок оре?“
А вона каже:
„Нех тебе колька коле“

А я молода
уміла відповісти:
„Нех того коле,
кому помесу істи.“

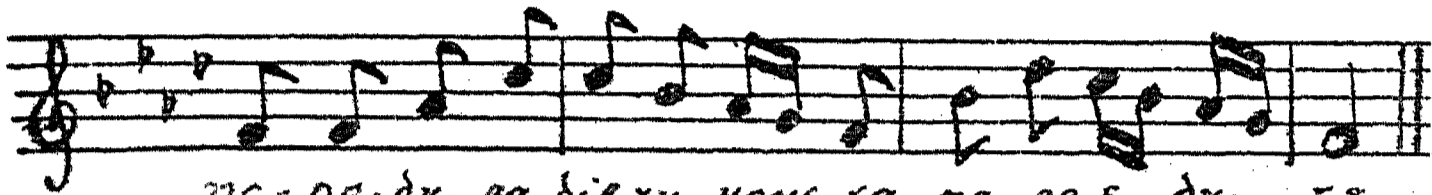
Не молодого,
що воли поганяє,
тільки старого,
що плужка підймає“

Парал. тексти з іншими мелодіями: Ів. Колесса, ст. 238; Косвезу, Волун.
л. 358. Без нот-Гуд., I, ст. 698, №302.

154.

Andantino.

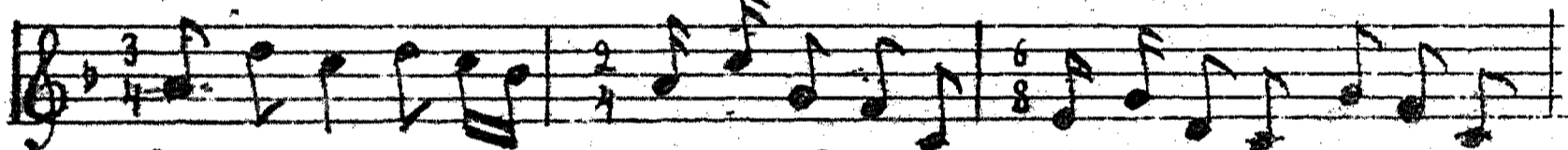
Ой у на-шій Ко-ло-дязк-ні ста-ла ко-ви-на,

пе-ро-ди-ла дів-чи-ноч-ка ма-леє ди-тя

Студія про цю пісню з указанням західно-славянських варіантів у Добнар-Запольського, Пльски пинчуків, ст. 178; далі. Тексти з іншими мелодіями: Бігдай, №476; Конощенко, II, №91; Безкот: Головацький, III, т. 1, ст. 26, №15; Рокосзетська, №35, ст. 182; Омел'ченко. Малер. п., собр. вь окр. г. Павловска, в. II, №118, ст. 8; Милорадович, ст. 120, №24; Новицький в Сб. Харк. Ист.-Ріл. О-ва, т. VI, ст. 153; Добнар-Запольський, №498; Трінтенко, III, №533 (там показані і інші паралелі); Тнідик, №968; Чуб., I, 890, №461.

155.

Andante.

Ой тем-на кіч-ка та не вид-на-я, та не вид-но хо-ди-ти,

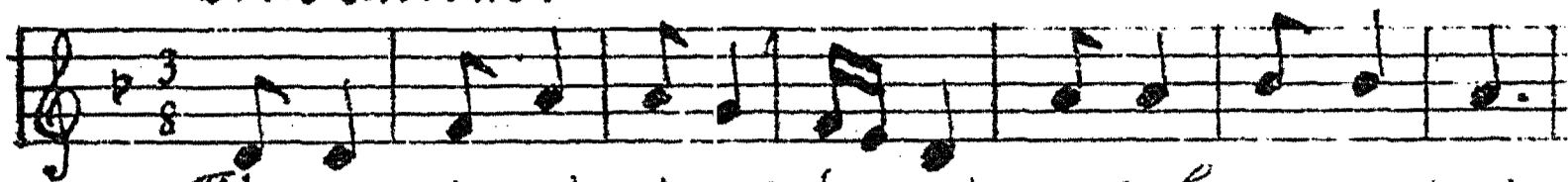
та не вид-но хо-ди-ти, та не вид-но хо-ди-ти.

Ой темна кічка, та не видная,
та не видно ходити. (З).

Ой хорошая та дівчиночка,
та не велять любити (З).

156.

Andantino.

Пі-ють пів-ні, пі-ють дру-гі, а в корш-мі п'ю,

пі-ють тре-ті цей чет-вер-ті, а до до-му йду

Піють півні, піють другі, а я в коршмі п'ю,
піють треті цей четверті, а до дому йду.

Піють треті цей четверті, а до дому йду,
зустрігала діверотка в вишневім саду.

-Ой братова-братовенька, братова моя,
виготовив невірний друг на вас нагаля.

-Діверотку, мій братічку, прошу як я тебе,
як буде тня мій друг бити, бороки мене.

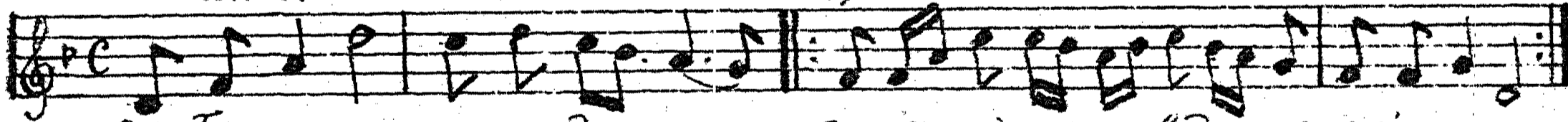
-Ой братова-братовенька, я вам догожу,
як буде вас мій брат бити, а цей подержу

Парал. текст з иншого мелодією: Кольберг, Мотуї, №370. Безкоп-туд. Кст. 1095.

157.

Andante.

piu mosso.

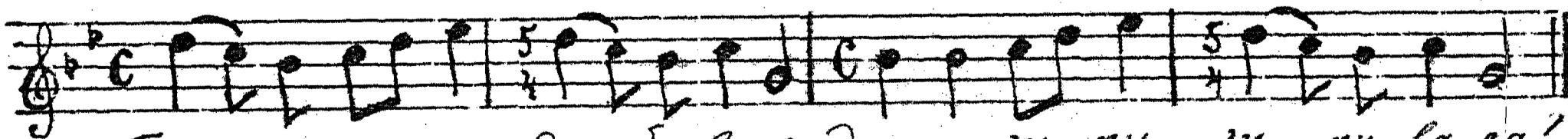

Ой Тан ну-сю, мо-я ду-сю,

тем-на ніт-ка не вид-ка-я, а йти му-сю

158.

Moderato.

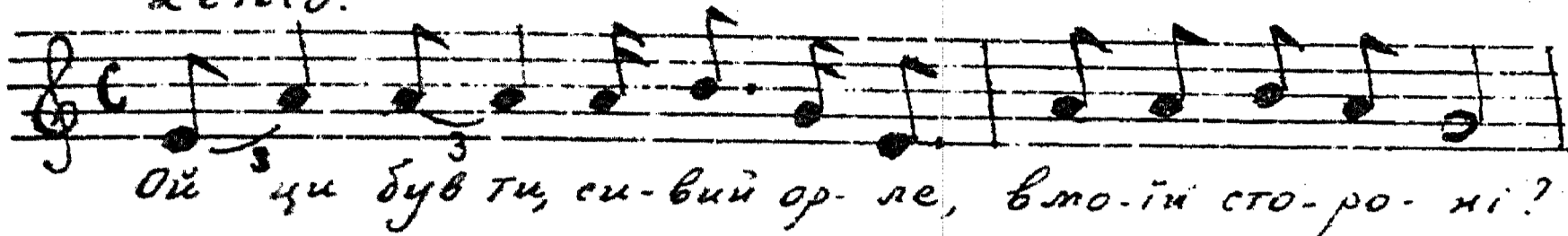

Ми ка-ли-но ду: бо-ва-я, деж-ти зи-му зи-му-ва-ла!

З Любомира, Володимирського пов.

159.

Lento.

Ой чи^{*)} був ти, сивий орле,
в моїй стороні?

Ой чи тужит моя мила
тепер то мені?

-Тужит вона, тужит вона,
на ліжку лежить,
а правою ругенькою
за серце держит.

А лівою ругенькою
підпирається,
вона ж свого миленького
сподівається.

Ой прилетів сивий орел
тай сів на тину:

-Скажу тобі, тужка мила,
таку новину.

*) чи

Прикис тобі, гурка мила,
од милого вість,
що твій милий з війська іде,
буде в тебе гість.

Ой устала миленькая,
як не лежала,
слуги свої вірхенькі
порозбужкала.

- Уставайте, вірні слуги,
запаліть свічі,
нехай же я миленького
зобачу в вічі.

- Ой чого ж ти, мій миленький,
на личку змарнів?

- Я без тебе, моя мила,
світа не видів.

- Ой чого ж ти, моя мила,
на личку спала?

- За тобою, мій миленький,
ночей не спала.

Варіанти мелодії: Коцінікський, ММ 13:14; П. Сокальський. Малор. и
българ. тьски, № 24; Колвек, Волуні, № 229. Парал. тексти з іншими
мелодіями: Колвек, Фокусіє, II, № 193; Волуні, № 228; Конощенко,
I, № 5; без нот: Метлинський, 242; Тільтебрандт, VIII (з Кобрин-
ського пов.); Ледота Фаулі, I, ст. 164, № IV; Чуб., I, № 133, ст. 60, № 1002,
ст. 1002; Головацький, III, т. 1, ст. 306, № 25; Купчанко, Тьски Буко-
винського народа, № 265; Птр. О-ва Изсл. Воляни, I, № 151.

160.

Moderato.

Ма-ти мо-я, ма-ту-сень-ко, рід-на мо-я ма-ти,

alleg.

al tempo.

на вчи мене, моя ма-ти, як не лю-ба зва-ти.

Мати моя, матусенько,
рідка моя мати,
навчи мене, моя мати,
як келюба звати.

-Ой сядь, ой сядь, моя доню,
гей там поза столом,
назви свого келюбонька
сивеньким соколом.

-Ліпше мені, моя мати,
гіркий полинь їсти,
ніж край того келюбонька
поза столом сісти.

Везе мені, моя мати,
каміння здійняти,
а ніж того келюбонька
соколом назвати.

167.

Легче мені, моя мати,
 Бистрий Дунай брести,
 ніж на того, нелюбомька
 огеньками звести.

Бистру річку переплину,
 сяду, одпочину;
 з невірною дружкою
 без пори загну.

Паралелі: з іншою мелодією - Лисенко, VII, № 8; без нот - Метлицький, ст. 259; в оповіданні Янки Карвінок „Перемога“ (ст. 232 по виданню її оповідаць 1902 року, Київ).

161.

Moderato

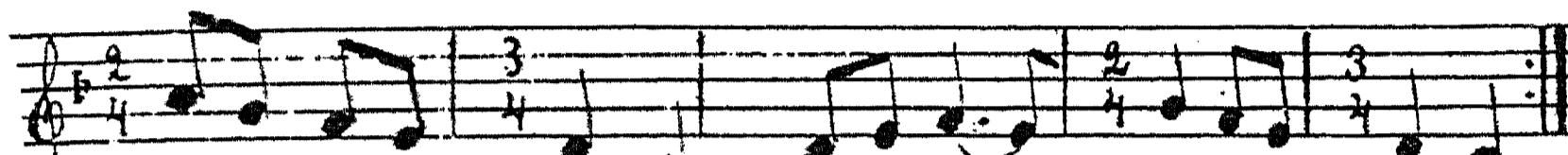
Ой ле-ті-ли жу-ра-влі сі-ли собі на ріллі,
 ой ле-ті-ли, го-во-ри-ли, кот-ра ріл-ля ліп-ша-я

Ой летіли журавлі,
 сіли собі на ріллі.
 Ой летіли, говорили,
 котра рілля ліпша.

Парал. тексти: з іншими мелодіями - Колберг, *Chetmskie*, II, № 106; Бігдай, № 197; Сокальський, Мал. и бъл. п.; № 8; Конощенко, II, № 77. Без нот - Толов, III, т. 1, ст. 140, № 9; Омельченко, Мал. п., собр. вь охр. г. Павловска, I, № XXIII; Колберг, *Рокисіе*, II, № 360; Трінченко, № 667; Тні-дич, № № 543, 833, 870.

Andantino.

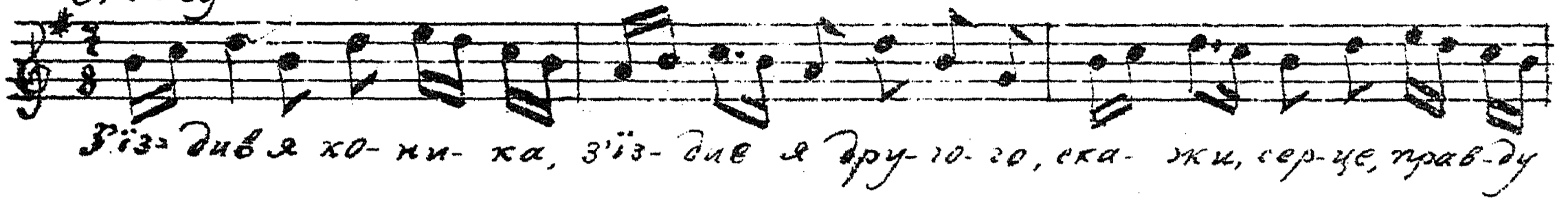
Ой ко-ли́ я зна-ла, що бу-ду вме-рати, то́ со-

бі ха-за-ля тру-ну збу-ду-ва-ти

Ой коли б я знала, що буду вмерати,
то б собі казала труну збудувати.
Ой стояла труна двадцять штири роки,
на двадцять п'ятому стала говорити.
На двадцять п'ятому стала промовляти:
Ой доки ж я буду порожня стояти?
А я молоденька тай стала гадати,
ой кого ж я маю в труні поховати.
Поховала б мужа, - та жаль мені дуже,
сховала б дитину, - дитина маленька.
Сховала б дитину, - дитина маленька,
лягла б сама в труну, - сама молоденька.

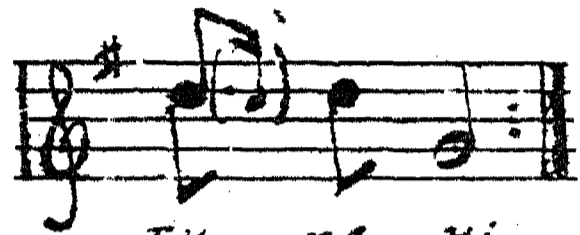
Варіанти мелодії у Лисенка, II, №13, і Конощенко, I, №4. Ритм. схема у Лис., II, №12, і III хор. №8 (пор. з першого половинного нашої мелодії) і Кольберга, Шейтськіє, II, №36. Парал. тексти без нот-губ., II, №65 (веснянка!); Добкар. Запольський, Мѣси пик. чукоть, №485; Трінгенко, III, №664.

163.^{x)}*Allegretto.*

З'їздив я коника, з'їздив я й другого, скажи, серце, правду

чи буде що з того, чи буде що з того, а чи ні, не суши серденька

ти мені.

З'їздив я коника, з'їздив я й другого,
скажи, серце, правду, чи буде що з того,
чи буде що з того, а чи ні,
не суши серденька ти мені. } 2.

Я ж тобі казала і твоєму роду:
не їди до мене, не роби заходу,
ой бо я роду бідного,
не маю посагу жадного. } 2.

-Бачить теж Господь з високого неба,
що мені посагу не конечне треба:
ти ж мені посаг сама, } 2
як на небі зора ясна. }

x) В моїх чернетках не заготовано, з яких саме сел пісні, уміщені тут під №№ 163-166; з певністю можна становити, що вони - з Миропілля (Волинського), Колодяжного або Любошля.

Ой тепер ти кажеш, що я зора ясна,
а потім ти скажеш: „долейко нещасна!“

Хоч ти не скажеш, то мати:

„Було убогої не брати“.

Хоч мати не скаже, то сестра:

„Небагацько ж ти нам принесла!“

Ой іще не всніє тила захоріти,

вже стане милейкий рутеньки зносити:

„Забери, Боже, першучо,
а я собі візьму иншучо!“ } 2.

- Скарай мене, Боже, на душі й на тілі,
скоро я помислю о такому ділі:

Скарай мене, Боже, на душі, } 2.
скоро я помислю о инші. }

Ой дай же нам, Боже, на рюшничку стати,

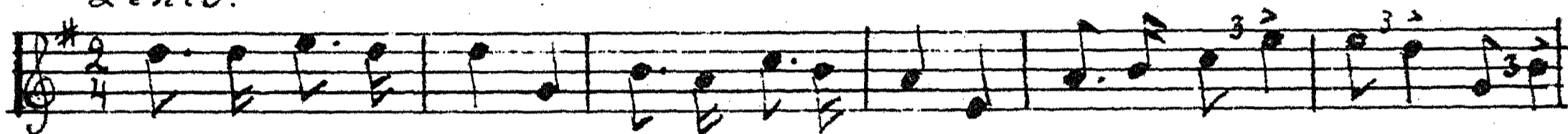
тоді не розлучить ні отець, ні мати,

а ні чужая чужина, } 2.
коли судилася дружинна. }

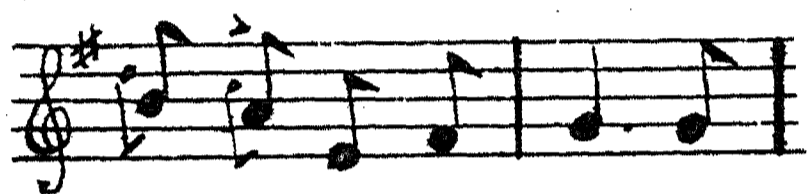
Паралелі з близькими мелодіями: Колберг, *Noten*, №227;
Якчук, *Българ. песни мимской г.*, №36 нотного додатку; Бігдан,
№440; Демучький, №118; з віддаленими: Колберг, *Pjesni* (с.
ди з *Podoba Rosyjskogo*, *Zvidr wiadomosci do antropologii*
krajowej, XII, 1888р., №13; Ів. Колесса, с. 162 (гармонізована
Ф. Колессою в „*Нашій Душі*“, II, №22); у Роздольського-Люд-
кевича під №№ 858; 859 варіанти мелодії до інших слів;
парал. тексти без нот: Мотлихський, 45-48; 53 (лівобережні),

Гільдебрандт, СХХІІ (Кобри́нськ. пов.), туд. V, ст. 72, №154 (Миргородського пов.), ст. 116, №252; Тол. II, ст. 706, №10, ст. 776, №129; Житецький, Очеркъ звук. ист. малор. нар., ст. 302 (Радимського пов. на Підляссі); Т. Д., мат. етн. хок. Ріськова, №178; Бессараба, Сьдл., ст. 94, Херс., ст. 221. Пор. Де-Воллакъ, ст. 63 і 64.

164. *Lento.*

Си-вий ко-ню, си-вий, зо-ло-та-я гри-ва, за-не-си-мня си-вий ко-ню,

там, де мо-я ми-ла.

Сивий коню, сивий,
Золотая грива,
занеси мня, сивий коню,
там, де моя мила.

Прийдеши під ворота,
стукни копитами,
чи не вийде моя мила
з торними бровами.

Ой не вийшла мила,
вийшла її мати:
„Коли хочеш зятем бути,
то прощу до хати.“

Варіант мелодії: Лисенко, VII, №22. Парал. тексти з іншими мелодіями: П. Сокальський, Мал. и бълор. пієски, №21, Роздольський-Люджевич, №322; без нот- Гільдебрандт, СХХХІІІ, ст. 135 (до 1-ї строфи, Берестейського пов.), ССХХХІ (Кобр. п.), туд. V, ст. 203, №411, В. Тол. I, ст. 254, III, т. 1, №306, №24 (до 1-ї строфи), ст. 329, №57.

Moderato.

Ой пі-ду ж бо я влі-си, лі-сот-ки, там про-цві-та-ють різ-ні цві-тот-ки,
там я хо-ди-ла і го-во-ри-ла: „суди мні, бо-же, ко-го лю-би-ла!“

Ой піду ж бо я в ліси-лісотки,
там процвітають різні цвіточки.
Там я ходила і говорила:
„Суди мні, Боже, кого любила!“
Ой піду ж бо я в ліси буйні,
прийдуть до мене часи трудні.
-Ой ти, дівчино, мисляти блудни,
сама не знаєш, кого ти любиш.
-Ой знаю, знаю, кого кохав,
тільки не знаю, з ким жити маю

Парал. текст з подібною ж мелодією: Kolberg. Chetniskie,
II, №13, з приміткою редактора видання Конерніцького: „Senty-
mentalność, styl i wygazy tej pieśni świadczą przeciwnie
jej pochodzenia ludowego“; Wołyn, №№226; без нот: Тіло-
тебрандт, СХХІХ (Берестейськ. пов.); Губ., I, 374, №729; Тол., I, 347.

Tempo giusto.

Ви-йду на по-ле, гля-ну на мо-ре, са-ма ж я ба-гу, що ме-ні го-ре.
Са-ма ж я зна-ю, го-го я пла-чу, що я ми-ло-го ні-гди не ба-чу.

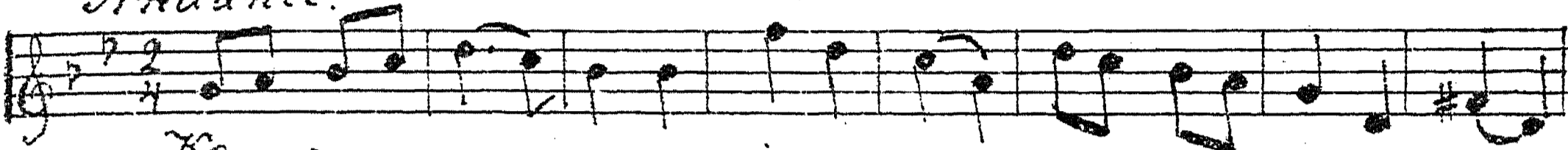
Ви́йду на поле, гляну на море, -
сама ж я багу, що мені горе.
Сама ж я знаю, того я плачу, -
що я милого нігди не бачу.
Кого я люблю, той за плечима,
кого не знаю, - перед очима.
Ой Боже, Боже, за що так тугиш?
Дав ся пізнати, - тому не злучиш?

Близька мелодія: Остапович, II, №3. мелодії з однаковою ритмічною будовою - Бізюай, №441; Малашкін, №32. Парал. тексти без нот: Губ. I, №495, ст. 251, №528, ст. 268, №696, ст. 356, №707, ст. 360; Милорадович в Сб. Харк. кат. Фил. О-ва, I, ст. 112, №7.

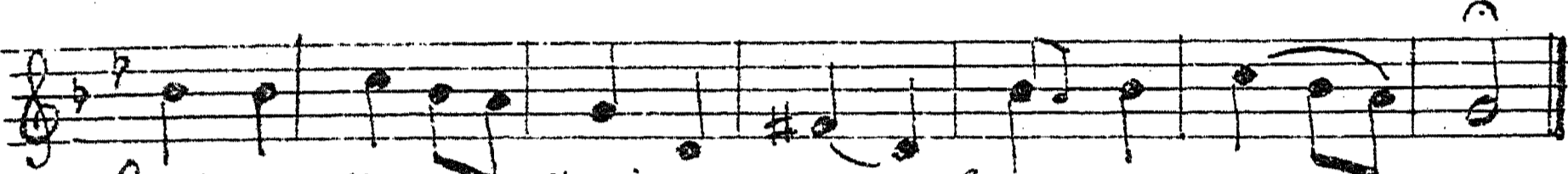
З Гадячого.

167.

Andante.

Ко- за ка не-суть і ко- ня ве- дуть, кінь го- ло-

вонь-ку кло-н ить кінь го- ло- вонь-ку кло- нить.

Козака несуть і коня ведуть,
кінь головоньку клонить, |
А за ним, за ним його дівчина,
білі рученьки ломить. :|
Ой лопи, лопи білі рученьки
до єдиного пальця, :|
а не знайдеш ти, та дівчинонько,
над козака коханця. :|

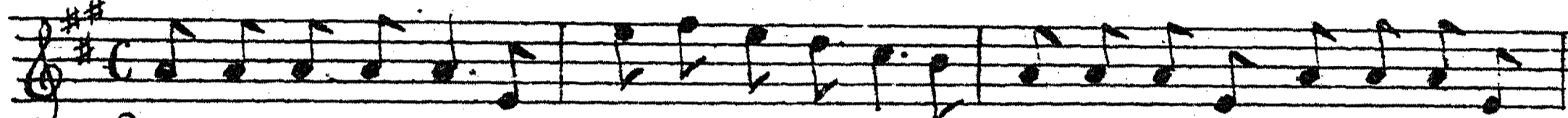
Північний текст у Лисенка, I, N 37, II; мелодія там майже ідентична, але відміни гадяцького варіанта дають відтінок експресії, який, здавалося б, варто заховати.

Пісні жартовні.

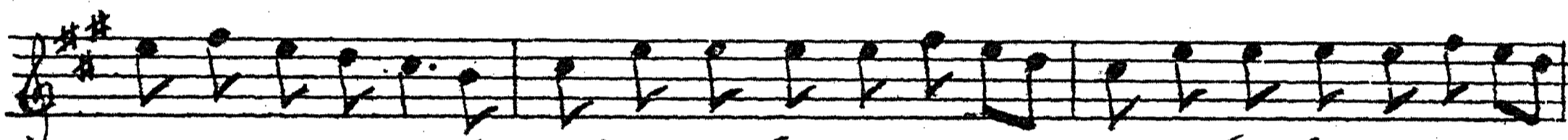
З Любомира.

168.

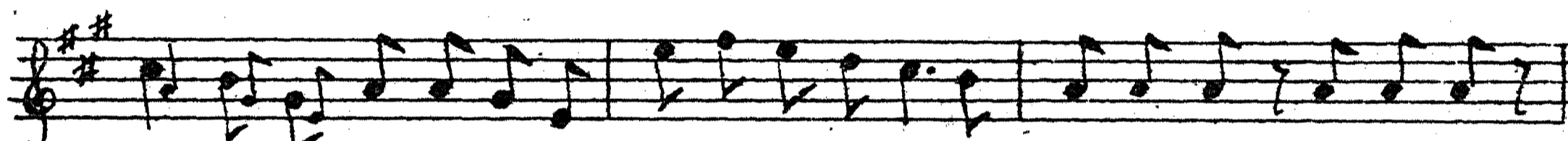
Andantino.

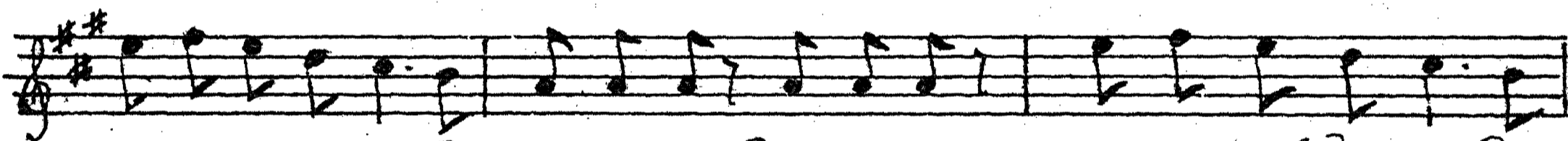
За-жу-ри-в-ся щи-гол, мис-ля-че ду-ма-є, сам не хо-че в сві-ті жи-ти,

же-ки-ти-ся ма-є, а взяв со-бі си-ки-цю, го-ро-д'є-ву сес-три-цю,

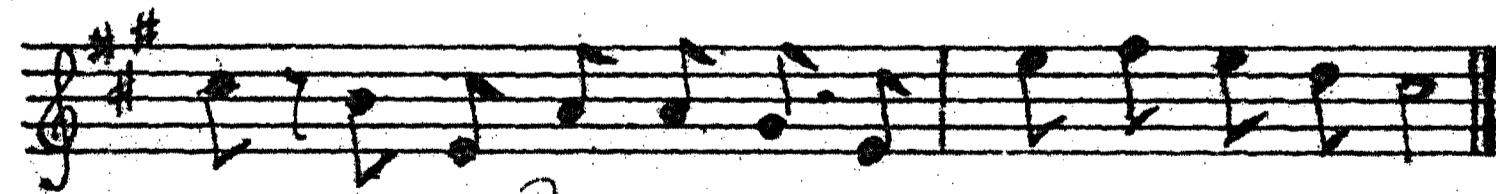
гар-ну-ю, пре-крас-ну-ю, хо-ро-шу-ю пти-цю, зло-ло-сив, за-про-сив

пта-ши-ні цю-ма-ди, со-ко-ла до сто-ла то-са-див до ра-ди

щи-гол стро-їть не по про-сту, сам пак о-рел за ста-рос-ту,

гол, со-я до по-ко-я за па-ні сва-ху.

Зажурився щигол, мисляче думає,
сам не хоче в світі жити, женитися має.
А взяв собі синицю, гороб'єву сестрицю,
гарну, прекрасну, хорошу птицю.
Зголосив, запросив пташині громади,
сокола до стола посадив до ради.
Щигол стріть не по просту, -
сам пак орел за старосту,
гоп, соя, до покоя,
за пані сваху.

Збираються збори в хаті на помості,
і дружки, і світилки - весільні гості.
Зозуленька й тегітки, синички тіточки,
всі ж воки приданками, несуть подарочки.
Журавлі на кулі сватами засіли,
а шпаки й кулики за бозре сіли.
Сова їде каритою,
каня їде піхотою,
шпак скаче, худи баче,
усі за гостей.

А ворохи-жони коровай місили,
а сороки білобокі шишечки ліпили,
горобіжки-молодці для сестриці-сичиці
мед-вино докошають, ставлять на стількиці.

Загуб бас, таламбас, скрипочки заграли,
і старе, і молоде-танця витинали,
зозуленьку взяв держачик,
пані чуплю взяв бугайчик,
гоп, скохи! руки в боки,
гуляй, веселись!

Де не взявся шуляк, з-під неба, з-під хмари,
ухопив він сичицьку з коханої пари!

Ой ратуйте сичицю, горобієву сестрицю,
гарную, прекрасную, хорошу птицю!

І гукав, і шукав щигол нещасливий,
не знайшов, та й пішов. — Боже милостивий!

Заходився, одружився,
на весілля утратився,

ой-гох, доля моя,

дружкини ж нема!

Від Л. У. записано 1-й куплет, останній подає О. Нілка. — Пісня
пішла від лужицьких сербів; оригінал зложив у 18 віці один риб-
ник із Православ (Adolf Szepty. Swatwa u Lužickych Srbů. в
Praze, 1893. Ртаїі kwas). Українські варіанти: з іншими мелоді-
ями — Записки Юго-Западного отд. Импер. Русск. Геогр. О-ва, т. I,
К., 1874, ст. 22 потного додатку (від кобзаря Остапа Вересая); Ли-

сенка, VII, № 42; Роздольський-Людкевич, № 325; А. Кошиц. Зб. у.
 пісень для хору, К., 1912р., II, № 10; без нот - Wasław z Oleska, ст. 476,
 № 6; Головацький, II, ст. 550, № 4; III, т. 1, ст. 496, № 2; Чуб., I, ст. 1124, № 66
 (пор. ст. 1144-1145, № № 131: 132); Вукосичинські. Записки етнографічне
 з Ролесія Кошунського. Зв. Wiadomości do ant. kr., XII, str. 110, № 6;
 В. Храмевиць. Шуточная нар. пьеса, Кіевская Старина, 1894,
 VII, ст. 111-115; Яворницький, № № 807-808. Початок 3-го куплета
 дв. оповідання Ганни Барвінок „Сирітський жалб“ (стар.
 47 по виданню її оповідань 1902 року, Київ).

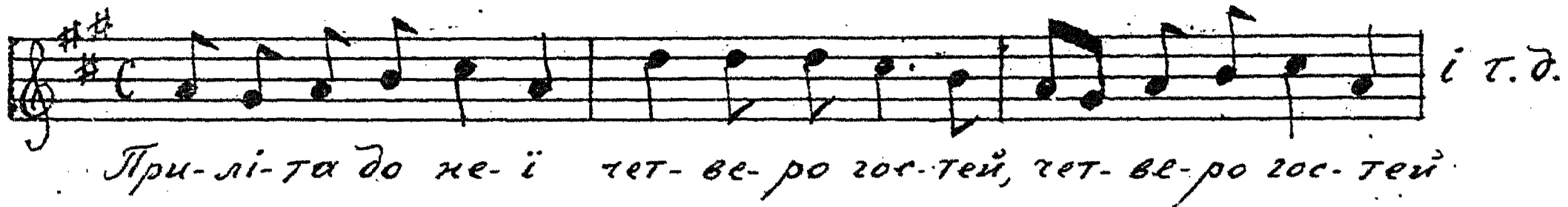
169.

Allegro moderato.

Пе-ре-пе-ли-чен-ка по-во-ві-ла, пі-ти за-між
 за-хо-ті-ла, не мог-ла зва-жи-ти, за ко-то-
 ро-го ви-йти, та-ка бар-зе лад-на.

I. Перелеличенка повдовіла,
 піти заміж захотіла,
 не могла зважити,
 за якого вийти,
 така барзе ладна.

II. Приліта до неї четверо гостей,
 четверо гостей у старости:
 пани щур, жайворонок,
 щей воловее очко,
 щей чубатий одудець.

III. Перепеличенька тее вчула,
 кватирочку одсунула.
 - Не тра таких панів,
 таких барзе вельможних,
 бо не моя ізможність.*)

IV. Перепеличенька повдовіла і т.д., як І строфа.

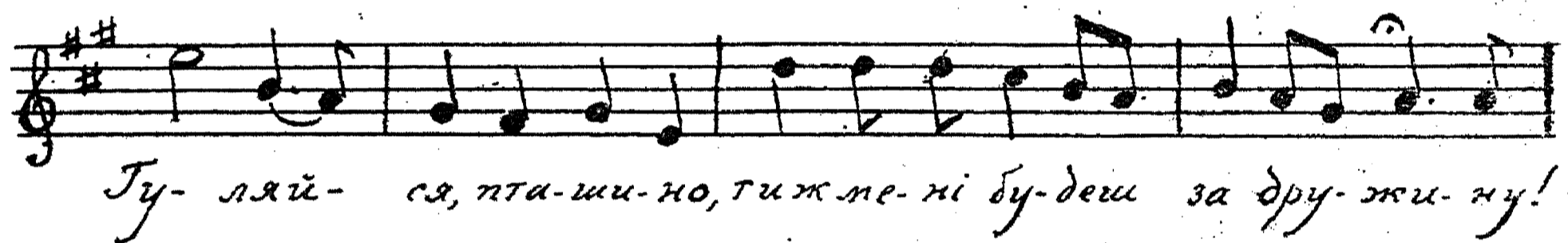
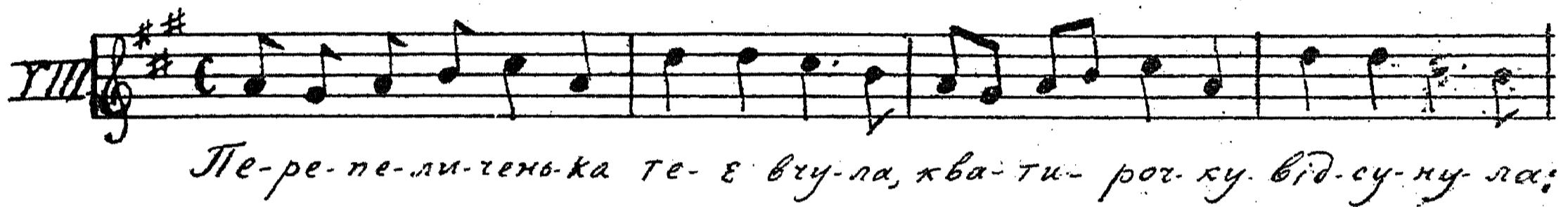
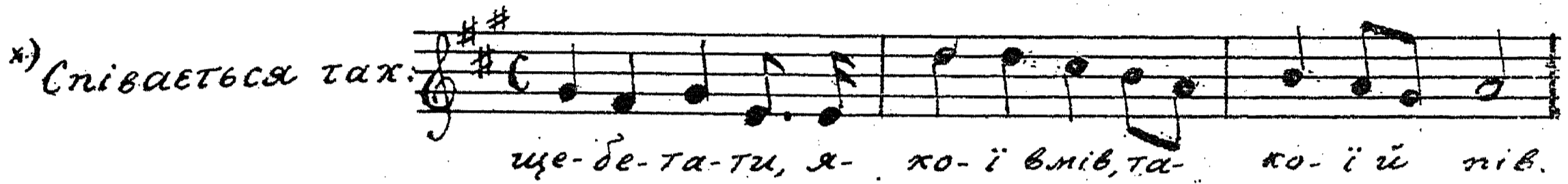
V. Приліта до неї щигол спишка,
 перепеличенька к йому вийшла.
 - Ти пан, ти багатий,
 ти звик, ти звик довго спати
 а ні ввіщо не дбати.*)

VI. Перепеличенька повдовіла і т.д.

*) Останні слова III і V строф співаються так:

III. Приліта до неї соловейко
 тай сів стиха поталемьку,
 став пісню співати,
 хорошенько щедетати,
 якої вмів, такої й пів.^{x)}

III Перепелигенька теє вчула,
 кватирочку відсунула.
 -Тюляйся, пташино,
 ти ж мені будеш за дружину!

Пар. чехети без нот: Луб., I, ст. 1127, № 75; Тол., II, ст. 518; Porowski, Piesni ludu ruskiego ze wsi Zalewaniszczuchny, Zbiór wiadomości do antropologii krajowej, t. VIII, № 176.

170.

Andantino.

Ой п'я-на я п'я-на, на по-ро-зі впа-ла, ой, од-ги-няй, дру-же,

бо йду п'я-на ду-же.

Ой п'яна я, п'яна,
на порозі впала.
-Ой одгиняй, друже,
я йду п'яна дуже.

Милій одгиняє,
на милую лає:
-Де ж ти, мила, була,
що мене забула?

Була на риночку,
пила горілочку,
із родом зійшлася,
дуже напилася.

Коли б милий добрий,
то б взяв батіг довгий,
став би милу бити:
-Не йди, мила, пуги!"

Від Л.У. записано тільки першою куплетом; останні пода-
ла сестра її Ольга і поправила О. Птілка. - Паралельні
тексти без нот: Шастах з Олешка, ст. 366, №208; Головаць-
кий, II, ст. 475, №10; Яворницький, №348; Чуб., V, ст. 638, №
244, ст. 1096, №253.

З зв'язля.
171.

Allegro.

ста-рий о-же-кив-ся, взяв мо-ло-ду жін-ку. На-вчу я, на-вчу я

мо-ло-ду-ю жін-ку.

182.

Старий оженився, взяв молоду жінку.
Навчу я, навчу я молоду жінку (приспів-
ка до кожного вірша).

Поїхала жінка до матері в гості.

Неділя минає - жінки немає.

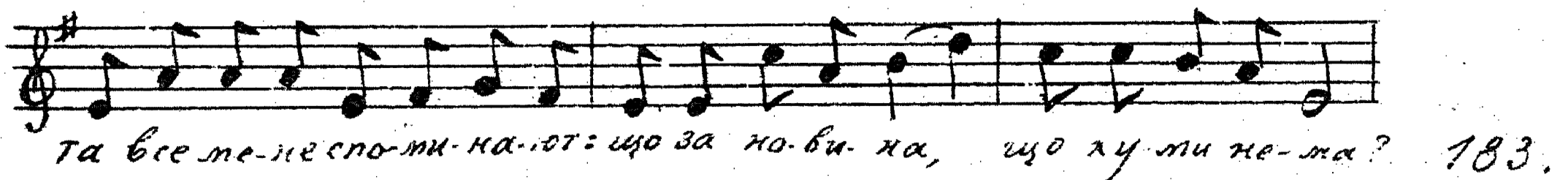
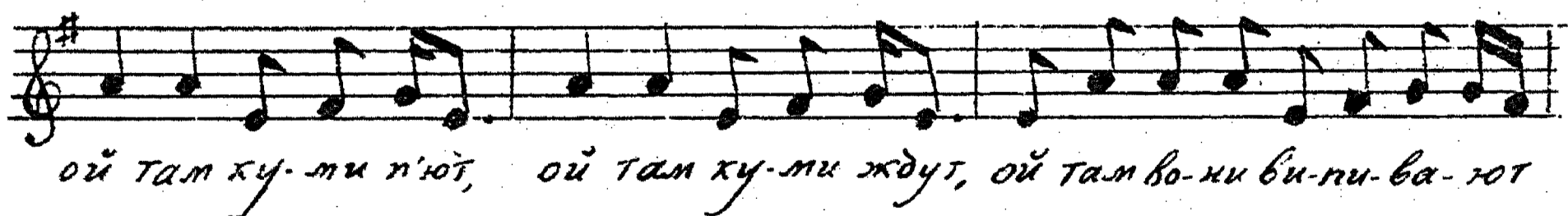
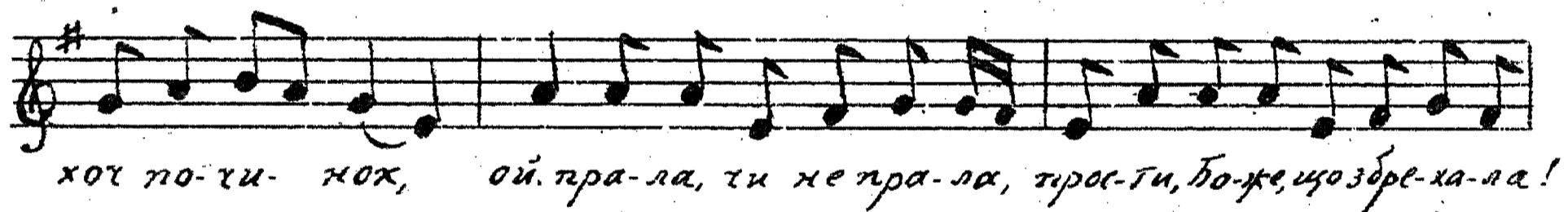
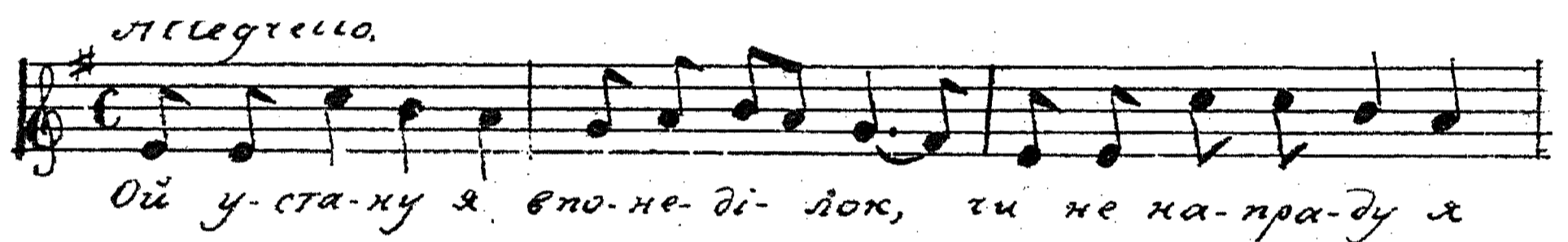
Друга минає - жінки немає.

Третя іде, а вже жінка іде.

Старий ізлякався, в кропиву сховався,
в кропиву сховався, бороною вкрився.

Від Р.Ч. записано тільки I куплет, останні ж від її сестри Ольги.
О. Птілка повідомила, що ця пісня вона перейняла від пір-
ника. У Сокальського, Мал. и бъл. п., №4, IV, варіант цієї пісні
уміщений поміж веснянками; дуже близький текст
в Звіді повідомоїсі, III, ст. 148, №84, - поміж великодніми.

172. З Миропілля.

1. Ой устану я в понеділок,
2. ти не напращу я хоч починок.
3. Ой прала, ти не прала^{х)}
4. прости, Боже, що збрехала!
5. І клоцга курит,
6. і головка болит,
7. і до коршми кортит.
8. Ой там куми п'ють,
9. ой там мене ждуть,
10. ой там куми випивають,
11. та все мене споминають:
12. що за новина,
13. що куми нема?

14. Ой устану я у вівторок,
15. ти не напращу я пасмів сорок.

16. Ой прала, ти не прала... (і т.д. повторюються вірші 3-13 в кожному куплеті, як приспівка.)

27. Ой устану я у середу,
28. ти не напращу я попереду.
29. Ой прала, ти не прала...

40. Ой устану я у четвер,
41. ти не напращу я хоч тепер.
42. Ой прала, ти не прала...

53. Ой устану я у п'ятницю,
54. ти не напращу я хоч тисницю.
55. Ой прала, ти не прала...

66. Ой устану я у суботу,
67. ти не попраду я всю роботу.
68. Ой прала, ти не прала...

Від Л.У. записано тільки першого куплету, останні ж подала сестра її Ольга. - Порівн. Головацький, III, т. 1, ст. 520, №7.

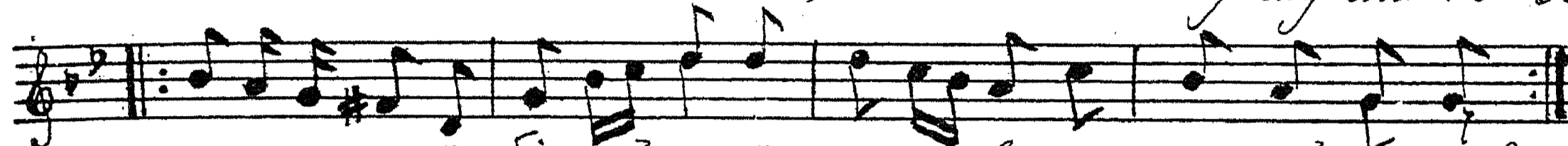
х) Прала.

3 Колодяжного.

173. Allegretto.

1. На бе-реш-ку нож-ки ми-ла, тон-кий хвар-тук за-мо-чи-ла,
2. чи по-по-ві, чи дя-ко-ві, а чи то-му му-жи-ко-ві;

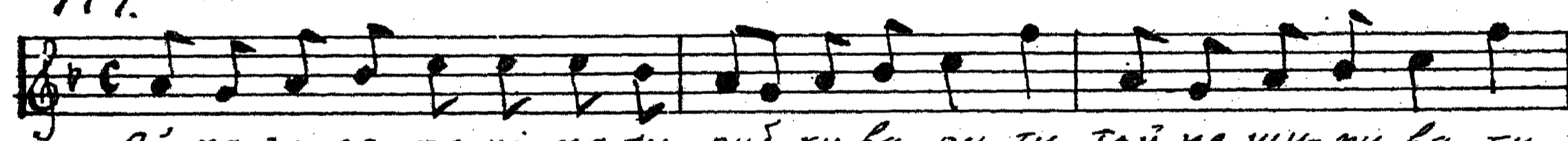
нож-ки ж мо-ї бі-лей-ки-ї, ко-му ви те ми-лей-ки-ї? (двічі)
а чи то-му ко-за-ку що ша-бель-ка при бо-ку? (двічі)

На берешку ножки мила,
тонкий хвартук замочила.
- Ножки ж мої білейкиї, } 2.
кому ви те милейкиї? }

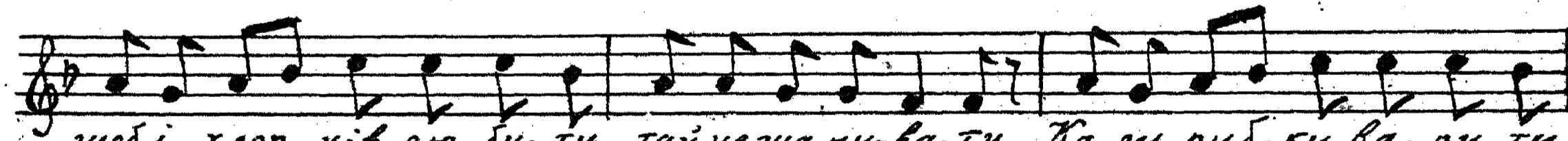
Чи попові, чи дякові,
а чи тому мужикові,
а чи тому козаку,
що шабелька при боку? } 2.

Інша мелодія: Роздольський-Людкевич, №541. Парал. тексти без нот: Головацький, II, ст. 566, №7 (з Пряшова в королівстві Угорським), III, т. 1, ст. 256, №138. Пор. Чуб., I, ст. 795, №368.

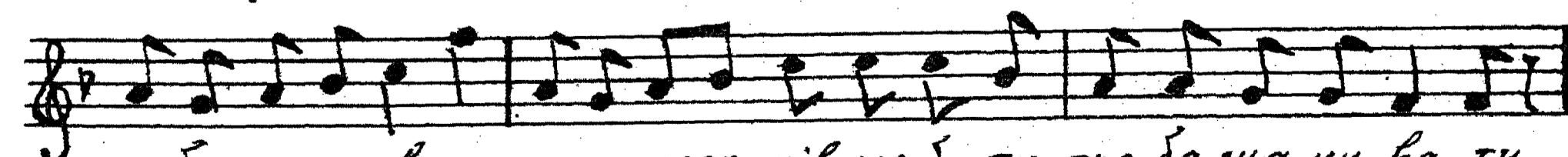
174.

Ой ка-за-ла те-ні ма-ти риб-ку ва-ри-ти тай не шу-му-ва-ти,

щоб і хлоп-ців лю-би-ти, тай не ша-ну-ва-ти. Ко-ли риб-ку ва-ри-ти,

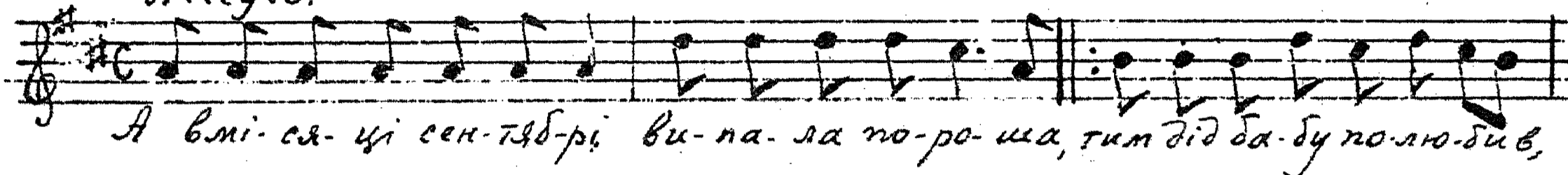

тре-ба шу-му-ва-ти, ко-ли хлоп-ців лю-би-ти, тре-ба ша-ну-ва-ти.

Парал. тексти: з іншими мелодіями - в збірці Верховиця, „Укр. весілля“ (У. Етнограф. зб. Київського Наук. Ін-ста, т. I), № 37 і у Роздольського-Моджевича, № 544; без нот - Доронські, № 142; Л. Д., Mat. Etn. z ok. Pliskowa, № 146.

175.

Allegro.

А вмі-ся-ці сен-тяд-рі ви-па-ла по-ро-ша, тим від ба-бу по-лю-бив,

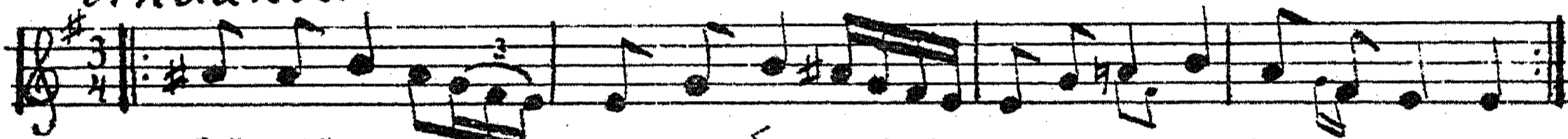

що ба-ба хо-ро-ша.

Пар. тексти без нот: Трінченко, III, № 639; Яворницький, № 817-818.

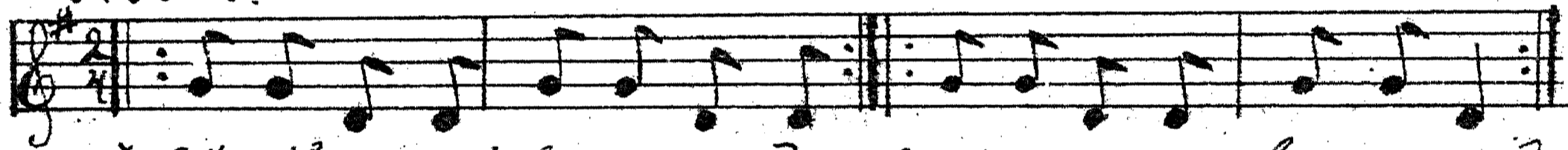
176.

Andante.

1. Ой мій ми-лий го-лу-бок-ку, 2. пус-ти ме-не до до-монь-ку,
3. не-хай же я по-гу-ля-ю, 4. як ри-бой-ка по ду-на-ю,
5. як ри-бой-ка з ри-бой-ка-ми, 6. я мо-ло-да з ді-вой-ка-ми.

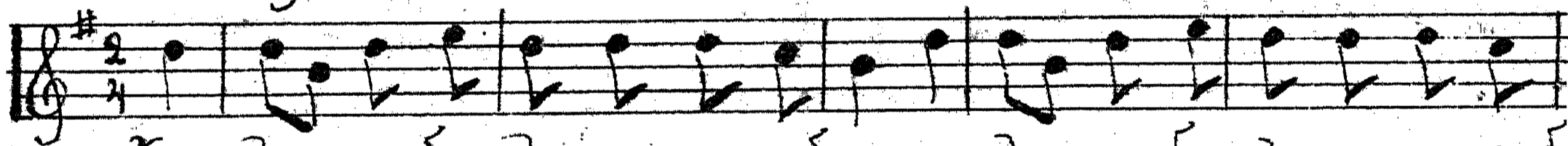
Vivace.

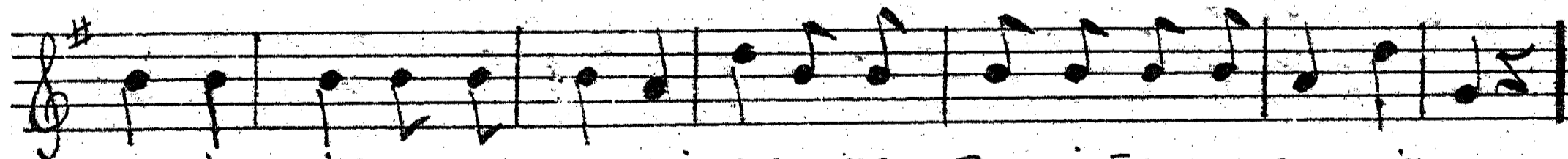
7. Ой мій ми-лий во-шо-пру-де, 9. Ой ко-ли я во-шо-пру-де,
8. пус-ти ме-не ме-жи лю-де, 10. не йди в лю-де, си-ди тут.

Пар. тексти без нот: Колверт, Слов'янські, II, № 58; Трінченко, III, № 1686.

177. *Allegretto.*

Хо-ди-ли, блу-ди-ли па-руб-ки, хо-ди-ли, блу-ди-ли па-руб

ки сім літ та по при-піт-ку, а чо-ти-рі та по за-піт-ку

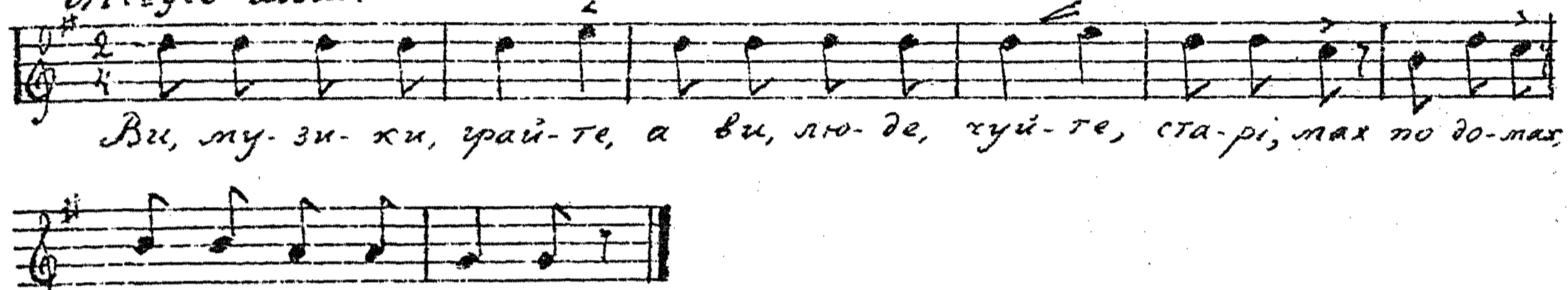
Пар. тексти без нот: Губ., III, ст. 37, № 83 (поміж весняними грами), V, ст. 123, № 65 (повніший); Rokossowska в Zb. Wiad., т. III, ст. 213, № 82.

Пісні до танцю.

З Колодяжного, Ковельського пов.

178.

Allegro assai.

Ви, му-зи-ки, грай-те, а ви, лю-де, чуй-те, ста-рі, мах по до-мах,
мо-ло-ді, тан-цюй-те.

Ви, музики, грайте,
а ви, люде, чуйте,
старі-мах по домах,
молоді, танцюйте!

Ларая. текст без нот: Тнатюх. Коломийки, №1183; пор. Головацький, II, ст. 827, №49.

Філя Колесса (Ритміка укр. нар. пісень, Львів, 1907р., стор. 142-150 і 176-179) і В. Тнатюх („Переднє слово” до I тому „Коломийок”, ВУЦ т. Етногр. Зб. Наук. Тов. ім. Шевченка, ст. ВХУШ) ділять укр. танецьні пісні на коломийки і шумки (або козачки). Солтга-А. Загнєєв: „Къ вопросу о коломиѣкахъ”. Извѣстія отдѣл. русск. языка и словесности Имп. Академіи Наукъ, т. III, кн. 1, 1907, ст. 325-347. — Знакна частина танецьних пісень нашого збірника не підходить ані під коломиїку, а ні під шумку.

Allegro.

Ой ле-ті-ла зо-зу-лень-ка ку-ю-ти, ку-ю-ти, на-ди-ба-ла

Ва-си-лет-ка о-ру-ти, о-ру-ти. Ой, си-ну, Ва-си-ли-но, чи о-реш,
Ой що ж то-бі, зо-зу-лень-ко, до те-бе?

чи ти сі-єш пше-ни-чен-ь-ку, чи о-вес,
по-сі-яв я пше-ни-чен-ь-ку для се-бе.

Ой летіла зозуленька куюти, куюти,
надибала Василетка орути, орути:
-Ой сину, Василю, чи ореш,
чи ти сієш пшениченьку, чи овес?
-Ой що ж тобі, зозуленько, до мене?
Посіяв я пшениченьку для себе.

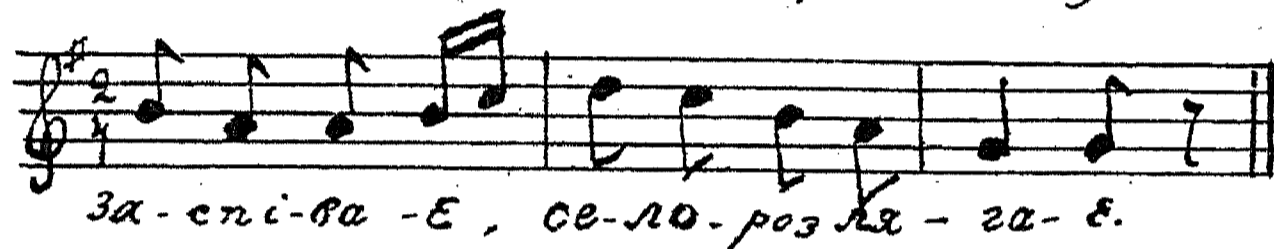
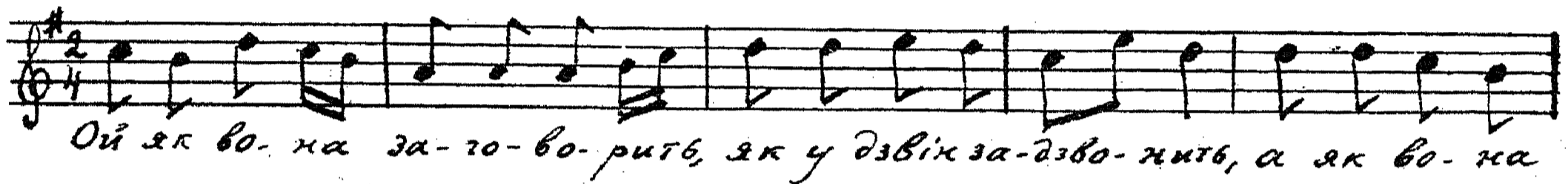
x x
x

Ой чия ти, дівчинонько, чия ти, чия ти?
Чи ти вийдеш на улицу гуляти, гуляти?
-Не питайся, козатеньку, чия я,
як ти вийдеш на улицу, вийду я.

Инші мелодії: Народные українські напівки, положені для фортепіано Николаєм Маркевичемъ. Москва, 1840р. № 5; Ковбегу, Роксисе, III, №196; парал. тексти без кот: Метл., 119, Тол., II, ст. 204, №39, ст. 841, №15; Де-Воллак, ст. 199.

180.

Andantino

Коло гаю похожая, в гаю не буваю,
а я свою дівчиночку по голосу знаю.

Ой як вона заговорить, - як у дзвік задзвонить,
ой як вона заспіває, - село розлягає.

Ой як вона заспіває, - село розлягає,
ой як вона засміється, душа радується.

— . —

Коло гаю похожая, коло ліщиночки,
чи хто батив, чи не батив мої дівчиночки?

Чи хто батив, чи не батив, нічого питати.

Сідай, сідай на коника тай поїдь шукати.

— . —

Що вже ходив, то вже ходив, то вже доходився,
коли б мені кінь ворокий, то б я оженився.

Коли б мені кінь ворокий, сиделечко маю,
поїхав би на Вкраїну, там дівчину знаю.

189.

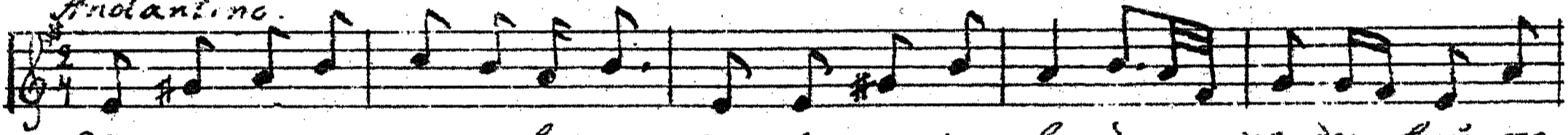
Одну знаю на Україні, другу на Волині,
розкраяли мені серце на дві половини.

А котру я вірне люблю, не скажу нікому,
бо то люде порозкосять, як вітер соломі.

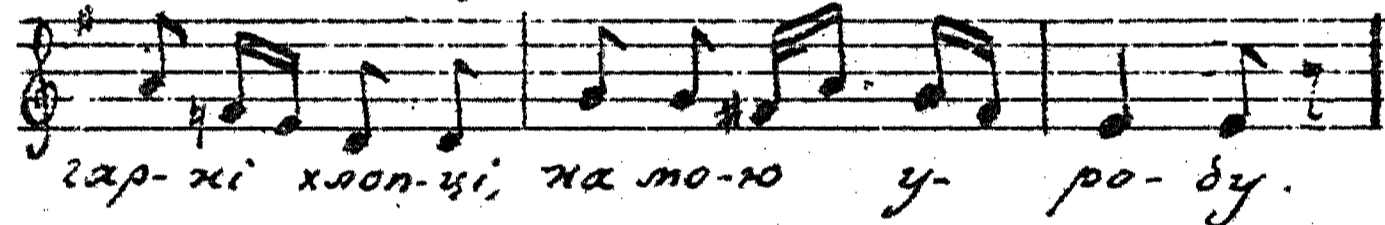
Варіант мелодії (І частина) - Колвег, *Мотуї*, №141. Парал. тексти:
до I строфи - *Гуд.*, I, ст. 235, №473; Колвег, *Мотуї*, №141-14; Бессараба,
Сьвдл., ст. 104; Ткачук, *Коломийки*, №№ 7096, 8308; до II-III - Колвег,
Рокисіє, III, №541; Новицький В. *Сб. Харьк. Уст.-Фил. О-ва*, VI, ст. 109;
Ткачук, *Коломийки*, №7035; до IV-V - Колвег, *Мотуї*, №141-2; до VI і від.
№141-14, ст. 79; до VII-і Ткачук, *Коломийки*, №5991; до VIII - Колвег,
Рієсні свди з Родола Росуїського, №7 (з иншою мелодією);
Тільгебрандт, *LXXII*, ст. 71 (з Ковринського пов.); *Гуд.*, I, ст. 308, №606.

181.

Andantino.

Ой рикнула ко-ро-ви-ця тур-ського за-ва-ду, не ди-вуй-те.

гар-кі хлоп-ці, на мою у-ро-ду.

Ой рикнула коровиця турського заводу.
Не дивуйте, гаркі хлопці, на мою уроду.

Погоріли болота, zostалися купи;
жешітєся, паруботки, аби не рекрути

Коб не гори високії та не перелази,
то бігав би до дівчини на день по три рази.

Паралельні тексти: до 1-ї строфи - Анчук, Малер. свадба в Корни-
цях Стодлецької нрб, №192; Біздай, №261; Колвег, Хотун, №141 (всі три-
з іншими мелодіями); Тматюк, Коломийки, №5951, 6328; до
III-ї Милорадович, Мар. обр. и п. Лубенск. у., ст. 100, №29.

Чи то, тато, тую брати, що воли-корови,
чи то, тато, тую брати, що чорні брови?

- Не питайся, мій сиротку, чи вона багачка,
тільки ходи, людей питай, яка з неї швачка.

Не питайся, мій сиротку, чи головка гладка,
тільки ходи, людей питай, чи мете хатка.

Не питайся, мій сиротку, брівок на шнуротку,
тільки ходи, людей питай, чи спрзде сиротку.

Не питайся, мій сиротку, яка там на вроду,
тільки ходи, людей питай, чи чесноного роду.

Парап. тексти без кот: Курганко, Пльски Буковинського народа, №134,
Колвег, Рохисіе, II, №№4316-4318; Тматюк, Коломийки, №6872.

Широки шаровари сліди замітають,
три шеляги у кишені, тай ті заважають.

Один шеляг на танець, другий на горілку,
а за третій куплю меду, по частую дівку.

Ой не ходи коля^{*)} води, шудратий^{**)} Мартине,
не грай, не грай в сопілотку, нехай вона згине.

Ой бо тая сопілотка токенько заводить,
не одну дівчиноньку їа з розуму зводить.

Ой не ходи коля води, шудратий Мартине,
та не бери багатої, нехай вона згине.

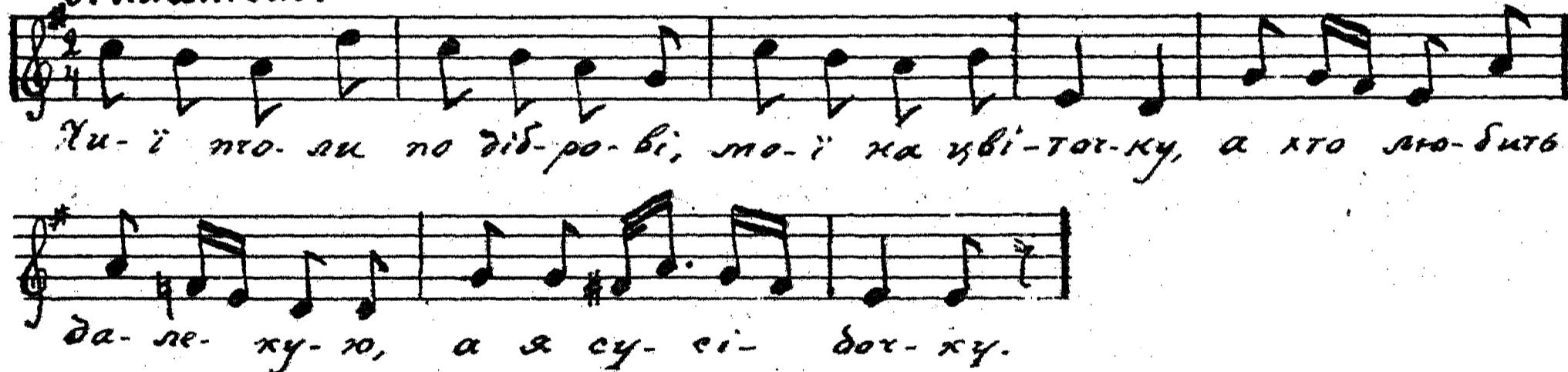
Багатая зубатая, щей до того пишка,
убога я хороша я, як у саду вишня.
Багатая зубатая губи надимає,
убога я хороша соротку не має.

*) коло. **) кугеревий.

Парал. тексти: з иншого мелодією - Яхтук. Малор. свадба вь Кор-
ницькомъ приходь Конст. у. Сьдл. г., N 188; без кот. Губ., I, ст. 37, N 88, B;
Гнідик, N 376; Губ., I, ст. 496, N 107.

189.

Andantino.

Ти-ї по-ли по ді-ро-ві, мо-ї на цві-ток-ку, а хто лю-бить
да-ле-ку-ю, а я су-сі-дох-ку.

Тиї по-ли по ді-рові, мої на цві-ток-ку,
а хто любить далеку, а я сусідочку.
Що до тей далекої треба коні бістрі,
а до мей близенької перелази низькі.

183.

allegretto.

На го-ро-ді ка-лю-жа, ле-жить ми-ла не-ду-жа,
 як му-зи-ки за-чу-є, ці-лу ніз-ку тан-цю-є.

На городі калюжа,
 лежить мила недужа,
 як музики зачує,
 цілу ніжку танцює.

Місія теродія-Ліріїнські, №58. Парал. тексти без нот: Чуд. I, №107, ст. 1138, №159, ст. 1155; Де-Волламб, ст. 199, №81; Рокоссовська, №202, ст. 235; Ковбег, Рокисіє, III, №590; Шухевич, Тучульщина, III, ст. 127, №104; Тмідиз, №762.

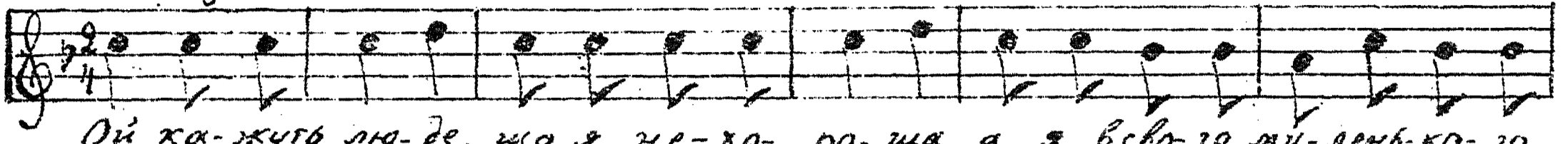
Чорна хмара-дощ буде,
 мій миленький пріх іде.
 Ой дощикку, війтися,
 мій миленький, вернися.

На городі терниця,
 чогось мила сердитесь,
 ой сердитесь цей дуже,
 а на неї байдуже.

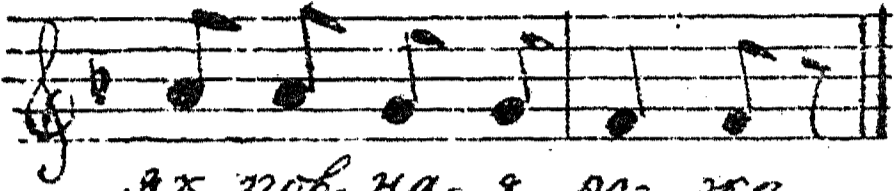
Пар. т. без нот: Чуд., I, №159, ст. 1155; Тол., II, ст. 214, №64; ст. 386, №712.

184.

Allegro molto.

Ой ка-жуть лю-де, що я не-хо-ро-ша, а я в-сво-го ми-лень-ко-го,

як пов-на-я ро-жа.

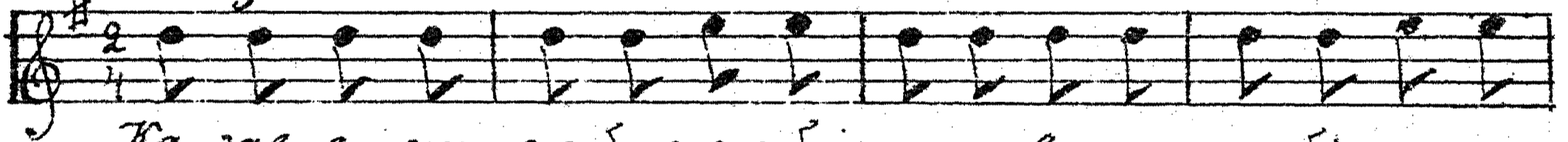
Ой кажуть люде,
що я не хороша,
а я в свого миленького,
як тервона розка.

Ой кажуть люде,
що я недоросла,
а я в свого миленького,
як у борусоска.

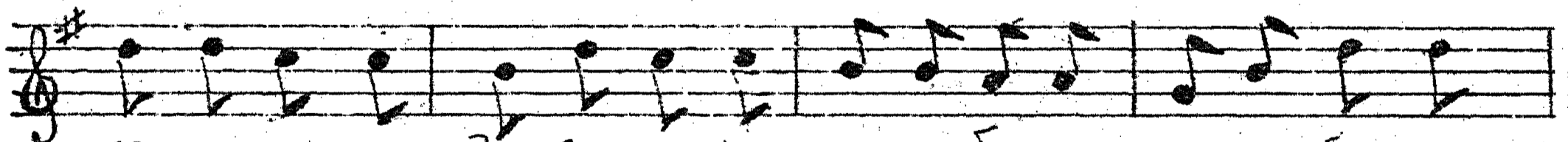
Ой кажуть люде,
що я упила ся,
а я в свого миленького
галава вдала ся.

185.

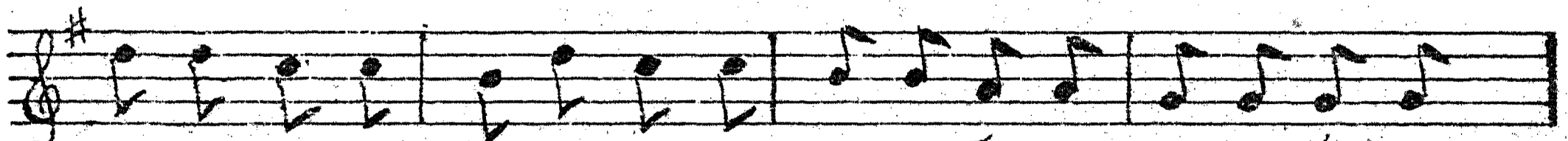
Allegro molto.

Ка-зав є-си: лю-блю, лю-блю, те-ре-виг-ки то-бі ку-плю,

те-пер ме-ні до-ве-ло-ся, що ти бре-шеш, а я бо-са.

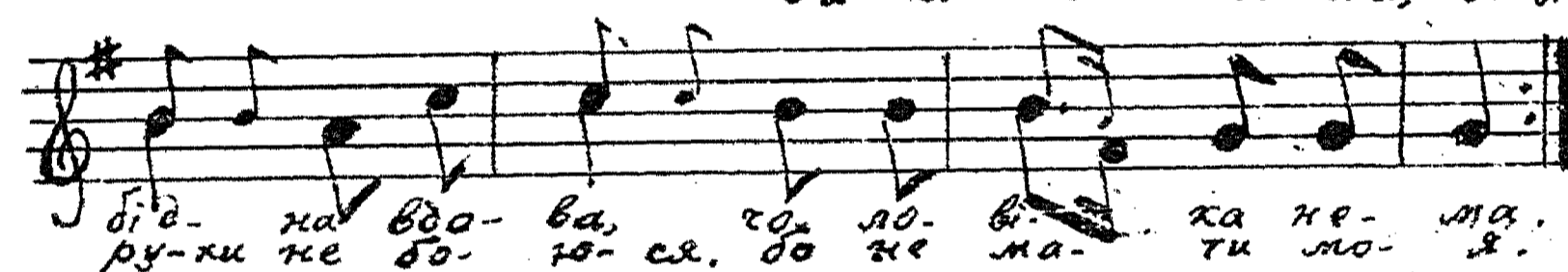
те-пер ме-ні до-ве-ло-ся, що ти бре-шеш, а я бо-са.

194.

Каза в сси: „люблю, люблю,
 черевички тоді куплю.“
 Тепер мені довелось,
 що ти брешеш, а я боса.

186.

Allegro molto.

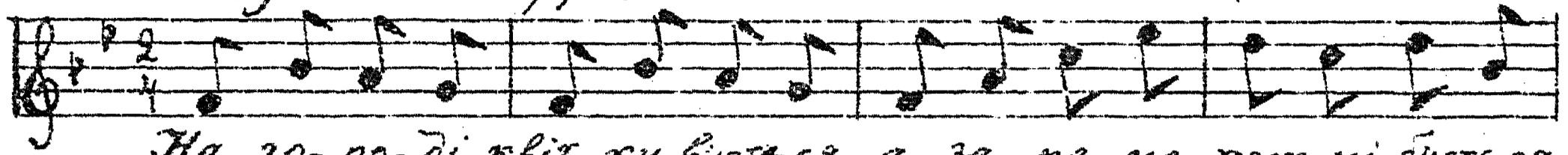
Ви музики мої,
 ви заграйте мені,
 бо я бідна вдова,
 головіка нема.

Ой мій головік
 на Волощину втік,
 а я ціна продала
 та музики найняла.

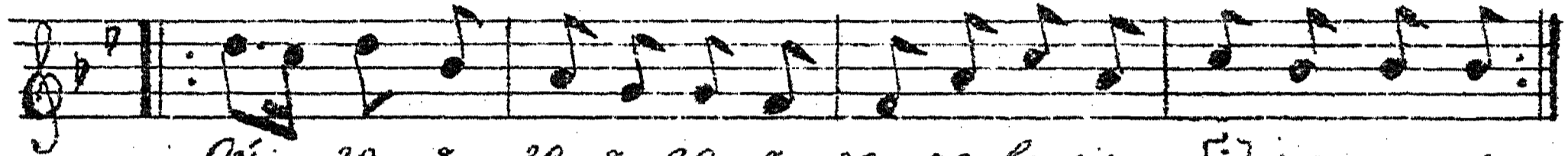
Ой сама я, сама,
 головіка нема,
 а свекрухи не боюся,
 бо не мати моя.

3-й куплет з однотиповою мелодією у Верховинця, №144; з іншою-у Роздольського-
 Людхевича, №1236. Пар. тексти без нот-губ., I, ст. 669, №266; ст. 1159, №177; Rokossov-
 ska, №244, ст. 239.

187.

Allegro non troppo.

На го-ро-ді кві-тки в'ються, а за ме-не хлоп-ці б'ються,

Ой го-я, го-я, го-я, го-ло-вонь-ка бід-на мо-я.

На городі квітки в'ються,

а за мене хлопці б'ються,

Ой го-я, го-я, го-я,

головонька бідна моя!

Не бийтеся, нема за що,

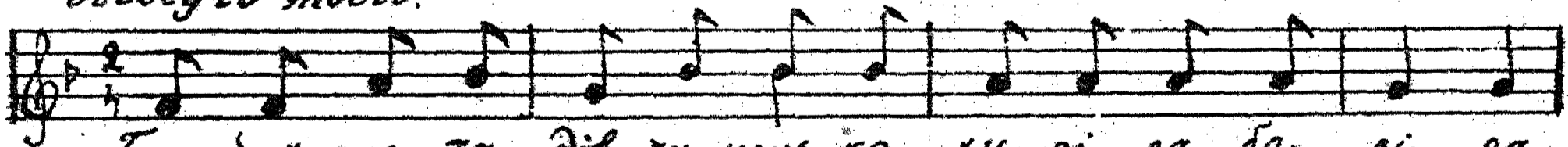
хоч я гарна, так ледащо.

Ой го-я, го-я, го-я,

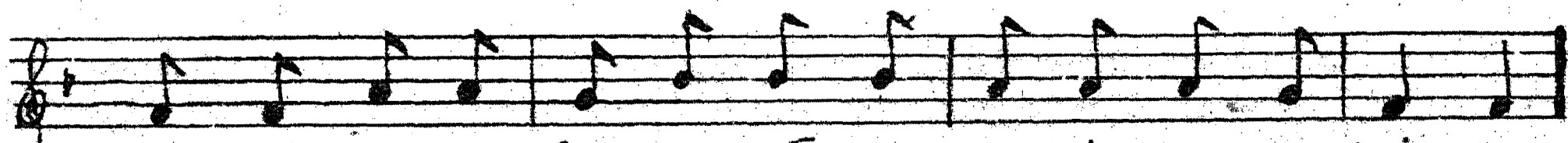
головонька бідна моя!

Вар. мелодії, до інших слів, в мат. етногр. з колекції Фіскова, №278, ст. 222. Однакова ритмічна схема у Коцітінського, №80 (пер. строфи 9 і 10 уміщеного там тексту). Парал. тексти: з іншою мелодією - Біг-дай, №190; без нот-губ., №48, ст. 1119, т. I; Де-Воллань, ст. 120; Толуб, II, ст. 829, №68; Іматюк, Таївки, ст. 201.

188.

Allegro molto.

Бо- дай же та, дів-чи-нок-ко, хи-рі-ла, бо- лі-ла,

що ти мо-їх ви-н-ки яб-лук за лі-тет; ко- зо-зі-ла.

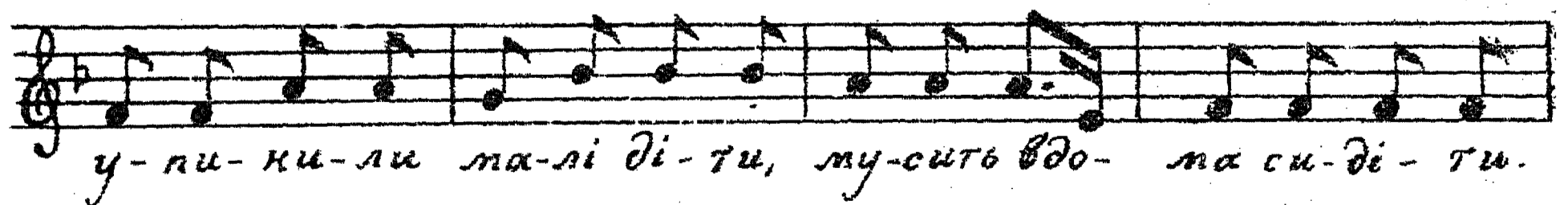
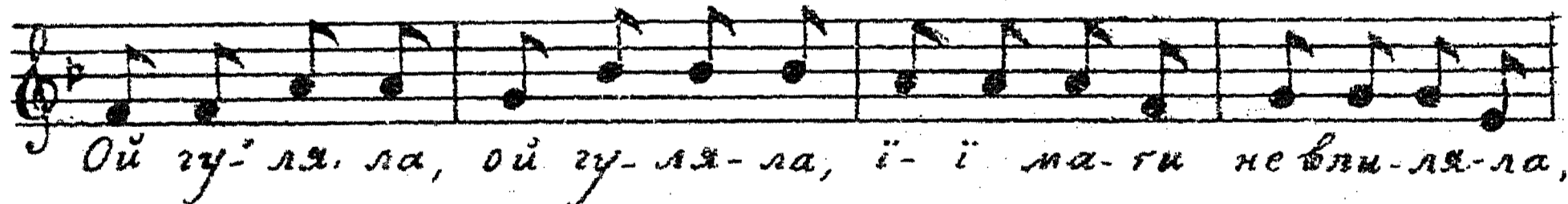
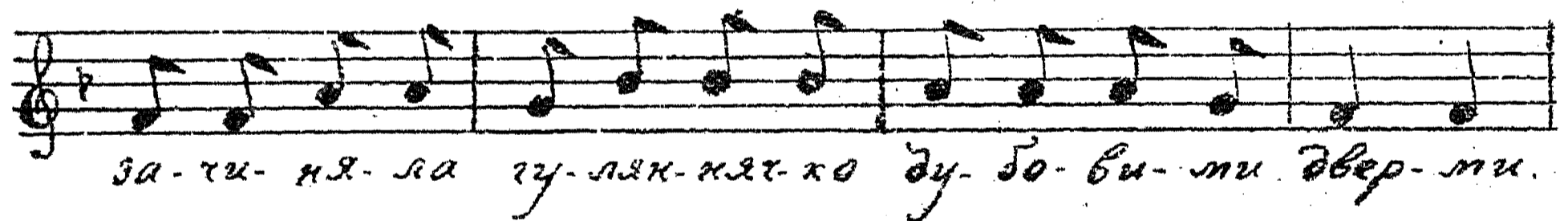
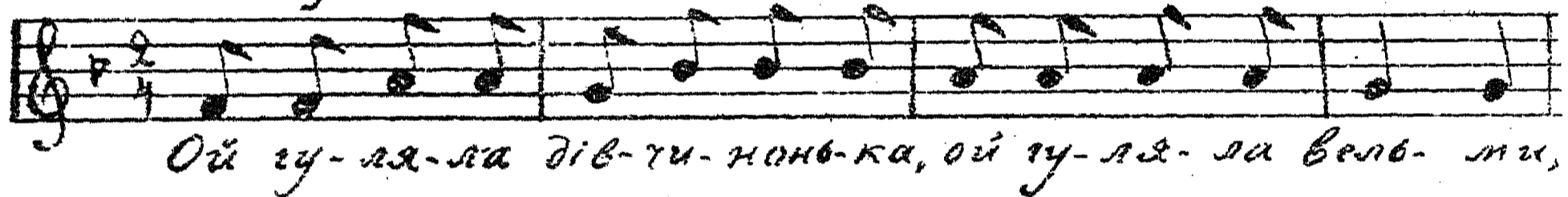
Бодай же ти, дівчинонько,
хиріла, боліла,
що ти моїх винних яблук
за літешко зіла.

-Ой ти, дуркий, купував,
я, розумна, брала,
тепер зіма, яблук нема,
любити не стала.

Коломийки з дуже близькою мелодією (слова інші) у
Раздольського-Людкевича, ММ 1022-1024. Парал. тексти: з іншою
мелодією- Лисенко, III, № 26; без нот- Кавець, Рокисіє, III, ко-
ломийка № 533-534; Житецький, Очерк звукової історії
малор. наріччя, ст. 332; Де-Волланз, ст. 246, № 35; Гоя, II, стор.
829, № 66; Ткачюк, Коломийки ММ 6484, 8275, 8284.

189.

Allegro molto.

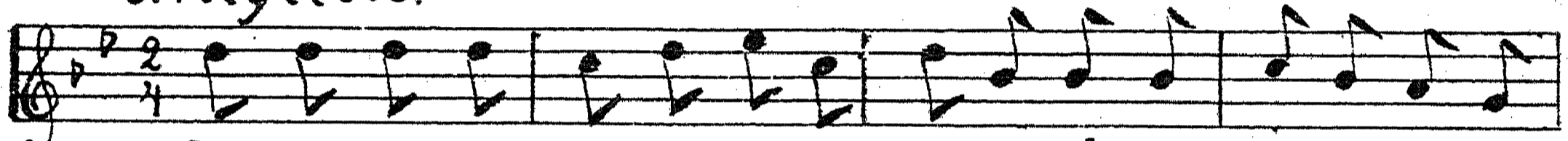
Ой гуляла дівчинонька,
ой гуляла вельми,
зачиняла гуляннячко
дубовими дверми.

Ой гуляла, ой гуляла,
її мати не вчиняла,
упишили малі діти,
мусить вдома сидіти.

Пор. Тнатюк, Коломийки, № 333.

190.

Allegretto.

Ой по-сі-яв ко-зак гре-кку на ду-бо-ві, на вер-шет-ку.

сам пію, сам гу-ля-ю, сам сте-лю-ся, сам ля-га-ю.

Ой посіях козак грекку
на дубові, на вершечку.

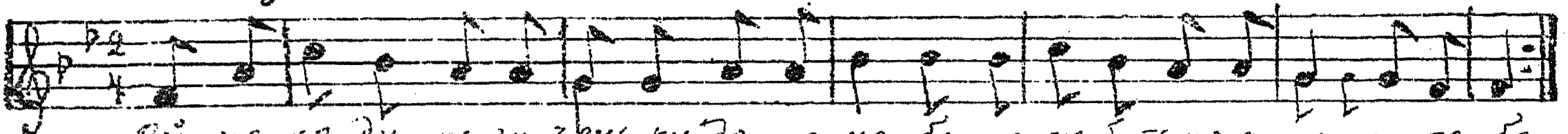
Сам пію, сам гуляю,
сам стелюся, сам лягаю.

Схватилася шура-бура,
козакові грекку здука.

Сам пію, сам гуляю,
сам стелюся, сам лягаю.

Пор. Голов., II, ст. 201, № 30; Дорощкі, № 111; Чуб., I, ст. 1170, № 210; З фолккл.
заяць Маркіана Шашкевича. Подав М. Возняк. Зап. Наук. Тов. ім. Шевц., 1912 р.,
кн. III, ст. 152.

191. Allegro.

Ой не ходи, козацьку, до мене, бо не любить мене мати тебе.
Мой мамі то шевці, то кравці, щоб пошили черевички дочці.

Ой не ходи, козацьку, до мене,
бо не любить мене мати тебе.

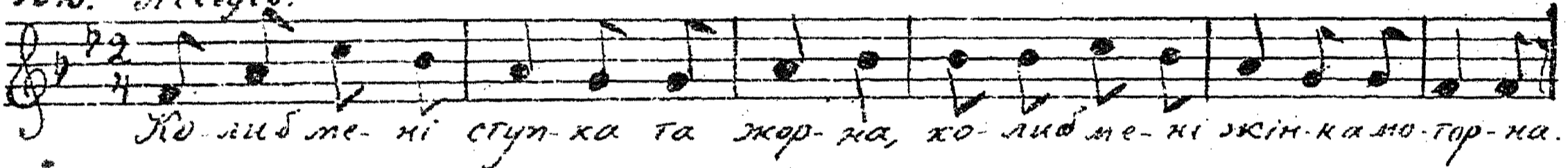
Мой мамі то шевці, то кравці,
щоб пошили черевички дочці.

Сій ти, тату, мої мамі не займай,
наша мати господицька - ай, ай, ай!

Розпоровся черевичок у мене,
нагнувся головік на мене.

Я ж думала, за сто миль забіжить,
оглянуся, - аж за мною біжить.

192. Allegro.

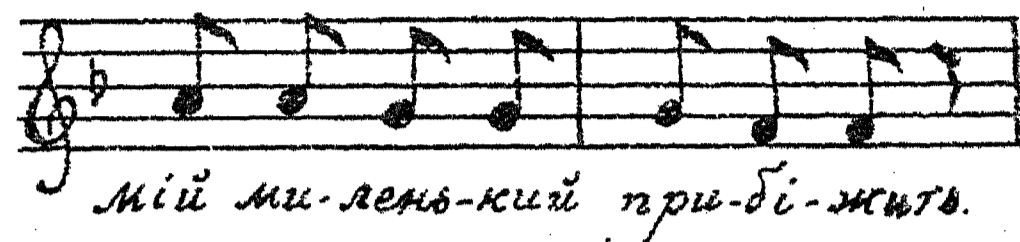
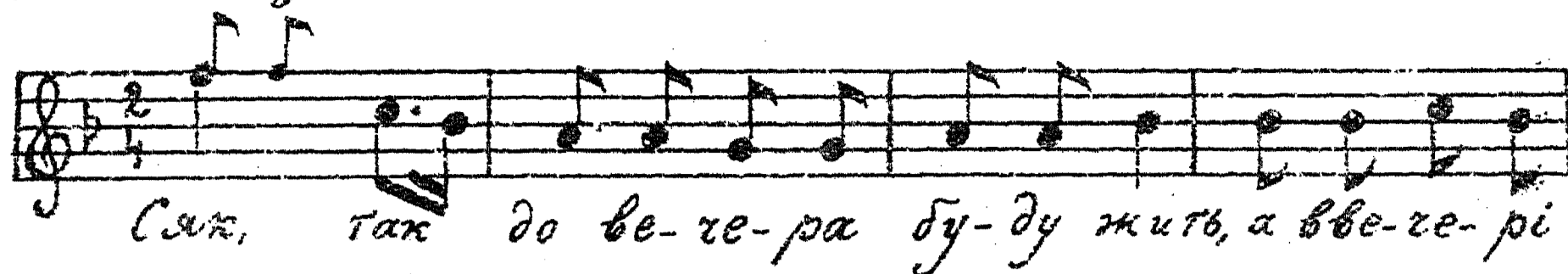

Коли б мені ступка та жорна, коли б мені жінка моторна.

Коли б мені ступка та жорна,
коли б мені жінка моторна,
то б я її цілував-милував,
а до печі куховарку найняв,
а до хати заміталогку,
до дитини колихалогку,
и сам би я по водичю ходив,
свою милу за ругенську водив.

Лор. Мр. О-ва Узел. Волыни, т. I, ст. 127, №22 (весільна, безноз).
Губ. I, 480, №22 (Харьк. губ.).

193. Allegro.

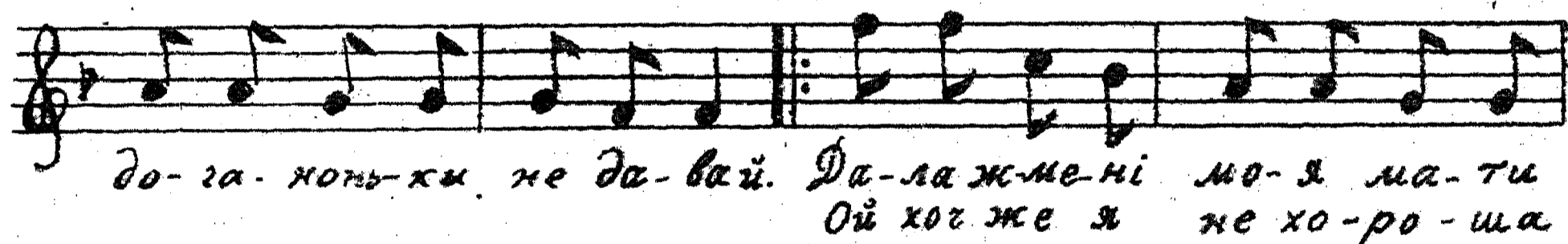
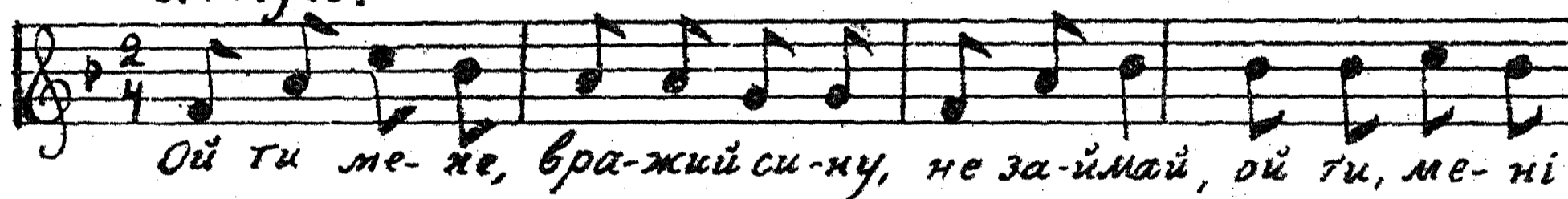

Сяк-так до вечера буду жить,
 а ввечері мій миленький прибіжить.
 Прибігає мій миленький уночі
 а я лежу пологая на печі.
 - Ой чого ж ти, моя мила, так лежиши?
 Ой чого ж ти на вулицю не біжиши?
 - Як би мені такі-сякі шкарбунці,
 не сиділа ж би я вдома на печі.

Парал. тексти без нот: Губ. V, № 224, ст. 105, № 191, ст. 1105; Гнідязь № 1024.

194.

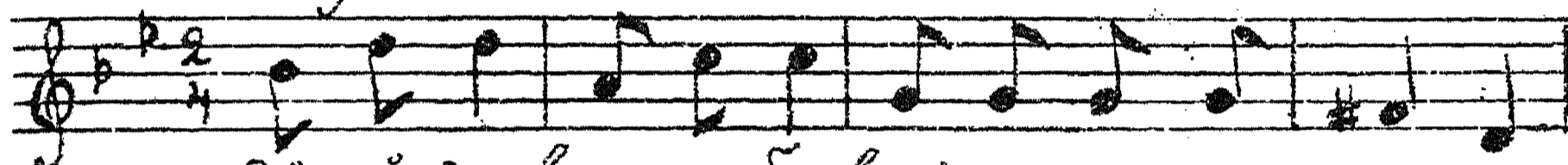
Allegro.

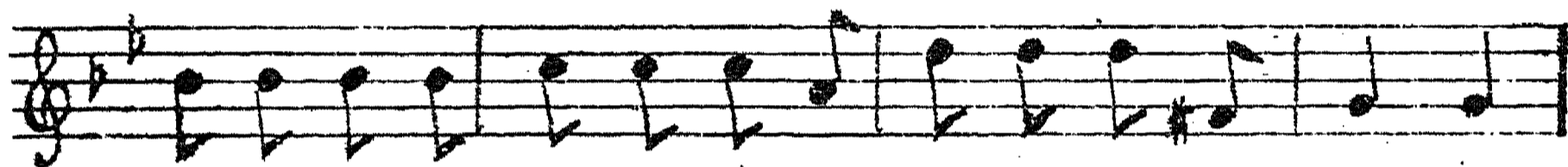
Ой ти мене, бражний сину, не займай.
 ой ти мені доганонокки не давай.
 Дала ж мені моя мати догану,
 породила нехорошу, погану.
 Ой хот же я нехороша на виду,
 буде з мене господинька до ладу.

195.

Allegretto.

Ой ти знав, на-що брав мі-ща-кот-ку з міс-та,

я не і-ла і не бу-ду гре-га-но-го тіс-та.

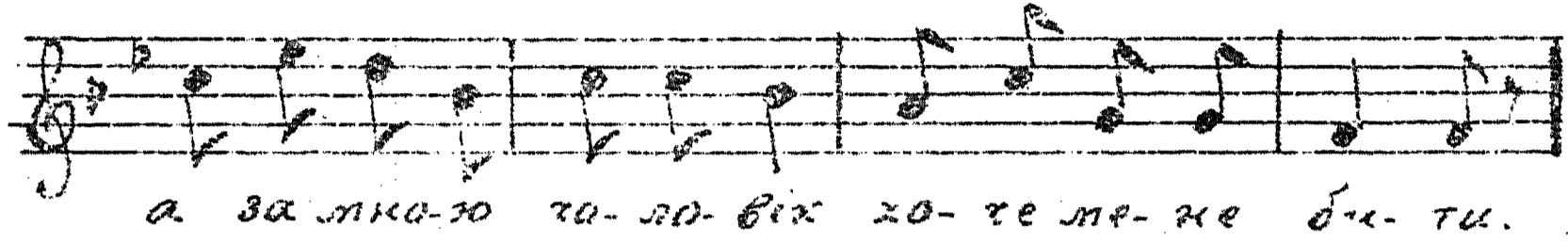
Ой ти знав,
 нащо брав
 міщанотку з міста,
 я не іла
 і не буду
 греганого тіста.

Ой ти знав,
 нащо брав
 мене невеличку,
 мене мати
 годувала,
 як перепеличку.

Паралелі: Конощекко, II, № 81 (мел. з однаковою ритм. схемою);
 з иншими мелодіями - Колберг, Мотуї, № 361; Ангук, Малер. св.
 № 189; Бігдай, I, № 38; без кот-Шейковскій, Быть Подольнч, I, ст. 67;
 Чуб., I, ст. 685, № 293, ст. 1140, № 148; Де-Воллант, ст. 202; Rokossovskia,
 № 218; 2. Д. Мат. етн. з околиць Іллікопи, № 265; Колберг, Chetmskie,
 II, № 104.

196.

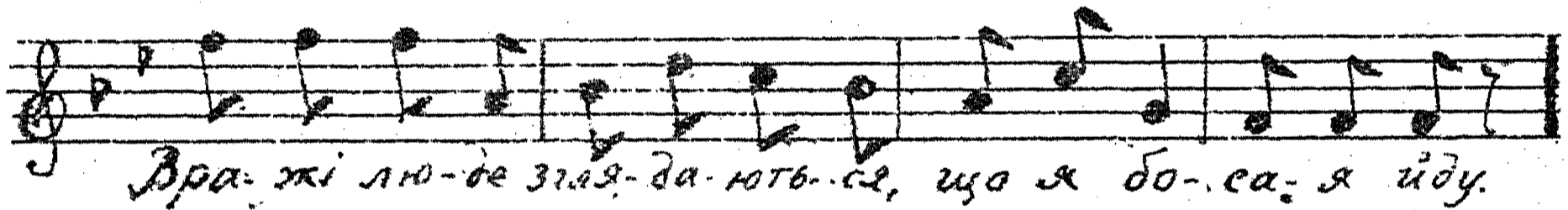
Allegretto.

Ой іду, іду, іду
до коршотки пи-ти,
а за такою го-ло-вік,
хо-че ме-не бч-ти.

197.

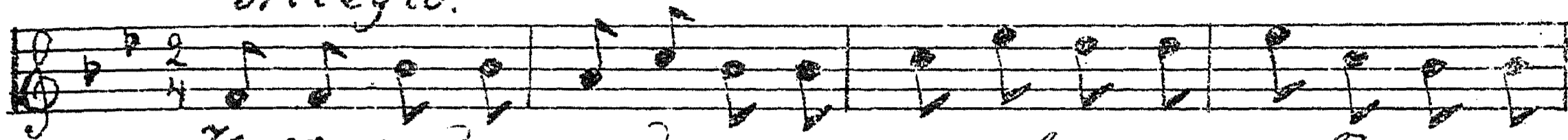
Allegretto.

Ой іду, іду, іду,
як сокілка по льоду,
вражі люде зглядаються,
що я босая іду.

198.

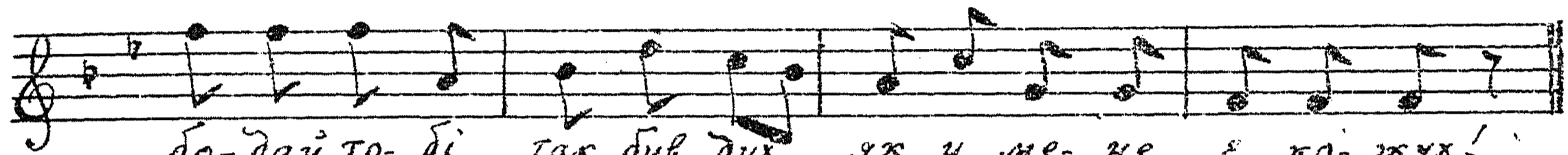
Allegro.

То-го се-диш, на-ду-ла-ся, то-го вко-жух не вдег-ла-ся?

Бо-дай то-бі так був дух, як у ме-не є ко-жух,

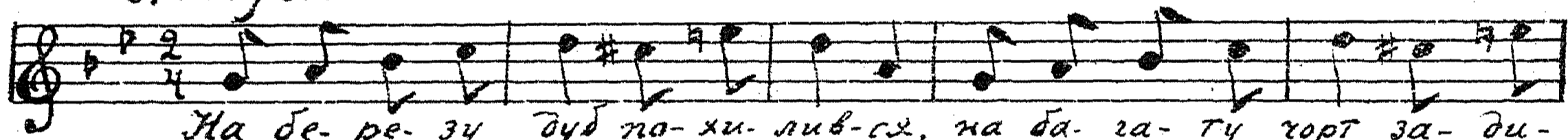
Бо-дай то-бі так був дух, як у ме-не є ко-жух!

Того седиш, надулася,
тому в кожух не вдяглася?
-Бодай тобі так був дух,
як у мене є кожух!

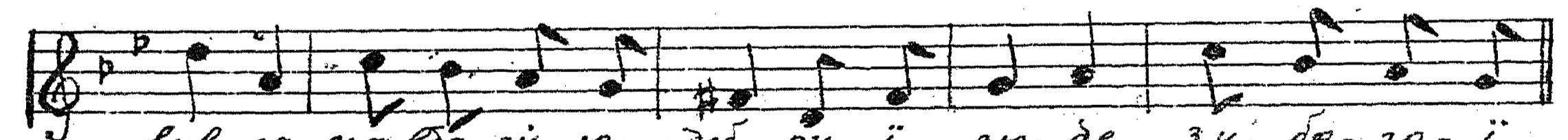
Инші мелодії у Лисенка, II, №19, Ходоровського, №11, Конощенко, III, №69.

199.

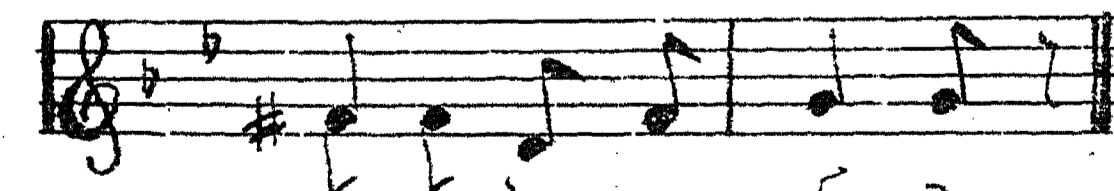
Allegro.

На бе-ре-зу дуб по-хи-лив-ся, на ба-га-ту горт за-ди-

вив-ся, на вбо-гю-ю доб-ри-ї лю-де, зу-бо-го-ї

гос-по-динь-ка бу-де.

203.

На березу дуб похилився,
на багату горт задивився,
на вбогую добрії люде,
з убогої господинька буде.

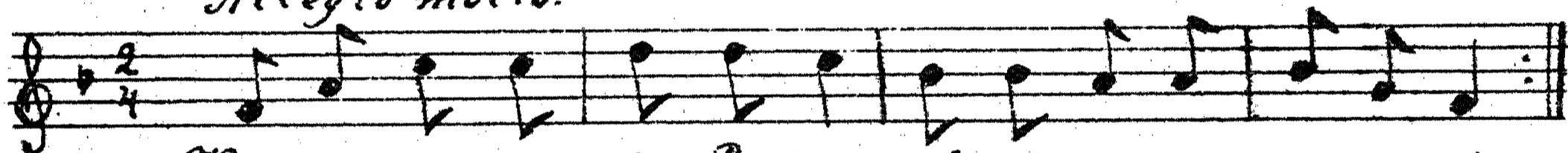
Гол., II, ст. 812, №32

А до мене Яків приходив,
коробочку раків приносив,
а я тиї раки забрала,
а Якова з хати прогнала.
- Уди, іди, Якове, з хати.
Бо на печі батько та мати,
а в запічку дядькові діти,
нігде тебе, Якове, діти.

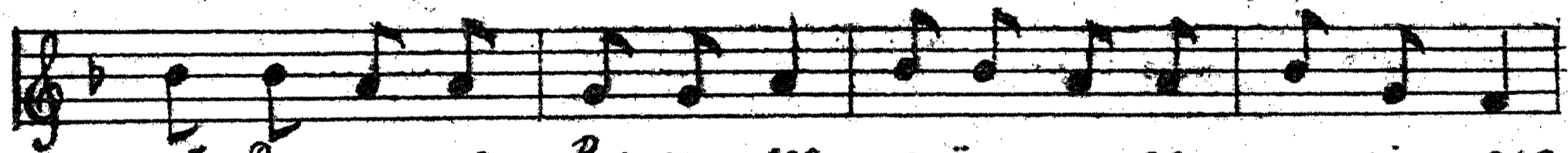
Вар. мелодії: Конощенко, III, №56. Інші мелодії-Демчуцький, №10; Біздай, I, №22. Без нот-Губ, I, №47, ст. 1119; Бессараба, Херс., №160; Тнідик, №881.

200.

Allegro molto.

Ка-те-ри-на і Ва-силь-сва-ри-ли-ся за ки-сі-лю.
Ой Ва-си-лю, Ва-си-лю, не їж мо-го ки-сі-лю.

ой Ва-си-лю, Ва-си-лю, не їж мо-го ки-сі-лю,

ой Ва-си-лю, Ва-си-лю, не їж мо-го ки-сі-лю.

204.

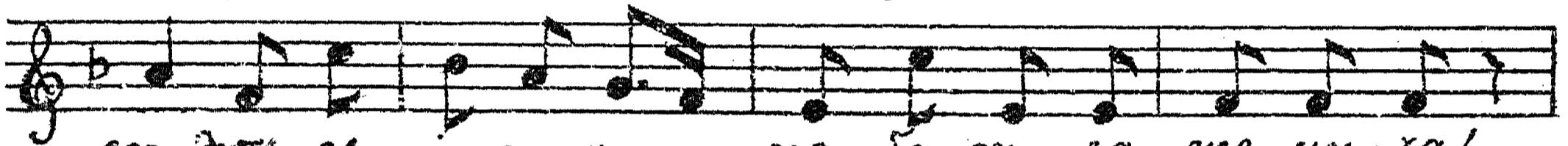
Катерина і Василь
сварилися за кисіль.

- Ой Василю, Василю, } тригі.
не їж мого кисілю.

201. Allegretto.

На вулиці скрипка грає, мене мати не пускає
На вулиці скрипка бас, пус-ти, ма-мо, хоч на час!

сер-дить-ся і ли-ха, не ба-ги-ла же-ни-ха!
сер-дить-ся і ли-ха, не ба-ги-ла же-ни-ха!

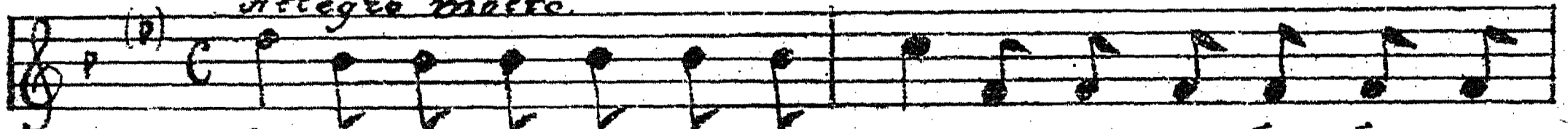
На вулиці скрипка грає,
мене мати не пускає,
сердиться і лиха,
не багила жениха.

На вулиці скрипка, бас,
пусти, мамцю, хоч на час!
Сердиться і лиха,
не багила жениха.

Парал. тексти з іншими мелодіями - Кофберг, Шопенський, II, №55;
Роздольський-Люджевич, №1240.

202.

Allegro molto

Тут ма-я ху-ма бу-ла, тут ма-я мо-ба бу-ла,

тут ва-на вер-ті-ла-ся, хорт зна-є, де ді-ла-ся.

Тут моя кута була,
тут моя люба була,
тут вона вертілася,
чорт знає, де ділася.

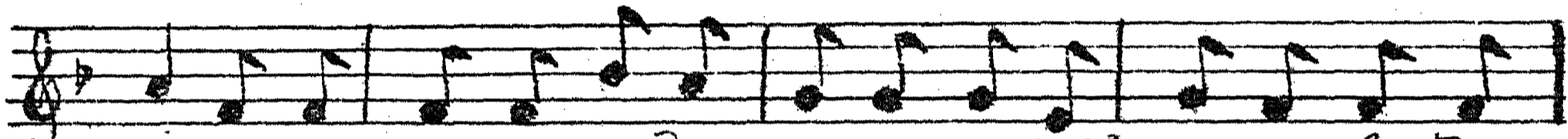
Ця ж мелодія - Ів. Колесса, ст. 77.

203.

Allegro.

Гар-нень-ка мо-ло-диц-ка, гар-нень-ко по-ди-вить-ся,

гар-нень-ко са-ма хо-дить, а ще гар-ній му-жа во-дить.

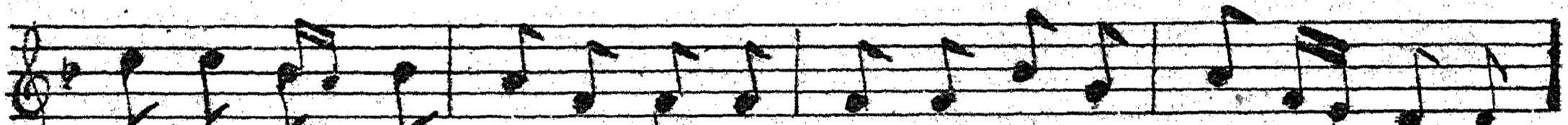
Гарненька молодичка,
гарненько подивиться,
гарненько сама ходить,
а ще гарній мужа водить.

204.

Andantino.

При-йди, при-йди, мій ко-ро-шій, скимь го-ба-ти, при-йди ба-сний,

щоб під-ків-ки не бряж-ка-ли, щоб со-ба-ки не бре-ха-ли.

206.

Прийди, прийди, мій хороший,
скинь чоботи, прийди босий,
щоб підківки не бряжгали,
щоб собаки не брехали.

Парал. Рокоссовська, №155, ст. 229.

Козаченьку черновусий,
чом на тобі жупан кусий?
- Дразкі дівки підпоїли,
жупан мені підкроїли.

Лукашевич, ст. 142, №44 (з Вацлава з Олеска); Чуб., I, ст.
1119, №49, ст. 1170, №208.

Ой тож мені догодило,
що прядиво не вродило,
ані прядсти, ані ткати,
тільки собі погуляти.

Чуб., I, ст. 1184, №244.

Ой ти, Гандзю милостива,
чим ти брови намастила?
- Намастила купервасом,
щоб люблять хлопці часом.

З іншими мелодіями - Колвег, Рокісис, III, №№194; 195,
Лисенко, II, №40. Без нот - Тал., II, ст. 240, №13; Колвег, Мо-
тун, №568; Чуб., I, ст. 1107, №8, ст. 1114, №29, ст. 1115, №30.

Ми паробок, а паробок,
ходім 'бадва'^{*)} на заробок,
заробимо корець жита,
буде для нас і для жида.

Дай же, Боже, в добрий час,
як у людей, так і в нас,
і в добруто годину,
звеселити родину.

Близькі тексти з спорідненими мелодіями: Шастан
з Олешка, ст. 90, №5 (мелодія - Лірніські, №20); Kolberg, Chetn-
skie, I, №337; без нот - Де-Волакь, ст. 152; Тол., II, ст. 492; Kol-
berg, Wołun, №62; Теодоровит, V, ст. 305. У Теодоровита
і Колберга це - весільний танець.

Погуляймо, братиця,
бо не хутко трапиться,
погуляймо раз і два,
недалеко до Різдва.

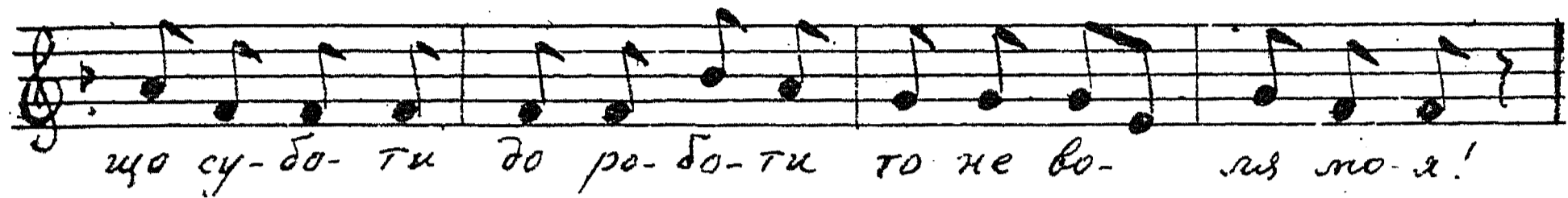
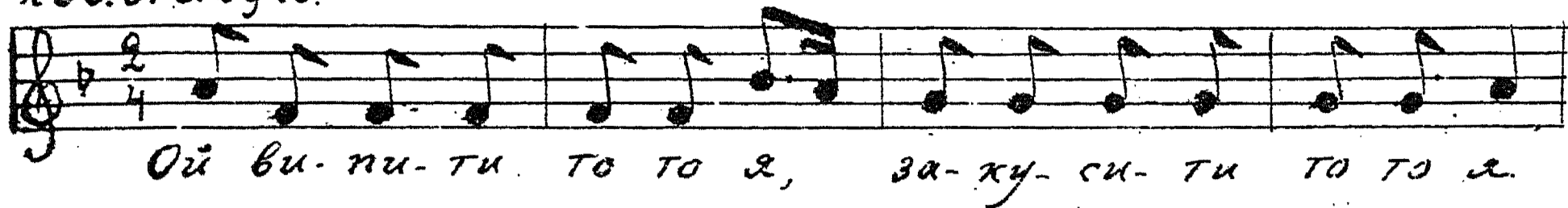
Погуляймо, господине,
нехай наша журба згине.
Ой хоч згине, хоч не згине,
погуляймо, господине.

Ой нащо нам музики,
як у нас свої язики?
Я заграю, поскачу
і нікому не плачу.

Вар. в оповіданні Ганни Барвінок „Сирітський жаль“ (ст.
46 по виданню 1902 року).

^{*)} Обидва.

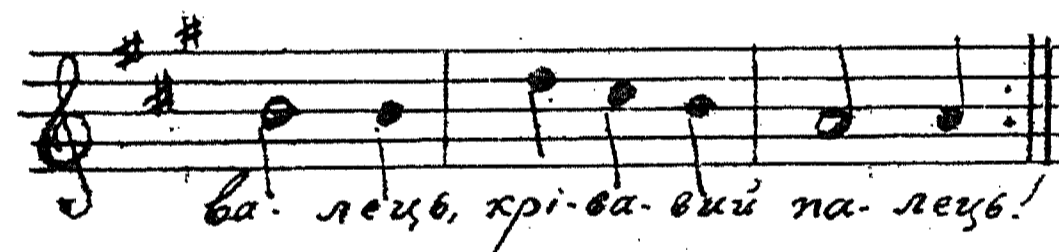
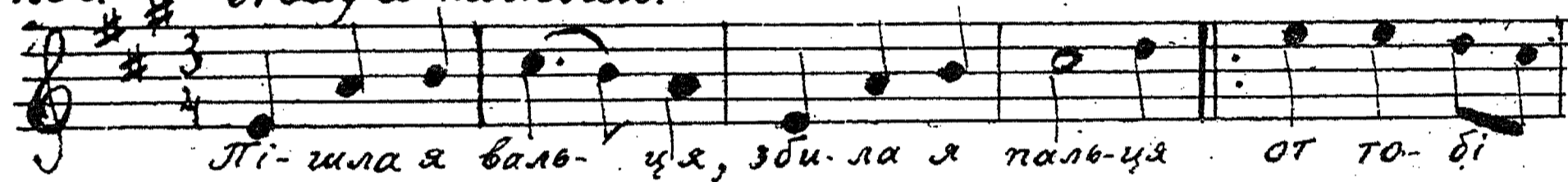
205. Allegro.

Ой випити-тото я,
захусити-то то я!
Що суботи до роботи,-
то неволя моя!

Варіант (з 4 вірші): До роботи болять боки,
щей до того голова.

206. Allegro moderato.

Пішла я вальця,
збила я пальця,
от тобі валець,-
кривавий палець!

На цей голос у Колодязнім співають теж такі сло-
ва, як у Mat. Etn. x o k o b i c P l i s t o w a , 2 b . W i a d . , t . V I I I , N 2 8 2 ,
ст. 223, з незначними відмінками. Варіант останньої
пісні у Конощенко, III, N 60 (ритм. схема однакова),
а без нот-губ., I, ст. 681, N 284.

Коліскові.

(На свідчення Олени Пгілки всі з Гадячого.)

207.

А-а, котів два, сірі, білі обидва,
по березку ходили та качечку ловили,
а качечку на юшечку, а пір'ячко в подушечку,
щоб дитинка була спала, була спала, не кричала,
а-а-а-а!

А-а, котів два,
сірі білі обидва,
по березку ходили
та качечку ловили.
А качечку на юшечку,
а пір'ячко в подушечку,
щоб дитинка була спала,
була спала, не кричала.
А-а-а-а! А-а-а-а!

^{*} (коріше лагідний вищук, ніж музикальний тон; високість означено приблизно.)

Споріднені колискові мелодії у Марка Вовчка, №21, Туляка-Аргемовського, №1, Ходоровського, №1. Лібретто без нот: Мр.Т. Дитини в змичаях і віруваннях укр. народа. Львів, 1907, ст. 14, №17.

208.

Andante.

А-а, ки-цю, пі-шла ки-ця по во-ди-цю,
 гай у-па-ла у кри-ки-цю. Пі-шов ко-тик ви-тя-га-ти,
 не знав за що ки-цю бра-ти, у зяв ки-цю за хвос-ти-цю,
 гай у-да-рив об стов-пи-цю. О-то то-бі, ки-цю,
 не лізь у кри-ки-цю, а бузь, ки-цю, ве-се-ла,
 по-ї-де-мо до се-ла хліб сіль ку-пу-ва-ти,
 ма-лих ді-ток го-ду-ва-ти. А-а-а-а!

^{x)} Див. приліску на стор. 210.

А-а, кицю,
 пішла киця по водичю
 тай упала у криницю.
 Пішов котик витягати;
 не знав, за що кицю брати,
 узяв кицю за хвостичю
 тай ударив об ставничю.
 - Ото тобі, кицю,
 не лізь у криницю,
 а будь, кицю, весела,
 поїдемо до села
 хліб-сіля купувати,
 малих діток годувати.

Пар. тексти без нот: Чуб., IV, ст. 24, № 26, ст. 25, № 28; Милорадович, Нар. обр. і тьски Рудекск. у., ст. 42, № 41.

209

А-а, ко-то-ток, за-хо-вав-ся в ку-то-ток, пі-ймав со-бі миш-ку,
 тай ззів у за-тиш-ку а- а- а- а!

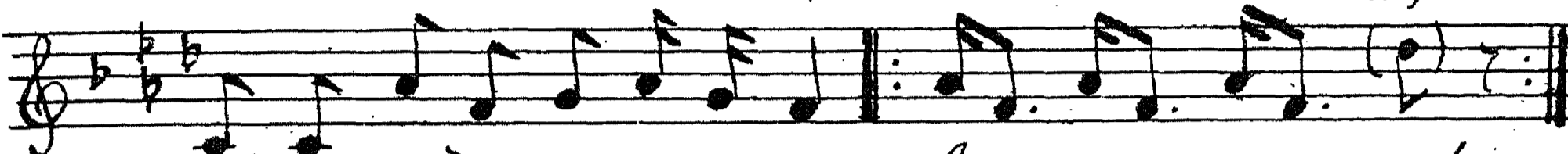
Такий самий текст, без нот, у Чуб., IV, ст. 26, № 34 (перерука з Максимовича)

Див примітку на стор. 210.

210.

Andante.

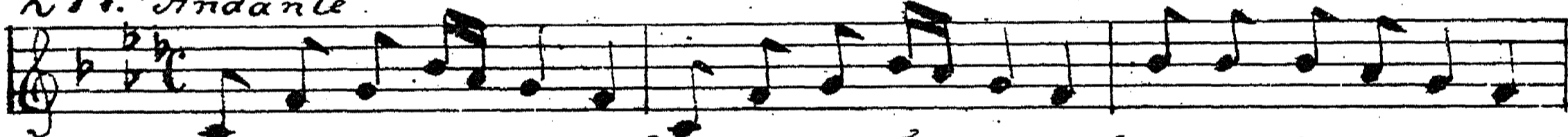
Бу-ти ки-цю, би-ти, не хо-те ро-ди-ти, би-ти ки-цю по ла-п-ках^{x)}

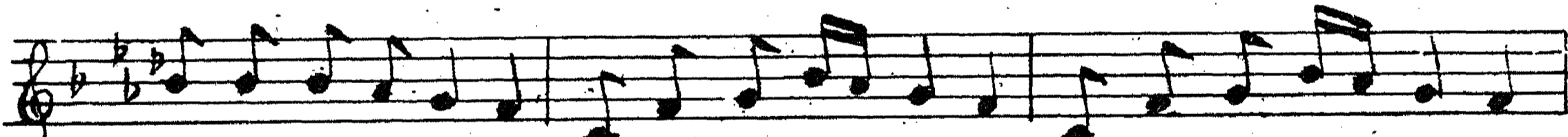
хай не хо-дить по ла-в-ках. А- а- а- а!^{xx)}

Бути кицю, бити,
не хоче родити,
бити кицю по лапках,
хай не ходять по лавках.
А-а-а-а! А-а-а-а!

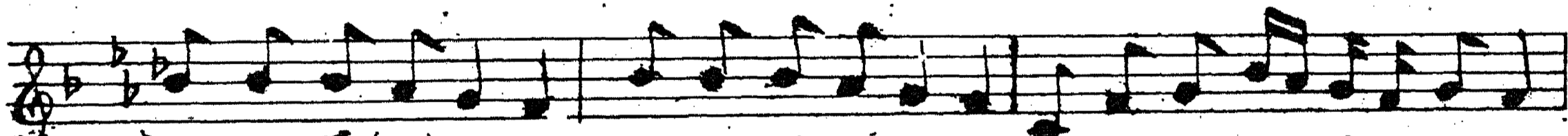
Повніші тексти: Губ., II, ст. 21; Мр. Т., Дитина в звичаях і віруваннях у народа, ст. 11, л. в.

211. *Andante.*

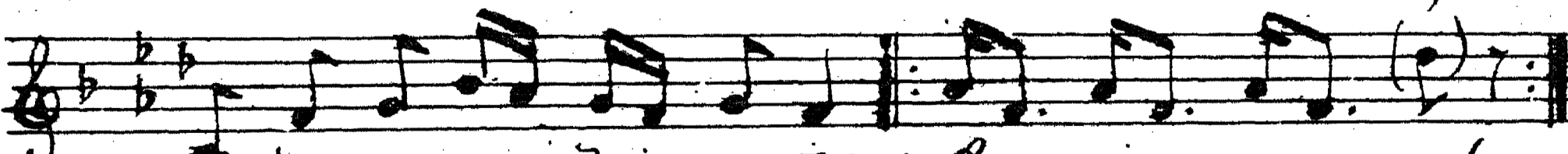
Хо-ти-ку сі-ренький, хо-ти-ку бі-ленький, хо-ти-ку во-ло-хитий

не хо-ди по ха-ті, не хо-ди по ха-ті, не бу-ди ди-тя-ти,

ди-тя бу-де спа-ти, ко-тик вер-кота-ти, ой на ко-та во-р-ко-та,^{xx)}

на ди-ти-ку дрі-мо-та. А- а- а- а!

x) При співі до свого „п“ додається глуха голосівка, так само до „в“ далі в слові „лавках“ xx) Див п'ятітку на стор. 210;

213.

Котик у сіренький,
 котик у біленький,
 котку волохатий,
 не ходи по хаті,
 не ходи по хаті,
 не буди дитяти.
 Дитя буде спати,
 котик воркотати.
 Ой на kota воркота
 на дитинку дрімата.
 А-а-а-а! А-а-а-а!

Парал. тексти без нот: Максимович (К., 1849р), ст. 105; Чуб., II,
 ст. 22, №№ 18 і 21, ст. 23, № 23.

212. Largo

Ой хо-дить сон ко-ло ві- кан, ой хо-дить сон
 ко-ло ві- кан, а дрі-ма-та ко-ло пла- та.

Ой ходить сон коло вікан, :|
 а дрімата коло пласта.

Питається сон дрімати: :|
 А де будем погувати?

Де хатонька теплесенька, :|
 де дитина малесенька.

Там ми будем погувати, :|
 дитинотку колихати.

Паралельні тексти: з наближеною мелодією - Тулак-Арте-
мовський, № 2; без нот: Максимович, вид. 1843р., ст. 101; Метлин-
ський, ст. 2; Чуб., II, ст. 20, № 16; Бол., II, ст. 142, № 1; III, т. 1, ст. 457,
№ 2; Милорадович, Нар. обр. и пьески Лубекск. у., ст. 36, № 4; М.
Дерлиця, Селянські діти (Етногр. Збірник Наук. Тов. ім. Шев.
ченка у Львові, т. I, 1898р.) ст. 123, № 2; Др Раймунд
Кайндль, Фольклорні матеріали, і вид., ст. 148, № 4.

x x
x

Колыхала баба діда :
із вечора до обіда.

Парал. тексти без нот: Головацький, II, ст. 840, № 14
(шумка); Мр. Т., Дитина, ст. 14, № 19.

Дитячі пісні

Мелодії №№ 213-220 були вже надруковані в збір-
ничку: „Дитячі гри, пісні й казки... Збрала Л. Ко-
сах. Голос записав К. Квітка". Київ, 1902р. - Згадую-
чи про це видання, дозволяю собі на цій місці зазна-
тити, що в його заголовку слова „з Ковельщини. Луцини
та Звягельщини" були поставлені „Обществомъ Исследовате-
лей Волини" без відома Л. У. і мого. Леся таких термінів
не вживала і не признавала. - З названого дитячого збірничка
передрукували пісні М. Лисенко (Зб. нар. пісень для учнів, К., 1908р.)
і С. Шитаренко („Дитяча розвага", К., 1917р.). Останній поробив
де-які зміни в поясненнях гулянок.

З Миропілля Звягельського пов.

№ 13. *Allegro.*

lamentoso.

Бі- ло, бі- ло ко-зи-нят-ко льод-ком, льод-ком,

за ним, за ним ца-пок слід-ком,

con moto.

во-но біг-ло то-пи-ти-ся, за ним ца-пок ди-ви-ти-ся,
во-но біг-ло во-по-лок-ку, йо-го ца-пок за го-лов-ку

ritardando.

стій, ко-зо, не то-пи-ся, ще на мене не по-ди-ви-ся.

Бігло, бігло
кози нятко льодком, льодком,
за ним, за ним
цапок слідком,
воно бігло топиться,
за ним цапок дивиться,
воно бігло в ополонку,
його цапок за головку:
„Стій, козо, не топися,
ще на мене подивися!”

Парал. текст без нот: Трінченко, Этн. мат., III, № 1365.

Мор. Чуб., I, ст. 1153, № 153.

3 Жабориці, Звягельського пов.

„Безконешна“

214.

Andante.

Був со-бі жу-ра-вель та жу-ра-вог-ка,
на-ко-си-ли сім-ця пов-ні я-сель-ця.
molto più mosso.
на-ша пі-сня гар-найно-ва, по-чи-най-мо ї-ї зно-ва:

Був собі журавель
та журавотка,
накосили сімця
повні ясельця.

Наша пісня гарна й нова,
починаймо її знова:^{*}

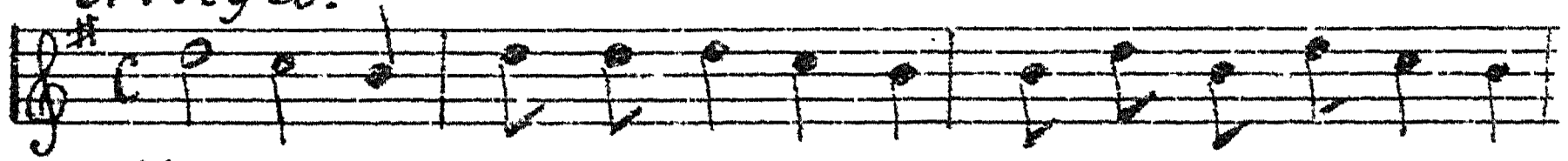
Був собі журавель... (і знов спочатку,
повторяється до сходу).

*Варіант: „почнем її, брацця, знову“ (Олена Пчілка).

Парал. текст без нот: Ивановъ. Игры крестьянскихъ дѣ-
тей въ Купянскомъ у. Харьковской г., Сборникъ Харьк.

Ист.-Филос. О-ва т. II, X, 1890 г. № 57, 60

215.

Allegro.

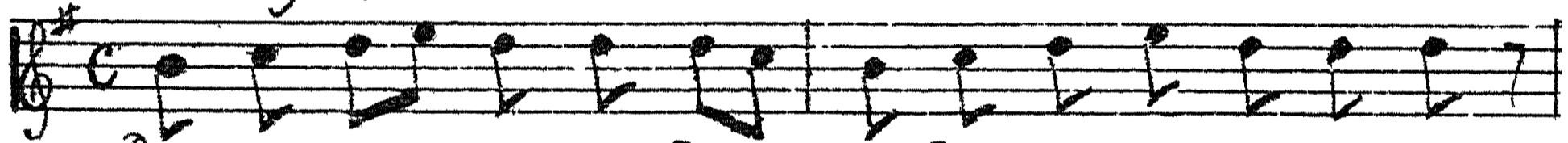
Мир ми-ром, пи-ро-ги з си-ром, ва-ре-ник-ки в тас-лі,

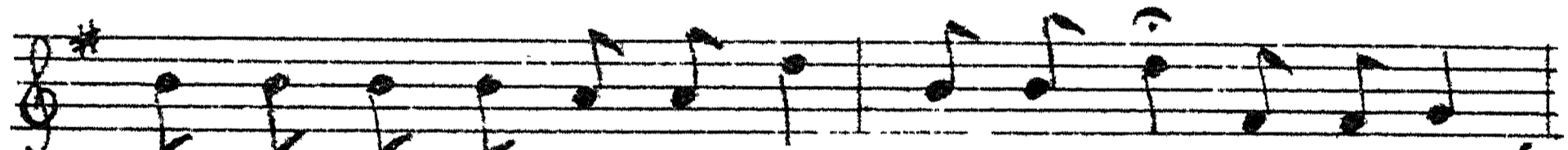
ми дру-жет-ки крас-ні, по-ці-луй-мо-ся.

Складаючи вищезгаданий збірничок: „Дитячі гри, пісні й казки“, Л.У. додала до цієї пісні увагу, що її співають, як двоє дітей по-сваряться, а інші їх мирять. — Мабуть ця пісня була вихопле-на дітьми з весільного ритуалу, бо у Nowosielsk'ogo (Люд Укра-їнські, Шісно, 1857, т. I, ст. 218) і Яворницького, № 597, це-весільна пісня; ця мелодія має спільні елементи з весільними № 63 і 66 теперішнього збірника (ст. 66 і 67).

216.

Allegro.

Вос-кре-се-ни-є день; хо-дім гу-лять на весь день,

та вкра-де-мо по-ро-ся, таї про-сла-ви-мо-ся!

Andante.

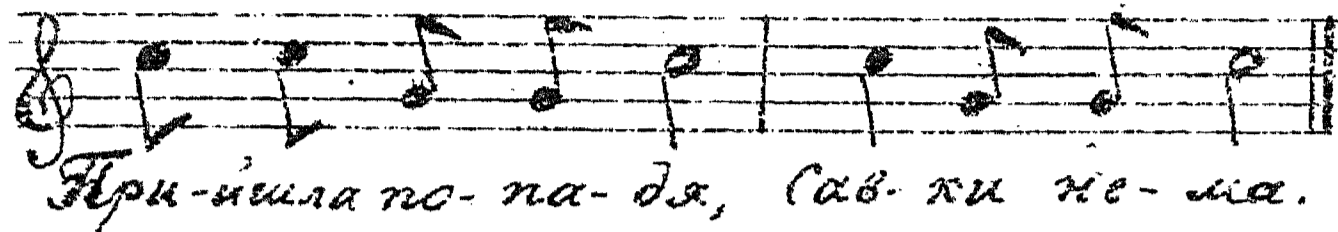
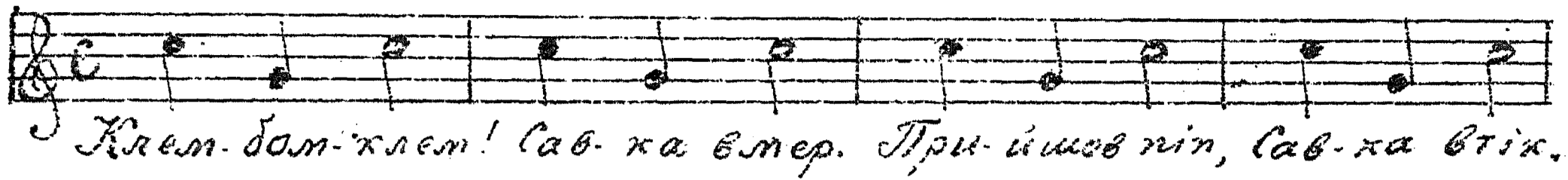
по-стой, Лев-ху, по-стой, брев-ху, по-хрис-то-су-єм-ся!

Так співають на Великдень.

218.

217.

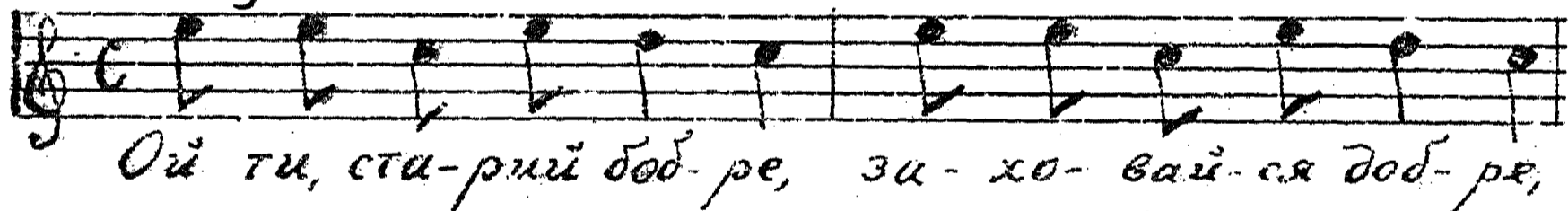
Andantino.

На свідчення О. Пчілки пісні №№ 215-217 співалися в Гадячому і відтіль внесені нею до родинного репертуару; в пам'яті ж дещо вони були злучені з Жаборицею, Звягельського пов., де вона пробувала в раннім дитинстві.

218. До гри в „Бобра“.

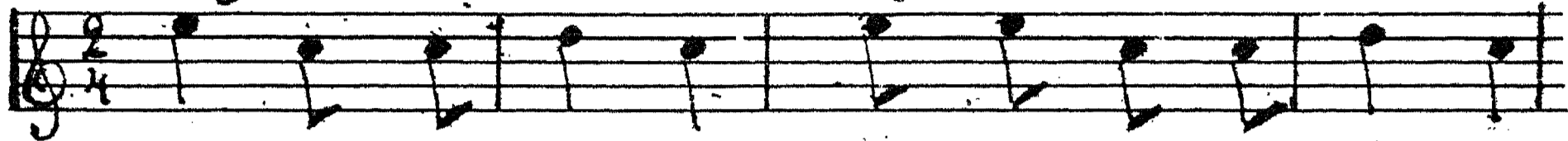
Allegretto.

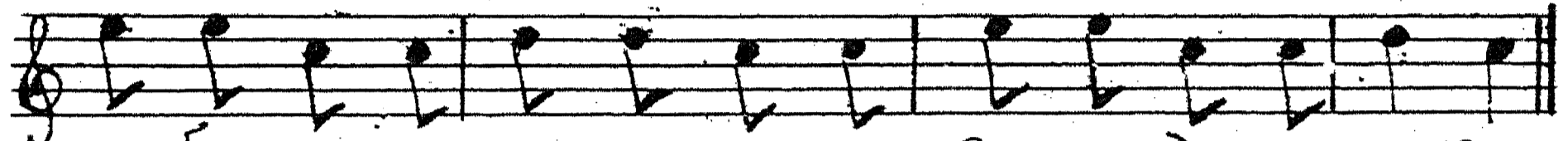
Варіанти (всі без нот): Свидницький. Великдень у Подолан. Основа, 1861р., №11, ст. 37; Губ., IV, ст. 40; Мозунська, Кираїто і забаву догосане з околів Біалей Серкві, 2в. Шіад. до автор. кт., V, ст. 83 (Різмикок); Ивановъ, Игры прест. дѣтей въ Хупякскомъ у. Св. Харьк. Уст.-Фил. Общ., т. II, №70; Бессараба. Мат. для этн. Херс. губ., №№ 23, 118, 119.

219. До гри в „Залізного Ключа” або у „Вовка”

Allegro assai.

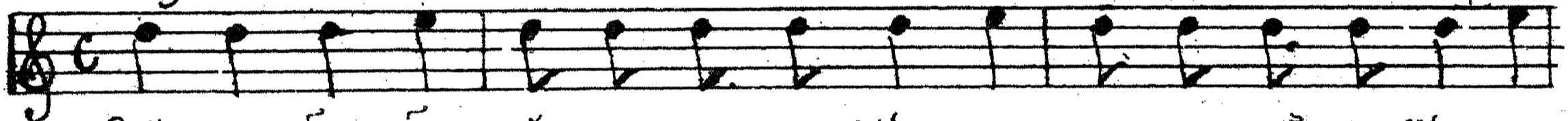
Ой дзво-ни дзво-нять, гор-ти вов-ка го-нять

по бо-ло-тах, о-ге-ре-тах, де лю-де не хо-дять.

220. До гри у „Відьми”

Allegro molto. ас-се-ле-ган-до

Ой ти, ба-бо, ой ти, ста-ра відь-мо, за-пра-гай-мо, їдь-мо

за гра-ни-цю по тша-ни-цю, а по-ки ще вид-но.

Варіанти (всі без нот): Сементовській, Замітання о праздникахъ у малоросіяхъ-в часописі „Маякъ” за 1843р., т. II, ст. 13; Голов., II, 198, № 12 (шумка); Милорадович, Нар.обр.и пѣсни Рус.у., Сб.Харк.и-Ф.О., II, 54.

Веснянки МНЗО: 25 теж належать до дитячого репертуара в тих селах, у яких перейняті подані в оїм збірничку мелодії.

221. Мелодія до притовістки „Скрипка і Бубон”.

З Звягельського пов.

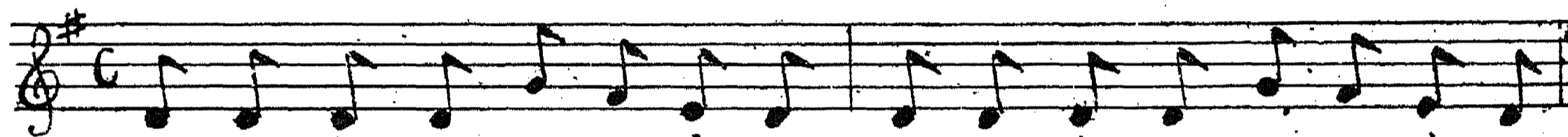
Як ішли музики на весілля, скрипка виграла:

Allegro gioioso.

Ї на-ї-мось, на-п'є-мось, і на-ї-мось, на-п'є-мось!

А бубон:

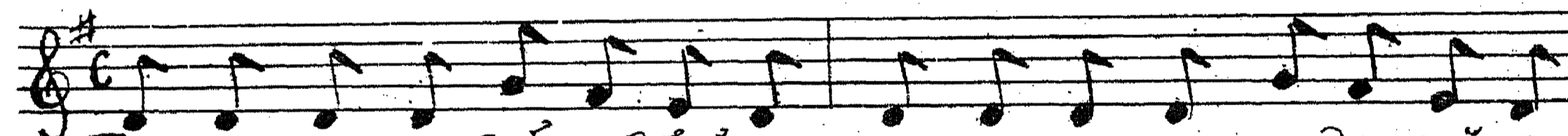
Ще по-ба-чим, що то бу-де, ще по-ба-чим, що то бу-де.

На весіллі скрипка:

Ой тан-цюй-те, ви-ти-кай-те, ой тан-цюй-те, ви-ти-кай-те!

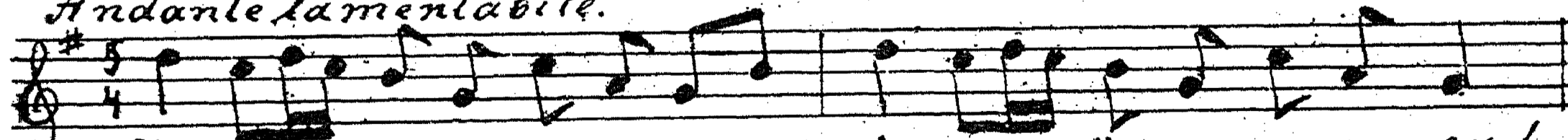
А бубон:

Про му-зи-ків доб-ре дбай-те, нам ве-че-рать по-да-вай-те!

Як ішли з весілля, - скрипка:

Andante lamentabile.

У не-ї-ли, не пи-ли, і не-ї-ли не пи-ли!

А бубон:

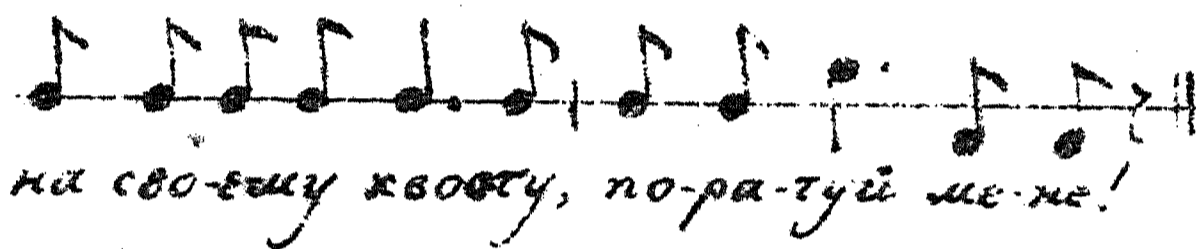
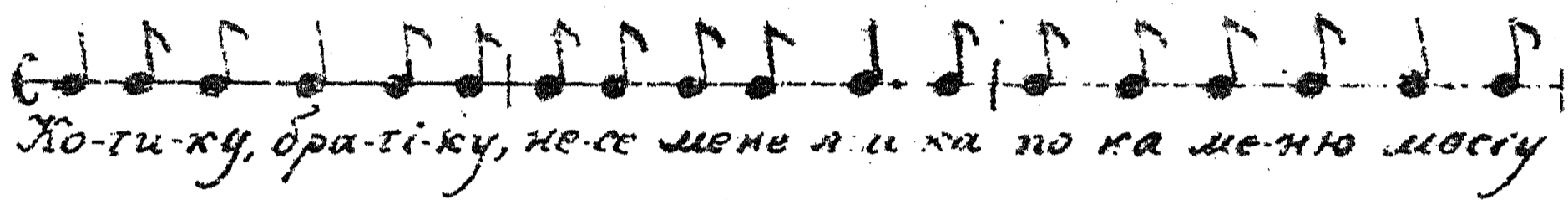
А я ка-зав, що то бу-де, а я ка-зав, що то бу-де. 221.

Мелодії до казок.^{*)}

З Миропілля Зягельського пов.

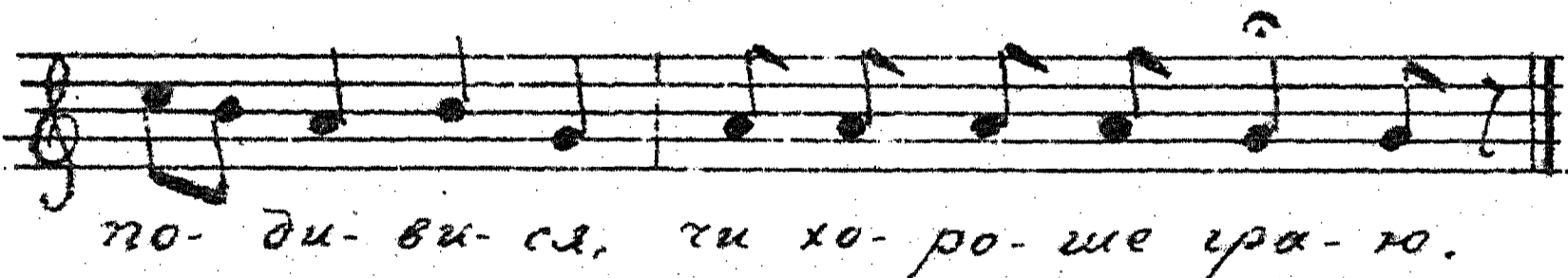
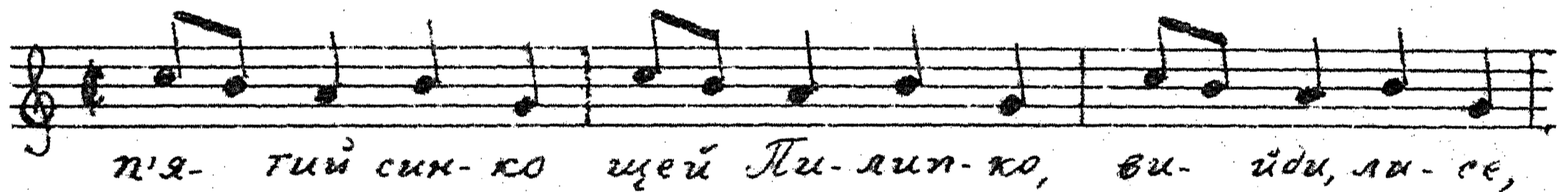
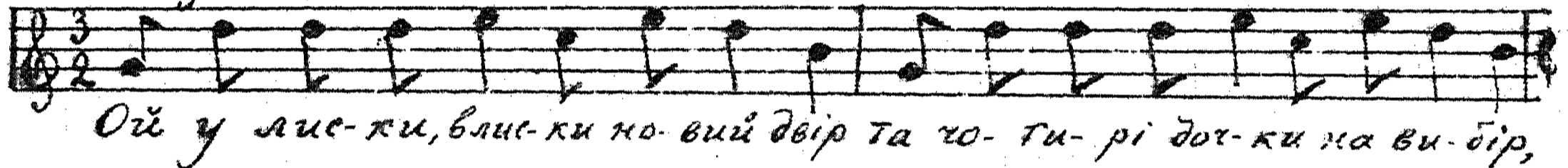
До казки про котика та півника.

222. Рецитація.

223.

Allegrette.

Вар. без нот: Руденко, Нар. розкр. сказки. К., 1870, т. I, ст. 27; т. II, ст. 3.
Лободовський. Дітські пісні, казки й загадки, К., 1917, ст. 67.

^{*)} Про такі мелодії - в „Зап. о Южной Руси“ Куліша, т. II, ст. 13. Казки, до яких стосуються мелодії NN 222-225, надруковані, в викладі А. У., в збірнику „Дитячі гри, пісні й казки“ (див. ст. 215).

224. До казки про Жаляка.

Tempo giusto.

Ї-ва-шет-ку, Ї-ва-шет-ку, при-плинь, при-плинь до бе-реж-ка, я
 дам то-бі іс-ти, ти-ти і хо-ро-ще по-хо-ди-ти.

Варіанти казки (без нот): Кувіш, Зап. о Южній Русі, II, ст. 17;
 Рудченко, Нар. розгор. сказки, II, ст. 38; Губ., II, ст. 405; Драгома-
 нов, Малор. нар. преданія и расказы, К., 1876, ст. 353; Лободов-
 ский Дітські пісні, казки і загадки. К., 1916р. ст. 79.

225. З Зв'язя

До казки про золоту сопілку.

Andante.

По-ма-лу, ма-лу, чу-ма-че, грай, не вра-зи ж мо-го
 сер-деч-ка в край. Брат ме-не збив, зе-млю за-рив,
 за то-го веп-ри-ка, що в са-ду рив.

Близькі варіанти мелодії: 1) записаний Опанасом Марковичем в статті
 Серова „Музыка южнор. плесенъ“ (Основа, 1861р., II, 100-101, передрукова-
 ний у Рубця, 100 н.ч.п., № 58 і 216 н.ч.п., № 218, і 2) взятий Лисенком
 за тему курати в Suite en 9 sur les thèmes de l'Ukraine. Ін-
 ша мелодія: Кофберг, Шейтські, II, ст. 98-101. Варіанти казки без
 нот: Кувіш, Зап. о Ю. Р., II, ст. 20; Манжура в Сб. Харьк. Уст.-Рил. Общ., II, 2,
 ст. 58.

Поправи.

На стор. 65, № 62, під 2 рядком нот і в 2 рядку текста мусить стояти: „й а в світлоньку“.- На ст. 68, № 67, в примітці, на кінці 2 рядка мусить стояти: „етакий текст (подаю“.- На ст. 74, № 75-„глибокім“.- На ст. 127 замість № піскі 127 мусить стояти: „120“.- На ст. 195 в тексті піскі № 186 /“куплет хибно поставлений на місце другого (треба так, як під нотами).
Опущено: на ст. 21, № 14, перед 3 рядком нот-„Цгурт“, перед 4 рядком-„Ггурт“, а після перерви, перед 14 тактом, -„Цгурт“; на ст. 75, № 79, понад трьома останніми нотами-знаки л (виконується *marcatissimo*); на ст. 85, № 91, -знаки повторення на початку і кінці 2 рядка нот; ст. 105, № 106-азначення темпа; „адо“; ст. 127, № 121-точка після 9 нот. Опущено тактові пружки: ст. 67, № 66, 3 рядок нот, межі 12 і 13 нотами; ст. 68, № 67, 1 рядок, - межі 18 і 19 нотами; ст. 78, № 85, 2 р. нот- межі 5 і 6, 10 і 11, 13 і 14 нотами; ст. 103, № 105- межі 19 і 20 нотами; № 112- межі 10 і 11 нотами.
Опущено гачки (т. є. стоять четверки замість належних вісіток): ст. 66, 2 р. нот, на перших двох нотах; ст. 71, № 72- на 20 ноті; ст. 95, № 99, на 1 і 8 нотах; ст. 114, № 110, на 10 ноті.- Не потрібні: ст. 68, № 68-точка після 18 нот; ст. 73, № 74, 2 р. нот-гачок на 7 ноті (мусить бути четверка); ст. 75, № 79, -гачок згори і гачок на третій з кінця ноті; ст. 84, № 90, -тактовий пружок проміж передостанньою і останньою нотами. Невісності: на ст. 69 в 5 рядку текста мусить стояти: „чотири“, в 10 р. „сукенкою“, в 14 р. „тебе“
Перед № 87 опущено: „З Зв'язя“; перед № 88- „З Колодяжного“; перед № 90- „З Миропілля“; перед № 112- „З Любомира“; перед № 218- „З Жабориці Звягельського пов.“; перед № 219- „З Колодяжного“. На стор. 196, № 788, четверта нота мусить бути *fa*, а не *si*, а під нею- „ти“, а не „та“.

Розклад мелодій по місцях.

З Зв'язя: колідки № 42-44, різдвяна ігра № 49, істор. № 87, лір. № 122, жарт. № 171, до казки № 225. З Миропілля, Зв'яз. п.: веснянки і танки 1-10, куп. 28, щедр. 48, вес. 52-74, хрест. 82-84, іст. 90, балл. 94-101, лір. 115-121, 123-125, жарт. 172, дит. 213, до казок 222-224. З Жабориці, Зв'яз. п.: лір. 126, дит. 214, до дит. при 218. З під Любара, Зв. п.; весн. 11. З Зроня, Зв. п.; куп. 27, вес. 72. З Колодяжного, Зв. п.: балл. 102. З Любомира, Волод. п.: вес. 81, іст. 85, балл. 112-114, лір. 159-162, жарт. 168-170. З Луцького: балл. 103. З Гарукова, Луцьк. п.: вар. балл. 109. З Техни Дубенськ. п.; весн. і танки 12-23. З Колодяжного, Ковельськ. п.: танки 24 і 25, куп. 29-35, жнив. 36-41, кол. 46-47, „на колідку“- 50 і 51, вес. 73-80, іст. 88-89; 91-93, балл. 106, лір. 133-158, жарт. 173-177, до танцю 178-206, дит. при 219-220. З Ратного, Ков. п.: кол. 45. З Скулима, Ков. п.: балл. 104, лір. 131-132. З Терехович, Ков. п.: бал. 105. З Біліня, Ков. п.: лір. 127-130. З Ушицького пов.; танок 26. З Тадятого: лір. 167, коліскові 207-212. Невідомо напевне, з якого саме місця: лір. 163-166 (з Волині), дит. 215-217 (з Жабориці, Зв'язельськ. п., або Тадятого), до приповідки 221 (з Зв'яз. пов.), іст. 86.

Додаткові показання паралелів.

В Цт. збірника Л. Демущького „Нар. у. н.“, К., 1907, є такі пар. режети: з близькими мелодіями - до № 29 під № 1772, до № 120 - під № 144, до № 121 - № 205, до № 133 - № 233, до № 180 - № 149, до № 183 - № 181; з иншими мелодіями: до № 90 - № 252, до № 131 - № 151; 167, до № 139 - № 225, до № 142 - № 230, до № 162 - № 150², до № 168 - № 199, до № 171 - № 198. - Йом І видання „Труды Общества Исследователей Волыни“, Жит., 1911, був одержаний тною після виходу Цт. збірника, через те паралелі з того видання зазначені тільки під відповідними піснями II часті; отже треба додати такі паралелі з того (безпечного) видання: до № 8 - під № 24, до № 11 - № 4, до № 23 - № 26; 27, до № 29 - № 31, до № 33 - № 35, до № 49 - № 95, до № 52 - № 423; 424, до № 72 - № 191; 195, до № 84 - № 184, до № 89 - № 777.

Зміст.

	Стор.	
Передмова.....	1.	17 Заемьку, та за головоньку..... 28.
		18. Бідна моя головонько..... 30.
Веснянки, весняні гри і танки.....		19. А в неділю раненько..... 31.
		20. А й а рих-неборах..... "
1. А вже весна, а вже красна..... 3.		21. Женчигок-бренчигок..... 32.
2. Ой на горі, на горі..... 5.		22. А в кривого танця..... 33.
3. А в тому саду гисто метяно..... 6.		23. Ти ви бачили (Жона ня торзі) 34.
4. Пштан танок водила..... 8.		24. Крестового колеса..... 35.
5. Ой не роси, кроне..... 10.		25. Пускайте нас..... 36.
6. А ми просо сіяли..... 11.		26. Горобсетку, в садку падку..... 38.
7. Ой кумо, кумо в зеленого Шума 13.		
8. Ти диво, ти не диво..... 14.		
9. Ой поїду я тай до Любара..... 15.		
10. А йдіт, кози..... 16.		27. Ой нікто там не бував..... 39.
11. Перейди, місяцю..... 18.		28. Стоїть либода вище города..... 40.
12. Ой ти диво, ти не диво..... 19.		29. Ой на Купала-Купалочка 41.
13. А в нашій перепілоньки..... 20.		30. Помоцу кладотку..... 42.
14. Горнушко, душко..... 21.		31. Посіто з розку..... 43.
15. Царівно! Ми твої гости..... 25.		32. Вже Петрівотка минаєця " 44.
16. Десь тут була подоляночка 27.		33. Ой в ліску, в ліску на дубку..... 44.

На Купала.

34. Ой хто в тому лісі стукає гучає 45

35. Постійте, хлопці, тутейка 46

Лісні жнивварські.

36. Ой літає соколонько по полю 47

37. Котиться віночок по полю " 48

38. Ой паножку наш 49

39. Ой заспіваймо, нехай вдома

погують .. 50

40. Таки я палю, ріжу 51

41. Ой хуриться доріжейка 52

Колядки.

42. Ой рано, рано кури запіли 53

43. Ой на Йордані тиха вода стояла " 54

44. Ой там на горі церкву будують " 55

45. Була вдовийка в кінцець села .. 54

46. Ой в розі, в розі на перевозі. " 55

47. Нова рада стала " 56

Щедрівка.

48. Щедрий вегір, добрий вегір 55

Різдвяна гра.

49. Го-го-го, коза, го-го сірая .. 56

На Колодку.

50. Ой упала колодойка з неба 58

51. Ой а колодко, йа колодойко "

Весільні.

52. Летят галотки у три радотки 59

53. Ой на морі та на камені 61

54. Славен у Бога Марисін по-

сад 62

55. Летів горностав через став "

56. Січена халинонька, січена 63

57. Йа з рутоньки дві квітоньки "

58. Сховай мене, матусю. " 64

59. Ой свату ж наш, свату. 64

60. Не наступай, Литво. " 65

61. Ой доки ж ми та стоятем " 66

62. Ой у саду голубець гуде. 65

63. Та рано-раненько. 66

64. Тусла гудуть, гості ідуть. 67

65. Через сінетки в вишневий

сад "

66. Сванетки, сванетки, наші

голуботки "

67. Йа добрані, стіни, лави ... 68

68. Ой летяє горная галка по по-

лю "

69. " " " " " " 69

70. Хміль лугами. " 70

71. Було літо: тай стала зима. 70

72. Не стій, вербо, над водою. 71

73. Ой на добрані, дівчино. 72

74. Ой сивая зозуленька всенки

сади облітала. ... 73

75. Ой на морі глибокім росте

терен високий 74

76. Упав гребінець під стілець... 74.
 77. Ой там за лісом, за перелісом " "
 78. Ой тихо, тихо Дунай водою несе 75
 79. Ой летіли гусойки через сад..... "
 80. Летять галочки у три рядочки " "
 81. Світи, місяцю, не веторися..... 76.

На Хрестини.

82. Ой де ж бо ти, Мати Божка " "
 83. Кумя кума (3) гасне..... 77.
 84. Вишні-черешні розвиваються "

Лісні історичні, козацькі, рекруцькі.

85. Ой то ж не хміль (про Лесю) 78.
 86. Ой морозе, морозенку..... "
 87. Ой на морі, на синьому два
 лебеді б'ються..... 79.
 88. Летить ворон з тужких сторон 80.
 89. Була Польща, (2) а тепер Росія 82.
 90. Ой у полі вогонь горит..... 84.
 91. Посіяли, поорали..... 85.
 92. Есть на небі дві зірничці 86.
 93. Тти, мати моя..... 87.

Баллади.

94. Ой заїхав козак та з Українонь-
 ки 88.
 95. Ой оженився тай одружився 90.
 96. Мати сина на гвалт оженила 91.

97. Ой у полі, полі береза стоїть 92.
 98. У Марусі лата на комосі 94.

99. Ой зима, зима та холодная 95.
 100. Ой кінь ірже, води не не..... 96.
 101. Ой устану раненько..... 97.
 102. Ой у полі жито..... 99.
 103. Ти туди ви, люде, такої ко-
 зики (про Петруся і пані) 100.

104. Мати сина оженила..... 102.
 105. Була вдова (2) на Подолі 103.
 106. На Подолі білий камінь 105.
 107. Коло млима калина..... 106.
 108. Ой поїхав Іванюша на по-
 люванке..... 112.

109. Ой тие ж то поле, широкі за-
 гони!..... 113.

110. Ой у сора із ветора, вче кури
 не тіам..... 114.

111. Ой росла я, росла, як у борю
 состка (про передоростка) 116.

112. Ой у Луцку, славнім місті,
 капелія грає (про Бондарівну) 117.

113. Ой там ви гаєт, гаєт зелененьким 119.

114. Ой у полі, полі каршотка стояла 121.

Лісні ліричні і побутові.

115. Ромаш зілля (2) аж на метку
 похиляється..... 122.

116. Під гай, мати..... 124.

117. Ти я вплила, ти я вбрела..... "

118. Траду, сокогу..... 125.

119. Ой на горі пшениченька... 126.

120. Іхав козак дорогою..... 127.

121. Ой вербо, вербо кугерява..... "

122. Ой Василю, Василю..... 128.

123. Ой місяцю-місяченьку..... 129
124. Ой давко я, Давко в батенька
була 130
125. Ой бо мить мекі та головоньки 132.
126. Ой сосна, сосна тонка, вирости
127. Калино малино, того в лузі
стоїш? 133.
128. Світи, місяцю, з вечера цілу
низку 134
129. З під темного гайка вилігала
галька 136.
130. Ти я не хороша..... 137.
131. Бувайте здорові, шляхи та
дороги 138.
132. Ой зійди, зійди, зіронецько вє.
гірня 141
133. Ой гилля, гилля, гусойки, на став "
134. Ой як було хорошеїко..... 142.
135. Тихо, тихо Дунай воду несе..... 143.
136. Ти я собі в лузі не калина..... 144
137. Ой у полі курко та димко..... 145.
138. Коло млина, коло броду..... 146
139. Ой горе, горе, а ще гірше буде 147.
140. Вже ветер, ветер, вже веторіє 148.
141. Втора була суботойка..... 149.
142. Горні готі, пора спати..... 150.
143. Ой гол, коню, води не пєш? 151.
144. Дівчинойка по гриди ходила 152.
145. Ой казали люде, що свєхруха
добра... 154
146. Ой зоройко ветірная..... 155.
147. Ой підю я понад лугом..... "
148. Ой у полі бві тополі..... 157.
149. Горноморєць в моя маги..... 158.
150. За горото крем'яною..... 159.
151. Та туман ярал..... 160.
152. Ой Боже мій милостивий 161.
153. Чи встань невістко..... 162
154. Ой у нашій Колодежні 163.
155. Ой темна ніска та не вночя "
156. Пієть пєні, пієть сруєї..... 164.
157. Ой Танкуєто, моя оуєто..... "
158. Ти, калино дубоваєя..... "
159. Ой ци був ти, сивий орле..... 165.
160. Маги моя, матусенько 167.
161. Ой летіли журавли..... 168.
162. Ой коли б я знала..... 169.
163. Зїздиє я коника..... 170.
164. Сивий коню, сивий..... 172.
165. Ой підю ж бо я в ліси-лісоєки 173.
166. Вийду на поле, мяну на морі 174
167. Козака несутві коня ведуть 175.
- Пісні жарговні.
168. Зажурився щигол..... 176.
169. Перепелитенька повдовіла 179
170. Ой п'яна я, п'яна..... 182.
171. Старий оженився..... "
172. Ой устану я в понеділок 183.
173. На березку ножки мила 185.
174. Ой казали мені маги
175. Я в місяці сєнтєбрі..... 186.
176. Ой мій милий голубоньку..... "
177. Ходили, блудили парубки..... "

Пісні до танцю.

178. Ви, музики, грайте	187.
179. Ой летіла зозуленка куюти	188.
180. Коло гаю похотіла	189.
181. Ой рикнула коровиця	190.
182. Чий толи по діброві	192.
183. На городі калюзка	193.
184. Ой кажуть люде, що я не короша	194.
185. Казав еси: людо, людо	"
186. Ой мій головік на Волощину втік	195.
187. На городі квітки в'яються	196.
188. Бодай же ти, дівчинонько, зиріла	"
189. Ой гуляла бітчинонька	197.
190. Ой посіяв козак гречку	198.
191. Ой не ходи, козаченьку, до мене	199.
192. Коли б мені ступка та жорна	"
193. Сяк-так до вечера буду жити	200.
194. Ой ти мене, вразкий сину, не займай	"
195. Ой ти знав, як що брав	201.
196. Ой іду, йду, йду до коршмаки	202.
197. " " " " як сокілка	"
198. Того сидиш, кадулася	203.
199. На березу дуб похилився	"
200. Катерина і Василь	204.
201. На вулиці скрипка грає	205.
202. Тут моя хума була	"
203. Гарненька молодичка	206.
204. Прийди, прийди, мій хороший	"
205. Ой випити-то то я	209.
206. Пішла я вальця	"

Коліскові.

207. А-а, когів два	210.
208. А-а, кичю	211.
209. А-а, котогок	212.
210. Бити кичю, бити	213.
211. Котик у сіречки	"
212. Ой ходить сон коло вікон	214.

Дитячі пісні.

213. Бігло, бігло козилятка	216.
214. „Безкопешна“ (був собі журавель)	217.
215. Мир миром	218.
216. Воскресеніє-дене	"
217. Кле-дом-кле! Савка вмер	219.
218. До гри в „Бобри“	"
219. До гри в „Залізного Ілюка“ або у „Вовка“	220.
220. До гри у „Відьми“	"

Мелодія до приповіст-

221. ки „Скрипка і Бубон“	221.
Мелодії до казок.	

222. Про котика та півника	222.
223. " " "	"
224. Про Івашка	223.
225. Про золоту сопілку	"

Поправи

Розклад пісень по місяцях "

Додаткові показання паралелів 225.

Зміст "

